

לודן חברה להנדסה בע"מ

דוח תקופתי לשנת 2014

"תאגיד קטן" - בהמשך להודעה לתאגידיים מיום 27 בינואר, 2014, שהופצה על ידי רשות ניירות ערך בדבר אישור ועדת הכספים של הכנסת למתווה הקלות לתאגידיים קטנים, במסגרת תיקון לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים (להלן: **"התיקון"**) מבקשת החברה לעדכן כי היא עומדת בהגדרות "תאגיד קטן" כהגדרת מונח זה בתיקון. החברה אימצה את הסעיפים הבאים: (1) ביטול החובה לפרסם דוח על הבקרה הפנימית ודוח רואה חשבון מבקר על הבקרה הפנימית בתאגיד קטן, כך שהחברה תחויב בצירוף הצהרות מנהלים מצומצמות בלבד; (2) העלאת סף המהותיות בקשר עם צירוף הערכות השווי ל 20% (חלף שיעור של 10%); (3) העלאת סף הצירוף של דוחות חברות כלולות מהותיות לדוחות הביניים ל 40% (כאשר בדוחות השנתיים סף הצירוף נותר 20%); (4) פטור מיישום הוראות התוספת השנייה בתקנות (לעניין פרטים בדבר חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם, **"דוח גלאי"**).

תוכן העניינים:

תיאור עסקי התאגיד	פרק א'
דוח הדירקטוריון	פרק ב'
דוחות כספיים מאוחדים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2014, ומידע כספי נפרד על החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2014	פרק ג'
פרטים נוספים על התאגיד	פרק ד'
דוח בדבר האפקטיביות על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי	פרק ה'
שאלון ממשל תאגידי	פרק ו'

סעיף	פרק א' – תיאור עסקי התאגיד	עמ'
1	כללי	7
2	מגזרי פעילות	7
	מגזר ההנדסה	7
	מגזר תוכנה ובקרה	8
	מגזר אנרגיה ואיכות סביבה	8
3	מבנה קבוצת לודן	9
	תרשים	10
4	הון החברה	11
5	דיבידנדים	11
6	מידע כספי על מגזרי פעילות עיקריים	11
7	סביבת הפעילות הכללית של הקבוצה	13
	עיקר פעילות הקבוצה	13
	גורמי ההצלחה הקריטיים בתחום הפעילות, מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של תחום הפעילות והשינויים החלים בהם	14
	תחליפים למוצרי החברה ושינויים החלים בהם	16
8	מגזר ההנדסה	17
	כללי	17
	פרטים בקשר עם פעילות לודן ישראל	18
	פרטים בקשר עם החזקות בחברות הבנות בחו"ל	19
	אפיון קבוצת שירותים דומים	19
	פילוח הכנסות של קבוצת שירותי הנדסה מגורמים חיצוניים	19
	אופן התקשרות עם לקוחות	19
	לקוחות	23
	צבר הזמנות	23
	תחרות	24
	אשראי לקוחות ואשראי ספקים	25
9	מגזר תוכנה ובקרה	28
	כללי	28
	אפיון קבוצת שירותים דומים	29
	פילוח הכנסות של קבוצת השירותים מגורמים חיצוניים	29
	אופן התקשרות עם לקוחות	30
	לקוחות	30
	צבר הזמנות	31
	תחרות	32
	מחקר ופיתוח	32
	קנין רוחני	32
	ספקים וקבלני משנה	32
	אשראי לקוחות ואשראי ספקים	33
	הסכמים מהותיים	34
10	מגזר אנרגיה ואיכות סביבה	36
	לקסטון בע"מ	37
	פעילות השקעה ופיתוח בתחום אנרגיה מתחדשת	37
	לקוחות	38
	צבר הזמנות	39
	אשראי לקוחות ואשראי ספקים	39
11	עניינים משותפים לכלל מגזרי הפעילות של	41

	החברה	
41	לקוחות	11.1
41	מקרקעין בבעלות הקבוצה	11.2
41	מקרקעין בפתח תקווה	11.2.1
41	מקרקעין בנשר	11.2.2
41	רכוש קבוע אחר	11.3
41	משרדים בשימוש הקבוצה	11.4
41	מבנה ארגוני והון אנושי	11.5
45	תנאי העסקה של נושאי המשרה מקרב בעלי העניין	11.6
45	תנאי העסקה של המנכ"לים המשותפים שהינם בעלי עניין	11.6.1
45	ביטוח פטור ושיפוי של דירקטורים ונושאי משרה	11.6.3
45	מדיניות תגמול	11.6.4
46	מימון ואשראי	11.7
48	מס	11.8
48	דיני איכות הסביבה , מגבלות ופיקוח	11.9
49	הסכמים מהותיים	11.10
51	הליכים משפטיים	11.11
52	ביטוח	11.12
52	יעדים ואסטרטגיה	11.13
54	מידע כספי לגבי מגזרים גאוגרפיים	11.14
57	גורמי סיכון	11.15
58	פרק ב' – דוח הדירקטוריון	
59	נתונים על תוצאות פעילות	
59	תמצית דוחות רווח והפסד לפי שנים	1.1
59	הכנסות	1.2
60	רווח גולמי	1.3
60	הוצאות פיתוח עסקים	1.4
60	הוצאות הנהלה וכלליות	1.5
60	רווח תפעולי	1.6
61	הוצאות מימון נטו	1.7
61	חלק החברה בתוצאות חברות כלולות	1.8
61	מיסים על הכנסה	1.9
61	רווח נקי	1.10
62	תמצית נתוני רווח והפסד	1.11
63	מצבה הכספי של החברה	
63	נתוני מאזנים עיקריים	2.1
63	נכסים שוטפים	2.2
64	נכסים שאינם שוטפים	2.3
64	התחייבויות שוטפות	2.4
65	התחייבויות שאינן שוטפות	2.5
65	הון עצמי	2.6
66	תזרים מזומנים, מקורות מימון ואשראי	
66	תזרים מזומנים מפעילות שוטפת	3.1
66	תזרים מזומנים מפעילות השקעה	3.2
66	תזרים מזומנים מפעילות מימון	3.3
66	יתרות מזומנים, שווי מזומנים ופקדונות מיועדים	3.4
67	מקורות מימון עיקריים	3.5
67	אשראי לקוחות וספקים	3.6

1

2

3

67	התייחסות לסימני אזהרה	4
67	בדיקת ירידת ערך מוניטין	5
67	חשיפה לסיכוני שוק ודרך ניהולם	6
69	תכנית אכיפה מנהלית פנימית	7
70	המבקר הפנימי	8
71	הקשר בין תנאי התגמול לנושאי המשרה הבכירה לבין תרומת מקבל התגמול לתאגיד	9
71	המבקר של החברה	10
71	עסקאות זניחות	11
72	ארועים לאחר תאריך המאזן	12
73	פרק ג' – דוחות כספיים מאוחדים לשנה שנסתיימה ביום 31 לדצמבר, 2014, ומידע כספי נפרד על החברה לשנה שנסתיימה ביום 31 לדצמבר, 2014	
175	פרק ד' – פרטים נוספים על התאגיד	
190	פרק ה' – דוח בדבר האפקטיביות על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי	
194	פרק ו' – שאלון ממשל תאגידי	

פרק א' תיאור עסקי התאגיד

לודן חברה להנדסה בע"מ

(להלן: "החברה")

תיאור עסקי התאגיד

כללי

1

החברה נתאגדה בישראל ביום 26 באוקטובר 1977 כחברה פרטית בעירבון מוגבל על פי פקודת החברות. ביום 5 באוגוסט 1997 הפכה החברה לחברה ציבורית ומניותיה נרשמו למסחר בבורסה על פי תשקיף שפרסמה החברה ביום 7 באוגוסט 1997. החברה והחברות הבנות שלה יקראו להלן ביחד: "הקבוצה" ו/או "קבוצת לודן".

החברה נוסדה לצורך מתן שירותי תכנון הנדסי, לרבות בתחום מכשור ובקרה לתעשייה התהליכית הכוללת בין היתר את התעשייה הכימית והפטרוכימית. במשך השנים הרחיבה החברה את פעילותה לתחומי התוכנה והבקרה, האנרגיה ואיכות הסביבה, הגדילה החברה את מגוון שירותיה, פיתחה יכולות ביצוע פרויקטים בתחומי פעילותה הרחיבה את שווקי פעילותה ונוכחותה בשווקי חו"ל, ובכלל זאת רכשה החזקות בחברות הנדסה בהולנד ובבלגיה, והקימה חברות בנות הפעילות כיום ברומניה, סרביה, ספרד, קרואטיה ורוסיה. לפרטים נוספים ראו גם באור 8 לדוחות הכספיים המצ"ב כפרק ג' של דוח תקופתי זה (להלן: "הדוחות הכספיים") כיום פעילות הקבוצה נחלקת ל-3 מגזרי פעילות עיקריים: מגזר ההנדסה, מגזר תוכנה ובקרה ומגזר אנרגיה ואיכות הסביבה.

מידע מפורט בדבר מגזרי הפעילות של הקבוצה מובא בפסקה 2 להלן.

מגזרי פעילות

2

למועד דוח זה, מגזרי הפעילות העיקריים של הקבוצה הינם, כדלקמן:

מגזר ההנדסה

2.1

מגזר זה כולל את פעילות ההנדסה של הקבוצה בארץ ובחו"ל. לודן שירותי הנדסה בין-לאומיים בע"מ (להלן: "לודן בינ"ל"), חברה בהחזקתה המלאה של החברה משמשת כחברת ההחזקות של פעילות ההנדסה בקבוצה, בארץ ובעולם. פעילות ההנדסה בישראל מבוצעת באמצעות לודן הנדסה ישראל בע"מ (להלן: "לודן ישראל") וכן בחברת הבת בישראל, לודן תשתיות ובינוי (1993) בע"מ (להלן: "תשתיות ובינוי"), ופעילות ההנדסה בחו"ל מתנהלת בפועל בחברות הבנות בהולנד - KH Engineering B.V. (לעיל ולהלן: "KH הולנד"), בבלגיה - KH Engineering N.V. (להלן: "KH בלגיה"), ברומניה - Ludan Engineering S.R.L. (להלן: "לודן רומניה") ובסרביה - Ludan Engineering D.O.O. (להלן: "לודן סרביה"), . וברוסיה - Ludan Engineering Rus LLC (להלן: "לודן רוסיה").

מגזר ההנדסה כולל בעיקרו שני סוגי פעילויות: שירותי נתר"ה, מלאים או חלקיים, ו-"Turn-Key".

2.1.1 **שירותי נתר"ה** - במסגרת פעילות הקבוצה במגזר ההנדסה מספקת הקבוצה שירותי הנדסה וניהול פרויקטים הכוללים שירותי ניהול, תכנון, רכש והקמה (להלן: "נתר"ה"), המאופיינים בעיקר בהסכמים נפרדים לכל פרויקט.

2.1.2 **"Turn-Key"** - במסגרת זו מבצעת הקבוצה פרויקטים במתכונת של "אחריות כוללת" - Turn-Key, בהם אחראית הקבוצה לתכנון וביצוע כולל של כל שלבי הפרויקט.

במסגרת אספקת השירותים במתכונת של Turn-Key מקבלת הקבוצה סכום כולל, המשמש לתשלום התמורה לכל קבלני המשנה והספקים, לכיסוי הוצאות השירותים הניתנים על ידי חברות הקבוצה, והיתרה, ככל שקיימת, מהווה את הרווח הקבלני.

לפרטים נוספים בדבר פעילות מגזר ההנדסה, ראו פסקה 8 להלן.

2.2 מגזר תוכנה ובקרה

מגזר זה כולל את פעילות החברה והחברות הבנות שימקוטק בע"מ (חברה בת המוחזקת במלואה, בשרשור מלא, על ידי החברה), (להלן: "שימקוטק"), לודן מערכות תוכנה ובקרה בע"מ (חברה בת בשיעור החזקה של כ- 98%) (להלן: "למ"ת"), והחל מתחילת שנת 2015, גם את פעילות חברת ארדן קונטרול-טק בע"מ (להלן: "ארדן קונטרול טק").

פעילות המגזר מכונסת תחת לודן-טק בע"מ (להלן: "לודן-טק"), חברה בת בבעלות מלאה של החברה.

2.2.1 שימקוטק עוסקת בפיתוח וייצור מערכות בדיקה אוטומטיות (צב"ד) ומערכות ממוחשבות למכירת כרטיסים ובקרת כניסה עבור מספר לקוחות בישראל בתחומי התחבורה הציבורית והתעשיות הביטחוניות. בנוסף, במסגרת מגזר פעילות זה מספקת הקבוצה שירותים בתחום התוכנה (איסוף ועיבוד נתונים בזמן אמת), בעיקר שיווק ופיתוח מוצרי תוכנה והתאמתם לצרכי הלקוחות בתחום התעשייה, ובפרט בתעשייה התהליכית.

2.2.2 בנוסף, מתמחה הקבוצה בתחום מערכות בקרה המשמשות לפיקוד ולבקרה על תפעול מפעלים, בעיקר בתעשייה התהליכית. חברות מגזר הפעילות מספקות שירותי הנדסה לרבות שירותים של אפיון תכנון מערכות פיקוד ובקרה בזמן אמת ובדיקות היתכנות. בחלק מהמקרים מעמידה עובדים לרשות הלקוח גם בתחום פעילות זה.

לפרטים נוספים בדבר פעילות מגזר זה, ראו פסקה 9 להלן.

2.3 מגזר אנרגיה ואיכות הסביבה

מגזר זה מרכז את כל פעילות הקבוצה בתחום איכות הסביבה בארץ ובחו"ל. הפעילות במגזר זה כוללת פתרונות טכנולוגיים לשפכים תעשייתיים, יעוץ וביצוע שיקום של קרקעות ומי תהום, טיפול בגזי פליטה וטיפול במים/שפכים מזהמים.

פעילות מגזר אנרגיה ואיכות הסביבה מרוכזת תחת לודן טכנולוגיות סביבה בע"מ (להלן: "טכנולוגיות סביבה"), חברה בת בבעלות מלאה של החברה שהוקמה לצורך מטרה זו. תחת החזקתה של טכנולוגיות סביבה הוקמו חברות בנות ברומניה, וחברות הפעילות בתחום האנרגיות המתחדשות בהולנד וספרד. תחומי העיסוק של חברות הבת בתחום האנרגיות המתחדשות הינם בפיתוח, רישוי, תכנון ובניה של מתקני אנרגיה מתחדשת, כאשר המיקוד הינו בתחום הביוגז והביומסה.

בפעילות מגזר איכות הסביבה נכללת גם הפעילות בתחום האנרגיה המתחדשת. במסגרת זו, התקשרו חברות לודן אנרגיה חו"ל בע"מ ולודן אנרגיה חו"ל - מימון בע"מ במספר הסכמי שיתופי פעולה והשקעה עם גורמים בהולנד וספרד, במטרה להשקיע בפיתוח, תכנון והקמה של מתקנים לייצור אנרגיה (חשמל ו/או אנרגיה תרמית) תוך שימוש בחומרי גלם מתחום האנרגיה הירוקה – פסולת תעשייתית או חקלאית ממוחזרת, לרבות שאריות גידולים חקלאיים וזבל אורגני (להלן: "מתקני אנרגיה מתחדשת").

לפרטים נוספים בדבר פעילות מגזר זה, ראו פסקה 10 להלן.

מבנה קבוצת לודן

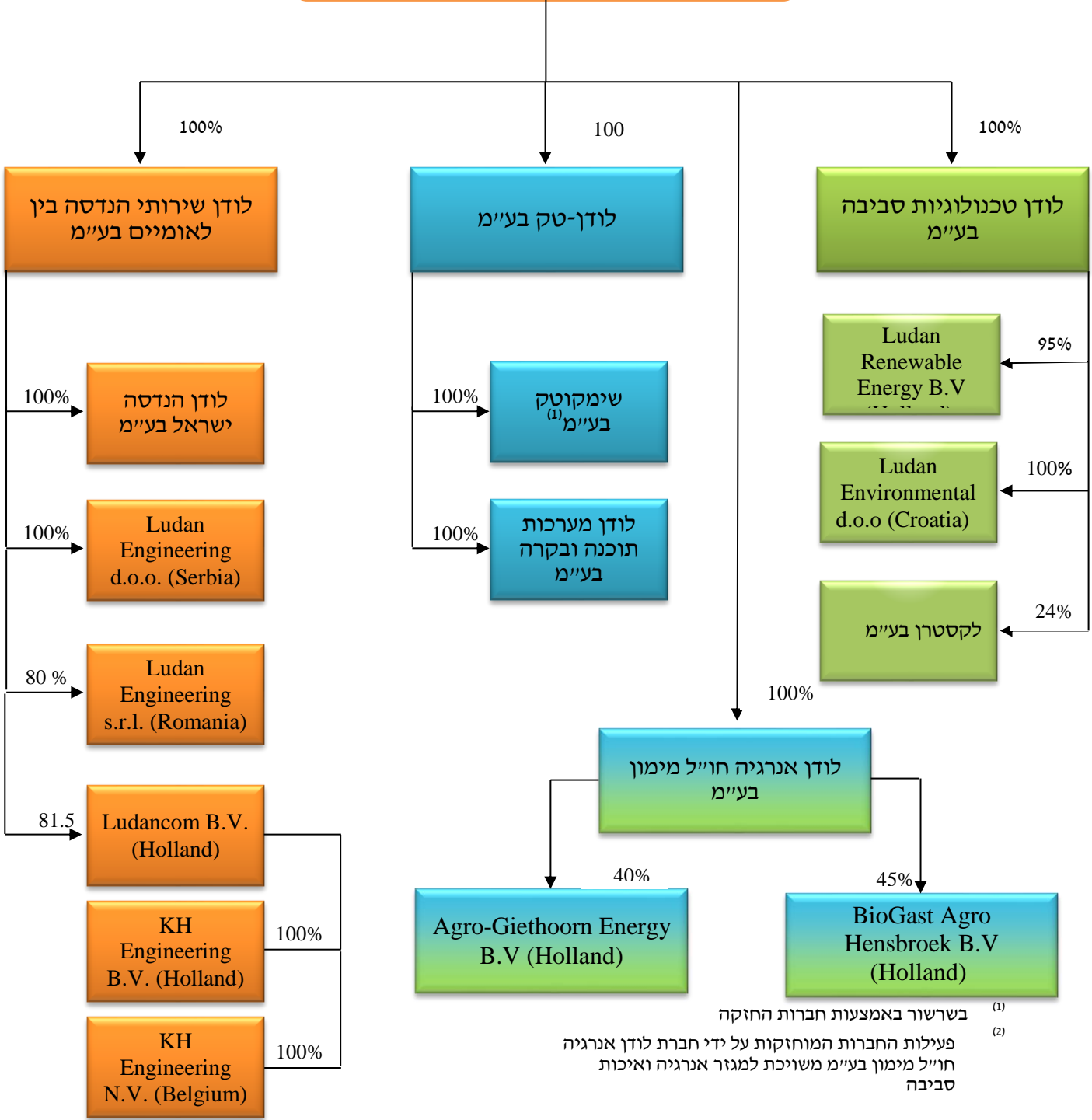
3

בתרשים שלהלן מתוארות החזקותיה של החברה, נכון ליום 31.12.2014, בתאגידים העיקריים בקבוצת לודן (כולל חברות כלולות שאינן מאוחדות). לפרטים בדבר החזקות נוספות של הקבוצה, לרבות בתאגידים בעלי פעילות שאינה מהותית, ותאגידים שהחברה רכשה בהם החזקות או שהוקמו לאחר יום 31.12.2014, ראה רשימת החזקות החברה בבאורים 8.ג. ו-8.ד. לדוחות הכספיים.

3.1

לודן חברה להנדסה בע"מ

⁽¹⁾ ברשור באמצעות חברות החזקה
⁽²⁾ פעילות החברות המוחזקות על ידי חברת לודן אנרגיה חו"ל מימון בע"מ משויכת למגזר אנרגיה ואיכות סביבה

בנוסף מחזיקה החברה במספר תאגידים, במישרין ובעקיפין, אשר לא היו פעילים בתקופת הדיווח או שפעילותם אינה מהותית לפעילות קבוצת לודן.

4. הון החברה

להלן פרטים בקשר עם השקעות בהון החברה וכן, לפי מיטב ידיעת החברה, אודות רכישות/מכירות של מניות החברה על ידי בעלי עניין בחברה:

4

4.1 כתבי אופציה (לא רשומים למסחר)

מראשית שנת 2014, לא קיימים במחזור כתבי אופציה (לא רשומים למסחר) כלשהם.

4.2 להלן פרטים בדבר הסכם בין בעלי מניות בחברה:

למיטב ידיעת החברה נכון למועד פרסום דוח תקופתי זה, לא קיים הסכם כלשהו בין בעלי מניות החברה. לענין הסכם בעלי מניות שבוטל במהלך שנת 2014, ראה דוח מיידי בדבר ביטול הסכם בעלי מניות מיום 26 ביוני, 2014 (מס' אסמכתא 100275-01-2014).

5 דיבידנדים

לפרטים בדבר דיבידנד במזומן ששולם, החל מיום 1.1.2012, ראה באור 17.ג. לדוחות הכספיים.

6 מידע כספי על מגזרי פעילות עיקריים

לפרטים בדבר מידע כספי אודות מגזרי הפעילות של הקבוצה, ראה באור 26 לדוחות הכספיים.

להלן מידע כספי לגבי תחומי הפעילות העיקריים של הקבוצה (באלפי ש"ח):

מגזר	כלל הכנסות בתחום הפעילות			הכנסות מתחומי פעילות אחרים בלבד			הכנסות מחיצוניים בלבד (הכנסות בדוח המאוחד)		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
מגזר ההנדסה	298,814	308,707	330,450	7,636	8,731	5,728	291,178	299,976	324,722
מגזר תוכנה ובקרה	72,831	104,791	74,346	753	8,049	7,599	72,078	96,742	66,747
מגזר אנרגיה ואיכות הסביבה	73,591	94,019	85,599	1,052	9,776	8,652	72,539	84,243	76,947
סה"כ	445,236	507,517	490,395	9,441	26,556	21,979	435,795	480,961	468,416

2014									
עלויות (1) לחיצונים בלבד			עלויות (1) למגזרי פעילות אחרים בלבד			כלל העלויות (1) במגזר הפעילות			תחום פעילות
סה"כ	קבועות (3)	משתנות (2)	סה"כ	קבועות (3)	משתנות (2)	סה"כ	קבועות (3)	משתנות (2)	
316,360	85,694	230,666	12,900	6,460	6,440	329,260	92,154	237,106	מגזר ההנדסה
65,069	14,509	50,560	1,971	185	1,786	67,040	14,694	52,346	מגזר תוכנה ובקרה
75,490	3,935	71,555	7,234	121	6,571	82,182	4,056	78,126	מגזר אנרגיה ואיכות הסביבה
456,919	104,138	352,781	21,563	6,766	14,797	478,482	110,904	367,578	סה"כ

2013									
עלויות (1) לחיצונים בלבד			עלויות (1) למגזרי פעילות אחרים בלבד			כלל העלויות (1) במגזר הפעילות			תחום פעילות
סה"כ	קבועות (3)	משתנות (2)	סה"כ	קבועות (3)	משתנות (2)	סה"כ	קבועות (3)	משתנות (2)	
288,857	85,592	203,265	11,173	(712)	11,885	300,030	84,880	215,150	מגזר ההנדסה
90,922	8,727	82,195	5,961	3,419	2,542	96,883	12,146	84,737	מגזר תוכנה ובקרה
77,079	4,237	72,842	9,579	1,509	8,070	86,658	5,746	80,912	מגזר אנרגיה ואיכות הסביבה
456,858	98,556	358,302	26,713	4,216	22,497	483,571	102,772	380,799	סה"כ

2012									
עלויות (1) לחיצונים בלבד			עלויות (1) למגזרי פעילות אחרים בלבד			כלל העלויות (1) במגזר הפעילות			תחום פעילות
סה"כ	קבועות (3)	משתנות (2)	סה"כ	קבועות (3)	משתנות (2)	סה"כ	קבועות (3)	משתנות (2)	
287,517	71,605	215,912	(1,170)	(178)	(992)	286,347	71,427	214,920	מגזר ההנדסה
63,035	9,324	53,711	3,536	3,141	395	66,571	12,465	54,106	מגזר תוכנה ובקרה
70,187	25,880	44,307	7,070	1,503	5,567	77,257	27,383	49,874	מגזר אנרגיה ואיכות הסביבה
420,739	106,809	313,930	9,436	4,466	4,970	430,175	111,275	318,900	סה"כ

(1) עלויות - משמע עלות ההכנסות, הוצאות הנהלה וכלליות והוצאות פיתוח עסקים.

(2) עלויות משתנות – משמע עלויות שכר עבודה ונלוות, עלויות עבודות חוץ ועלויות ציוד וחומרים, הנכללות בסעיף עלות המכר, כמפורט בבאור 20 לדוח הכספי.

(3) עלויות קבועות – משמע הוצאות תפעול אחרות ועלויות פחת והפחתות הנכללות בסעיף עלות המכר כמפורט בבאור 20 לדוח הכספי, וכן עלויות הנהלה וכלליות ועלויות פיתוח עסקים.

רווח (הפסד) תפעולי מאוחד מיוחס לבעלי המיעוט			רווח (הפסד) תפעולי מאוחד מיוחס לבעלי מניות			רווח (הפסד) תפעולי מאוחד			תחום פעילות
2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	
1,098	640	3,312	13,367	10,478	5,049	12,465	11,118	8,361	מגזר ההנדסה
19	26	(17)	6,240	5,794	1,694	6,259	5,820	1,678	מגזר תוכנה ובקרה
(147)	(53)	26	(3,521)	7,216	1,432	(3,668)	7,164	1,457	מגזר אנרגיה ואיכות הסביבה
970	613	3,321	14,086	23,488	8,175	15,056	24,102	11,496	סה"כ

סך ההתחייבויות			סך הנכסים			תחום פעילות
2012	2013	2014	2012 ⁽¹⁾	2013	2014	
114,113	85,184	86,992	134,020	163,591	145,917	חטיבת ההנדסה
30,357	96,703	95,364	77,697	120,279	121,738	חטיבת תוכנה ובקרה
46,386	52,664	39,054	59,551	34,112	27,164	חטיבת אנרגיה ואיכות הסביבה
7,970	7,594	5,620	7,967	7,856	6,757	לא משויך לתחום פעילות מסויים ⁽²⁾
198,826	242,145	227,030	279,235	325,838	301,576	סה"כ

(1) כולל את נכסי הנדל"ן של הקבוצה

בהקשר הנתונים דלעיל יצוין, כדלקמן:

הרווח התפעולי המצוין הינו הרווח התפעולי של הקבוצה (כפי שמופיע בדוחות המאוחדים) המחושב בכל תחום פעילות. קיימות עסקאות בהן הלקוח הסופי מתקשר עם חברה בקבוצה מתחום פעילות מסוים אשר מעסיקה חברות אחרות בקבוצה מתחום פעילות אחר, כקבלניות משנה, כנגד מחירי העברה מוסכמים. בהתאם, עסקאות פנימיות אלה באות לידי ביטוי בטבלאות המתייחסות להכנסות והוצאות מ"תחומי פעילות אחרים".

7 סביבת הפעילות הכללית של הקבוצה

נוכח העובדה שלכל מגזרי הפעילות מספר מאפיינים משותפים, כמפורט להלן, ניתן המידע המובא בפסקה 7 זו באופן כללי והוא רלוונטי לגבי כל מגזרי הפעילות גם יחד:

7.1 עיקר פעילות הקבוצה הינו בתחום התעשייה התהליכית. יצוין, כי הכנסות הקבוצה ורווחיה תלויים בהיקף ההשקעות הכללי בשווקים בהם פעילות חברות הקבוצה בארץ ובחו"ל, ובפרט בתחום התעשייה התהליכית כמו גם בשאר המגזרים התעשייתיים בהם הקבוצה פועלת, והם עלולים להיפגע מירידה בהיקף השקעות אלה. ראו גם פסקה 11.15.1 להלן.

החברה שוקדת באופן מתמיד על התאמת פעילות הקבוצה לתנאי השוק, להיקפי ההשקעות במשק ולשינויים במצב התחרות בין חברות ההנדסה.

על רקע זה הרחיבה הקבוצה, בשנים האחרונות, את פעילותה במספר מישורים:

[א] הרחבת הפעילות במגזר התוכנה והבקרה, לרבות רכישת השליטה בחברת ארדן קונטרול טק.

[ב] יזום ותמיכה בפתרונות טכנולוגיים של בעיות איכות הסביבה לרבות פרויקטים של טיפול באיכות אוויר ומים, טיפול בשפכים ובקרקעות מזוהמות, כמפורט בפסקה 11.13 [א] להלן.

[ג] הרחבת פעילות הקבוצה בחו"ל.

[ד] הרחבת פעילות הקבוצה לביצוע פרויקטים במתכונת Turn Key, כמפורט בפסקה 8.1.2 להלן.

[ה] הרחבת פעילות הקבוצה כיזמית ו/או שותפה במיזמים לפיתוח והקמה של מתקני אנרגיה מתחדשת בחו"ל.

[ו] גיוס חוב מגורמי מימון פרטיים והנפקת אג"ח לצורך מימון השקעות במיזמים בתחום האנרגיה המתחדשת ו/או ברכישות ומיזוגים של חברות בעלות פעילות סינרגטית לפעילות חברות הקבוצה.

[ז] הרחבת פעילות ההנדסה בישראל, תוך קליטת פעילות ההנדסה של חברת הנדסה בארץ.

אי הבהירות בשווקים הפיננסיים כמו גם משברים בשווקים הריאליים, עלולים להביא לירידה בהיקף ההשקעות הכללי בארץ ובחו"ל וכפועל יוצא להשפיע על היקף פעילות הקבוצה.

7.2 גורמי ההצלחה הקריטיים במגזרי הפעילות, מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של מגזרי

הפעילות והשינויים החלים בהם

קיימים מספר גורמי הצלחה קריטיים במגזרי הפעילות של הקבוצה, שהעיקריים שבהם הינם (לא בהכרח לפי סדר חשיבות):

7.2.1 מוניטין בתחום - קיימת חשיבות למוניטין של הקבוצה, זאת הן לעניין היקף הלקוחות הפונים לקבוצה, בעקבות המוניטין שרכשה, והן לעניין היקף הפרויקטים שיימסרו לביצוע על ידי הקבוצה. כמו כן, מוניטין שרכשה עשוי לסייע ולהעניק לקבוצה יתרון על מתחרים פוטנציאליים, לרבות במסגרת מכרזים.

7.2.2 איתנות פיננסית - איתנות פיננסית עשויה להעניק יתרון במסגרת פרויקטים גדולים בכלל, ובמסגרת פרויקטים מסוג Turn-Key בפרט, במסגרתם עשויה הקבוצה להידרש למימון ביניים של הפרויקט, כפועל יוצא של התזרים המוסכם, וכן להציג ערבויות ובטחונות.

לאיתנות פיננסית כגורם הצלחה קיים היבט נוסף - מקורות פיננסיים ויכולות מימון השקעת הון עצמי, כמו גם שיפור יכולת גיוס הון זר, במיזמים ובהחזקות בחברות פרויקט, שבמסגרת פעילותן, הינן לקוחות חברות הקבוצה בתחום ביצוע פרויקטים והקמתם, באופן אשר מרחיב את פוטנציאל היקף הפעילות של חברות הקבוצה. כמו כן, יש במקורות פיננסיים כאמור כדי לשמש לצורכי ביצוע השקעות ריאליות, מיזוגים ורכישות, ועל ידי כך למנף ולהרחיב את פעילות הקבוצה.

7.2.3 מצבת כח אדם - כח אדם מנוסה ומיומן, דוגמת זה הקיים כיום בקבוצה, אשר פועל בתחום פעילות החברה שנים רבות והמתמקצע בתחומי הנדסה שונים, עשוי להוות יתרון, הן במגוון הפרויקטים אותם הקבוצה מבצעת, והן במורכבות הפרויקטים. במיוחד יש להדגיש את השדרה הניהולית אשר יש בה כדי לאפשר צמיחה ומוטת שליטה.

7.2.4 מעקב ובקרה - הקבוצה עוקבת באופן שוטף אחר הפרויקטים השונים בהם היא מעורבת, לרבות ביצוע בפועל למול תכנון, בקרות כספיות, בקרות איכות, בטיחות ולוחות זמנים של הפרויקטים, אשר מאפשרים לקבוצה לזהות במועד, סטיות בפועל למול התכנון ולהבטיח כי ביצוע הפרויקטים יהיה ברמה הנדרשת עם מזעור של התקלות, ככל הניתן.

7.2.5 פרישה גיאוגרפית - נוכחות חברות בנות של הקבוצה במוקדי פעילות שונים, מאפשרת נגישות לפרויקטים תוך ניצול הידע המשותף הנצבר על ידי החברות.

7.2.6 מחסומי כניסה

בשנים האחרונות קיימת מגמה בעולם של ביצוע פרויקטים במתכונת של אחריות כוללת (Turn-Key), וזאת להבדיל מקבלת שירותים הנדסיים, כפי שהיה נהוג בשנים עברו.

ככלל, ככל שפרויקט מצומצם בהיקפו ומכיל מספר תחומים מצומצם, ישנן יותר חברות היכולות להציע את שירותיהן לצורך ביצועו, בעוד שקיימות בארץ מעט חברות רב תחומיות גדולות, אשר יכולות להציע את שירותיהן לביצוע כולל של פרויקט. כלומר, רק חברות בעלות יכולות מגוונות בדיסיפלינות השונות של תחום ההנדסה מסוגלות לבצע פרויקטים מורכבים ו/או פרויקטים בעלי היקף גדול בהם נדרשת התמחות במגוון תחומים הנדסיים.

בנוסף, בפרויקטים מורכבים ו/או פרויקטים בעלי היקף גדול ו/או ארוכי טווח, נדרשת בדרך כלל איתנות פיננסית לצורך העמדת ערבויות והשגת מימון נדרש בתנאים תחרותיים.

7.2.7 מחסומי יציאה

בחלק מהפרויקטים בתחום ההנדסה נדרשות חברות ההנדסה להעניק תקופת אחריות, כפי שנקבע בין חברת ההנדסה לבין הלקוח (בדרך כלל עד 24 חודשים). יחד עם זאת, על פי ניסיון העבר של הקבוצה, העלות הנגרמת מאחריות זאת אינה מהותית, ולכן עשוי מחסום זה שלא להיות ממשי.

במיזמים בתחום האנרגיה המתחדשת, בהם הקבוצה משתתפת בהחזקות במיזם וכן אמורה

לבצע את עבודות ההקמה, התפעול והאחזקה השוטפת של המתקן, ישנן התחייבויות ארוכות טווח כלפי שותפים למיזם ו/או רשויות בקשר עם הפעלת המתקן ותחזוקתו, ואי-אלו הגבלות על העברת ההחזקות במיזם לצדדים שלישיים.

תחליפים למוצרי החברה ושינויים החלים בהם

7.3

שירותי ההנדסה יכולים להינתן על ידי מהנדסים בעלי ידע בתחומים הספציפיים. במקרה בו הלקוח מפצל את העבודה למספר חברות הנדסה על פי התחום ההנדסי הנדרש, גדלה התחרות, וזאת מאחר וקיימות בשוק הישראלי הרבה חברות הנדסה חד תחומיות ו/או יועצים עצמאיים. היתרון ממנו נהנית הקבוצה הינו במצבת הרחבה של המהנדסים ובעלי מקצוע בעלי ניסיון העומדים לרשותה, במגוון של דיסיפלינות הנדסה שונות. להערכת החברה, קיים בישראל מספר מועט של חברות רב תחומיות המסוגלות להציע שירותים בכל תחומי העשייה ההנדסית במסגרת פרויקט כולל.

כללי 8.1

להלן יפורטו שירותי ההנדסה הניתנים במסגרת פעילות הקבוצה, באמצעות החברות הבנות של הקבוצה בארץ ובחו"ל.

8.1.1 שירותי נתר"ה

שירותי הנתר"ה ניתנים בעיקר בתחום התעשייה התהליכית והפטרוכימית במסגרת הקמת פרויקטים תעשייתיים, העוסקים ברוב המקרים, בהקמת מתקנים וקווי ייצור במפעלים תעשייתיים ו/או בשדרוג מתקנים וקווי ייצור קיימים, וכוללים בדרך כלל את השירותים הבאים:

א. ניהול הפרויקט - ניהול ותיאום בין הגורמים השונים המעורבים בהקמת הפרויקט, לרבות הכנת לוחות זמנים ותקציבים ובקרה על ביצועם.

ב. תכנון - תכנון הפרויקט במסגרת התחומים ההנדסיים השונים: הנדסת תהליך, הנדסה מכנית, הנדסת צנרת, הנדסת חשמל, הנדסת מכשור ובקרה, הנדסה אזרחית וכיו"ב. בסיום שלב התכנון מתקבלים מפרטים טכניים, תוכניות, שרטוטים ומפרטים לביצוע של המרכיבים השונים בפרויקט.

ג. שירותי רכש - איסוף מפרטים, מסמכים ומידע טכני למכרזים (שיפורסמו על ידי מזמין הפרויקט או על ידי החברה בשמו) ורשימות לרכש, הכנת אומדני עלויות, השוואת הצעות ובחירת ספקים וקבלנים לביצוע, הכנת חוזים והזמנות, מעקב משלוחים וכיו"ב.

ד. פיקוח על הקמה - ניהול אתר ההקמה, פיקוח מקצועי על ביצוע עבודות באתר, פיקוח ובקורת על יצור ועל טיב ביצוע עבודות בבתי המלאכה, תיאום בין הקבלנים והספקים השונים, בדיקת כמויות, אישור חשבונות, ארגון מחסן הקמה, מבחני קבלה וכיו"ב. פעילות זו מתבצעת גם באמצעות לודן תשתיות.

התקשרות הקבוצה עם לקוחות הינה לעתים למתן כל סוגי השירותים כמפורט לעיל, בכל שלבי הפרויקט, ולעתים למתן חלק מהשירותים. בדרך כלל, קיים בידי הלקוח ידע תהליכי (שפותח או שנרכש על ידו), כאשר ידע זה משמש כבסיס לתכנון המתבצע על ידי הקבוצה. במקרים כאלה הקבוצה אינה אחראית לטיבו או לאפשרות יישומו של הידע העומד בבסיס הפרויקט.

התמורה בסוג זה של התקשרות (שירותי נתר"ה) נקובה בדרך כלל בסכום קבוע.

שירותי הנתר"ה כוללים בתוכם גם שירותי תמיכה הנדסיים הניתנים על ידי כח אדם של הקבוצה העומד לרשות הלקוחות לתקופות קצובות באתרי הלקוחות. מתן שירותים אלה נעשה על פי התקשרויות של הקבוצה עם הלקוח, בהן נקבע המחיר לשעת עבודה בו יחויב הלקוח ולעתים גם ההיקף המקסימלי של שעות העבודה או על בסיס כתבי כמויות (ראו פסקה 8.6.2 להלן). בחלק

מהמקרים, הלקוחות, לאחר שהתוודעו לעובדי הקבוצה במסגרת פרויקטים אחרים, מבקשים מהקבוצה כי תעמיד לרשותם, במתכונת של שירותים שוטפים, עובדים ספציפיים. השירותים השוטפים ניתנים על ידי השמת מהנדסים והנדסאים כתגבור לצוותי העבודה של הלקוח, בדרך כלל, לביצוע עבודות ספציפיות, כאשר הן הפיקוח האדמיניסטרטיבי על העובדים (לרבות מעקב אחר שעות העבודה שבוצעו בפועל) והן הפיקוח המקצועי עליהם, נעשה גם על ידי הקבוצה וגם על ידי הלקוח. השירותים השוטפים כוללים השאלת עובדי הקבוצה ללקוחות לצורך ניהול פרויקטים בפיקוח הלקוח, שירותי תכנון ושרטוט, הרצת מפעלים ופיקוח על עבודות הקמה ואחזקה.

על פי רוב, לרבות בהסכמים עם לקוחות מהותיים, מתחייבת הקבוצה לשפות את הלקוח, במקרה בו תועלנה ותתקבלנה טענות של קיום יחסי עובד-מעביד בין עובד הקבוצה ללקוח.

8.1.2 שירותים במתכונת "אחריות כוללת" Turn Key

הקבוצה מעניקה שירותים גם במתכונת Turn-Key. במסגרת זו, משמשות חלק מחברות הקבוצה כקבלן ומתחייבות כלפי הלקוח לתכנון וביצוע של שלבי הפרויקט, לרבות מרכיבי הנתר"ה ולרבות ביצוע בפועל של הרכש הנדרש לפרויקט, הקמת הפרויקט, בדיקת תקינות המערכות הכלולות בו ומסירתו ללקוח כפרויקט מוגמר בהתאם לדרישת הלקוח. ההתקשרויות במתכונת ה-Turn-Key מאופיינות בהיקפים גדולים יותר מפרויקטים בתחומים אחרים.

נוכח האחריות הכוללת במתן השירותים במתכונת התקשרות זו, כמפורט לעיל, ובכלל זאת בגין היקפיו הכספיים של הפרויקט, התפרשות אחריותה של הקבוצה לכל תחומי הפרויקט ושלביו, אחריות על ענייני הבטיחות, ככל שקיימת, ומסירתו ללקוח כפרויקט מוגמר, ביצוע עבודות במתכונת של Turn-Key עלול לטמון בחובו סיכונים גבוהים יותר בהשוואה ליתר השירותים שקבוצת לודן מספקת ללקוחותיה. ראו פסקה 11.15.3 להלן.

ככל שמועלות על ידי לקוח טענות באשר לביצוע פרויקט, מופעלות פוליסות הביטוח השונות (ביטוח ייעודי לפרויקט ו/או ביטוח אחריות מקצועית של הקבוצה). על פי ניסיון העבר, כל הטענות עד כה היו מכוסות במסגרת הפוליסות. ראו גם פסקה 11.12 להלן. **אין כל וודאות כי גם טענות עתידיות של לקוחות יכוסו על ידי ביטוח האחריות המקצועית של הקבוצה ו/או ביטוח ייעודי לפרויקט.**

8.2 פרטים בקשר עם פעילות לודן ישראל

8.2.1 לודן ישראל הוקמה בשלהי שנת 2012. כיום מרביתה ככולה של פעילות ההנדסה בישראל מבוצעת הלכה למעשה באמצעות לודן ישראל, אשר פועלת משני מוקדי פעילות – סניף צפון שביוקנעם, וסניף דרום שבעומר.

8.2.2 בחודש מרץ 2013 קלטה לודן ישראל את הפעילות ההנדסית של חברת הנדסה בארץ,

ובעקבות זאת, הורחבה פעילותה למתן שירותי הנדסה גם בתחום תחנות הכח ומתקני אנרגיה.

8.3 פרטים בקשר עם החזקות בחברות בנות בחו"ל

לפרטים בדבר החזקות חברות בנות בחו"ל בתחום פעילות ההנדסה ראה באור 8 לדוחות הכספיים.

החל מיום 1 במרץ 2015, קלטה חברת KH הולנד את פעילות הייעוץ והתכנון ההנדסי בתחומי תעשיית הכימיקלים, הנפט והגז בהולנד של תאגיד הולנדי בינלאומי. לפרטים נוספים בדבר קליטת הפעילות האמורה, ראה דוח מידי אירוע או עניין החורגים מעסקי התאגיד הרגילים בדבר קליטת פעילות הנדסה בהולנד, מיום 15 בפברואר, 2015 (מס' אסמכתא 031450-01-2015).

8.4 אפיון קבוצת שירותים דומים

כמפורט בפסקה 8.1 לעיל, שירותי ההנדסה מחולקים לשתי קבוצות שירותים עיקריות:

[א] שירותי נתר"ה (מלא או חלקי)

[ב] פרויקטים במתכונת "Turn-Key"

8.5 פילוח הכנסות של קבוצת שירותי ההנדסה מגורמים חיצוניים

שיעור ההכנסות מכלל הכנסות הקבוצה ב- %			הכנסות (באלפי ש"ח)			קבוצת שירותים
2012	2013	2014	2012	2013	2014	
63%	55%	63%	276,348	265,970	294,709	שירותי נתר"ה
3%	7%	6%	14,830	34,006	30,013	פרויקטים ב- Turn-Key
66%	62%	69%	291,178	299,976	324,722	סה"כ

8.6 אופן ההתקשרות עם הלקוחות

8.6.1 התקשרות חברות הקבוצה עם לקוח במסגרת פעילות מגזר ההנדסה נעשית, בדרך כלל, בעקבות פניה של לקוח קיים או חדש אל הקבוצה מתוך היכרות בין הצדדים, או בעקבות מרכז או בקשה להצעת מחיר.

הקבוצה נוקטת ביוזמה שיווקית, המונחית על ידי המנכ"לים המשותפים או מנכ"לי החברות הבנות, לפי העניין, ומופעלת הלכה למעשה, על ידי מנהלים בדרגים השונים.

בתחום שירותי ההנדסה קיימת אפשרות של התקשרויות אד-הוק של מספר חברות הנדסה (אשר לעיתים מתחרות האחת באחרת) על פי רוב בדרך של מתן שירותים בקבלנות משנה האחת לשניה ולעיתים גם למתן שירותי הנדסה במשותף, והכל, בדרך כלל, לפי דרישת הלקוח ותוך התחשבות, בדרך כלל, בהתמחות, אם קיימת, של כל אחת מהחברות בתחומי ההנדסה השונים.

כמו כן, קיימות התקשרויות אד-הוק בין חברות הנדסה לבין חברות העוסקות בתחומים משיקים למתן שירותים משותפים. התקשרויות אלה נעשות, בדרך כלל, במסגרת הגשת הצעה משותפת, בין תחומית, במכרזים.

8.6.2 הקבוצה מתקשרת עם לקוחותיה בשלוש דרכי התקשרות אופייניות, כמפורט להלן, כאשר חלק מההתקשרויות הנ"ל חוסות תחת הסכם מסגרת. דרך ההתקשרות בכל פרויקט נקבעת, בדרך כלל, לפי דרישת הלקוח ותוך משא ומתן עמו, כאשר התמחור של כל אחד מהפרויקטים (ללא קשר לדרך ההתקשרות עם הלקוח) נעשה בקבוצה, בדרך כלל, לפי שעות העבודה וההוצאות הצפויות בו. להלן פרטים על שלוש דרכי ההתקשרות:

(א) **על בסיס מחיר קבוע.** דרך התקשרות זו נעשית, בדרך כלל, לגבי פרויקטים בהם היקף העבודה הנדרש מוגדר היטב. לעתים, המחיר הקבוע נקבע כשיעור מסוים מערך ההשקעה של הלקוח בפרויקט (כפי שהוא מוגדר, בדרך כלל, בהסכם עם הלקוח), או, כאשר מדובר בניהול ופיקוח על ביצוע פרויקטים בתחום התשתיות, כשיעור מסוים מהתשלומים שמזמין העבודה משלם לקבלן המבצע את הפרויקט, והוא מבוצע בדרך כלל בהתאם להתקיימותן של אבני דרך שנקבעות בהסכמה. לעתים נקבעים אחוזים שונים לגבי כל אחד מסוגי שירותי הנתר"ה. ההתקשרויות במתכונת של Turn-Key הינן, בדרך כלל, התקשרויות על בסיס מחיר קבוע.

(ב) **על בסיס כתבי כמויות.** בדרך התקשרות זו נקבעים מחירים לביצוע מקטעי עבודה מוגדרים ו/או להכנת מסמכים (למשל: שרטוטים, תוכניות, מפרטים וכיו"ב) והחיוב הוא בהתאם למספר הפעולות ו/או המסמכים שבוצעו והוכנו לפי סוגיהם השונים.

(ג) **על בסיס שעות עבודה.** לעתים נקבעת מסגרת שעות עבודה אשר במידה שקיימת חריגה ממנה, אזי המחיר לשעת עבודה בגין השעות העודפות הינו נמוך יותר או שלא משולם כלל. בין הקבוצה לבין אחדים מלקוחותיה קיימים הסכמי מסגרת לתעריפים בהם מוגדרים תעריפים לשעות עבודה של בעלי תפקידים שונים, תעריפים אישיים למנהלים ועובדים בכירים, תעריף לשעת נסיעה ותעריף לעבודה בשעות חריגות. בהזמנת לשירותים הניתנים ללקוחות על בסיס שעות עבודה, קיימת הפניה, בדרך כלל, להסכם התעריפים שבתוקף.

יצוין כי קיימת שונות גדולה ברווחיות בין הפרויקטים השונים, לרבות אף בין פרויקטים המבוצעים עבור אותו לקוח. כיוצא בזה, רווחיות הקבוצה מפרויקט מסויים איננה נקבעת בהכרח בהתאם לדרך ההתקשרות עם הלקוח כאמור לעיל, לסוג הלקוח או לזהות הלקוח, ולא לסוג השירותים הניתן לו בתחום הנתר"ה, אלא נגזרת גם מפרמטרים ומשיקולים רבים, כגון עלות ביצוע הפרויקט, גובה התמורה מהלקוח, שיקולים של חדירה לשוקים וללקוחות חדשים וכו'.

עוד יצוין בהקשר זה כי במהלך חייו של כל פרויקט, עשוי היקפו להשתנות, בעקבות תוספות

ושינויים לפי בקשת הלקוח וכתוצאה מכך ישתנו, בהתאם, ההכנסות וההוצאות ממנו.

8.6.3 תנאי התשלום, בכל אחת מדרכי ההתקשרות דלעיל, הינם, בדרך כלל, בתשלומים חודשיים על פי קצב התקדמות העבודה, לפי ביצוע שעות עבודה בפועל, או בהתקיים אבני דרך שהוגדרו בהסכם. במקרים מסוימים נקבע אחוז מסוים מהתמורה הצפויה אותו משלם הלקוח רק עם סיום העבודה והוצאת תעודת גמר. יצוין כי בהתקשרויות במתכונת Turn-Key מקבלת הקבוצה תמורה כוללת עבור הפרויקט, אשר משמשת לתשלום לכל קבלני המשנה והספקים, לכיסוי הוצאות השירותים הניתנים על ידי חברות הקבוצה, והיתרה, ככל שקיימת מהווה את הרווח הקבלני. בהתאם, תמחור עבודות הקבוצה בהתקשרויות במתכונת Turn-Key, לוקח בחשבון, בנוסף לשעות ההנדסה, גם את עלויות הציוד והעבודות הקבלניות (אשר עלותם עשויה להיות גבוהה לאין שיעור מעלות שעות ההנדסה).

בחלק מהמקרים נדרשות חברות הקבוצה להפקיד, להבטחת ביצוע התחייבויותיהן או כנגד קבלת מקדמה, ערבות בנקאית בשיעור מסוים מתמורת העבודה (בפרויקטים המתבצעים במתכונת של Turn-Key משלם המזמין, בדרך כלל, מקדמה לפני או עם תחילת העבודה, במרבית המקרים, כנגד ערבות). במקרים אחרים, להבטחת אחריות הקבוצה לעבודות, נדרשות חברות הקבוצה, עם סיום העבודות, להפקיד ערבות בנקאית בשיעור מסוים מהיקף ההזמנה וזאת עד לתום תקופת האחריות (אף כי ביחס ללקוחות KH הולנד למשל, בדרך כלל מזמיני הפרויקט אינם מעכבים בידיהם ערבות או סכום כספי לתקופת הבדק).

בחלק מהמקרים נקבעות בהסכם הוראות שונות בקשר עם פיצויים מוסכמים. בהתאם עלולה הקבוצה לחוב בתשלום פיצויים עקב הפרת ההסכם ו/או עקב פיגורים באספקת השירותים, כנגזרת של תקופת ההפרה או הפיגור ועד לסך מקסימלי שנקבע כשיעור מסוים מהיקף ההזמנה.

8.6.4 כאמור לעיל, לעיתים נעשית ההתקשרות עם הלקוח על ידי אחת מחברות הקבוצה כאשר צדדים שלישיים משמשים כקבלני משנה של אותה חברה, בהתאם לחלוקת עבודה שנקבעת בדרך כלל לפי סוגי השירותים ההנדסיים השונים. דרך ההתקשרות בין החברה שהתקשרה עם הלקוח לבין קבלני המשנה שלה נקבעת, לעיתים, "גב אל גב" בהתאם לדרך ההתקשרות בין החברה שהתקשרה עם הלקוח לבין הלקוח, לרבות התניית התשלום לקבלני המשנה בקבלת התשלום על ידי חברות הקבוצה (ראו גם פסקה 8.10.2 להלן). לעיתים, לקבלני המשנה אחריות ישירה כלפי הלקוח, בנוסף לאחריות הקבוצה כלפיו. נכון למועד פרסום דו"ח זה, התקשרויות החברה בתנאי "גב אל גב", כמוסבר לעיל, הינן בהיקפים שאינם מהותיים.

לעיתים מהווה חברה מסוימת בקבוצה קבלן משנה של חברה אחרת, בהתאם לאופי העבודה המבוצעת ולהיקפה, או במקרים בהם הלקוח מכתוב התקשרות ישירה מול החברה, והעבודה בפועל מבוצעת על ידי חברת בת בקבוצה, בהתאם לתחום פעילותה.

התקשרויות במתכונת Turn-Key, מחייבות, מטיבן, התקשרויות עם חברות אחרות (לאו דווקא

חברות הנדסה), העוסקות בתחומים משיקים ומתקשרות ביניהן לשם מתן שירותים משותפים, וכן התקשרות עם ספקי משנה.

לקבוצה אין תלות בקבלן משנה מסוים.

הוצאות הקבוצה לקבלני משנה (חיצוניים) במגזר ההנדסה בשנים 2012, 2013 ו-2014 הסתכמו לסך של כ-61,080 אלפי ש"ח, כ-64,168 אלפי ש"ח וכ-74,259 אלפי ש"ח בהתאמה. בהוצאות לקבלני משנה (חיצוניים) בחטיבת ההנדסה, נכללות גם הוצאות לנותני שירותים עצמאיים (Freelancers), המעניקים שירותי תכנון והנדסה לחברות הקבוצה, בעיקר באירופה. לפרטים נוספים ראה סעיף 11.5.2 להלן.

8.6.5 הקבוצה נושאת באחריות מקצועית כלפי הלקוח בתחומי הפרויקט עליהם היא מופקדת, קרי, איכות התכנון וביצוע הרכש, הניהול וההקמה. יצויין כי אחריות חברת הקבוצה המתקשרת בהסכם במתכונת Turn-Key הינה אחריות כוללת, ובהתאם, פרויקט המבוצע במתכונת זו עלול לטמון בחובו סיכונים גבוהים יותר. בהתקשרות במתכונת של Turn-Key, הקבוצה היא זו שמביאה, במקרים מסויימים, את הידע הנרכש מצדדים שלישיים, ואז בנוסף, אחראית הקבוצה כלפי הלקוח גם לטיבו ולאפשרות יישומו של הידע.

אחריות הקבוצה לטיב העבודות נמשכת גם לאחר גמר העבודות לתקופת אחריות בהתאם לפרק הזמן הקבוע בהסכם (בד"כ עד 24 חודשים).

בחלק קטן מהמקרים, לרבות בהסכמים עם לקוחות מהותיים, מקבלת על עצמה הקבוצה אחריות על תחום הבטיחות בעבודה, לרבות אחריות לפקח על החובות הנובעות מתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), תשמ"ח - 1988. יצויין כי גם בתחום זה של בטיחות, במקרים של התקשרות במתכונת Turn-Key, אחריות הקבוצה הינה אחריות כוללת (מעבר לאחריות פיקוח).

בחלק מהמקרים אחריות הקבוצה אינה מוגבלת בסכום, בתקופה או לסוג מסוים של נזקים.

על פי ניסיון העבר, העלות הנגרמת כתוצאה מאחריותה של הקבוצה לפרויקט לאחר השלמתו אינה מהותית, ולפיכך אין הקבוצה מבצעת הפרשות בדוחותיה לפרויקטים שנסתיימו, אלא במקרים ספציפיים בהם קיימת טענה מצד הלקוח. **אין כל וודאות כי העלויות בעתיד בגין אחריות הקבוצה בפרויקטים בביצוע ו/או בפרויקטים שתבצע תמשכנה להיות לא מהותיות.**

במסגרת ההסכמים עם הלקוחות מתחייבת הקבוצה לבטח, ומבטחת את עצמה בביטוחים שונים, ובחלק מהמקרים, בהתאם להתחייבותה, כוללת את הלקוח כמוטב נוסף בפוליסות שנערכות לצרכי הפרויקט או כוללת בפוליסה האמורה סעיף הרחבת שיפוי לטובת הלקוח.

לפרטים בדבר הליכים משפטיים הנוגעים לאחריות הקבוצה, ראו באור 16.ד. לדוחות הכספיים.

8.6.6 בדרך כלל, התקשרות הקבוצה עם לקוחותיה כוללת גם חתימה על התחייבויות לשמירה על סודיות ומידע שברשותו של הלקוח, שנמסר לחברה לצרכי ביצוע הפרויקט.

8.7 לקוחות

8.7.1 בין לקוחות הקבוצה במסגרת פעילות חטיבת ההנדסה בישראל ובחו"ל ניתן למנות חברות תעשייתיות מענפים מגוונים (כגון: מזון, כימיה, פטרוכימיה, נפט וגז, דשנים, פארמצבטיקה, מיקרו-אלקטרוניקה, תקשורת, מתכת, תשתיות, אנרגיה וכו'), כמו גם לקוחות מהמגזר הציבורי (לרבות משרדי ממשלה ורשויות מקומיות).

8.7.2 במגזר פעילות ההנדסה לא היה לקבוצה לקוח בודד שההכנסות ממנו בשנה הקלנדרית עלו על 10% מהמחזור המאוחד.

8.7.3 להלן פירוט מספר לקוחות עיקריים במגזר פעילות ההנדסה (לקוחות שהמכירות להם עלו על 10% מהמחזור במגזר הפעילות הספציפי (להלן: "לקוח עיקרי במגזר") לפי שיוך גיאוגרפי:

שיוך ענפי	מספר לקוחות עיקריים במגזר לשנת 2014	מספר לקוחות עיקריים במגזר לשנת 2013	מספר לקוחות עיקריים במגזר לשנת 2012
ישראל	--	--	1
חו"ל	--	--	--

להלן התפלגות הכנסות הקבוצה ממגזר פעילות ההנדסה, באחוזים מסך ההכנסות במגזר פעילות זה לפי שיוך גיאוגרפי של לקוחותיה:

שיוך ענפי	% מההכנסות במגזר בשנת 2014	% מההכנסות במגזר בשנת 2013	% מההכנסות במגזר בשנת 2012
ישראל	31%	35%	38%
חו"ל	69%	65%	62%

8.8 צבר הזמנות

8.8.1 להלן פרטים בדבר צבר ההזמנות של מגזר ההנדסה ליום 31.12.2014 (באלפי ש"ח לפי מועדי אספקה צפויים):

קבוצות שירותים	רבעון 1 2015	רבעון 2 2015	רבעון 3 2015	רבעון 4 2015	2016 ואילך	סה"כ
נתר"ה	64,723	28,546	16,597	10,963	6,177	127,006
Turn-Key	4,448	6,529	5,703	5,860	311	22,851
סה"כ	69,171	35,075	22,300	16,823	6,488	149,857

להלן פרטים בדבר צבר ההזמנות של מגזר ההנדסה ליום 15.3.2015 (באלפי ש"ח לפי מועדי אספקה צפויים):

סה"כ	שנת 2016 ואילך	רבעון 4 2015	רבעון 3 2015	רבעון 2 2015	רבעון 1 2015	קבוצות שירותים
144,850	6,177	15,424	21,058	33,007	69,184	נתר"ה
22,851	311	5,860	5,703	6,529	4,448	Turn-Key
167,701	6,488	21,284	26,761	39,536	73,632	סה"כ

השינויים מיוחסים לקליטת פעילות הנדסית על ידי KH הולנד, כמפורט בסעיף 8.3 לעיל ובבאור 28 לדוחות הכספיים.

בהקשר זה יצוין כי, החלק הארי מההתקשרויות נעשה בסמוך לתחילת העבודה. כמו כן, בדרך כלל, בהתקשרויות עם מזמיני העבודות (לרבות לקוחות מהותיים) מופיעות הוראות על פיהן המזמין רשאי, בהתראה כלשהי, להפסיק את ביצוע העבודה, בהתאם להוראות ההסכם הנקבעות בכל מקרה לגופו. במקרים של הפסקת העבודה כאמור, על פי רוב הקבוצה אינה זכאית לתשלום בגין אובדן רווח עתידי, אלא לתשלומים בגין עבודות שבוצעו בלבד. ראו גם פסקה 11.15.4 להלן. על פי ניסיון העבר, במקרים מסוג זה התשלומים שהקבוצה מקבלת משקפים את עלות העבודה שבוצעה על ידה בפועל, ולעיתים גם רווח מסוים בגינן.

8.8.2 ליום 1.1.2014 עמד צבר ההזמנות של חטיבת ההנדסה לביצוע בשנת 2014 על כ-144,804 אלפי ש"ח. ההכנסות מלקוחות חיצוניים שנרשמו בחטיבת ההנדסה בשנת 2014 עמדו על כ-324,722 אלפי ש"ח. הגידול בהכנסות בשנת 2014 לעומת צבר ההזמנות לשנת 2014 נובע בעיקרו מכניסת פרויקטים אשר לא היו כלולים בצבר מלכתחילה, בעיקר בחו"ל. צבר ההזמנות של מגזר ההנדסה מושתת על הזמנות ברמת וודאות גבוהה לביצוע, ולהערכת החברה, רובו ככולו של הצבר ליום 1.1.2014 אף מומש במהלך שנת 2014. עם זאת, יובהר כי לעתים, חלקו של הצבר לא ממומש על פי לוח הזמנים שנצפה בתחילת השנה, בין אם מסיבה של דחיית ביצוע פרויקטים ובין אם מסיבה של עצירת השקעות או צמצומן. כאשר מדובר בדחיית ביצוע, הרי שיתרת הצבר שלא מומשה במהלך השנה, ממומשת במהלך השנה העוקבת. עם זאת, באותם מקרים של עצירת השקעות, ייתכן מצב של ביטול הזמנות שמשמעותן מחיקתן מהצבר.

8.9 תחרות

בנוסף לקבוצה, פועלות בישראל חברות הנדסה נוספות העוסקות במתן שירותי הנדסה מסוג השירותים שמספקת החברה בישראל. גם בבנלוקס פועלות, נוסף ל-KH הולנד ול-KH בלגיה, חברות נוספות העוסקות במתן שירותים מסוג השירותים הניתנים על ידי KH הולנד ו-KH בלגיה. בין חברות ההנדסה הרב-תחומיות הבולטות בישראל, בנוסף לקבוצה, ניתן לציין את קבוצת ברן

בע"מ, תה"ל, י.ו. גליל הנדסה בע"מ ו-M+W Zander Israel Ltd.

בנוסף, קיימות חברות הנדסה חד-תחומיות רבות המעניקות שירותים בתחום הנדסי מסוים או מספקות רק חלק משירותי הנתר"ה, ומתחרות בקבוצה ב-"נישה" מוגדרת של שירותים, בעוד שהקבוצה מעניקה את כל שירותי הנתר"ה בתחומי הנדסה מגוונים. בין מתחרות הקבוצה בבנלוקס ניתן למנות את Aker Kvaerner, ABB Lummus, J.G.C., Fluor Daniel, Jacobs, EPG Ingenieursbureau ו-Dordtse Engineering וכן חברות השמת כוח אדם.

אשר לפעילות הקבוצה ברומניה, למיטב ידיעת החברה, בין מתחרותיה ניתן למנות את ISPE, IPIP ו-Washington. עם זאת, למיטב ידיעת החברה, השוק ברומניה מאופיין ברמה טכנולוגית נמוכה יחסית ומעט חברות הנדסה מבצעות פרויקטי הנדסה במתכונת Turn Key. מצב דברים זה עשוי להעניק לקבוצה יתרון יחסי ולאפשר לקבוצה לנצל את הידע שעומד לרשותה וליישמו בשוק ברומניה. השוק ברומניה, לעומת השוק בישראל, מאופיין בריבוי גדול יותר של פרויקטים במתכונת Turn-Key, גם אם היקפם קטן יותר. עם זאת, בשנים האחרונות סובל השוק ברומניה מהאטה ומקיטון בהיקפי ההשקעות, ובהתאם אף צומצמו היקפי פעילות הקבוצה ברומניה.

להערכת החברה, לקבוצה אין יתרון יחסי מובהק על פני מתחריה. החברה מתמודדת עם המתחרים בתחום על ידי מתן שירותי הנדסה במגוון תחומים תוך השענות על הידע והניסיון של הקבוצה.

במסגרת ביצוע פרויקטים במתכונת Turn-Key נימנים על מתחריה של הקבוצה גם קבלני בניה וקבלנים אחרים. לקבוצה יש יתרון מול קבלנים שאינם חברות הנדסה בשל כך שהיא מסוגלת לספק בעצמה, בארץ ובחול, את שירותי ההנדסה ויכולה לספק פתרון הנדסי כוללני ברמה גבוהה יותר.

כמו כן, להערכת החברה, בהתמודדות עם מתחרים עשוי להיות יתרון לחברות הקבוצה על ידי הרחבת השווקים והפחתת עלויות בשיתוף פעולה בין חברות הקבוצה בישראל, הולנד, בלגיה, רומניה, סרביה ורוסיה.

יצוין כי בין חברות ההנדסה השונות ובכללן החברה, קיימות התקשרויות אד-הוק לביצוע פרויקטים בעיקר בדרך של מתן שירותי הנדסה בקבלנות משנה, ולעיתים גם בדרך של מתן שירותים משותפים.

8.10 אשראי לקוחות ואשראי ספקים

8.10.1 אשראי לקוחות

התשלומים מלקוחות כפופים על פי רוב לאישור מפקח או מהנדס פרויקט מטעם הלקוח. הקבוצה מעניקה ללקוחות מגזר ההנדסה בישראל אשראי הנע, בדרך כלל, בין 60 ל-120 יום ממועד הגשתו של כל חשבון (המוגש בדרך כלל מדי חודש).

KH הולנד, KH בלגיה ו- KH רומניה מעניקות ללקוחותיהן אשראי הנע, בדרך כלל, בין 40 יום ל- 60 יום ממועד הגשתו של כל חשבון כאמור.

תנאי התשלום בהתקשרויות במתכונת Turn-Key נקבעים על בסיס עמידה באבני דרך המוגדרות בהתקשרות עם הלקוח. במקרים מסוימים, מועד התשלום על ידי הלקוח הינו מאוחר יותר מתשלומי הקבוצה לספקיה, וכתוצאה מכך נוצר "תזרים מזומנים שלילי" בפרויקט, דהיינו הקבוצה מעניקה בפועל אשראי ללקוח, אשר בחלק מהמקרים עשוי להיות מכוסה באמצעות מקדמה על חשבון הפרויקט.

במקרים בהם מתעכב תשלום הלקוח המתייחס לעמידה באבן דרך מסוימת שנקבעה (לדוגמא עקב בעיות תזרים מזומנים של הלקוח או בשל מחלוקת על עצם העמידה באבן הדרך המסוימת), עלול להיווצר מצב (לרבות על פי הסכמים עם לקוחות מהותיים) של הענקת אשראי ללקוח שלא במסגרת תוכנית המימון של הפרויקט, וזאת עד להסדרת בעיות התזרים של הלקוח או הסדרת המחלוקת עם הלקוח באשר לעמידה באבן הדרך המסוימת.

החברה מנסה לצמצם את סיכון האשראי האמור למינימום וליצור "תזרים מזומנים חיובי" בפרויקט, בין היתר על דרך של קבלת מקדמות מהלקוח.

בשנת 2014 עמד האשראי הממוצע בפועל על כ-112 ימים ממועד הגשתו של כל חשבון לעומת האשראי הממוצע בפועל של כ-125 ימים בשנת 2013.

בדרך כלל מקבלת הקבוצה מקדמות מלקוחות בפרויקטים במתכונת של Turn-Key.

8.10.2 אשראי ספקים וקבלני משנה

במקרים בהם מתקשרת הקבוצה עם קבלני משנה וספקים, הכוללים בעיקר מהנדסים והנדסאים המעניקים לקבוצה שירותי הנדסה בקבלנות משנה, תנאי התשלום לקבלני המשנה מוגדרים בין הצדדים (בדרך כלל בתנאי אשראי של שוטף + 30 עד 60 יום בישראל; ובתנאי אשראי המבוססים על תקופה שבין 30 ל- 45 יום ממועד הגשת החשבון בהולנד). לעיתים תנאי התשלום הינם "גב אל גב" לתנאי התשלום אותם מקבלת הקבוצה, באופן שבפועל, מותנה התשלום לקבלני המשנה בקבלת התשלום על ידי חברות הקבוצה.

בהתקשרויות במתכונת Turn-key מנהלת הקבוצה משא ומתן עם ספקיה וקבלני המשנה שלה על מנת לקבל אשראי מירבי, בניסיון להקבילו ככל שניתן לאשראי שהקבוצה מעניקה ללקוחות, בהתאם לכל פרויקט ופרויקט. בדרך כלל, מותנה אשראי הספקים וקבלני המשנה בהתקשרויות במתכונת Turn-Key, בעמידה באבני דרך שהוגדרו עם הספק או קבלן המשנה, לפי העניין, ולא דווקא במועדי תשלום קשיחים הקבועים מראש.

בשנת 2014 עמד האשראי הממוצע בפועל על כ- 191 ימים לעומת אשראי ממוצע בפועל של כ- 139 ימים בשנת 2013.

השינוי המהותי בממוצע ימי האשראי לספקים וקבלני משנה נובע מהיקפי הפעילות הגדולים בפרויקטים במתכונת Turn-Key שבוצעו על ידי חברות הקבוצה במזרח אירופה. בפרויקטים אלו, בהם עיקר העבודה והחומרים מסופקים על ידי קבלני משנה וספקים (להלן בפסקה זו: "**נותני השירותים**"), הוכפפו נותני השירותים לתנאי התשלום שנקבעו בין החברה לבין הלקוח. תנאי התשלום בפרויקטים האמורים נקבעו על פי אבני דרך להשלמה, ולפיכך, נוצרו פערים בין מועדי החיוב על ידי נותני השירותים ועד לביצוע התשלום בפועל.

9.1 **כללי**

9.1.1 הקבוצה מספקת מזה שנים רבות שירותים, משווקת מוצרי תוכנה ומבצעת פרויקטים של תוכנה ובקרה (חלקם במתכונת של פרויקט כולל) בתעשייה, האזרחית והבטחונית.

9.1.2 ביום 20 בינואר, 2015, הושלמה עסקת רכישת השליטה בארדן קונטרול טק. לפרטים בדבר עסקת הרכישה האמורה, ראה דוח מידי על אירוע או עניין החורגים מעסקי התאגיד הרגילים שהגשתו עוכבה בדבר חתימה על הסכם רכישת שליטה מיום 17 בדצמבר, 2014 (מס' אסמכתא 2014-01-224070).

9.1.3 **שימקוטק**

שימקוטק עוסקת בפיתוח וייצור מערכות בדיקה אוטומטיות ומערכות ממוחשבות למכירת כרטיסים ובקרת כניסה למספר לקוחות מצומצם בישראל בתחומי התחבורה הציבורית והתעשיות הביטחוניות. שימקוטק מבצעת אינטגרציה של מערכות תוכנה ובקרה באמצעות רכישה של מוצרי מדף ו/או פיתוח חומרה, שילוב ביניהם וכתירת תוכנה יישומית רלבנטית ליישום הפונקציונלי לשימוש הלקוחות. כמו כן, שימקוטק מספקת שירותי תחזוקה למערכות הכרטוס. ראו גם פסקה 9.1.6 להלן.

תוכנה

9.1.4 כאמור בפסקה 2.2 לעיל, הקבוצה עוסקת בפיתוח תוכנה, שיווק מוצרי תוכנה, התקנתם אצל לקוחותיה והתאמתם לצרכיהם. כמו כן עוסקת הקבוצה במתן תמיכה ללקוחותיה לאחר התקנת התוכנה. מוצרי התוכנה המשווקים על ידי הקבוצה הם בעיקר בתחומים הבאים: מערכות אינפורמציה למתן מידע עדכני על מערך המכשור בייצור, העשויות אף לשלב מספר מערכות בקרה, לכל דרגי התפעול והניהול הרלוונטיים במפעל. מוצרי התוכנה הנ"ל הם בעיקר מערכות שפותחו על ידי חברות ובתי תוכנה זרים ומשווקים כתוכנות מדף.

הקבוצה עוסקת גם בהתאמת תוכנות המדף לצרכים המיוחדים של כל לקוח ולקוח, מתן תמיכה, שירות וביצוע פרויקטים בעזרת תוכנות אלה.

בנוסף, הקבוצה מבצעת גם אינטגרציה של מערך התוכנות הכולל במפעל (בין אם מדובר בתוכנות קיימות ובין אם מדובר בתוכנות חדשות הנרכשות מהקבוצה ו/או מאחרים) ומפתחת תוכנות בהתאם לצרכים ייחודיים של לקוחות, מקום בו תוכנות המדף אינן מתאימות לצרכי הלקוח.

9.1.5 בנוסף, עוסקת הקבוצה, באמצעות חברת שימקוטק, באיפיון, תכנון, יצור ושילוב מערכות בדיקה אוטומטיות יעודיות (להלן גם: "צב"ד"), המיועדות לענות על צרכים ספציפיים של הלקוחות. במסגרת זו מבצעת החברה פרויקטים עבור לקוחותיה ופעילותה כוללת סיוע ללקוח באיפיון הצב"ד, תכנון המערכת (תוכנה וחומרה), ייצור, אינטגרציה, התקנה באתר הלקוח, כתיבה והפקת

ספרות תיעוד טכני, הדרכה בתפעול ותחזוקת הציוד ומתן שרות ללקוח.

9.1.6 כמו כן עוסקת הקבוצה, באמצעות שימקוטק, בפיתוח, תכנון, ייצור, התקנה והטמעה של מערכות ממוחשבות לתשלום ובקרת כניסה ומתן שירותי תחזוקה למערכות אלה.

בקרה

9.2 הקבוצה מתמחה בתחום מערכות בקרה המשמשות לפיקוד ולבקרה על תפעול מפעלים, בעיקר בתעשייה התהליכית, המבוססות על מחשבים ותוכנות יעודיים הקיימים בשוק ומותאמים לצרכי הלקוח. בנוסף, מתמחה החברה באמצעות ארדן קונטרול טק בתכנון וביצוע פרויקטים של אספקת חדרי ישיבות חכמים, והתקנת מערכות אבטחה משולבות בקרת כניסה, טלוויזיה במעגל סגור, והקלטה דיגיטלית. חברות המגזר מספקות מערכות שלמות (במתכונת של "פרויקט כולל" - Turn-Key), שירותי נתר"ה ויישום, לרבות אפיון תכנון מערכות פיקוד ובקרה בזמן אמת ובדיקת היתכנות. בחלק מהמקרים מעמידות החברות במגזר עובדים לרשות הלקוח גם בתחום פעילות זה.

9.3 אפיון קבוצת שירותים דומים

באופן כללי ניתן לחלק את מגזר התוכנה והבקרה לשתי קבוצות שירותים עיקריות:

[א] **תוכנה** - בעיקר יישומים ואינטגרציה של מוצרי תוכנה, אשר חברת הקבוצה משמשת נציג למכירתם ולביצוע יישומים על פיהם לפי צרכי הלקוחות וכן שירותי פיתוח, ייצור, התקנה והטמעה של מערכות ממוחשבות לתשלום ובקרת כניסה ומערכות בדיקה אוטומטיות ומתן שירות למערכות אלה. ראו פסקה 9.1.3 ו-9.1.6 לעיל.

[ב] **בקרה** - אספקת מערכות בקרה שלמות (במתכונת של פרויקט כולל - Turn-Key) ומתן שירותי ניהול, תכנון, יישום, רכש והקמה המתייחסים ללקוחות תעשייתיים במסגרת פרויקטים של אספקה, תכנון, יישום, הטמעה ושדרוג מערכות הבקרה שלהם. ראו גם פסקה 9.2 לעיל.

9.4 פילוח הכנסות של קבוצת השירותים מגורמים חיצוניים

שיעור ההכנסות מכלל הכנסות הקבוצה ב- %			הכנסות (באלפי ש"ח)			קבוצת שירותים
2012	2013	2014	2012	2013	2014	
12%	17%	13%	56,698	81,845	61,443	תוכנה
3%	3%	1%	15,380	14,897	5,304	בקרה
15%	20%	14%	72,078	96,742	66,747	סה"כ

9.5 אופן ההתקשרות עם הלקוחות

אופן התקשרות חברות הקבוצה במגזר התוכנה והבקרה דומה לאופן ההתקשרות המפורט בפסקה 8.6 לעיל.

במרבית המקרים, הקניין הרוחני של תוצרי השירות, הכולל תוכנה מותאמת ו/או שרטוטים ו/או קניין רוחני אחר, נשאר בידי מזמין העבודה, גם אם מדובר בפיתוחים של הקבוצה.

על פי ניסיון העבר, העלויות הנגרמות כתוצאה מאחריותה של הקבוצה לפרויקט לאחר השלמתו הינן זניחות, ולפיכך אין הקבוצה מבצעת הפרשות בדוחותיה לפרויקטים שנסתיימו, אלא במקרים ספציפיים בהם קיימת טענה מצד הלקוח וכן בקשר עם פרויקטים של שימקוטק בגינם נעשית בדרך כלל הפרשה בדוחות הכספיים עד לתום תקופת האחריות. **אין כל וודאות כי העלויות בעתיד בגין אחריות הקבוצה בפרויקטים בביצוע ו/או בפרויקטים שתבצע תהינה זניחות כפי שהיו בעבר.**

בקשר עם חלק מהפרויקטים המבוצעים על ידי שימקוטק, מתקשרת שימקוטק עם מזמין הפרויקט בהסכם למתן שירותי תחזוקה לצידוד ולמערכות שסופקו והותקנו על ידה. כך למשל התקשרה שימקוטק בהסכם עם רכבת ישראל, לה היא מספקת מערכות ממוחשבות לתשלום ובקרת כניסה. עבודות התחזוקה כוללות, בין היתר, תחזוקת הצידוד המותקן, לרבות תוכנת המערכת ועדכונים, טיפול וכיול אלקטרוני ומכני תקופתי, תיקון תקלות וליקויים, אספקת חלקי חילוף ועוד.

9.6 לקוחות

9.6.1 במגזר תוכנה ובקרה לא היה לקבוצה לקוח בודד שההכנסות ממנו בשנה קלנדרית עלו על 10% מהמחזור המאוחד.

9.6.2 להלן פירוט מספר לקוחות עיקריים במגזר תוכנה ובקרה (לקוחות שהמכירות להם עלו על 10% מהמחזור במגזר הספציפי (להלן: "**לקוח עיקרי במגזר**") לפי שיוך גיאוגרפי:

שיוך ענפי	מספר לקוחות עיקריים במגזר לשנת 2014	מספר לקוחות עיקריים במגזר לשנת 2013	מספר לקוחות עיקריים במגזר לשנת 2012
ישראל	4	2	--
חו"ל	--	1	--

להלן התפלגות הכנסות הקבוצה ממגזר תוכנה ובקרה, באחוזים מסך ההכנסות במגזר זה לפי שיוך גיאוגרפי של לקוחות המגזר:

שיוך ענפי	% מההכנסות במגזר בשנת 2014	% מההכנסות במגזר בשנת 2013	% מההכנסות במגזר בשנת 2012*
ישראל	91%	77%	94%
חו"ל	9%	23%	6%

9.7 **צבר הזמנות**

9.7.1 להלן פרטים בדבר צבר ההזמנות של הקבוצה ליום 31.12.2014 (באלפי ש"ח לפי מועדי אספקה צפויים) במגזר שירותי התוכנה והבקרה:

קבוצות שירותים	רבעון 1 2015	רבעון 2 2015	רבעון 3 2015	רבעון 4 2015	שנת 2016 ואילך	סה"כ
תוכנה	8,800	8,700	7,916	7,719	12,000	45,135
בקרה	722	2,733	2,533	2,133	-	8,121
סה"כ	9,522	11,433	10,449	9,852	12,000	53,256

להלן פרטים בדבר צבר ההזמנות של הקבוצה ליום 15.3.2015 (באלפי ש"ח לפי מועדי אספקה צפויים) במגזר שירותי התוכנה והבקרה:

קבוצות שירותים	רבעון 1 2015	רבעון 2 2015	רבעון 3 2015	רבעון 4 2015	שנת 2016 ואילך	סה"כ
תוכנה	8,800	8,700	7,916	7,719	12,000	45,135
בקרה	9,122	11,133	10,933	10,533	6,000	47,721
סה"כ	17,922	19,833	18,849	18,252	18,000	92,856

השינויים מיוחסים לרכישת השליטה בחברת ארדן קונטרול-טק בע"מ, כמפורט בסעיף 9.1.2 להלן וכן בבאור 28 לדוחות הכספיים.

בהקשר זה יצוין כי, חלק מההתקשרויות נעשות בסמוך לתחילת העבודה ובהן מופיעות בדרך כלל הוראות על פיהן המזמין רשאי, בהתראה כלשהי, להפסיק את ביצוע העבודה. ראו גם פסקה 11.15.4 להלן. בשנים האחרונות, זכות הלקוחות לסיום מוקדם של ההתקשרות כאמור לעיל במגזר זה לא מומשה. אין ודאות כי זכות זאת לא תמומש גם בעתיד. חלק מההתקשרויות הן התקשרויות ארוכות טווח שאינן ניתנות לביטול אלא במקרים חריגים.

9.7.2 ליום 1.1.2014 עמד צבר ההזמנות במגזר זה, לביצוע בשנת 2014, על כ- 87,095 אלפי ש"ח. ההכנסות שנרשמו במגזר זה בשנת 2014 עמדו על כ- 66,747 אלפי ש"ח. הקיטון בהכנסות

בשנת 2014 לעומת צבר ההזמנות בשנת 2014 נובע בעיקרו מדחייה בביצוע פרויקט בחו"ל, אשר כתוצאה מכך אף הוקטן היקף הביצוע של הפרויקט. צבר ההזמנות של מגזר התוכנה והבקרה מושתת על הזמנות ברמת וודאות גבוהה לביצוע. עם זאת, יובהר כי לעתים, חלקו של הצבר לא ממומש על פי לוח הזמנים שנצפה בתחילת השנה, ולפיכך, מימושו נדחה לשנה העוקבת. השנה, באופן חריג, דחיית הביצוע של הפרויקט אף הובילה להקטנה בתכולתו, ולמחיקת חלקו מתוך צבר ההזמנות. לפרטים נוספים אודות הפרויקט הנזכר, ראה סעיף 9.13.2 להלן.

9.8 תחרות

בתחום הפעילות קיימים מספר רב של מתחרים, חלקם חברות רב לאומיות (דוגמת SAP ו-ORACLE), כמו גם חברות ישראליות הפועלות בתחום יישובי התוכנה, בתחום הבקרה ובתחום הצב"דים, ובכללן חברות הנדסה רב-תחומיות, כמפורט בפסקה 8.9 לעיל. למיטב ידיעת החברה, יתרונה היחסי בתחום זה נובע מכך שהקבוצה משווקת את מוצריהן של חברות בעלות מוניטין רב במסגרת הפרויקטים המבוצעים על ידה. לא ניתן להעריך את נתח השוק של הקבוצה בתחום פעילות זה, אך, להערכת החברה, הוא קטן.

9.9 מחקר ופיתוח

אין בקבוצה מדיניות קבועה של השקעה בתחומי מחקר ופיתוח. השקעה כאמור, ככל שנעשית, מבוצעת בהתאם לצרכים המזוהים על ידי הנהלת הקבוצה. בשנת 2013 היוון המגזר הוצאות פיתוח בסך של 0.3 מיליון ש"ח, ובשנת 2014 היוון מגזר הפעילות הוצאות פיתוח בסך של 3.8 מיליון ש"ח.

9.10 קניין רוחני

הקבוצה מקבלת זכויות שימוש בתוכנה מספקיה והיא רשאית להעניק רישיונות לצדדים שלישיים. בדבר תוכנות שפותחו על ידי הקבוצה, ראו פסקה 9.1.4 לעיל.

9.11 ספקים וקבלני משנה

9.11.1 ספקי הקבוצה במגזר זה הינם חברות זרות המספקות לקבוצה רישיונות תוכנה וכן ספקים בישראל ובחו"ל המספקים לקבוצה שירותים ומוצרים בקשר עם מערכות הכרטוס וציוד הבדיקה. עם חלק מספקי רישיונות התוכנה, קשורה הקבוצה בהתקשרויות Reseller. בהתאם להתקשרויות אלו, מתמנה חברת הקבוצה כ- Reseller לא בלעדי של מוצרי הספק לתקופה שנקבעה מראש (על פי רוב תקופה של שנה המתחדשת מאליה). ההתקשרויות ניתנות לסיום בהודעה מוקדמת. בהתאם להתקשרויות הנ"ל רוכשת הקבוצה את המוצרים על פי תעריפים או מנגנון הקבוע בהן, והיא רשאית למכור אותם ללקוחותיה. הקבוצה מחויבת להעניק שירותי תמיכה

למוצרים שנמכרו על ידה, בהתאם לסטנדרטים שנקבעו בין הקבוצה לספקים.

התקשרויות הקבוצה עם ספקי ציוד ושירותים המיועדים למערכות הכרטוס וציוד הבדיקה של שימקוטק נעשות בדרך כלל בדרך של הזמנות עבודה המוצאות מעת לעת על ידי שימקוטק לספקים השונים.

בנוסף, לשימקוטק התקשרות ארוכת טווח עם ספק עיקרי בקשר לאספקת ציוד בתחום מכונות הכרטוס במסגרת הפרויקט המבוצע עבור רכבת ישראל. התחייבויותיו של הספק האמור הינן באותם התנאים לפיהם מחוייבת שימקוטק במסגרת התקשרויותיה לביצוע הפרויקט.

9.11.2 לפעילות התוכנה אין תלות בספק אחד. להלן ספקים עיקריים בתחום פעילות התוכנה:

רכישות באלפי ש"ח			שם התוכנה/מערכת ויישומה	שם הספק
2012	2013	2014		
	23,111	5,883	ציוד ורכיבים למערכות כרטוס	Xerox Business
8,569			ציוד ורכיבים למערכות כרטוס	Solutions SAS (formerly known as Affiliated Computer Services Solutions SAS)*
749	588	1,717	מערכת למדידת ביצועים PI	OSI soft LLC

* במהלך שנת 2013 החברה שינתה שם מ Affiliated Computer Services Solutions SAS

9.11.3 הוצאות הקבוצה לקבלני משנה בתחום שירותי התוכנה והבקרה בשנים 2012, 2013 ו- 2014 הסתכמו לסך של כ- 7,222 אלפי ש"ח, כ- 5,448 אלפי ש"ח וכ- 3,875 אלפי ש"ח בהתאמה. הקיטון בשימוש בקבלני משנה לאורך השנים מיוחס לקיטון בהיקפי הפעילות בתחום הבקרה בשנים האחרונות.

9.12 אשראי לקוחות ואשראי ספקים

9.12.1 אשראי לקוחות

התשלומים מלקוחות, בעיקר במסגרת שירותי הבקרה, כפופים לאישור מפקח או מהנדס פרויקט מטעם הלקוח.

הקבוצה מעניקה ללקוחותיה מהמגזר הפרטי בתחום התוכנה והבקרה אשראי הנע, בדרך כלל, בין 60 לכ-120 יום ממועד הגשתו של כל חשבון (המוגש בהתאם לאבני הדרך הקבועות בתנאי ההתקשרות). בשנת 2014, עמד האשראי הממוצע בפועל על כ-125 ימים. בשנת 2013, עמד האשראי הממוצע בפועל על כ-129 ימים ממועד הגשתו של כל חשבון, על פי אבני הדרך

הקבועות בתנאי ההתקשרות¹. במנין ימי האשראי המפורטים לעיל, לא נלקח בחשבון הסדר המימון שהתקשרה בו חברת בת בתחום הפעילות, כמפורט להלן בהמשך סעיף זה. בחלק מהמקרים מעמידה החברה ללקוחותיה ערבויות בנקאיות להבטחת מקדמות המשולמות על ידם.

ההפרשה לחובות מסופקים נקבעת בעיקרה באופן ספציפי.

כמו כן, יצוין שבמהלך שנת 2013 התקשרה חברה בת בתחום הפעילות עם לקוח בשתי התקשרויות נפרדות לאספקת מערכות כרטוס חכם. ההתקשרות מאופיינת באספקת ציוד, ששיקרו נרכש מספקי ציוד חיצוניים, כאשר מרכיב הציוד מהווה חלק מהותי בהיקף ההתקשרות. תנאי ההתקשרות עם הלקוח כללו גם הסדר מימון מיוחד, לפיו העניקה חברת הבת בתחום הפעילות הלוואה ללקוח בכל אחת מההתקשרויות עמו, בתנאים שהוסכמו בין הצדדים. מנגד, נטלה חברת הבת בתחום הפעילות, הלוואה בנקאית בתנאים דומים, באופן שאיפשר לחברת הבת לבצע את הרכש הדרוש לפרויקטים, כאשר החזר הלוואה הבנקאית שנטלה חברת הבת מבוצע מכספי הלוואות שהוענקו, ומוחזרים על ידי הלקוח. לפרטים נוספים ראה באור 9 לדוחות הכספיים.

9.12.2 אשראי ספקים

אשראי הספקים בתחום פעילות זה, עמד בשנת 2014 על ממוצע בפועל של כ- 115 ימים לעומת האשראי ממוצע של כ- 129 ימים בשנת 2013.

9.13 הסכמים מהותיים

9.13.1 שימקוטק משמשת כקבלן משנה של חברה בת של אמנת ניהול ומערכות בע"מ ("אמנת") בחוזה עבור רכבת ישראל בע"מ ("הרכבת") להקמת מערכת כרטוס וגבייה אוטומטית עבור הרכבת ("הפרויקט"). שימקוטק אחראית לאספקת ציוד, התקנת מערכות הכרטוס והגבייה בתחנות הרכבת השונות ולתחזוקתן למשך תקופת ההתקשרות. במהלך שנת 2014, הורחבה ההתקשרות האמורה, כך שלתכולת העבודה של שימקוטק נוספו גם עבודות בתחום פיתוח תוכנה התומכת בכל המערכות המסופקות במסגרת הפרויקט.

9.13.2 במהלך שנת 2013 זכתה החברה בביצוע פרויקט עבור לקוח מהותי של הקבוצה, לתכנון והקמה של מתקן ערבול תזקינים. לנוכח אופיו של הפרויקט, אשר בעיקרו הינו בתחום הבקרה, ביצוע הפרויקט בפועל נעשה על ידי למ"ת, בתנאי גב-אל-גב עם תנאי ההתקשרות בהם התחייבה החברה כלפי הלקוח המהותי. לפרטים בדבר תנאי ההתקשרות ראה סעיף 11.10.7 להלן. במהלך שנת 2014, כתוצאה מעיכובים שנגרמו בביצוע הפרויקט, ולאחר התדיינות עם הלקוח על

¹ ימי האשראי המביאים בחשבון גם את נתוני ההכנסות לקבל שהוכרו בדוחות הכספיים בהתאם לקידום העבודות בפועל, הינם 178 ו-202 לשנים 2013 ו-2012 בהתאמה.

השלכות העיכובים האמורים, נערך ונחתם מסמך תיקון לחוזה המקורי, לפיו הופחתה התמורה שנקבעה בהסכם המקורי מסך של 12.7 מיליון אירו לסך של 9.6 מיליון אירו, והוארכה תקופת הביצוע להשלמת הפרויקט. לפרטים נוספים, ראה דוח מידי בדבר אירוע או עניין החורגים מעסקי התאגיד הרגילים שהגשתו עוכבה מיום 24 בנובמבר, 2011 (מס' אסמכתא 2014-01-201849).

מגזר זה מרכז את כל פעילות הקבוצה בתחום אנרגיה ואיכות הסביבה בארץ ובחו"ל. הפעילות כונסה תחת חברת הבת טכנולוגיות סביבה אשר הוקמה לצורך מטרה זו.

הידע והטכנולוגיה שבשימוש הקבוצה במסגרת מגזר זה מבוססים על ניסיון נצבר, השקעה בטכנולוגיות מובילות והסכמי ידע עם חברות מובילות בעולם.

במסגרת מגזר זה פועלת הקבוצה למתן פתרונות טכנולוגיים לשפכים תעשייתיים, יעוץ ללקוחות תעשייתיים בקשר לרגולציה סביבתית, עריכת סקרי זיהום וביצוע שיקום של קרקעות ומי תהום וטיפול בגזי פליטה.

כמו כן, פועל מגזר אנרגיה ואיכות הסביבה בייזום והקמה של פרויקטים של אנרגיה מתחדשת לייצור אנרגיה (חשמל ו/או אנרגיה תרמית או ייצור גז) תוך שימוש בפסולת תעשייתית וחקלאית לרבות שאריות גידולים חקלאיים וזבל אורגני.

מתן פתרונות טכנולוגיים לשפכים תעשייתיים - במסגרת זו מציעה הקבוצה ליווי של הלקוחות התעשייתיים באפיון הצרכים, התאמת פתרון טכנולוגי ויישומו, לרבות טיפול בבוצות תעשייתיות.

עריכת סקרי זיהום וביצוע שיקום של קרקעות ומי תהום - במסגרת זו מבצעת הקבוצה סקרי היסטוריים, מיפוי זיהומים, מדידת גזים המצויים בקרקע, מדידת מזהמים במי התהום, סקרי הערכת סיכונים, בנית מערכות טיפול לשיקום קרקעות ומי תהום ומכירתן, וביצוע השיקום על ידי צוות החברה.

טיפול בגזי פליטה - במסגרת זו מציעה הקבוצה ליווי של הלקוחות התעשייתיים באפיון הצרכים, התאמת פתרון טכנולוגי ויישומו. פעילות זו מתייחסת לפליטות ממערכת יצור בתעשייה התהליכית. החברה הכלולה לקסטון בע"מ (להלן: "לקסטון") פיתחה טכנולוגיה חדשה לטיפול בגזי פליטה משריפת דלק ופחם בתחנות כוח, בתי זיקוק וכל מקור אחר.

ייזום והקמה של פרויקטים לייצור אנרגיה - במסגרת פעילות זו, פועלת הקבוצה בשני אפיקי פעילות. באפיק הראשון פועלת הקבוצה בייזום פרויקטים לייצור אנרגיה מתחדשת, בעיקר בהולנד, כאשר הקבוצה משתתפת בהחזקות בכל פרויקט כאמור, בדרך כלל עם שותף מקומי. באפיק של הקמת הפרויקט, מבצעת הקבוצה, באמצעות חברות בשליטתה עבודות הקמה של מתקני אנרגיה מתחדשת. השקעת החברה בפרויקטים מסוג זה, נעשית בד בבד עם הבטחת ביצוע עבודות ההקמה על ידי מי מחברות הקבוצה.

שלושה פרויקטים קטנים (250kw-350kw), בהם החברה שותפה בהחזקות, בספרד, טרם הניבו הכנסות מהותיות. במהלך חודש אפריל 2014 התקבלה פניה מהשותף לפרויקטים בספרד לפירוק השותפויות בפרויקטים האמורים. החברה מעריכה את גדר חשיפתה במידה ותפורקנה השותפויות האמורות בסך השקעותיה והלוואותיה לשותפויות, בסכום של כ-2 מיליון ש"ח. לפרטים

נוספים בדבר הליכים משפטיים בקשר עם השותפויות בפרויקטים האמורים ראה באור 16 ד לדוחות הכספיים.

10.1 לקסטון בע"מ

10.1.1 לקסטון הינה חברה פרטית אשר התאגדה בישראל בשנת 1997. לקסטון הינה בעלת טכנולוגיה של שימוש בחומר מיוחד (קטליסט) לספיחת גזי פליטה בעיקר מתחנות כח. פעילות לקסטון איננה מהותית לעת עתה לפעילות הקבוצה.

10.1.2 למועד פרסום דוח זה, מחזיקה טכנולוגיות סביבה בכ- 24% מהון המניות המונפק והנפרע של לקסטון.

10.1.3 עד וכולל שנת 2014 השקיעה הקבוצה (עד וכולל שנת 2007 - החברה, החל בשנת 2008 ואילך טכנולוגיות סביבה) בלקסטון סך כולל של 4,265 אלפי ש"ח.

10.1.4 ליום 31.12.2013 וליום 31.12.2014 הסתכמה עלות ההשקעה בלקסטון בספרי החברה בסך של כ- 4,265 אלפי ש"ח ו- 4,644 אלפי ש"ח, בהתאמה. ליום 31.12.2013 וליום 31.12.2014 הסתכם הערך המאזני של לקסטון בספרים בסך של כ- 212 אלפי ש"ח וכ- 477 אלפי ש"ח, בהתאמה.

הגידול בערך המאזני בספרים בשנת 2014 נובע בעיקר מדילול אחוזי האחזקות עקב השקעות מאחרים בחברה.

10.2 פעילות השקעה ופיתוח בתחום אנרגיה מתחדשת

10.2.1 בשנת 2010 הרחיב המגזר את פעילותו בתחום השקעה ופיתוח של מתקני אנרגיה מתחדשת בחו"ל.

במסגרת פעילות זו, משתתפת הקבוצה, באמצעות חברות אנרגיות חו"ל או לודן מימון (להלן ביחד בפסקה 10.2 זו: "לודן"), בהשקעה בחברות פרויקט המוקמות לצורך פיתוח, הקמה ותפעול של מתקני אנרגיה מתחדשת בתחום הביוגז.

10.2.2 בדרך כלל, השקעה בחברת פרויקט כאמור, מבוצעת ביחד עם שותף מקומי, והחזקותיה של לודן בכל חברת פרויקט משתנות.

10.2.3 המתקנים המדוברים הם מתקנים קטנים, לייצור חשמל ו/או חום או לייצור גז. החשמל המיוצר במתקן נמכר לרשת החשמל המקומית בתעריפים מסובסדים (בהתאם לחקיקה המקומית בכל מדינה), בהסכם ארוך טווח של 10-15 שנה. גז נמכר גם הוא לרשת הגז המקומית בצורה דומה. תוצרי הלוואי של המתקן הינם אנרגיה תרמית ודשנים, אשר אף הם בעלי פוטנציאל למכירה. בחלק מהמיזמים, השותף משמש הן כספק חומרי הגלם והן כצרכן תוצרי הלוואי הנזכרים לעיל.

10.2.4 פיתוח פרויקט כאמור כרוך בעיקר בהליך קבלת היתרים ורישיונות שונים מהרשויות המקומיות – היתרים סביבתיים, היתרים לייצור חשמל ומכירתו לרשת המקומית, והיתרים סטטוטוריים. מכאן, שתקופת הפיתוח בקשר עם כל מתקן משלבי התכנון הראשוניים ועד לקבלת היתר הבניה אורכת 12-24 חודשים.

תקופת ההקמה של כל מתקן בסדר גודל הנזכר לעיל הינה 6-12 חודשים.

10.2.5 המימון לצורך הקמת מתקן כאמור מבוסס על השקעת הון עצמי של השותפים במיזם בשיעור של כ-40%-30% מהיקף ההשקעה, והיתרה מבוססת על ליווי בנקאי. בחלק מהמתקנים, קיימת זכאות למענק ממשלתי, אשר בהתקיימו, מקטין את צרכי המימון.

10.2.6 10.2.7 תנאי להצטרפותה של לודן למיזם כאמור הינו כי קבלן הביצוע לצורך הקמת המתקן יהיה חברה קשורה מתוך קבוצת לודן, שהינה בעלת יכולות ואמצעים לביצוע הקמת מתקן כאמור במיזמות ומקצועיות, ובמחירי שוק. בנוסף, שואפת החברה שגם עבודות התפעול והתחזוקה בכל מתקן שהקמתו תושלם, בתקופת הפעלתו, תבוצע על ידי חברה מקבוצת לודן, בתנאים שיאושרו ויוסכמו בין השותפים.

10.2.8 נכון למועד פרסום דוח זה, פעילות המגזר בתחום זה מתרכזת בעיקר בהולנד, שם קיים שוק פעיל בתחום, רגולציה תומכת ומערכת פיננסית המעניקה מימון דרוש לפרויקטים מסוג זה. בנוסף, בהולנד קיימת כבר פעילות של חברות הקבוצה, אשר משמשות כקבלני הביצוע להקמתם של מתקנים במיזמים בהם שותפה לודן.

10.2.9 נכון למועד פרסום דוח תקופתי זה, הושלמה הקמתם של שני פרויקטים בהולנד, והקמתם של שלושה פרויקטים קטנים (250kw-350kw) בספרד. פרויקטים נוספים בהם מעורבת לודן, בהולנד ובספרד, נמצאים בשלבי הקמה ופיתוח שונים.

10.2.10 הקבוצה נערכת לאפשרות שבמהלך השנה הקרובה, ובשנים שלאחריה, יצאו מספר פרויקטים כאמור לביצוע, ולודן תידרש להשקיע הון עצמי לצורך הקמתם.

10.3 לקוחות

בשנים 2012-2014 לא היה לקוח במגזר אנרגיה ואיכות סביבה אשר היקף ההכנסות ממנו עלה על שיעור של 10% ממחזור ההכנסות המאוחד של הקבוצה.

להלן פירוט מספר לקוחות עיקריים במגזר אנרגיה ואיכות הסביבה (לקוחות שהמכירות להם עלו על 10% מהמחזור במגזר הספציפי (להלן: "לקוח עיקרי במגזר") לפי שיוך גיאוגרפי:

שיוך ענפי	מספר לקוחות עיקריים במגזר לשנת 2014	מספר לקוחות עיקריים במגזר לשנת 2013	מספר לקוחות עיקריים במגזר לשנת 2012
ישראל	--	--	--
חו"ל	2	2	--

להלן התפלגות הכנסות הקבוצה ממגזר אנרגיה ואיכות הסביבה, באחוזים מסך ההכנסות במגזר זה לפי שיוך גיאוגרפי של לקוחותיה:

שיוך ענפי	% מההכנסות במגזר בשנת 2014	% מההכנסות במגזר בשנת 2013	% מההכנסות במגזר בשנת 2012
ישראל	16%	10%	11%
חו"ל	84%	90%	89%

10.4 למידע כספי בנוגע למגזר איכות הסביבה, לרבות פרטים בדבר הכנסות הקבוצה ממגזר זה, ראו הפירוט בפסקה 6 לדוח זה לעיל.

10.5 להלן פרטים בדבר צבר ההזמנות של מגזר איכות הסביבה ליום 31.12.2014 (באלפי ש"ח לפי מועדי אספקה צפויים):

קבוצות שירותים	רבעון 1 2015	רבעון 2 2015	רבעון 3 2015	רבעון 4 2015	2016 ואילך	סה"כ
נתר"ה	1,151	726	500	685	50	3,112
Turn-Key	2,144	55	55	-	-	2,254
סה"כ	3,295	781	555	685	50	5,366

להלן פרטים בדבר צבר ההזמנות של הקבוצה ליום 15.3.2015 (באלפי ש"ח לפי מועדי אספקה צפויים) במגזר אנרגיה ואיכות הסביבה:

קבוצות שירותים	רבעון 1 2015	רבעון 2 2015	רבעון 3 2015	רבעון 4 2015	2016 ואילך	סה"כ
נתר"ה	1,151	726	500	685	50	3,112
Turn-Key	2,900	3,835	2,323	756	--	9,814
סה"כ	4,051	4,561	2,823	1,441	50	12,926

השינויים מיוחסים לזכייה בחוזה הקמה של מתקן ביוגז במהלך הרבעון הראשון במערב אירופה.

10.6 ליום 1.1.2014 עמד צבר ההזמנות במגזר זה, לביצוע בשנת 2014, על כ- 52,588 אלפי ש"ח. ההכנסות שנרשמו במגזר זה בשנת 2014 עמדו על כ- 76,947 אלפי ש"ח. הגידול בהכנסות בשנת 2014 לעומת צבר ההזמנות בשנת 2014 נובע בעיקרו מכניסת פרויקטים אשר לא היו כלולים בצבר מלכתחילה, בעיקר בחו"ל.

10.7 אשראי לקוחות ואשראי ספקים

10.7.1 אשראי לקוחות

הקבוצה מעניקה ללקוחותיה מהמגזר הפרטי במגזר האנרגיה ואיכות הסביבה אשראי הנע, בדרך כלל, בין 60 ל-90 יום ממועד הגשתו של כל חשבון (המוגש בהתאם לאבני הדרך

הקבועות בתנאי ההתקשרות). בשנת 2014, עמד האשראי הממוצע בפועל על כ-81 ימים. בשנת 2013, עמד האשראי הממוצע בפועל על כ-86 ימים ממועד הגשתו של כל חשבון, על פי אבני הדרך הקבועות בתנאי ההתקשרות.

10.7.2 אשראי ספקים

אשראי הספקים במגזר פעילות זה עמד בשנת 2014 על ממוצע בפועל של כ- 56 ימים לעומת האשראי ממוצע של כ- 185 ימים בשנת 2013.

11 עניינים משותפים לכלל מגזרי הפעילות של החברה

11.1 לקוחות

11.1.1 לפרטים על הכנסות מלקוחות עיקריים בשנים 2012-2014 (באחוזים מהמחזור המאוחד ובאלפי ש"ח) ראה באור 19 לדוחות הכספיים.

11.2 מקרקעין בבעלות הקבוצה

להלן פרטים בדבר נכסי מקרקעין אשר בבעלות החברה:

מיקום	שטח (מ"ר)	שימוש	הגבלות על זכויות
פתח תקוה	668	משרדים	זכויות חכירה מהוונות ל-49 שנים החל מיום 26.10.1994, אשר ניתנות להארכה, על פי תנאי מנהל מקרקעי ישראל, ל-49 שנים נוספות. לפרטים בדבר שעבודים שערכה החברה בקשר עם רכישת הנכס בפ"ת, ראה באור 16.א. לדוחות הכספיים.
	171	חניות	
נשר	615	נמכר במהלך שנת 2014, אך טרם הושלם הליך העברת הבעלות	

11.3 רכוש קבוע אחר

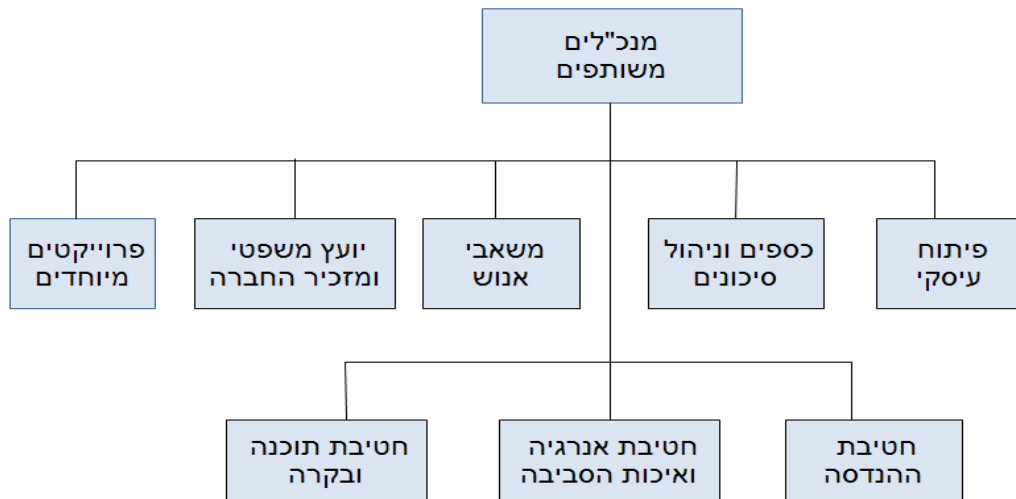
לפרטים בדבר רכוש קבוע אחר (מלבד המקרקעין המפורטים בטבלה לעיל) הכולל ברובו שיפורים במושכר, ציוד מחשב, תוכנות וציוד משרדי, ראה באור 10.א. בדוחות הכספיים.

11.4 משרדים בשימוש הקבוצה

למועד פרסום דוח זה, מלבד השימוש שעושה הקבוצה במשרדים שבבעלותה, כמפורט בפסקה 11.2 לעיל, שוכרת הקבוצה שטחי משרדים ואחסנה בישראל ובחו"ל. לפרטים בדבר שטחי המשרדים העיקריים המושכרים עבור חברות הקבוצה, ראה באור 16.ה. לדוחות הכספיים.

11.5 מבנה ארגוני והון אנושי

11.5.1 להלן תרשים סכמטי של המבנה הארגוני של הקבוצה, כפי שהינו נכון למועד פרסום דוח זה:

ה"ה יהודה שריד, מנכ"ל משותף, וארנון אהרון, מנכ"ל משותף, אחראים לניהולה השוטף של החברה, ובנוסף על הפיתוח העסקי של פעילות הקבוצה, כח האדם של הקבוצה והשיווק. להערכת החברה ה"ה יהודה שריד וארנון אהרון הינם אנשי מפתח, אשר הפסקת עבודתם עלולה להביא בעתיד לירידה בהכנסות הקבוצה, אף כי להערכת החברה, לחברה אין תלות בהם, ראו פסקה 11.15.2 להלן.

11.5.2 בשנת 2014 חל גידול במספר עובדי הקבוצה, המיוחס בעיקרו להרחבת פעילות KH הולנד, וכן להרחבת היקפי הפעילות בסרביה. כל עובדי הקבוצה, למעט העובדים ב-KH הולנד, מועסקים על פי תנאי העסקה אישיים. יחסי העבודה בקבוצה תקינים, ומאז התאגדותה של החברה² לא היו בחברה סכסוכי עבודה, השבתות או עיצומים אחרים.

יצוין, כי מספר העובדים המועסקים בקבוצה עשוי להשתנות כתוצאה ישירה של שינוי משמעותי לאורך זמן בעומס העבודה. עומס העבודה נגזר מהיקפי הפרוייקטים בשלבי הביצוע השונים אותם מבצעת הקבוצה.

הקבוצה נעזרת, מעת לעת, בקבלני משנה חיצוניים, על מנת לווסת את עומס העבודה.

² ומאז ייסודן של חברות בקבוצה שנוסדו על ידי החברה או רכישת החזקות החברה בחברות שהחזקות בהן נרכשו על ידי החברה, לפי העניין.

להלן מצבת עובדי הקבוצה וקבלני משנה לפי התפלגות גאוגרפית נכון ליום 31.12.2014:

סה"כ	קבלני משנה		מועסקים		
	אחר	מקצועי	מטה	מקצועי	
436	-	-	89	347	ישראל
168	40	27	10	91	מזרח אירופה
502	3	141	31	327	מערב אירופה

להלן מצבת עובדי הקבוצה וקבלני משנה של הקבוצה לפי התפלגות גאוגרפית נכון ליום 15.03.2015:

סה"כ	קבלני משנה		מועסקים		
	מטה	מקצועי	מטה	מקצועי	
530	-	-	122	408	ישראל
168	40	27	10	91	מזרח אירופה
622	3	149	31	439	מערב אירופה

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2015 חל גידול במספר העובדים בישראל, כתוצאה מרכישת השליטה בחברת ארדן קונטרול טק, וכן חל גידול במספר העובדים במערב אירופה, כתוצאה מקליטת פעילות ההנדסה בחברת KH הולנד.

להערכת החברה ל-KH הולנד אין תלות בקבלן משנה מסוים.

הוצאות KH הולנד לקבלני משנה בשנים 2012 2013 ו- 2014 הסתכמו לסך של כ-24,022 אלפי ש"ח, כ-15,809 אלפי ש"ח וכ-10,478 אלפי ש"ח בהתאמה.

למיטב ידיעת החברה, לא מתקיימים יחסי עובד מעביד בין KH הולנד לבין קבלני המשנה שלה.

עובדי KH הולנד מועסקים בהתאם למסמך תנאי עבודה כלליים שסוכם בין נציגות העובדים לבין הנהלת KH הולנד ובהתאם להסכם העסקה אישי לכל עובד, אשר משלים את מסמך תנאי העבודה הכלליים, ומגדיר את המשרה, תנאי השכר, התפקיד וכד'.

מרבית עובדי KH הולנד מועסקים על בסיס חודשי והיתר על בסיס שעתי.

להערכת החברה ל-KH בלגיה אין תלות בקבלן משנה מסוים.

הוצאות KH בלגיה לקבלני משנה בשנת 2013 ו-2014, הסתכמו לסך של כ- 11,065 בהתאמה וכ- 13,250 אלפי ש"ח בהתאמה.

ללודן רומניה אין תלות בקבלן משנה מסוים.

הוצאות לודן רומניה לקבלני משנה בשנת 2012, 2013 ו- 2014, הסתכמו לסך של כ- כ- 2,993, כ- 5,808 וכ- 1,416 אלפי ש"ח בהתאמה.

11.5.3 להלן התפלגות עובדי הקבוצה לפי תפקידים ולפי תחומי פעילות, כפי שהינם בתוקף במועד דוח זה:

ליום 31.12.2014:

תפקיד	מגזר ההנדסה*	מגזר תוכנה ובקרה	מגזר איכות הסביבה	סה"כ
מנהלים	87	14	3	104
כח אדם מקצועי**	582	68	11	661
מנהלה	116	10	4	130
סה"כ	785	92	18	895

* לא כולל אנשי מקצוע/יועצים הפועלים במתכונת של קבלני משנה ועובדים המועסקים על ידי חברות כוח אדם.

* בדרג המנהלים במגזר ההנדסה נכללים גם מנהלי מחלקות מקצועיות, מנהלי פרויקטים ואנשי מטה בכירים.

** כולל בעיקר מהנדסים, וכן כולל הנדסאים וטכנאים.

ליום 15.3.2015:

תפקיד	מגזר ההנדסה*	מגזר תוכנה ובקרה	מגזר איכות הסביבה	סה"כ
מנהלים	87	43	3	133
כח אדם מקצועי**	694	100	11	805
מנהלה	116	43	4	163
סה"כ	897	186	18	1,101

** כולל בעיקר מהנדסים, וכן כולל הנדסאים וטכנאים.

ליום 31.12.2013:

תפקיד	מגזר ההנדסה*	מגזר תוכנה ובקרה	מגזר איכות הסביבה	סה"כ
מנהלים	66	14	3	83
כח אדם מקצועי**	506	63	9	578
מנהלה	139	9	2	150
סה"כ	711	86	14	811

* לא כולל אנשי מקצוע/יועצים הפועלים במתכונת של קבלני משנה ועובדים המועסקים על ידי חברות כוח אדם.

* בדרג המנהלים במגזר ההנדסה נכללים גם מנהלי מחלקות מקצועיות, מנהלי פרויקטים ואנשי מטה בכירים.

** כולל בעיקר מהנדסים, וכן כולל הנדסאים וטכנאים

11.5.4 לפרטים בדבר התחייבויות בשל הטבות לעובדי הקבוצה בארץ ובחו"ל, ראה באור 15 לדוח הכספי.

11.5.5 לחלק מחברות הקבוצה אין עובדים משלהן ופעילותן מתבצעת באמצעות עובדי החברה, וזאת כנגד תשלום עבור שירותי הנדסה ודמי ניהול לחברה.

11.5.6 החברה מחלקת מעת לעת מענקים לעובדים, לרבות נושאי משרה ובעלי עניין, לפי החלטת הנהלת החברה (ובמקרה של נושאי משרה או בעלי עניין - גם לאחר קבלת אישור ועדת התגמול ו/או הדירקטוריון ו/או האסיפה הכללית, לפי הצורך, ובהתאם לתוכנית התגמול שאומצה ואושרה על ידי האסיפה הכללית של בעלי המניות), המושפעת, בדרך כלל, מהתוצאות העסקיות של החברה.

בנוסף, זכאים עובדים בכירים (לרבות מנכ"לים של חברות בנות בקבוצה ומנהלים נוספים) למענקים, בכפוף לעמידה ביעדי רווחיות של החברות הבנות, בהתאם לתוכנית התגמול הנזכרת לעיל.

11.5.7 בחברה, ככלל, לא קיימת תוכנית הדרכה כלל ארגונית, אלא בנושאים מיוחדים. ההדרכה מתבצעת בכל מגזר פעילות בנפרד על פי הצרכים המקצועיים הרלבנטיים למגזר הפעילות ולפי רמת הדרישות המקצועיות מכל בעל תפקיד. הדרכה והשתלמויות מבוצעות בעיקר באמצעות הדרכה פנים ארגונית או על ידי מומחים חיצוניים, וכן באמצעות גורמים חיצוניים (ימי עיון וקורסים). תקציב ההדרכה וההשתלמויות נקבע בכל תחום פעילות בנפרד.

תנאי העסקה של נושאי משרה מקרב בעלי העניין **11.6.1 תנאי העסקת המנכ"לים המשותפים, שהינם בעלי עניין בחברה**

לפרטים בקשר עם העסקת ה"ה יהודה שריד וארנון אהרון, המכהנים כמנכ"לים משותפים של החברה, ומעניקים שירותי ניהול לחברה, ראה באור 27.א. לדוחות הכספיים.

בדבר תשלומים בתקופת הדוח לנושאי משרה בכירה בחברה ראו תקנה 21 לפרק "פרטים נוספים" המצורף לדוח זה.

11.6.2 ביטוח, פטור ושיפוי לדירקטורים ונושאי משרה

לפרטים בקשר עם הסדרי ביטוח, פטור ושיפוי לדירקטורים ונושאי משרה שבתוקף בתאריך הדוח, ראה הפירוט הניתן בקשר עם תקנה 29.א. בפרק ד' – פרטים נוספים על התאגיד.

11.6.3 מדיניות תגמול

החברה אימצה תכנית מדיניות תגמול המוחלת על נושאי המשרה הבכירים בחברה (להלן: "תכנית התגמול"). תכנית התגמול נדונה ואושרה בוועדת התגמול של דירקטוריון החברה ובדירקטוריון החברה, והובאה לאישורה של אסיפת בעלי המניות של החברה.

לפרטים בדבר תכנית התגמול, ראה נספח ג' לדוח מיידי בדבר כינוס אסיפה מיום 17 בספטמבר, 2013, אסמכתא מס' 2013-01-148914.

11.7 מימון ואשראי

להלן פירוט בקשר עם המימון והאשראי שנלקח על ידי חברות הקבוצה, (בפסקה זו "הקבוצה" - למעט KH הולנד ו-KH בלגיה):

11.7.1 הקבוצה מממנת את פעילותה, בעיקר מהונה העצמי. בנוסף לזמן ארוך למימון רכישת נכסי מקרקעין.

לפירוט מצבת האשראי של הקבוצה ליום 31.12.2014 (באלפי ש"ח), ראה באור 12 לדוחות הכספיים.

לקבוצה מסגרות שסוכמו עם בנקים בישראל להוצאת ערבויות כספיות בסכום כולל של כ-70 מיליון ש"ח.

בנוסף, ל-KH הולנד קיימת מסגרת אשראי בהיקף אשר אינו עולה בדרך כלל על כ-48 מיליון אירו (מתוכה 2.5 מיליון אירו ניתנת לניצול לשם הוצאת ערבויות, (ראו פסקה 11.7.9 להלן). ללודן רומניה מסגרת אשראי בהיקף של 0.75 מיליון אירו הניתנת לניצול לשם הוצאת ערבויות. (ראו פסקה 11.7.9 להלן).

כמו כן, בגין פרויקטים בביצוע במזרח אירופה ניתנו לחברות הקבוצה מסגרות להוצאת ערבויות בהיקף של כ-2.4 מיליון אירו.

11.7.2 **הסכם המימון** – לפרטים בדבר הסכם המימון מחדש יוני 2011, לפיו הועמדו לחברה סכומים ומסגרות אשראי בסך כולל של 20 מיליון ש"ח, ראה באור 12.ה. לדוחות הכספיים.

11.7.3 **הלוואות חברת בת למימון פרויקט עבור לקוח** – לפרטים בדבר הלוואות חברת בת בתחום פעילות התכנה והבקרה, שנטלו לצורכי מימון פרויקט עבור לקוח, ראה באור 9 לדוחות הכספיים. לפרטים בדבר התניות פיננסיות בהן התחייבה החברה כלפי בנקים המעניקים לחברה מסגרות אשראי, ראה באור 16.ג. לדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר התניות פיננסיות בהן התחייבה החברה במסגרת התקשרותה בהסכם המימון המפורט בבאור 12.ה. לדוחות הכספיים, ראה באור 16.ג. (5) לדוחות הכספיים.

להלן ריכוז נתוני ההתניות הפיננסיות ותוצאות חישובן:

נכון ליום 31.12.2013	נכון ליום 31.12.2014	תיאור ההתניה הפיננסית ³
23%	23%	הון עצמי המיוחס לבעלי מניות המקנות שליטה לא יפחת מ- 20% מסך המאזן המאוחד
28,390	18,841	הון עצמי מוחשי המיוחס לבעלי המניות (כהגדרתו בכתב ההתחייבות) לא יפחת מ-20 מיליון ש"ח
10.2%	8%	הון עצמי מוחשי המיוחס לבעלי המניות (כהגדרתו בכתב ההתחייבות) לא יפחת מ-10% מסך המאזן המאוחד
43,474	31,862	סכום ההון העצמי המוחשי של החברה, כהגדרתו בכתב ההתחייבות, לא יפחת בכל עת מסכום השווה לסך 30 מיליון ש"ח (כשסכום זה צמוד למדד)
29,898	18,278	עודף תפעולי – EBITDA (כהגדרתו בכתב ההתחייבות) מינימאלי בסך של 20 מיליון ש"ח על פי נתוני המאזן המאוחד

לחברה ניתנו כתבי ויתור זמניים (Waiver) בקשר עם סטיות מעמידה בהתניות הפיננסיות המפורטות לעיל ליום 31.12.2014.

בנוסף, החברה תיקנה את מסמכי ההתחייבות וההתניות הפיננסיות כלפי גורמי המימון הבנקאי במהלך הרבעון הראשון של שנת 2015. לפרטים בדבר ההתניות הפיננסיות החלות על החברה כלפי גורמי המימון הבנקאי, החל מיום 1.1.2015, ראה באור 16.ג. לדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר ההתניות הפיננסיות כלפי מחזיקי האג"ח, ראה סעיפים 1.1.1-1.1.4 לנספח 1 קשר הנאמנות שצורף לדוח הצעת המדף, שפורסם במסגרת דוח מיידי ביום 24 לפברואר 2015 (מס' אסמכתא 01-2015-037789)

לפרטים בדבר התניות פיננסיות בהן התחייבה חברת הבת שימקוטק כלפי בנק המעניק לה שירותים בנקאיים, ראה באור 16.ג. (4) לדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר התניות פיננסיות בהן התחייבה חברת לודן הולנד כלפי תאגיד בנקאי הולנדי, ראה באור 16.ג. (7) לדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר אשראי הספקים שמקבלת הקבוצה ואשראי הלקוחות שהיא מעניקה, ראו פסקאות 8.10, 9.11 ו- 10.7 לעיל.

לפרטים בדבר בטחונות, אשר העמידה הקבוצה בקשר עם רכישת נכסי מקרקעין, ראו באור 16.א. לדוחות הכספיים.

11.7.4 החברה ערבה לערבויות בנקאיות שנתנו חברות מאוחדות ללקוחות כבטחון להבטחת ביצוע עבודות, ראו פסקה 11.7.6 להלן.

³התניות פיננסיות דומות, אך מוגדרות באופן שונה במסגרת כתבי ההתחייבות כלפי כל גורם. הנתון המוצג הינו המחמיר יותר מבחינת העמידה בהתניה האמורה.

11.7.5 החברה ערבה לבנק לאומי רומניה, להבטחת קו אשראי בהיקף מקסימלי של 750 אלפי אירו, לודן רומניה מנצלת סך של כ-210 אלפי אירו מתוך מסגרת האשראי האמורה. לפרטים נוספים בדבר ההחזקות בלודן רומניה ראו באור 8 ג לדוחות הכספיים.

11.7.6 ליום 31.12.2014 עמדה יתרת הערבויות הבנקאיות שהוצאו עבור קבוצת לודן כערבויות לביצוע התחייבויות ו/או כערבויות כנגד קבלת מקדמה ו/או כערבויות במסגרת הצעות למכרזים, על סך של כ- 48 מליוני ש"ח (כ- 44 מליוני ש"ח בניכוי מזומנים משועבדים לערבויות).

11.7.7 ביום 26 בפברואר, 2015, השלימה החברה גיוס בסך של כ-50,000,000 ש"ח באמצעות הנפקת אג"ח שאינן המירות, על פי דוח הצעת מדף שפורסם ביום 24 בפברואר, 2015 (מס' אסמכתא 2015-01-037789). לפרטים בדבר תוצאות ההנפקה, ראה דוח מידי מיום 26 בפברואר, 2015 בדבר הודעת המציע על תוצאות ההנפקה (מס' אסמכתא 2015-01-039208).

11.7.8 במסגרת הליך הנפקת האג"ח פרסמה החברה דוח דירוג אודותיה. לפרטים בדבר דוח הדירוג האמור ראה דוח מידי מיום 11 לפברואר, 2015 (מס' אסמכתא 2015-01-029872).

11.7.9 מימון קבוצת לודן הולנד

ההון העצמי (כולל חלק המיעוט) של לודן הולנד, חברת האם של KH הולנד, ליום 31.12.2014 עמד על סך של כ- 25 מליון ש"ח. ההון העצמי של KH הולנד ליום 31.12.2014 עמד על סך של כ-36 מליון ש"ח.

לפרטים בדבר מימון פעילותה של לודן הולנד, ראה באור 16. א לדוחות הכספיים.

11.7.10 מימון לודן רומניה

ההון העצמי של לודן רומניה, ליום 31.12.2014 עמד על סך של 4.3 מיליון ש"ח. לפרטים נוספים בקשר עם מסגרת האשראי האמורה, ראה פסקה 11.7.5 לעיל.

11.8 מס

לפרטים בדבר היבטי המיסוי הנוגעים לחברה ולקבוצה, ראה באור 24 לדוחות הכספיים.

11.9 דיני איכות הסביבה, מגבלות ופיקוח

ככלל, רכיבים שונים בפרויקטים מסוימים המבוצעים על ידי הקבוצה עבור לקוחותיה, מחייבים התייחסות לנושאים הקשורים לדיני איכות הסביבה החלים על הלקוחות.

במסגרת ההסכמים עם הלקוחות (לרבות בהסכמים עם לקוחות מהותיים), לעיתים מתחייבת הקבוצה לקיים הוראות הנוגעות לשמירה על איכות הסביבה, בנוסף להוראות החלות מכח כל דין. הקבוצה מתחייבת לשפות את הלקוחות בגין כל נזק שייגרם ללקוח עקב הפרה של התחייבויותיה כאמור.

בנוסף, חשופה הקבוצה לטענה, כי עקב אחריותה לביצוע פרויקטים שונים (במתכונת זו או אחרת), היא אחראית גם כי קבלני המשנה ו/או מי מטעמם יקיימו את הוראות הדין הנוגעות לאיכות הסביבה.

הקבוצה לומדת את דיני איכות הסביבה הרלבנטיים לביצוע כל פרויקט על מנת לעמוד במסגרת הדינים.

נכון למועד דוח זה לא קיימות טענות ו/או דרישות כלשהן כנגד חברות הקבוצה בקשר עם הפרת דיני איכות הסביבה, ולמיטב ידיעת החברה אין לקבוצה חשיפה מהותית בגין הפרת דיני איכות הסביבה.

מגבלות ופיקוח

להלן פרטים בדבר האישורים שניתנו על ידי מכון התקנים (או הגופים הרלבנטיים בחו"ל) למערכות ניהול האיכות של החברה ושל החברות הבנות.⁴

<u>בתוקף עד⁵</u>	<u>תקן</u>	<u>סניף/חברה בת</u>
ספטמבר 2017	ת"י 2008 : ISO 9001	סניף דרום - באר שבע
נובמבר 2015	ת"י 2008 : ISO 9001	סניף צפון - נשר
דצמבר 2015	ת"י 2008 : ISO 9001	לודן תשתיות ובינוי
אפריל 2016	ת"י 2008 : ISO 9001	שימקוטק
דצמבר 2015	ת"י 2008 : ISO 9001	למ"ת
דצמבר 2015	ת"י 2004 : ISO 90003	
אוגוסט 2017	ISO 9001:2008	KH הולנד
נובמבר 2017	ISO 9001:2008	לודן רומניה
נובמבר 2017	ISO 14001:2004	
נובמבר 2017	ISO 18001:2007	

למיטב ידיעת החברה, הקבוצה עומדת בדרישות הדין בישראל, בהולנד, בבלגיה וברומניה.

11.10 הסכמים מהותיים

להלן יפורטו הסכמים בהם התקשרה החברה (לרבות חברות בנות), העשויים להיחשב מהותיים:

11.10.1 התקשרות בין שימקוטק ואמן ארגון מדעי ניהול יועצים בע"מ ("אמן") על פיה משמשת שימקוטק כקבלן משנה של אמן, אשר זכתה במכרז שפרסמה רכבת ישראל ("הרכבת") לרכישה ותחזוקה של מערכת כרטוס חכם (ללא מגע) של הרכבת, כמפורט בפסקה 9.12.1 לעיל.

11.10.2 הסכם המימון המתואר בבאור 12.ה. לדוחות הכספיים.

11.10.3 בחודש יולי 2012 התקשרה החברה עם הלקוח המהותי הנזכר בסעיף 11.1 לעיל, בהסכם

⁴ הכוונה לנהלי העבודה ולדפוס הפעולה של החברה במגעייה עם לקוחות ולקוחות פוטנציאליים ולרבות נהלי עבודה ודפוס פעולה במהלך ביצועם של פרויקטים.

⁵ חידושם של האישורים בעתיד מותנה בהמשך עמידה בקריטריונים על פי בדיקות אותן מבצע מכון התקנים (או הגופים הרלבנטיים בחו"ל) מעת לעת. ההוצאות הכרוכות בהערכות להמשך עמידה בתקן הישראלי או בתקנים הבינלאומיים, לפי העניין, הינן בהיקף שאינו מהותי לתוצאות העסקיות של החברה.

להקמת מתקן להפרדת גז פחמן דו חמצני (CO₂) מגז מתאן בהיקף של כ-15 מיליון אירו. ההסכם הינו במתכונת Turn-Key, וזמן ההקמה המשוער עד להפעלת המתקן הוא כ-24 חודשים.

11.10.3.1 כנתונים ייחודיים הקשורים לביצוע הפרויקט, ניתן לציין כדלקמן:

11.10.3.2 החברה נעזרת בקבלן משנה זר, אשר אחראי לאספקת הטכנולוגיה של תהליך הטיפול בגז ה-CO₂.

11.10.3.3 אבני הדרך לתשלום והסכומים המשולמים בהשלמתן אינם משקפים את תזרים ההוצאות השוטף הצפוי בגין ביצוע העבודות בפרויקט, ולפיכך החברה נערכה לקבלת מסגרת אשראי שתשרת את צרכי הפרויקט.

11.10.3.4 בין גורמי הסיכון שמייחדים את הפרויקט ניתן למנות: תנאי התשלום המחייבים מימון; היותו של הפרויקט בגדר פרויקט תהליכי, אשר בסופו של יום, תוצרי המתקן המוקם אמורים לעמוד בדרישות ערכי טיפול שהוגדרו על ידי הלקוח. בהקשר זה יצוין, כי קיים גם סיכון שהחומרים שיוזרמו על ידי הלקוח לצורך טיפול במתקן לא יהיו תואמים מבחינת הרכבם לנתונים שהציג הלקוח במסגרת ההתקשרות, ולפיהם הותאמה הטכנולוגיה המיושמת במתקן;

11.10.3.5 עבודות ההקמה כפופות לקבלת היתרי בניה מהרשויות המקומיות. הלקוח אמנם אחראי להשגת כל ההיתרים הדרושים, אך עיכוב בקבלת ההיתרים עשוי להאריך את תקופת הביצוע ולהגדיל את עלויות ההקמה.

11.10.3.6 במהלך עבודות ההקמה והרצת המתקן נגרמו עיכובים שונים, אשר בעטיים חשופה החברה לחיוב בפיצויים מוסכמים אשר יקוזזו מסכום התמורה הסופי. בין החברה ובין הלקוח מתנהלת התדיינות באשר לחלוקת האחריות בגין העיכובים האמורים.

11.10.4 בחודש דצמבר 2012 התקשרה החברה עם לקוח שהינו מפעל תעשייתי בדרום הארץ, בהסכם לתכנון והקמה של מגדל קירור מים בחצרי הלקוח, בהיקף של כ-24 מיליון ש"ח.

11.10.4.1 ההסכם הינו במתכונת Turn-Key, וזמן ההקמה המשוער עד להפעלת המתקן הינו כ-14 חודשים ממועד קבלת היתרי הבניה הדרושים. החברה מבצעת אותו כקבלן ראשי, במשותף עם חברה ישראלית, אשר מספקת את הציוד והטכנולוגיה הייחודיים למגדל הקירור. החברה והחברה הישראלית ספקית הטכנולוגיה שותפות באופן מלא (ביחס של 50%-50%) לתוצאות הפרויקט.

11.10.4.2 מעיקרי ההסכם ונתונים הקשורים לביצוע הפרויקט, ניתן לציין כדלקמן: תנאי התשלום שהוסכמו מול הלקוח הינם בהתאם לקידום בביצוע עבודות הפרויקט ובאופן התואם את ההוצאות הצפויות בקשר עם ביצוע עבודות הפרויקט, כך שתזרים הפרויקט יישאר מאוזן בתקופת ההקמה.

הפרויקט מבטח בפוליטת עבודות קבלניות (כל הסיכונים) שנרכשה עם תחילת עבודות ההקמה. בנוסף, תחולנה פוליסות הביטוח האחרות בהן מבטחות חברות הקבוצה.

אחריות החברה הינה לנזקים ישירים ועקיפים, אך מוגבלת בסכומים לפי הענין.

החברה חשופה לתשלום פיצוי מוסכם, מוגבל בסכום, במקרה של עיכובים במסירת המתקן ללקוח, הנובעים ממעשים או מחדלים של החברה.

11.10.4.3 בין גורמי הסיכון שמייחדים את הפרויקט ניתן למנות: תקופת אחריות בת 5 שנים, במהלכה מחוייבת החברה כי מגדל הקירור יפעל באופן תקין תוך עמידה בדרישות המפרט הטכני שהוכתב על ידי הלקוח; לוח זמנים הדוק ביותר.

11.10.4.4 נכון למועד פרסום דוח תקופתי זה הושלמה הקמת המתקן, והמתקן נמסר ללקוח.

11.10.5 בחודש דצמבר 2014 התקשרה חברת בת בהסכם לרכישת שליטה בחברת בקרה בארץ. לפרטים ראו דו"ח מידי מיום 17 בדצמבר, 2014 בדבר אירוע או עניין החורגים מעסקי התאגיד הרגילים שהגשתו עוכבה, מס' אסמכתא 2014-01-224070.

11.10.5.1 אישור הממונה על הגבלים עסקיים להתקשרות ניתן ביום 11 בינואר 2015.

11.10.6 בחודש יוני 2013 התקשרה החברה בהסכם לתכנון והקמה של מתקן ערבול תזקיקים. בהיקף של כ-12.5 מיליון אירו.

11.10.6.1 ההסכם הינו במתכונת Turn-Key, וזמן ההקמה המשוער עד להפעלת המתקן הינו לכ-18 חודשים.

11.10.6.2 בין גורמי הסיכון שמייחדים את הפרויקט ניתן למנות: היותו של הפרויקט בגדר פרויקט תהליכי, אשר בסופו של יום, תוצרי המתקן המוקם אמורים לעמוד בדרישות המפרט שהוגדרו על ידי הלקוח. בהקשר זה יצוין, כי קיים גם סיכון שהחומרים שיוזרמו על ידי הלקוח לצורך ערבול התזקיקים לא יהיו תואמים מבחינת הרכבם לנתונים שהציג הלקוח במסגרת ההתקשרות, ולפיהם הותאמה הטכנולוגיה המיושמת במתקן; עבודות ההקמה כפופות לקבלת היתרי בניה מהרשויות המקומיות. הלקוח אמנם אחראי להשגת כל ההיתרים הדרושים, אך עיכוב בקבלת ההיתרים עשוי להאריך את תקופת הביצוע ולהגדיל את עלויות ההקמה.

11.10.6.3 במהלך שנת 2014 הגיעו הלקוח והחברה להבנות בנוגע להקטנת תכולת העבודה בפרויקט. לפרטים ראה דוח מידי מיום 18 בפברואר, 2015, בדבר קיטון בהיקף פרויקט (מס' אסמכתא 2015-01-033982).

11.11 הליכים משפטיים

לפירוט, למועד הדוח, של ההליכים המשפטיים שהחברה ו/או החברות הבנות הינן צד להם, ואשר סכומי התביעה הנומינליים בהם גבוהים מ-2.5 מיליון ש"ח, ראה באור 16.ד. לדוחות הכספיים.

11.12 ביטוח

לפרטים בדבר ביטוח דירקטורים ונושאי משרה, ראו הפירוט הניתן בקשר עם תקנה 29.א. בפרק ד' – פרטים נוספים על התאגיד.

להערכת הנהלת החברה, ובהתבסס על ניסיון העבר, נכון למועד דוח זה, הקבוצה אינה מצויה במצב של תת-ביטוח, והיא עומדת בתנאי הפוליסות שלה.

לפרטים בדבר הליכים שנמסרו לטיפול מבטחים, ראו באור 16.ד. לדוחות הכספיים.

11.13 יעדים ואסטרטגיה

על רקע מעמדה המבוסס בקרב חברות התעשייה בארץ המשמשות כעוגן לפעילות הקבוצה, מפנה הקבוצה את כוונת ההתפתחות בהעמקת נוכחותה בחו"ל.

עם זאת, על רקע התפתחותם של שווקים חדשים בתחום ההנדסה בארץ, בעיקר בתחום תחנות הכח, מתקני אנרגיה והתפתחות שוק הגז הטבעי, ועל רקע סימני האטה בשווקים במערב אירופה ומזרחה, בהם העמיקה הקבוצה את נוכחותה בשנים האחרונות, בוחנת החברה ופועלת להרחבת פעילותה גם בשוק המקומי, וביסוס מעמדה בתחומים ובשווקים מתפתחים בארץ ובחו"ל.

בסיס הפעילות הינו באמצעות אחזקות בחברות הנדסה במדינות שונות תוך יצירת יתרון יחסי בעזרת ידע וטכנולוגיה העומדים לרשות הקבוצה. כמו כן מציבה הקבוצה כיעד את הביצוע של חלק מהפעילות במתכונת של Turn-Key. בנוסף, בוחנת הקבוצה השתתפות בפרויקטים בשיטת B.O.O (Build Operate Own) ו-B.O.T (Build Operate Transfer) כיזם, ובלבד שחברות הקבוצה יבצעו חלקים מהפרויקטים, תוך התחשבות בסיכונים והחשיפות האופייניים לפרויקטים מסוג זה.

הביזור הגיאוגרפי מקטין את תלות הקבוצה במשק זה או אחר.

הצעדים הטקטיים בהם נוקטת הקבוצה בתהליך מימוש האסטרטגיה מפורטים להלן:

[א] בתחומי התעשייה השונים בארץ ובעולם מתמקדות הרשויות לאיכות הסביבה בקביעת תקנים מחמירים לכל סוגי הפליטות והזיהומים, ולפיכך היקף הפעילות בתחומים אלה עשוי לגדול, והתמחות בתחום זה עשויה לשפר את פוטנציאל הקבוצה לקבלת פרויקטים לטיפול. הקבוצה זיהתה את התחום האמור כסינרגטי לפעילות הקבוצה וחוג לקוחותיה. לפיכך יסדה הקבוצה את חברת הבת טכנולוגיות סביבה, אליה הועברו הפעילויות הקיימות בתחום. כמו כן עומדת הקבוצה בקשר עם חברות בינלאומיות בעלות טכנולוגיות לטיפול במגוון בעיות איכות הסביבה, לרבות זיהומי קרקע, שפכים, פליטות אויר וטיהור מים. באופן כזה מתאפשר לקבוצה להציע ללקוחותיה מגוון שירותים, לרבות הגדרת מימדי בעיית איכות הסביבה, דרך הקמת מתקני הדגמה (Pilot) ועד לתכנון ואספקה של מתקנים לסילוק מפגעים. בהקשר זה יצוין כי, בכוונת הקבוצה לרכוש טכנולוגיות בתחום

איכות הסביבה, להרחיב את בסיס הידע שלה ולשקול להיכנס להחזקות הוניות בפרויקטים. אין וודאות כי הקבוצה תצליח לנצל את הפוטנציאל האמור ו/או לנצל אותו בהתאם להערכות החברה, היה ולא יהיה בידה ידע מספק ו/או ספציפי לתחום ו/או היה ולא יעלה בידה לאתר ו/או לרכוש טכנולוגיה בתחום. מובהר, כי ניצול הפוטנציאל כאמור מותנה, בין היתר, במידת אכיפת התקנים המחמירים על ידי הרשויות ובגיבוש הסכמות מסחריות בין הקבוצה ובין הלקוחות הפוטנציאליים ו/או חברות בינלאומיות בעלות טכנולוגיות מתאימות (להלן: "התנאים בקשר לאיכות הסביבה").

[ב] הקבוצה פועלת, על בסיס הפרישה הכללית של משרדיה לשיווק ולהרחבת תחום התוכנה והבקרה לחוג הלקוחות הפוטנציאלי באירופה ובישראל. בהקשר לכך הוקמה חברת הבת לודן-טק המאחדת תחתיה את הניסיון בתחום. במסגרת מימוש האסטרטגיה האמורה, רכשה לודן-טק בראשית שנת 2015 את השליטה בארדן קונטרול טק, וממשיכה לבחון אפשרויות ואיתור חברות מטרה בתחום התוכנה והבקרה בחו"ל. אין וודאות, כי הקבוצה תצליח בשיווק הפעילות כאמור והיא מותנה בניהול נכון של השיווק כמו גם בגיבוש הסכמות מסחריות בין הקבוצה ובין לקוחותיה הפוטנציאליים, באיתור הזדמנויות עסקיות להשקעות לקוחות פוטנציאליים בתוכנות ובציוד (דבר הנעשה על ידי הלקוחות אחת למספר שנים) ובכך שהיא תצליח לחדור לשוק זה, שגודלו אינו ברור דיו (להלן: "התנאים בקשר לתוכנה ובקרה").

[ג] החברה פועלת לבסס את מעמדה באירופה. החברה הציבה לעצמה כיעד, הגדלת היקף ביצוע פרויקטים במתכונת Turn Key.

על מנת להשיג את יעדיה, פועלת הקבוצה להרחבת פעילותה בתחומי הפעילות שלה, הן על ידי העמקת פעילותה באיזורי הפעילות הקיימים ואחרים המזוהים על ידי החברה כבעלי פוטנציאל התואם את אסטרטגיית ההתרחבות של החברה, והן על ידי בחינת האפשרות לרכישת חברות או יצירת מיזוגים עם חברות בתחום האקולוגיה, הבקרה התעשייתית ושירותי הנדסה.

כפי שכבר צוין לעיל, במהלך שנת 2015 גייסה החברה הון (בדרך של הנפקת אג"ח), אשר מיועד למימון השקעת ההון העצמי של החברה בפעולות אשר נמנו לעיל.

למען הסר ספק מובהר, כי הערכות החברה המפורטות בפסקה 11.13 זו לעיל הינן מידע הצופה פני עתיד ואין וודאות כי מידע כאמור יתממש ו/או מה תהיה השפעתו על תוצאות הקבוצה במידה ויתממש. הערכות אלו עשויות להשתנות אם יחולו שינויים בתנאים בקשר להרחבת היקף הפעילות, בתנאים בקשר לאיכות הסביבה, בתנאים בקשר לתוכנה ובקרה או בתנאים בקשר לתחום פעילות ההנדסה, לפי העניין.

11.14 מידע כספי לגבי מגזרים גיאוגרפיים

הקבוצה מעניקה את שירותיה כאמור לעיל בישראל ובחו"ל, בעיקר באירופה.

להלן מידע כספי נוסף לגבי מגזרים גיאוגרפיים בהם פועלת הקבוצה (באלפי ש"ח):

סך נכסים			הכנסות מחיצוניים			מגזר גיאוגרפי
2012	2013	2014	2012	2013	2014	
157,048	183,745	180,048	192,078	190,563	173,745	ישראל
70,877	71,766	78,958	198,858	178,221	233,281	מערב אירופה
51,310	70,327	42,572	44,859	112,177	61,390	מזרח אירופה
279,235	325,838	301,578	435,795	480,961	468,416	סה"כ

בהקשר לנתונים בטבלה דלעיל, יצוין, כדלקמן:

הבסיס להקצאת הנכסים וההכנסות לכל מגזר גיאוגרפי הוא מיקומו של הלקוח הסופי (מקור ההכנסה).

הכנסות החברה מופקות בעיקר במטבעות אירו וש"ח, כמפורט בטבלה להלן:

מטבע	אירו	ש"ח	אחר
שיעור הכנסה	60%	35%	5%

יובהר כי שיעור ההכנסה במטבע אירו כולל גם הכנסות מפרויקטים המבוצעים בישראל ובמזרח אירופה, בהם התמורה קבועה באירו, ומשולמת בש"ח או במטבע מקומי, צמוד לאירו.

החשיפה לסיכונים הנובעת מהפעילות בחו"ל הינה בעיקר החשיפה המטבעית, ראו באור 11.15.6 א.א(3)(א)(1) לדוחות הכספיים, וחשיפה לשינויים עתידיים ברגולציה, ראו פסקה 11.15.6 להלן. לאור המפורט בבאור הנוגע לסיכוני החשיפה המטבעית, והאמצעים בהם נוקטת החברה לצמצום החשיפה, כמובהר שם, החברה סבורה כי הינה נוקטת באמצעי הגנה סבירים מפני החשיפה המטבעית.

הגידול בהכנסות מפעילות הקבוצה במערב אירופה משקף את הרחבת הפעילות בהולנד וכניסה לשווקים חדשים בתחום מסופים המשרתים את התעשייה התהליכית בנמלי הים העיקריים - רוטרדם, אנטוורפן ואמסטרדם.

הקיטון בהכנסות מפעילות הקבוצה במזרח אירופה נובע מסיום פרויקט רחב היקף במגזר פעילות אנרגיה ואיכות סביבה ועיכובים בביצוע פרויקט במגזר פעילות התוכנה והבקרה.

הקיטון בסך הנכסים הנובע מפעילות הקבוצה במזרח אירופה מיוחס בעיקרו לסיום פרויקט רחב היקף כאמור לעיל.

לפרטים נוספים בדבר פעילות הקבוצה בפרויקטים במתכונת ה-Turn-Key, ראו פסקה 8 לעיל בכלל ופסקה 8.1.2 לעיל בפרט. לפרטים נוספים בדבר הסיכון הכרוך בהתקשרויות במתכונת של Turn-Key, ראו גם פסקה 11.15.3 להלן.

11.15 גורמי סיכון

למיטב הערכת דירקטוריון החברה, עם גורמי הסיכון העיקריים בפעילותה של קבוצת לודן, נמנים הפרטים הבאים:

11.15.1 הכנסות הקבוצה ורווחיה תלויים בהיקף ההשקעות הכללי, בישראל ובחו"ל, במדינות בהן פועלת הקבוצה ובפרט בתחום התעשייה התהליכית (הכוללת - זיקוק נפט, פטרוכימיה, מחצבים, כימיה, פרמצבטיקה ודומיהן) ובתחום האנרגיה והגז הטבעי, והם עשויים להיפגע מירידה בהיקף השקעות אלה. ההאטה ו/או צמצום הפעילות במשק עלולים לגרום לפגיעה בהכנסות הקבוצה ורווחיה.

השינויים בשווקים הפיננסיים השונים יכולים אף הם להוות גורם להאטת ההשקעות.

לענין זה ראו גם הגילוי בדבר שינויים בסביבה הכלכלית, המשבר בגוש היורו וסיכוני שוק, בדוח הדירקטוריון לשנת 2014.

11.15.2 מעצם היותה חברת הנדסה, נשענת הקבוצה על מספר אנשי מפתח אשר הפסקת עבודתם עלולה להביא בעתיד לירידה בהכנסות הקבוצה וברווחיה, אולם להערכת החברה, לחברה אין תלות בהם (קרי: סיום כהונתם לא יביא לירידה מהותית מיידית בפעילות הקבוצה). עם אנשי המפתח נמנים ה"ה יהודה שריד, מנכ"ל משותף וארנון אהרון, מנכ"ל משותף.

11.15.3 ביצוע עבודות במתכונת של Turn-Key, עשוי לטמון בחובו סיכונים גבוהים יותר מאשר מתן כל יתר השירותים שקבוצת לודן מספקת ללקוחותיה. פרויקטים אלה כוללים, בנוסף לשירותי הנתר"ה, גם אספקת ציוד ועבודות הקמת מפעל. להערכה לא נכונה של אחד ממרכיבי שירותי הנתר"ה, עלות הציוד או ההקמה עשויות להיות השלכות משמעותיות יותר על הקבוצה, ראו גם פסקה 8 בכלל ו- 8.1.2 בפרט, לעיל. בנוסף יצוין כי בפרויקטים מסוג זה לא תמיד ניתן להתקשר עם ספקי הציוד בתנאים "גב אל גב" להתקשרות מול הלקוח. במקרים כאלו קיימת לקבוצה חשיפה גבוהה יותר.

11.15.4 בדרך כלל, בהתקשרויות של הקבוצה עם מזמיני העבודות (לרבות לקוחות מהותיים), מופיעות הוראות על פיהן המזמין רשאי, בהתראה כלשהי, להפסיק את ביצוע העבודה. אף כי במקרה של הפסקת עבודה, משלם המזמין לקבוצה, בדרך כלל, את התמורה המגיעה לה עד למועד ההפסקה. הפסקה של עבודה בהיקף גדול עשויה להביא לעלויות נלוות עליהן לא מקבלת הקבוצה, בדרך כלל, פיצוי כלשהו. במקרים של הפסקת העבודה כאמור, על פי רוב הקבוצה אינה זכאית לתשלום בגין אובדן רווח עתידי, אלא לתשלומים בגין עבודות שבוצעו בלבד.

- 11.15.5 הקבוצה בוחנת את נחיצות ביטוח חובות הלקוחות בהתאם לפרמטרי סיכון. עד כה לא בטחה החברה את חובות הלקוחות הנוכחיים שלה בביטוח אשראי. כיוצא בכך, חשופה החברה לאפשרות שלקוחות לא יעמדו בהתחייבויותיהם כלפיה. בדוחות הכספיים של החברה נערכות הפרשות לחובות מסופקים ולחובות אבודים, אולם אין וודאות כי הפרשות אלו תהיינה מספקות.
- 11.15.6 חשיפה מטבעית – לפרטים בדבר החשיפה של חברות הקבוצה הנובעת מפעילות במטבעות שונים, ראו באור 18.א.(3)(א)(1) לדוחות הכספיים.
- 11.15.7 לקוחות - הלקוחות המהותיים של הקבוצה, אשר היקף המכירות להם עלו בשנים 2012-2014 על 10% מהמחזור המאוחד מפורטים בפסקה 8.7.3 ובפסקה 9.6.2 לדוח זה לעיל. כל מחלוקת עם מי מהלקוחות המהותיים של הקבוצה בכל הקשור למימוש ההסכם איתו, כמו גם קשיים פיננסיים של הלקוח ו/או בעיות רגולטוריות ו/או פוליטיות, עלולים לפגוע בהיקף תשלומי הלקוח לקבוצה ו/או בעיתוי התשלומים. הקבוצה לא ביצעה הגנה על ההכנסות מלקוחות מהותיים במסגרת ביטוח אשראי כלשהו.
- 11.15.8 חשיפה לדין זר - שינויים ברגולציה בחו"ל, לרבות שינוי בחקיקה ו/או בתקינה ו/או הטלת מגבלות על יבוא ו/או על יצוא, עלולים להשפיע לרעה על ההתקשרויות בין הקבוצה ובין מי מלקוחותיה בחו"ל, בכל הקשור להסדרי תשלומים בגין עבודות שבוצעו ו/או בכל הקשור להיבטי המס הקשורים בתשלומים אלה.
- כמו כן, שינויים ברגולציה בחו"ל בנוגע לסובסידיות, מענקים ותמיכה ממשלתית בפרויקטים שהינם מתחומי הפעילות של הקבוצה, ובפרט בתחום אנרגיה מתחדשת, עלולים לעכב או לסכל השקעות החברה או את האפשרות של חברות הקבוצה לבצע עבודות הקמה בפרויקטים מסוג זה.
- בנוסף, התקשרויות KH הולנד עם לקוחות, ספקים ועם עובדים כפופות לדין ההולנדי. בהתאם להוראות הדין ההולנדי, החברה מוגבלת באופן הפסקת התקשרותה עם עובדים. שינויי רגולציה בהולנד בכל הקשור להתקשרויות מעין אלה עלולים לחשוף את KH הולנד, ואת הקבוצה בכלל, להתחייבויות ו/או להוצאות בלתי צפויות.
- 11.15.9 חשיפה לתביעות משפטיות - הקבוצה חשופה לתביעות משפטיות ולאיומים בתביעות משפטיות, הנובעים מעצם אחריותה המקצועית ו/או מפעולותיה השוטפות. לפרטים בדבר הליכים משפטיים שהקבוצה צד להם נכון למועד דוח זה, ראו גם באור 16.ד. לדוחות הכספיים.
- 11.15.10 תחרות – כאמור בפסקאות 8.9 ו- 9.8 לעיל, ברוב תחומי פעילותה של החברה קיים מספר רב של מתחרים, הן בישראל והן מצד חברות בינלאומיות ורב לאומיות.

להלן טבלה המרכזת את גורמי הסיכון:

<u>מידת השפעת הסיכון על הקבוצה</u>			<u>סוג הסיכון</u>	
<u>קטנה</u>	<u>בינונית</u>	<u>גדולה</u>		
		+	האטה גלובלית בהיקף ההשקעות	סיכוני מקרו
		+	היקף השקעות במדינות בנלוקס ומזרח אירופה	
	+		חשיפת מטבעית	
	+		חשיפה לדין זר ו/או שינויים ברגולציה בחו"ל	
	+		פעילות מסוג Turn-Key	סיכונים ענפיים
	+		הפסקת עבודות	
	+		תחרות	
	+		אשראי לקוחות	
	+		אנשי מפתח	סיכונים מיוחדים לקבוצה
	+		חשיפה ללקוחות מהותיים	
+			חשיפה לתביעות משפטיות	

=====

פרק ב'

דוח הדירקטוריון

**דו"ח הדירקטוריון על מצב ענייני החברה
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014**

דירקטוריון לודן חברה להנדסה בע"מ מתכבד להגיש בזאת דו"חות כספיים וסקירה על מצב ענייני החברה ועל התוצאות הכספיות שלה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014. הנתונים הכספיים הנכללים בדו"ח נערכו לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים - IFRS (כמוגדר בבאור 2א. לדוחות הכספיים המצורפים) ומתייחסים לחברה ולחברות הבנות במאוחד, למעט אם צוין אחרת.

1. נתונים על תוצאות הפעילות

1.1. תמצית דוחות רווח והפסד לפי שנים (באלפי ש"ח) לשנה שנסתיימה ביום :

31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	באור	
435,795	480,961	468,416	1.2	הכנסות
379,946	411,583	411,373		עלות ההכנסות
55,849	69,378	57,043	1.3	רווח גולמי
12.8%	14.4%	12.2%		רווח גולמי %
4,289	4,726	4,304	1.4	הוצאות פיתוח עסקים
36,504	40,550	41,243	1.5	הוצאות הנהלה וכלליות
15,056	24,102	11,496	1.6	רווח תפעולי לפני הכנסות (הוצאות) אחרות
--	(82)	755		הכנסות (הוצאות) אחרות, נטו
15,056	24,020	12,251	1.7	רווח תפעולי
3.5%	5.0%	2.6%		רווח תפעולי %
(4,166)	(5,862)	(6,726)		הוצאות מימון
923	2,250	2,004		הכנסות מימון
(3,243)	(3,612)	(4,722)	1.8	הוצאות מימון, נטו
(426)	(1,080)	32	1.9	חלק בתוצאות חברות כלולות
11,387	19,328	7,561		רווח לפני מיסים על הכנסה
(3,769)	(6,622)	(2,279)	1.10	מיסים על הכנסה
7,618	12,706	5,282	1.11	רווח נקי
1.7%	2.6%	1.1%		רווח נקי %
				מיוחס אל:
7,077	12,323	2,947		בעלי המניות של החברה
541	383	2,335		זכויות שאינן מקנות שליטה
				רווח (הפסד) למניה
0.61	1.07	0.26		בסיסי ובדלול מלא (בש"ח)

1.2. הכנסות

סה"כ הכנסות בשנת 2014 הסתכם בכ- 468,416 אלפי ש"ח לעומת כ- 480,961 אלפי ש"ח בשנת 2013, המהווה קיטון של כ- 2.6%. הקיטון בהכנסות נובע בעיקר מעיכוב בביצוע פרויקטי TURN-KEY במזרח אירופה והאטה בשוק הישראלי.

להלן חלוקת ההכנסות מלקוחות חיצוניים לפי מגזרים עסקיים (באלפי ש"ח):

2012	2013	2014	
291,178	299,976	324,722	חטיבת ההנדסה
72,078	96,742	66,747	חטיבת התוכנה ובקרה
72,539	84,243	76,947	חטיבת אנרגיה ואיכות הסביבה
435,795	480,961	468,416	סה"כ הכנסות

הגידול בהכנסות בחטיבת ההנדסה לעומת אשתקד מיוחס להתאוששות בפעילות ההנדסה במערב ומנגד קיטון בפעילות ההנדסה בישראל כתוצאה מהאטה במשק הישראלי.

הקיטון בהכנסות חטיבת התוכנה ובחטיבת אנרגיה ואיכות סביבה מיוחס בעיקר להשפעת עדכון הסכם ההקמה (ראה דוח מיידי בדבר קיטון בהיקף פרויקט מיום 18 בפברואר, 2015 (מס' אסמכתא 2015-01-033982) וסיום פרויקטים במזרח אירופה לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

1.3 רווח גולמי

הרווח הגולמי בשנת 2014 הסתכם בכ- 57,043 אלפי ש"ח, המהווה כ- 12.2% מסך ההכנסות, לעומת רווח גולמי של כ- 69,378 אלפי ש"ח בשנת 2013, שהיווה כ- 14.4% מסך ההכנסות. הקיטון בשיעור הרווח הגולמי נובע בחלקו מהשפעת עדכון הסכם ההקמה בפרויקט בחו"ל, בחלקו מסיום פרויקטים במזרח אירופה ובחלקו מדחיית התחלות ביצוע של פרויקטים בישראל.

להלן חלוקת הרווח הגולמי לפי מגזרים עסקיים (באלפי ש"ח):

רווח (הפסד) גולמי מאוחד						תחום פעילות
2012		2013		2014		
שיעור מהכנסות (%)	סך רווח	שיעור מהכנסות (%)	סך רווח	שיעור מהכנסות (%)	סך רווח	
17.2	50,114	17.4	52,202	14.6	49,915	חטיבת ההנדסה
14.2	10,223	10.7	10,368	12.7	8,765	חטיבת תוכנה ובקרה
	(361)	12.4	10,425	5.0	4,035	חטיבת אנרגיה ואיכות הסביבה
	(4,127)		(3,617)		(5,672)	ביטולים בין חברתיים
12.8	55,849	14.4	69,378	12.2	57,043	סה"כ

התנודתיות ברווחיות פעילות חטיבת אנרגיה ואיכות הסביבה מוסברת באופייה הפרוייקטאלי של הפעילות, בסוגי הפרוייקטים השונים המבוצעים ובחלוקת הפעילות למספר פרויקטים מועט בעלי היקף כספי גדול, למול פרויקטים מרובים יותר בעלי היקף כספי נמוך. מטבע הדברים, השפעתם של הפרוייקטים הגדולים הינה מהותית לתוצאות הפעילות.

1.4 הוצאות פיתוח עסקים

הוצאות פיתוח עסקים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 הסתכמו בכ- 4,304 אלפי ש"ח, לעומת כ- 4,726 אלפי ש"ח בשנת 2013. הקיטון מיוחס בעיקרו להפסקת העסקה של יועצים חיצוניים בתחום הביו-גז במערב אירופה ולהפסקת פעילות פיתוח עסקים בתורכיה.

1.5 הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות הנהלה וכלליות בשנת 2014 הסתכמו בכ- 41,243 אלפי ש"ח לעומת כ- 40,550 אלפי ש"ח בשנת 2013. הגידול נובע בעיקר מתוספת הוצאות הנהלה בעקבות צירוף מספר חברות חדשות במערב אירופה.

1.6 רווח תפעולי לפני הכנסות (הוצאות) אחרות

הרווח התפעולי בשנת 2014, לפני הכנסה אחרת (ראה סעיף 1.7 להלן), הסתכם בכ- 11,496 אלפי ש"ח, לעומת רווח תפעולי של כ- 24,102 אלפי ש"ח בשנת 2013. הקיטון בשיעור הרווח התפעולי נובע מקיטון בשיעור הרווח הגולמי ומתוספת בהוצאות הנהלה וכלליות, כמוסבר לעיל.

1.7 הכנסות (הוצאות) אחרות, נטו

סה"כ הכנסות אחרות לשנת 2014 הסתכם בכ- 755 אלפי ש"ח לעומת סה"כ הוצאות אחרות שהסתכם בכ- 82 אלפי ש"ח בשנת 2013. ההכנסה האחרת מתייחסת בעיקר לרווח ממכירת נכס מקרקעין של חברת בת בארץ.

1.8. הוצאות מימון, נטו

הוצאות מימון, בשנת 2014 הסתכמו בכ- 6,726 אלפי ש"ח לעומת כ- 5,862 אלפי ש"ח בשנת 2013. הגידול בהוצאות מימון נובע בעיקר מגידול בשימוש בקווי אשראי וכן מפירעון מוקדם של יתרת הלואה בסך של כ- 7 מיליון ש"ח, אשר הועמדה לחברה על ידי נותן אשראי מוסדי. במסגרת הסכמה בנוגע לפירעון המוקדם כאמור, שולמה לנותן האשראי עמלת פירעון מוקדם בסך של כ- 1 מיליון ש"ח אשר נזקפה לסעיף הוצאות מימון ברבעון השלישי של שנת 2014. כמו כן, ברבעון הרביעי של 2014 נזקפו להוצאות המימון כ- 800 אלפי ש"ח בגין שחרור יתרות מקרן מהפרשי תרגום (המוצגת במאזן) עקב סיום פעילויות בחו"ל.

הכנסות המימון בשנת 2014 הסתכמו בכ- 2,004 אלפי ש"ח לעומת כ- 2,250 אלפי ש"ח בשנת 2013. הקיטון בהכנסות מימון נובע בעיקר מקיטון בפיקדונות וירידה בריבית הפריים בישראל.

1.9. חלק החברה בתוצאות חברות כלולות

חלק החברה בתוצאות חברות כלולות בשנת 2014 הסתכם ברווח של כ- 32 אלפי ש"ח לעומת הפסד של כ- 1,080 אלפי ש"ח בשנת 2013. הגידול נובע מגידול ברווחים במתקני ביו-גז בהולנד וכתוצאה מדילול חלקה של החברה בחברה כלולה.

1.10. מיסים על ההכנסה

הוצאות מיסים על ההכנסה בשנת 2014 הסתכמו בכ- 2,279 אלפי ש"ח לעומת כ- 6,622 אלפי ש"ח בשנת 2013. שיעור המס האפקטיבי בשנת 2014 הגיע לכ- 30% לעומת כ- 34% בשנת 2013. שיעור המס האפקטיבי גבוה משיעור המס הסטטוטורי בעיקר בשל אי הכרה במיסים נדחים במספר חברות הקבוצה בגין הפסדים, בשל אי וודאות ביכולת מימושם. לפרטים נוספים בעניין הבדלים בין המס הסטטוטורי למס האפקטיבי ראה באור 24-ה' לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2014.

1.11. רווח נקי

הרווח הנקי בשנת 2014 הסתכם בכ- 5,282 אלפי ש"ח, המהווה כ- 1.1% מסך ההכנסות לעומת כ- 12,706 אלפי ש"ח, המהווה כ- 2.6% מסך ההכנסות בשנת 2013. הגורמים לקיטון ברווח הנקי נובעים מהסיבות שפורטו לעיל.

1.12. תמצית נתוני רווח והפסד רבעונים (באלפי ש"ח) לתקופות שנסתיימו ביום :

שנת 2014	31.12.2014	30.09.2014	30.06.2014	31.03.2014	
468,416	121,282	100,760	111,829	134,545	הכנסות
<u>411,373</u>	<u>108,442</u>	<u>88,422</u>	<u>95,629</u>	<u>118,880</u>	עלות ההכנסות
57,043	12,840	12,338	16,200	15,665	רווח גולמי
12.2%	10.6%	12.2%	14.5%	11.6%	רווח גולמי %
4,304	1,086	1,003	519	1,696	הוצאות פיתוח עסקים
<u>41,243</u>	<u>8,747</u>	<u>10,074</u>	<u>11,658</u>	<u>10,764</u>	הוצאות הנהלה וכלליות
11,496	3,007	1,261	4,023	3,205	רווח תפעולי לפני הכנסות אחרות (הוצאות)
<u>755</u>	<u>(31)</u>	<u>210</u>	<u>576</u>	<u>--</u>	הכנסות (הוצאות) אחרות, נטו
12,251	2,976	1,471	4,599	3,205	רווח תפעולי
2.6%	2.5%	1.5%	4.1%	2.4%	רווח תפעולי %
(6,726)	(2,475)	(1,338)	(1,479)	(1,434)	הוצאות מימון
<u>2,004</u>	<u>326</u>	<u>565</u>	<u>478</u>	<u>635</u>	הכנסות מימון
(4,722)	(2,149)	(773)	(1,001)	(799)	הוצאות מימון, נטו
<u>32</u>	<u>682</u>	<u>204</u>	<u>(674)</u>	<u>(180)</u>	חלק בתוצאות חברות כלולות
7,561	1,509	902	2,924	2,226	רווח לפני מיסים על הכנסה
<u>2,279</u>	<u>452</u>	<u>(36)</u>	<u>949</u>	<u>914</u>	מיסים על הכנסה
5,282	1,057	938	1,975	1,312	רווח נקי
1.1%	0.9%	0.9%	1.8%	1.0%	רווח נקי %
					מיוחס אל:
2,947	244	722	1,332	649	בעלי המניות של החברה
2,335	813	216	643	663	זכויות שאינן מקנות שליטה
					רווח למניה
0.26	0.02	0.06	0.12	0.06	בסיסי ומדולל (בש"ח)

2. מצבה הכספית של החברה

2.1. להלן נתונים מאזניים עיקריים:

31.12.2013	31.12.2014	
243,679	212,283	נכסים שוטפים
13,517	14,323	חברות כלולות השקעות הלוואות
19,527	25,074	לקוחות והלוואות לזמן ארוך
15,027	13,012	רכוש קבוע
26,702	28,360	נכסים בלתי מוחשיים
<u>7,386</u>	<u>8,524</u>	אחרים
325,838	301,576	סה"כ נכסים
184,184	159,005	התחייבויות שוטפות
<u>57,961</u>	<u>68,025</u>	התחייבויות בלתי שוטפות
242,145	227,030	סה"כ התחייבויות
74,879	69,598	הון עצמי מיוחס לבעלי מניות
<u>8,814</u>	<u>4,948</u>	זכויות שאינן מקנות שליטה
83,693	74,546	סה"כ הון עצמי
325,838	301,576	סה"כ התחייבויות והון עצמי

2.2. נכסים שוטפים

הסברי החברה	שינויי מול שנת 2013	31/12/2013	31/12/2014	סעיף
קיטון בעיקר במזומנים ששימשו לפעילות שוטפת – ראה סעיף 3.1 להלן	(21,944)	59,738	37,794	מזומנים ושווי מזומנים
הקיטון נובע בעיקר ממשכת כספים מפיקדונות המוגבלים בשימוש, על פי הסכם הלוואה עם נתן אשראי, לצורך פירעון מוקדם (ראה סעיף 1.8 לעיל)	(7,181)	15,393	8,212	פיקדונות מיועדים בבנקים
	(1)	3	2	נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד
הקיטון נובע מקיטון בהכנסות	(6,769)	139,821	133,052	לקוחות והכנסות לקבל
הגידול נובע בעיקר ממלאי זמני בפרויקט במזרח אירופה	839	6,580	7,419	מלאי
הגידול נובע בעיקר מתשלומי מקדמות למס הכנסה מעבר להפרשה הנחוצה	441	5,753	6,194	נכסי מיסים שוטפים
הגידול נובע בעיקר מחלויות שוטפות של הלוואה ללקוח ומגידול ביתרות מע"מ לקבל בעיקר ממזרח אירופה	3,219	16,391	19,610	חייבים אחרים
	(31,396)	243,679	212,283	סך הנכסים השוטפים

2.3 נכסים שאינם שוטפים

הסברי החברה	שינוי מול שנת 2013	31/12/2013	31/12/2014	סעיף
הגידול ביתרה כולל רווחים מהשקעה בפרוייקטי ביו-גז בהולנד ומדילול אחזקות בחברת לקסטרן	806	13,517	14,323	חברות כלולות – השקעות הלוואות
הגידול נובע מיתרת חובה של מנהלים בכירים בהולנד שרכשו מניות כחלק מהסכם רכישת המיעוט ראה ביאור ראה ביאור 8 ה(1) בדוחות הכספיים השנתיים)	5,547	19,527	25,074	לקוחות והלוואות לאחרים
הקיטון נובע בעיקר ממכירת נכס נדל"ן של חברת בת, בקיטון ברכישות רכוש קבוע בהשוואה לאשתקד ובניכוי הפחתות תקופתיות	(2,015)	15,027	13,012	רכוש קבוע, נטו
הגידול נובע מהיוון עלויות פיתוח תוכנה בניכוי הפחתות תקופתיות	1,658	26,702	28,360	נכסים בלתי מוחשיים
הגידול נובע בעיקר מנכסי מיסים נדחים בגין הפרשים זמניים	1,138	7,386	8,524	נכסים אחרים
	7,134	82,159	89,293	סך הנכסים שאינם שוטפים

2.4 התחייבויות שוטפות

הסברי החברה	שינוי מול שנת 2013	31/12/2013	31/12/2014	סעיף
הגידול נובע בעיקר משימוש בקווי אשראי לזמן קצר ולקיחת הלוואות לזמן קצר.	13,958	29,180	43,138	אשראי מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים
	(1,583)	56,063	54,480	יתרת ספקים ונותני שירותים
הקיטון מיוחס בעיקרו למקדמות בגין פרויקטי TURN-KEY בחו"ל ששולמו במהלך שנת 2013	26,352	38,371	12,019	מקדמות מלקוחות
הקיטון נובע בעיקר מקיטון בהכנסות מראש וממוסדות ממשלתיים	(8,964)	54,153	45,189	זכאים אחרים ויתרות זכות
הקיטון נובע בעיקר מתשלום מיסים עבור שנים קודמות	(2,238)	6,417	4,179	התחייבויות בגין מיסים שוטפים
	(25,179)	184,184	159,005	סך ההתחייבויות השוטפות

2.5 התחייבויות שאינן שוטפות

הסברי החברה	שינויי מול שנת 2013	31/12/2013	31/12/2014	סעיף
הגידול נובע בעיקר מהלוואת מוכר בקשר לרכישת זכויות מיעוט בחרה בת בהולנד ראה ביאור 8 ה(1) בדוחות הכספיים השנתיים) בקיזוז תשלומי קרן שוטפים	6,842	36,550	43,392	התחייבויות לתאגידים בנקאיים ונותני אשראי אחרים
הגידול נובע סכום נדחה לתשלום בגין רכישת זכויות המיעוט (ראה ביאור 8 ה(1) בדוחות הכספיים השנתיים)	5,224	5,258	10,482	זכאים בגין רכישת חברה מאוחדת
	(315)	1,000	685	התחייבויות בשל מיסים נדחים
השינוי נובע בין היתר משינוי בשיעור היוון המשמש לתחשיב האקטוארי	(1,687)	15,153	13,466	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
	10,064	57,961	68,025	סך ההתחייבויות שאינן שוטפות
	15,115	242,145	227,030	סה"כ התחייבויות

2.6 הון עצמי

הסברי החברה	שינויי מול שנת 2013	31/12/2013	31/12/2014	סעיף
	--	12,936	12,936	הון מניות
הקיטון נובע כתוצאה מרכישת המיעוט בהולנד ראה ביאור 8 ה(1) בדוחות הכספיים השנתיים)	(8,228)	24,395	16,167	פרמיה על מניות וקרנות
גידול נובע מרווח התקופה המיוחס לבעלי המניות	2,947	37,548	40,495	עודפים
	(5,281)	74,879	69,598	סה"כ הון מיוחס לבעלים של החברה
הקיטון נובע כתוצאה מרכישת המיעוט בהולנד (ראה ביאור 8 ה(1) בדוחות הכספיים השנתיים) ומאידך קיטון של חלק המיעוט ברווח הכולל	(3,866)	8,814	4,948	זכויות שאינן מקנות שליטה
	(9,147)	83,693	74,546	סה"כ הון עצמי

3 תזרים מזומנים, מקורות מימון ואשראי

3.1 תזרים מזומנים שנבע מפעילות (ששימש לפעילות) שוטפת לשנים שהסתיימו ביום

שינוי	31/12/2013	31/12/2014	
(7,424)	12,706	5,282	רווח נקי
(5,423)	15,926	10,503	התאמות לסעיפי רווח והפסד
(1,699)	(8,621)	(10,320)	מזומנים ששולמו בגין ריבית ומיסים, נטו
(14,546)	20,011	5,465	תזרים מזומנים פרמננטי (FFO)
(28,189)	(3,692)	(31,881)	שינויים בסעיפי ההון החוזר
(42,735)	16,319	(26,416)	מזומנים נטו, שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת

הקיטון בתזרים המזומנים הפרמננטי, בסך של כ- 14.5 מיליוני ש"ח נובע מירידה ברווחיות, מתשלום בסך של כ- 1 מיליון ש"ח בגין עמלת פירעון מוקדם (באור 5 בדוחות הכספיים), ומתשלומי מיסים נטו, שגדלו בכ- 1.3 מיליוני ש"ח לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

התזרים השלילי מפעילות שוטפת בסך של 26.4 מיליוני ש"ח לעומת תזרים חיובי בסך 16.3 מיליוני ש"ח, אשתקד, נובע הן מירידה בתזרים הפרמננטי (השפעה של 14.5 מיליון ש"ח) והן משינויים בסעיפי ההון החוזר (השפעה של 28.2 מיליון ש"ח) כתוצאה מגידול ביתרות לקוחות והכנסות לקבל מקידום בפרויקטים, מקיטון בסעיף מקדמות מלקוחות ויתרות זכאים ויתרות זכות.

תזרים המזומנים הפרמננטי מבוסס על נתונים מתוך תזרים המזומנים מפעילות שוטפת שנערך בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, ומוצג לעיל. החברה סבורה כי קיימת חשיבות, בצד הצגת נתוני תזרים המזומנים מפעילות שוטפת, גם להצגת התזרים הפרמננטי, "המנטרל" השפעות של שינויים בהון החוזר, שלעיתים תקפים אך ורק למועד נקודת החתך של הדוח הכספי.

3.2 תזרים המזומנים מפעילות השקעה לשנים שהסתיימו ביום

שינוי	31/12/2013	31/12/2014	
(8,791)	3,715	(5,076)	מזומנים נטו, שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה

התזרים מפעילות השקעה בשנת 2014 נובע בעיקר ממשיכת פיקדונות מיועדים ומתמורה ממכירת נכס הנדל"ן, ומנגד, משימוש במזומנים לרכישת רכוש קבוע, מתשלום בגין רכישת חברה בת בהולנד ותשלום לרכישת זכויות המיעוט שאינן מקנות שליטה (מאחר וחלק מהתמורה עבור רכישת המיעוט ניתנה כהלוואת מוכר (10 מיליון ש"ח) בדוח התזרים הלוואה זו מבוטאת בפעולות שלא במזומן ואינה משפיעה על סעיף זה).

3.3 תזרים מזומנים מפעילות מימון לשנים שהסתיימו ביום

שינוי	31/12/2013	31/12/2014	
(5,735)	16,594	10,859	מזומנים נטו, שנבעו מפעילות מימון

מקורו של התזרים בשנת 2014 הינו בקבלת אשראי לזמן קצר בסך של כ- 14.7 מיליון ש"ח והלוואה לזמן ארוך של כ- 13.4 מיליון ש"ח ומנגד פרעון התחייבויות לזמן ארוך בסך של כ- 17.3 מיליון ש"ח שחלקו נובע מפרעון מוקדם של הלוואה מול גוף מוסדי (ראה סעיף 1.8 לעיל).

3.4 יתרות מזומנים ושווי מזומנים ופקדונות מיועדים ליום

31/12/2013	31/12/2014	
59,738	37,794	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה
15,393	8,212	יתרת פקדונות מיועדים בבנקים לסוף התקופה

לפרטים ראה סעיף 2.2 לעיל.

3.5 להלן מקורות המימון החיצוניים העיקריים של החברה:

31/12/2013	31/12/2014	
23,926	41,849	אשראי לזמן קצר מתאגידים בנקאיים (כולל חלויות שוטפות של הלוואות לזמן ארוך)
5,254	1,289	אשראי לזמן קצר מאחרים (כולל חלויות שוטפות של הלוואות לזמן ארוך) (1)
24,491	33,316	אשראי לזמן ארוך מתאגידים בנקאיים (בניכוי חלויות שוטפות)
8,059	10,076	אשראי לזמן ארוך מתאגידים אחרים (בניכוי חלויות שוטפות) (1) (2)

(1) במהלך תקופת הדוח, הגיעה החברה להסכם עם נותן אשראי מוסדי שהעמיד לחברה הלוואות לזמן ארוך, לפירעון מוקדם של הלוואות בהיקף כספי של כ- 7 מיליון ש"ח. מימון הפירעון המוקדם התבצע מהלוואה שקיבלה החברה מתאגיד בנקאי. (ראה סעיף 1.8 לעיל).

(2) בנוסף במכירת זכויות המיעוט קיבלה החברה הלוואות מוכר בסך 10 מיליון ש"ח (ראה ביאור 8 ה(1) בדוחות הכספיים השנתיים)

3.6 אשראי לקוחות וספקים

31/12/2013	31/12/2014	
139,821	133,052	אשראי ללקוחות
21,372	23,958	הלוואה ללקוח (ראה באור 9(2) בדוחות הכספיים השנתיים) כולל חלויות שוטפות
56,063	54,480	אשראי מספקים
38,371	12,019	מקדמות מלקוחות

4 התייחסות לסימני האזהרה

הן בדוחות המאוחדים והן בדוחות הסולו, מתקיים בחלקו סימן האזהרה הרביעי - תזרים מזומנים שלילי מתמשך מפעילות שוטפת.

דירקטוריון החברה בחן את השפעת קיומו של סימן האזהרה כאמור, באמצעות בחינת תזרים המזומנים החזוי של החברה לשנה הקרובה, וקבע כי אין בכך כדי להצביע על בעיית נזילות בחברה, וזאת בין השאר, מן הטעמים הבאים:

לחברה אין בעיית נזילות לפרוע התחייבויותיה שבטווח הקצר, כאשר התחייבויות החברה לפירעון סכום הקרן שגויס במסגרת הנפקת האג"ח יחלו רק בעוד כשנתיים ומחצה;

אין מניעה לחברה להתממן במידת הצורך מכספי החברות המוחזקות בשליטתה המלאה, כך שגם ברמת הסולו, אין בתזרים השלילי להעיד על בעיית נזילות.

5 בדיקת ירידת ערך מוניטין

המוניטין הכלול בדוחות הכספיים מתייחס בעיקר לחברת שימקוטק בע"מ, אשר הינה יחידה מניבת מזומנים הכלולה במגזר הפעילות של תוכנה ובקרה. לעניין זה ראה באור 11 ג. בדוחות הכספיים המאוחדים.

6 חשיפה לסיכונים שוק ודרך ניהולם

6.1 האחראים לניהול סיכונים בחברה:

ארנון אהרון – מנכ"ל משותף, ויליך שטיינבוך – סמנכ"ל כספים, הינם האחראים על ניהול סיכונים השוק בחברה. פרטים נוספים לגבי ארנון אהרון, ראה תקנה 26 בפרק ד' לדוח התקופתי, ופרטים לגבי לילך שטיינבוך, ראה תקנה 26א בפרק ד' לדוח התקופתי.

6.2 תיאור סיכונים השוק

- 6.2.1 סיכון שער חליפין ומדד
לפרטים ראה באור 18.א.(3) לדוחות הכספיים המאוחדים.
- 6.2.2 סיכון שערי ריבית
לפרטים ראה באור 18.א.(3) לדוחות הכספיים המאוחדים.
- 6.2.3 אשראי לקוחות
לקוחות החברה אינם משלמים בד"כ ריבית ו/או הפרשי הצמדה. משנחתם הסכם ונקבעו תנאי אשראי, החברה עושה מאמצים לגבות את החוב במסגרת תנאים אלה. החברה בוחנת באופן שוטף את האיחור בתשלומים ובהתאם נוקטת באמצעים לגביית החוב ואף עוצרת את המשך מתן השירותים ללקוחות באם יש צורך בכך. החברה עושה מאמצים שהסכמיה עם לקוחותיה יהיו מושתתים על תזרים חיובי.
- 6.2.4 פיקוח
הסיכונים בחברה נבחנים באופן שוטף ע"י הנהלתה. גידור הסיכונים נערך באופן שוטף על פי מהות הסיכון ובכל מקרה של סיכון חריג מובא הנושא לדיון ולהחלטה בהנהלת החברה.
- 6.2.5 לקוחות
התנדודיות בשווקים הפנימיים והבין לאומיים גורמת לאי ודאות מתמשכת בהשלמת פרויקטים בביצוע וכן בהשקעות עתידיות. החברה השקיעה במהלך שנה זו וכן מתכננת להמשיך להשקיע בהמשך בפיתוח מוצרים חדשים וחדירה לשווקים בעלי פוטנציאל צמיחה גבוה.
- 6.2.6 שינויים בסביבה הכלכלית והמשבר בגוש היורו
למשבר הפיננסי בגוש היורו השפעות שונות על פעילות חברות הקבוצה בתחום שירותי ההנדסה ובתחום ייזום מתקני ייצור חשמל בטכנולוגיית אנרגיה מתחדשת. אם כי, כפי שיפורט להלן, ובהנחה שלא תחול החרפה בממדי המשבר הפיננסי האמור, אין החברה צופה שמדובר בהשפעות בעלות השלכות מהותיות על פעילות החברה ועסקיה.
בתחום שירותי ההנדסה, עיקר פעילותה של החברה באירופה הינה במדינות מערב אירופה - הולנד, בלגיה וספרד ויתרת פעילותה במדינות מזרח אירופה - רומניה, סרביה, קרואטיה ורוסיה.
במדינות מערב אירופה, למועד פרסום דוח תקופתי זה, לא ניתן לומר שהתה להימשכות המשבר הפיננסי השפעה מהותית על פעילות חברות הקבוצה. יחד עם זאת, החברה חווה, קיטון בהשקעות בשווקי הפעילות של חברות הקבוצה (תעשייה כבדה ובתי זיקוק), לאור הצמיחה המוגבלת בהולנד, בה מירב פעילות הקבוצה. מנגד, הרחיבה החברה את שווקי פעילותה לתחום המסופים המשרתים את התעשייה התהליכית בנמלי הים הגדולים - אמסטרדם, רוטרדם ואנטוורפן (בערים אלו גם ממוקמת פעילותה של החברה במערב אירופה). החברה אינה צופה שינוי מהותי בסביבה הכלכלית במערב אירופה בטווח הקצר.
במזרח אירופה ניכר שפגעי המשבר כבדים יותר, והשלכותיו מורגשות כבר בתוצאות פעילות לודן רומניה החל משנת 2011, אשר היקפי פעילותה היו נמוכים לעומת היקפי פעילותה בשנים קודמות.
החברה צופה איזון בפעילותה של לודן רומניה לשנת 2015, ובוחנת אפשרויות שונות למיצוי יכולותיה של לודן רומניה באופן יעיל ורווחי, לרבות ביצוע עבודות במדינות אחרות במזרח אירופה, שם פגעי המשבר ניכרים פחות או קיים ביקוש גבוה יותר לשירותי ההנדסה המסופקים על ידי הקבוצה כתוצאה מדרישות רגולטיביות.
פעילות הקבוצה בתחום ייזום מתקני ייצור חשמל בטכנולוגיית אנרגיה מתחדשת והקמתם, חשופה להשפעות המשבר הפיננסי בגוש היורו, כפי שיפורט להלן -
יובהר כי עלות הייצור של חשמל בטכנולוגיית אנרגיה מתחדשת הינה יקרה יותר מעלות ייצור חשמל בטכנולוגיה קונבנציונלית. עם זאת, לנוכח היתרונות של טכנולוגיית האנרגיה המתחדשת, בעיקר בתחום השמירה על איכות הסביבה, מדינות רבות באירופה ובגוש היורו מעודדות ייזום והקמתם של מתקנים כאמור, בדרך של קביעת מדיניות סובסידיה ומענקים התומכת ביזמי הפרויקטים בדרכים שונות, כגון מענקי הקמה ו/או הבטחת מחירי מכירת החשמל לרשת בתעריפים מסובסדים.
כמדיניות, פעילותה של הקבוצה בתחום זה מכוונת למדינות אירופה, אשר בהן נהוגה רגולציה התומכת בפרויקטים כאמור.

בנוסף, תנאי לכניסתן של חברות הקבוצה כזם בפרויקטי טכנולוגיה מתחדשת, הינו אפשרות גיוס מימון בנקאי לצורכי הקמת המתקן וליווי הפרויקט. מימון בנקאי כאמור אמור לכסות -60% מעלות ההקמה.

השפעות אפשריות של המשבר הפיננסי בגוש היורו בהקשר זה הינן בחינה מחודשת של מדינות שונות לגבי מדיניות התמיכה שלהן בפרויקטים בתחום האנרגיה המתחדשת, והקשחת התנאים הכרוכים בהשגת מימון בנקאי, באופן שעשוי להשפיע על כדאיות הייזום של הפרויקט.

יודגש, כי למועד פרסום דוח תקופתי זה, מעורבותן של חברות הקבוצה בפרויקטים בתחום האנרגיה המתחדשת אינה מגעת לכדי פעילות מהותית מתוך כלל עסקיהן של חברות הקבוצה.

יחד עם זאת, בזכות מנגנוני התמיכה בהולנד ומדינות מערב אירופה אחרות, נבחנת האפשרות הכלכלית להרחבת הפעילות בתחום.

לאור האמור לעיל, אין החברה צופה השפעות נוספות על תוצאות פעילותה, נזילותה, איתנותה הפיננסית ומקורות המימון שלה לנוכח המשבר הפיננסי במדינות גוש היורו.

יודגש כי באמור לעיל נכלל מידע הצופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. המידע צופה פני עתיד הינו הערכות החברה בקשר להשפעותיו השונות של המשבר בגוש היורו על פעילותה של החברה כפי שהוצגו לעיל. הערכות החברה כאמור נשענות על אומדנים ונתוני שוק שנאספו על ידי החברה בקשר עם הכנת תכנית העבודה השנתית שלה לשנת 2013, ואין ודאות כי מידע זה אכן יתממש, ואם יתממש, מה תהיה השפעתו בפועל על תוצאות פעילותה של החברה. בין הגורמים אשר עשויים להביא לכך שהמידע צופה פני עתיד לא יתממש, ניתן למנות אפשרות של החרפת המשבר הפיננסי, באופן שיגרום לעצירת השקעות ומחנק אשראי עמוקים יותר מאילו הנחזים במועד זה, ושינויים ברגולציה אשר עשויים להכביד על ייזומם של פרויקטים בתחום האנרגיה המתחדשת.

6.3 לפרטים בדבר המכשירים הפיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים בקבוצה, ראה באור 18 בדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2014.

היבטי ממשל תאגידי

7. תכנית אכיפה מנהלית פנימית

דירקטוריון החברה קיבל החלטה בדבר גיבוש תכנית אכיפה מנהלית פנימית שתתייחס לקריטריונים להכרה בתכנית אכיפה מנהלית פנימית שהונחו על ידי רשות ניירות ערך, ותגובש בהתאם למאפייני הפעילות של החברה, מורכבות פעילותה, מבנה החברה, נסיבותיה הייחודיות והחשיפות האפשריות להפרות דיני ניירות ערך עמן החברה מתמודדת.

מר שאול סיטון, המכהן כסמנכ"ל פיתוח עסקי בחברה, ובעבר כיהן אף כסמנכ"ל הכספים בחברה, מונה כממונה על האכיפה בחברה, מטעמה של ועדת הביקורת, אשר הוסמכה על ידי דירקטוריון החברה כגורם האחראי מבחינת הדירקטוריון לפיקוח על ביצוע תכנית האכיפה המנהלית הפנימית.

החברה ביצעה סקר ציות אשר כלל גם איתור פעולות או מצבים שבהם עלולים לקרות כשלים בקיום הוראות דיני ניירות ערך, תוך בחינת תהליכי העבודה בחברה הנוגעים למילוי דרישות הדין האמורות.

ממצאי סקר הציות הובאו לדיון בוועדת הביקורת, אשר קבעה סדרי עדיפויות לטיפול בממצאים, בדרך של עריכת נהלים מתאימים, הפצתם והטמעתם בקרב הגורמים הרלבנטיים בחברה, ובמקרה הצורך, אף בקרב כלל ציבור העובדים.

גובשה תכנית אכיפה מנהלית פנימית הכוללת סט נהלים חדש, המותאם לממצאי סקר הציות וסדרי העדיפויות שהוגדרו על ידי ועדת הביקורת.

נהלי תכנית האכיפה המנהלית הפנימית אושרו על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון.

בנוסף, החלה החברה ביישום תכנית האכיפה המנהלית הפנימית, ובהקשר זה נעשו הפעולות הבאות:

- הפצת נהלי תכנית האכיפה המנהלית הפנימית בקרב חברי ההנהלה בארץ;
- הצגת נושא תכנית האכיפה המנהלית הפנימית, היערכות החברה וההשלכות הנובעות ממנה לחברי הנהלה בכירים של חברות הקבוצה בחו"ל, ובקרב פורום מנהלים זוטר בארץ ובחו"ל (הולנד ובלגיה);
- הרצאות לעובדי חברות הקבוצה בארץ ובחו"ל להצגת תכנית האכיפה המנהלית הפנימית וההשלכות החלות על כלל עובדי החברה. הרצאות כאמור טרם נערכו בפני כלל עובדי הקבוצה.
- הממונה על האכיפה המנהלית הפנימית ערך דוח ביקורת בנושא יישום והטמעה של תכנית האכיפה המנהלית הפנימית בחברה, וממצאי הדוח הובאו לדיון בפני ועדת הביקורת.

8. המבקר הפנימי

- 8.1. שם המבקר הפנימי בתאגיד: רו"ח דב אינגבר
- 8.2. תאריך תחילת כהונתו: 27.11.1997.
- 8.3. הכישורים המכשירים את המבקר הפנימי לביצוע התפקיד:
- רו"ח במקצועו, שותף במשרד רואי חשבון.
 - בעל תואר שני במנהל עסקים (MBA).
 - 20 שנות ניסיון בביקורת ועבודות חשבונאיות.
 - מבקר פנימי במספר חברות ציבוריות.
- 8.4. המבקר הפנימי אינו עובד של החברה אלא מעניק לה שירותי ביקורת פנים באמצעות משרדו. המבקר הפנימי עומד בהוראות סעיף 146 (ב) לחוק החברות ובהוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית.
- 8.5. זהות הממונה הארגוני על המבקר הפנימי: יו"ר הדירקטוריון.
- 8.6. תכנית העבודה של המבקר הפנימי לשנת 2014 נקבעה על ידי ועדת הביקורת של הדירקטוריון בראשית השנה, בהתבסס על הצעת תכנית עבודה שהוגשה על ידי המבקר הפנימי, בשיתוף עם הנהלת החברה, שכללה מספר נושאים לביקורת. ועדת הביקורת בחרה את הנושאים שנכללו במסגרת תכנית הביקורת השנתית, והסדר הכרונולוגי לעריכת הביקורות בנושאים שנבחרו. במהלך שנת 2012 נערך סקר סיכונים על ידי המבקר הפנימי, אשר מהווה בסיס לתכנית עבודה רב-שנתית של המבקר הפנימי החל משנת 2013. תכנית הביקורת הרב-שנתית אושרה בדיון בוועדת הביקורת של דירקטוריון החברה, על בסיס הצעה שהוגשה על ידי המבקר הפנימי, בשיתוף עם הנהלת החברה, ולאחר שינויים שהוכנסו בהתאם להחלטות ועדת הביקורת. יובהר שעל-אף קביעתה של תכנית ביקורת רב-שנתית, עדיין בראשיתה של כל שנה מאושרת מחדש תכנית הביקורת שנקבעה לאותה שנה ונקבע הסדר הכרונולוגי של הביקורות השונות הקבועות לאותה שנה. בנוסף, קיימת אפשרות של עריכת שינויים בתכנית הביקורת הרב-שנתית, בהתאם לצורכי החברה.
- 8.7. תכנית הביקורת מתייחסת גם לתאגידים מוחזקים על ידי החברה, בעלי פעילות מהותית, ומתייחסת לפעילות תאגידים מוחזקים של החברה מחוץ לישראל.
- 8.8. היקף העסקת המבקר הפנימי וצוות העובדים הכפופים לו: כ-250 שעות בשנה. בפועל בוצעו 269 שעות במסגרת תכנית הביקורת לשנת 2014 (בחלוקה של 224 שעות עבודת ביקורת בחברות הקבוצה בישראל ו-45 שעות ביקורת בתאגידים מוחזקים בחו"ל).
- 8.9. עריכת הביקורת: על פי הודעת המבקר הפנימי, הביקורת נערכת בהתאם לתקני הביקורת הפנימית המקובלים בארץ ובעולם ובהתאם להנחיות מקצועיות בתחום הביקורת הפנימית, חוק הביקורת הפנימית וחוק החברות.
- 8.10. גישה למידע: למבקר הפנימי גישה מלאה בלתי מוגבלת ובלתי אמצעית למערכות המידע ולנתונים הכספיים לצורך הביקורת לפי סעיף 9 לחוק הביקורת הפנימית, לרבות בביקורות הנערכות בתאגידים או בפעילות של החברה מחוץ לישראל.
- 8.11. להלן המועדים בהם הוגש דין וחשבון בכתב על ממצאי המבקר הפנימי למנכ"לים המשותפים ולחברי ועדת הביקורת בנוגע לנושאים שנכללו בתכנית הביקורת לשנת 2014, והמועדים בהם התקיים דיון בוועדת הביקורת בממצאי המבקר הפנימי:

תאריך הדיון בדו"ח	תאריך הפצת הדו"ח	נושא דו"ח הביקורת
24/03/2014	18/03/2014	פרויקט בביצוע בחו"ל
30/06/2014	22/06/2014	מערך הביטוח של החברה
02/10/2014	28/09/2014	מערך השיווק והפיתוח העסקי בחברה
25/01/2015	19/01/2015	ניהול פרויקט בארץ

- 8.12. הערכת הדירקטוריון את פעילות המבקר הפנימי: להערכת דירקטוריון החברה וועדת הביקורת, כישורי המבקר הפנימי וצוותו, היקף, אופי ורציפות הפעילות ותכנית העבודה של המבקר הפנימי, הינם סבירים בנסיבות העניין ויש בהם כדי להגשים את מטרות הביקורת הפנימית של החברה.
- 8.13. תגמול: שכ"ט המבקר הפנימי בשנת 2014 בגין שירותי ביקורת פנימית היה 54 אלפי ש"ח בתוספת הוצאות נסיעה לחו"ל.

9. הקשר בין תנאי התגמול לנושאי המשרה הבכירים לבין תרומת מקבל התגמול לתאגיד

תנאי התגמול של נושאי המשרה הבכירים מוצגים בפירוט שניתן בקשר לתקנה 21 בפרק ד' – פרטים נוספים על התאגיד, המצ"ב לדוח תקופתי זה (להלן: "תקנה 21").

בעקבות כניסתו לתוקף של תיקון 20 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: "תיקון 20"), אימצה החברה מדיניות תגמול לנושאי המשרה בחברה, אשר נדונה במסגרת ועדת התגמול של הדירקטוריון, אושרה בדירקטוריון החברה והובאה לאישור האסיפה הכללית של בעלי המניות, שהתכנסה ביום 1 באוקטובר, 2013.

מדיניות התגמול האמורה נערכה בהתאם לגודלה ואופי פעילותה של החברה, במטרה לסייע להשגת מטרות החברה, עמידה בתכניות העבודה וקידום האסטרטגיה ארוכת הטווח של החברה.

במסגרת תכנית התגמול, נקבעו פרמטרים ואמות מידה בנוגע לתגמול נושאי המשרה הבכירים, המתייחסים לתפקודו של נושא המשרה, עמידה בדרישות התפקיד וביעדי החברה, באופן המשקף קשר בלתי אמצעי בין התגמול לו זכאי נושא המשרה הבכירה לבין תרומתו לחברה.

לפרטים, ראה מסמך מדיניות תכנית התגמול של החברה, אשר צורף כנספח לדוח מידי בדבר כינוס אסיפה כללית של בעלי המניות, שפורסם במגנ"א ביום 17 בספטמבר, 2013, מס' אסמכתא 2013-01-148914.

10. פרטים בדבר המבקר של החברה

פירמת ראיית החשבון Baker Tilly הינה רואה החשבון המבקר של החברות בישראל, בהולנד, בבלגיה, בסרביה ובספרד. משרד BDO הינו רואה החשבון המבקר של החברות הבנות ברומניה וסרביה לשנים 2012 ו-2013.

סך התשלומים ששולמו למשרדי רואי החשבון המבקרים השונים בגין שירותי ביקורת, מיסוי ושירותים אחרים בגין שנת 2014 עמדו על כ- 1,342 אלפי ש"ח. סה"כ שעות שהושקעו הסתכמו בכ- 5,088 שעות, המחולקות לכ- 4,171 שעות בגין ביקורת מיסוי ו- ISOX וכ- 917 שעות בגין שירותים אחרים:

שירות	ביקורת ומסים		אחרים	
	שעות	תשלום (אלפי ש"ח)	שעות	תשלום (אלפי ש"ח)
Baker Tilly	3,698	988	729	206
BDO	266	26	-	-
Deloitte	207	47	188	75
סה"כ	4,171	1,061	917	281

סך התשלומים ששולמו למשרדי רואי החשבון המבקרים השונים בגין שירותי ביקורת, מיסוי ושירותים אחרים בגין שנת 2013 עמדו על כ- 1,336 אלפי ש"ח. סה"כ שעות שהושקעו הסתכמו בכ- 5,231 שעות, המחולקות לכ- 4,487 שעות בגין ביקורת מיסוי ו- ISOX וכ- 744 שעות בגין שירותים אחרים:

שירות	ביקורת ומסים		אחרים	
	שעות	תשלום (אלפי ש"ח)	שעות	תשלום (אלפי ש"ח)
Baker Tilly	3,182	839	644	309
BDO	929	103	100	6
Deloitte	376	79	-	-
סה"כ	4,487	1,021	744	315

שכר הטרחה של Baker Tilly ישראל נקבע על ידי דירקטוריון החברה, על פי החלטת אסיפת בעלי המניות של החברה אשר הסמיכה את דירקטוריון החברה לכך.

שכר הטרחה של Baker Tilly הולנד ובלגיה נקבע על ידי הנהלות החברות הבנות בחו"ל. שכר הטרחה של BDO רומניה, בולגריה וקרוואטיה נקבע על ידי הנהלות החברות הבנות בחו"ל. שכר הטרחה של Deloitte סניף סרביה נקבע על ידי הנהלת החברה בארץ.

11. עסקאות זניחות

בישיבת הדירקטוריון ביום 26 במרץ, 2012, קבע דירקטוריון החברה כללים וקווים לסיווג עסקאות זניחות כמשמעותן בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים ושנתיים), התש"ע-2011 (להלן: "תקנות דוחות כספיים").

תחולתה של קביעת הדירקטוריון הינה לגבי התקשרויות בין החברה לבין חברות קשורות בה, וביניהן לבין עצמן, כאשר לפחות אחד מהצדדים המתקשרים אינו מוחזק על ידי החברה (בין במישרין ובין באמצעות שרשרת החזקות) בהחזקה ובשליטה מלאה.

בישיבתו כאמור, קבע דירקטוריון החברה שני סוגי התקשרויות שניתן לסווגן כעסקאות זניחות, בכפוף לכללים ואמות המידה אשר יפורטו להלן –

(א) העברת שירותי הנדסה ו/או השאלת עובדים, בין אם החיוב הבין-חברתי נערך על פי תחשיב של מכפלת שעות העבודה בתעריף שעתי שנקבע בין הצדדים, ובין אם החיוב נערך על פי סכום קבוע שנקבע בין הצדדים המתקשרים;

(ב) העברת עבודות בהן מחויבת מי מחברות הקבוצה כלפי לקוח חיצוני, לביצוע בפועל על ידי חברה אחרת בקבוצה, בתנאי גב-אל-גב עם התנאים הקבועים מול הלקוח.

כאמת מידה לבחינת זניחותן של עסקאות כאמור מן ההיבט של היקפן הכספי, קבע דירקטוריון החברה בישיבתו האמורה כי –

- כלל ההתקשרויות הנכללות בקבוצה (א) לעיל, אשר היקפן השנתי במצטבר הינו נמוך מסך שיעור של 1.5% מסך ההכנסות של החברה, כפי שמופיעים בדוחות הכספיים (המאוחדים) השנתיים האחרונים של החברה, יחשבו כעסקאות זניחות; ובנוסף,

- כלל ההתקשרויות הנכללות בקבוצה (ב) לעיל, אשר היקפן השנתי במצטבר הינו נמוך מסך שיעור של 1.5% מסך ההכנסות של החברה, כפי שמופיעים בדוחות הכספיים (המאוחדים) השנתיים האחרונים של החברה, יחשבו כעסקאות זניחות.

בין שיקולי הדירקטוריון לסווג התקשרויות כאמור כעסקאות זניחות, ציין הדירקטוריון כי בהתקשרות בין-חברתית כאמור, קיימים יתרונות של ניצול משאבים ארגוני יעיל יותר, שמירת ידע בקבוצה, צבירת ידע וניסיון בקבוצה, ואפשרות חדירה לשווקים בהם כבר קיימת נוכחות של חברות הקבוצה. לאור זאת, ולאור היקפן המצומצם של ההתקשרויות, סובר דירקטוריון החברה כי מדובר בהתקשרויות שהינן לטובתה של החברה.

מסיווגן של התקשרויות כאמור כעסקאות זניחות, ייגזר גם אופן הגילוי והדיווח בקשר עם אותן התקשרויות, וזאת על פי הוראות הדין.

פני ועדת הביקורת (בישיבתה מיום 24 במרץ 2015) ודירקטוריון החברה (בישיבתו מיום 30 במרץ 2015) הובאה סקירה של ההתקשרויות שניתן לסווגן כעסקאות זניחות שנערכו בין חברות הקבוצה במהלך שנת 2014.

ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה קבעו כי ההתקשרויות כאמור עומדות בכללים ואמות המידה המפורטים לעיל, וסווגו כעסקאות זניחות.

12. אירועים לאחר תאריך המאזן

לפירוט בדבר אירועים לאחר תאריך הדוח, ראה באור 28 לדוחות הכספיים המצורפים.

החברה מודה לעובדיה על תרומתם ומאמצייהם.

דו"ח זה אושר ע"י דירקטוריון החברה בישיבתו מיום 30 במרץ 2015

ארנון אהרון
מנכ"ל משותף

משה לוסקי
יו"ר הדירקטוריון

פרק ג'

דוחות כספיים

לודן חברה להנדסה בע"מ
דוחות כספיים
ליום 31 בדצמבר 2014

תוכן העניינים

עמוד

76	דוח רואה החשבון המבקר
77-78	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
79	דוחות רווח והפסד מאוחדים
80	דוחות מאוחדים על הרווח הכולל
81-83	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
84-86	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
87-158	ביאורים לדוחות הכספיים

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של לודן חברה להנדסה בע"מ

ביקרנו את הדוחות המאוחדים על המצב הכספי המצורפים של לודן חברה להנדסה בע"מ (להלן - "החברה") לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 ואת הדוחות המאוחדים על הרווח וההפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים בתקופה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2014. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

לא ביקרנו את הדוחות הכספיים של חברות שאוחדו אשר נכסיהן הכלולים באיחוד מהווים כ- 4% וכ- 7% מכלל הנכסים המאוחדים לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 בהתאמה, והכנסותיהן הכלולות באיחוד מהוות כ- 3%, כ- 7% וכ- 4% מכלל הכנסות המאוחדות לכל אחת משלוש השנים שנתיימו ביום 31 בדצמבר 2014, 2013 ו-2012 בהתאמה. כמו כן, לא ביקרנו את הדוחות הכספיים של חברות כלולות הנכללות על בסיס שווין המאזני, אשר ההשקעה בהן הינה כ- 14,323 אלפי ש"ח וכ- 13,517 אלפי ש"ח לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 בהתאמה, וחלקה של הקבוצה ברווחיהן (בהפסדיהן) הינו כ- 32 אלפי ש"ח, כ- (1,080) אלפי ש"ח וכ- (426) אלפי ש"ח לכל אחת משלוש השנים שנתיימו ביום 31 בדצמבר 2014, 2013 ו-2012 בהתאמה. הדוחות הכספיים של אותן חברות בוקרו על ידי רואי חשבון אחרים שדוחותיהם הומצאו לנו וחוות דעתנו, ככל שהיא מתייחסת לסכומים שנכללו בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות רואי החשבון האחרים.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישמשו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו ודוחות רואי החשבון האחרים מספקים בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו ועל הדוחות של רואי חשבון אחרים כאמור לעיל, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה וחברות מאוחדות שלה לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 ואת תוצאות פעולותיהן, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים שלהן לכל אחת משלוש השנים בתקופה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2014, בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות תקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע - 2010.

הורוביץ עידן סבו טבת & כהן טבח

רואי חשבון

רמת-גן, 30 במרס, 2015

חפש אותנו גם ב-

www.bakertilly.co.il

Baker Tilly הינו שמה המסחרי של הורוביץ עידן סבו טבת & כהן טבח.

הפירמה הינה פירמה עצמאית ברשת ראיית החשבון Baker Tilly International.

לודן חברה להנדסה בע"מ

דוחות מאוחדים על המצב הכספי ליום 31 בדצמבר

2013	2014	באור	
אלפי ש"ח			
			נכסים
			נכסים שוטפים
59,738	37,794		מזומנים ושווי מזומנים
15,393	8,212	5	פקדונות מיועדים בבנקים
3	2		נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד
139,821	133,052	א-6	לקוחות והכנסות לקבל
16,391	19,610	ב-6	חייבים אחרים ויתרות חובה
5,753	6,194		נכסי מיסים שוטפים
6,580	7,419	7	מלאי
<u>243,679</u>	<u>212,283</u>		סה"כ נכסים שוטפים
			נכסים שאינם שוטפים
13,517	14,323	8	חברות כלולות - השקעות והלוואות
19,527	25,074	9	הלוואות ללקוחות ולאחרים
15,027	13,012	10	רכוש קבוע
26,702	28,360	11	מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים
1,116	451		נכסים אחרים
6,270	8,073	24	נכסי מיסים נדחים
<u>82,159</u>	<u>89,293</u>		סה"כ נכסים שאינם שוטפים
<u><u>325,838</u></u>	<u><u>301,576</u></u>		סה"כ נכסים

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לודן חברה להנדסה בע"מ

דוחות מאוחדים על המצב הכספי ליום 31 בדצמבר

2013	2014	באור	
אלפי ש"ח			
			התחייבויות והון
			התחייבויות שוטפות
29,180	43,138	א-12	אשראי מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים
56,063	54,480	13	ספקים ונותני שירותים
38,371	12,019	א-6	מקדמות מלקוחות
54,153	45,189	14	זכאים אחרים ויתרות זכות
6,417	4,179		התחייבויות בגין מיסים שוטפים
184,184	159,005		סה"כ התחייבויות שוטפות
			התחייבויות שאינן שוטפות
36,550	43,392	ב-12	התחייבויות לתאגידים בנקאיים ונותני אשראי אחרים
5,258	10,482	4	זכאים בגין רכישת זכויות בחברות מאוחדות
1,000	685	24	התחייבויות בשל מיסים נדחים
15,153	13,466	15	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
57,961	68,025		סה"כ התחייבויות שאינן שוטפות
242,145	227,030		סה"כ התחייבויות
		17	הון
12,936	12,936		הון מניות
28,439	28,439		פרמיה על מניות
(3,650)	(3,194)		קרן מהפרשי תרגום
(394)	(9,078)		קרנות הון אחרות
37,548	40,495		עודפים
74,879	69,598		סה"כ הון המיוחס לבעלים של החברה
8,814	4,948		זכויות שאינן מקנות שליטה
83,693	74,546		סה"כ הון
325,838	301,576		סה"כ התחייבויות והון

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לילך שטיינבוק
סמנכ"ל כספים

ארנון אהרון
מנכ"ל משותף

משה לוסקי
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות: 30 במרס, 2015

לודן חברה להנדסה בע"מ

דוחות רווח והפסד מאוחדים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

2012	2013	2014	באור	
	אלפי ש"ח			
435,795	480,961	468,416	19	הכנסות
379,946	411,583	411,373	20	עלות ההכנסות
55,849	69,378	57,043		רווח גולמי
4,289	4,726	4,304		הוצאות פיתוח עסקים
36,504	40,550	41,243	21	הוצאות הנהלה וכלליות
15,056	24,102	11,496		רווח תפעולי לפי הכנסות (הוצאות) אחרות
-	(82)	755		הכנסות (הוצאות) אחרות, נטו
15,056	24,020	12,251		רווח תפעולי
(4,166)	(5,862)	(6,726)	22	הוצאות מימון
923	2,250	2,004	22	הכנסות מימון
(3,243)	(3,612)	(4,722)		הוצאות מימון, נטו
(426)	(1,080)	32	23	חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות, נטו
11,387	19,328	7,561		רווח לפני מיסים על ההכנסה
3,769	6,622	2,279	24	מיסים על הכנסה
7,618	12,706	5,282		רווח נקי
				מיוחס ל:
7,077	12,323	2,947		בעלים של החברה
541	383	2,335		זכויות שאינן מקנות שליטה
7,618	12,706	5,282		רווח נקי
			25	רווח למניה המיוחס לבעלים של החברה (בש"ח):
0.61	1.07	0.26		רווח בסיסי

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לודן חברה להנדסה בע"מ

דוחות מאוחדים על הרווח הכולל לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

<u>2012</u>	<u>2013</u> אלפי ש"ח	<u>2014</u>	
<u>7,618</u>	<u>12,706</u>	<u>5,282</u>	רווח נקי
			רווח (הפסד) כולל אחר (לאחר השפעת המס):
			סכומים שישווגו או מסווגים מחדש לרווח
			והפסד בהתקיים תנאים ספציפיים:
			הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ
<u>(397)</u>	<u>(733)</u>	<u>(728)</u>	
			סכומים שלא ישווגו לאחר מכן לרווח והפסד:
			רווח אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת
<u>52</u>	<u>549</u>	<u>502</u>	
<u>(345)</u>	<u>(184)</u>	<u>(226)</u>	הפסד כולל אחר לשנה, נטו ממס
<u>7,273</u>	<u>12,522</u>	<u>5,056</u>	סה"כ רווח כולל לשנה, נטו ממס
			מיוחס ל:
<u>6,886</u>	<u>12,449</u>	<u>3,090</u>	בעלים של החברה
<u>387</u>	<u>73</u>	<u>1,966</u>	זכויות שאינן מקנות שליטה
<u>7,273</u>	<u>12,522</u>	<u>5,056</u>	סה"כ רווח כולל לשנה

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לודן חברה להנדסה בע"מ
דוח מאוחד על השינויים בהון

הון מיוחס לבעלים של החברה								
סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון עצמי מיוחס לבעלים של החברה	עודפים אלפי ש"ח	קרנות הון אחרות	קרן מהפרשי תרגום	פרמיה על מניות	הון מניות	
83,693	8,814	74,879	37,548	(394)	(3,650)	28,439	12,936	יתרה ליום 1 בינואר 2014
התנועה בשנת 2014:								
5,282	2,335	2,947	2,947	-	-	-	-	רווח נקי
(728)	(369)	(359)	-	-	(359)	-	-	רכיבים אחרים של הרווח הכולל:
502	-	502	-	502	-	-	-	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילות חוץ
5,056	1,966	3,090	2,947	502	(359)	-	-	רווח אקטוארי בגין תוכנית להטבה מוגדרת
								סה"כ רווח כולל השנה
815	-	815	-	-	815	-	-	שחרור קרן הפרשי תרגום בגין סיום פעילויות חוץ
(15,018)	(5,832)	(9,186)	-	(9,186)	-	-	-	רכישה נטו, של מניות בחברה מאוחדת מבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה (*)
74,546	4,948	69,598	40,495	(9,078)	(3,194)	28,439	12,936	סך ההון ליום 31 בדצמבר 2014

(*) ראה באור 8-ה'.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם

לודן חברה להנדסה בע"מ

דוח מאוחד על השינויים בהון - המשך

הון מיוחס לבעלים של החברה								
סה"כ הון	זכויות שאינן שליטה	סה"כ הון עצמי מיוחס לבעלים של החברה	עודפים אלפי ש"ח	קרנות הון אחרות	קרן מהפרשי תרגום	פרמיה על מניות	הון מניות	
80,409	12,229	68,180	30,975	(943)	(3,227)	28,439	12,936	יתרה ליום 1 בינואר 2013
12,706	383	12,323	12,323	-	-	-	-	התנועה בשנת 2013:
(733)	(310)	(423)	-	-	(423)	-	-	רווח נקי
549	-	549	-	549	-	-	-	רכיבים אחרים של הרווח הכולל:
12,522	73	12,449	12,323	549	(423)	-	-	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילות חוץ
(9,250)	(3,488)	(5,762)	(5,762)	-	-	-	-	רווח אקטוארי בגין תוכנית להטבה מוגדרת
12	-	12	12	-	-	-	-	סה"כ רווח כולל לשנה
83,693	8,814	74,879	37,548	(394)	(3,650)	28,439	12,936	דיבידנד
								תשלום מבוסס מניות
								סך ההון ליום 31 בדצמבר 2013

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם

לודן חברה להנדסה בע"מ

דוח מאוחד על השינויים בהון - המשך

הון מיוחס לבעלים של החברה								
סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון עצמי מיוחס לבעלים של החברה	עודפים אלפי ש"ח	קרנות הון אחרות	קרן מהפרשי תרגום	פרמיה על מניות	הון מניות	
79,315	13,664	65,651	29,027	(1,767)	(2,984)	28,439	12,936	יתרה ליום 1 בינואר 2012
7,618	541	7,077	7,077	-	-	-	-	התנועה בשנת 2012:
(397)	(154)	(243)	-	-	(243)	-	-	רווח נקי
52		52		52	-	-	-	רכיבים אחרים של הרווח הכולל:
7,273	387	6,886	7,077	52	(243)	-	-	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילות חוץ
(5,386)	(200)	(5,186)	(5,186)	-	-	-	-	רווח אקטוארי בגין תוכנית להטבה מוגדרת
(850)	(1,622)	772	-	772	-	-	-	סה"כ רווח כולל לשנה
57	-	57	57	-	-	-	-	דיבידנד
80,409	12,229	68,180	30,975	(943)	(3,227)	28,439	12,936	רכישת מניות בחברה מאוחדת מבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
								תשלום מבוסס מניות
								סך ההון ליום 31 בדצמבר 2012

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם

לודן חברה להנדסה בע"מ

דוחות מאוחדים על תזרימי מזומנים

2012	2013	2014	
	אלפי ש"ח		
			תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:
			מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת, לפני מימון ומיסים (נספח א')
26,445	24,940	(16,096)	ריבית ששולמה
(2,380)	(3,634)	(5,091)	ריבית שהתקבלה
794	1,077	2,120	מיסים ששולמו
(7,420)	(6,486)	(8,115)	מיסים שהתקבלו
516	422	766	
17,955	16,319	(26,416)	מזומנים נטו, שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה:
(5,590)	13,397	7,006	משיכה (הפקדה) של פיקדונות מיועדים בבנקים, נטו
1,758	35	-	מכירה של ניירות ערך סחירים, נטו
(4,959)	(7,257)	(810)	השקעות בחברות כלולות, כולל הלוואות
(2,048)	(3,379)	(2,733)	רכישת רכוש קבוע
(807)	(1,136)	(4,292)	רכישת נכסים בלתי מוחשיים
(2,826)	596	-	הלוואות שנפרעו (שניתנו), נטו (נספח ב')
-	-	(1,674)	תשלום בגין רכישת חברות מאוחדות
-	1,081	143	חברה בת ופעילות שנרכשו ואוחדו לראשונה (נספח ג')
(850)	-	(5,000)	רכישת זכויות שאינן מקנות שליטה בחברה מאוחדת (נספח ב')
20	378	2,284	תמורה ממכירת רכוש קבוע
(15,302)	3,715	(5,076)	מזומנים נטו, שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה
			תזרימי מזומנים מפעילות מימון:
5,000	26,100	13,373	קבלת הלוואות לזמן ארוך מתאגידי בנקאיים ומנותני אשראי אחרים (נספח ב')
(3,190)	(12,437)	(17,264)	פרעון הלוואות לזמן ארוך לתאגידי בנקאיים ולנותני אשראי אחרים
4,570	8,693	14,750	גידול באשראי לזמן קצר מתאגידי בנקאיים, נטו
(7,637)	-	-	פרעון קרן איגרות חוב
(5,186)	(5,762)	-	דיבידנד ששולם (נספח ב')
(200)	-	-	דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות (נספח ב')
(6,643)	16,594	10,859	מזומנים נטו, שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
(388)	(508)	(1,311)	הפרשי תרגום בגין יחידות חוץ
(4,378)	36,120	(21,944)	עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
27,996	23,618	59,738	מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה
23,618	59,738	37,794	מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לודן חברה להנדסה בע"מ

דוחות מאוחדים על תזרימי מזומנים

נספח א' - תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת לפני מימון ומיסים:

2012	2013	2014	
	אלפי ש"ח		
7,618	12,706	5,282	רווח לפי דוח רווח והפסד
			הכנסות והוצאות שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים:
426	1,080	(32)	חלקי (ברווחי) הפסדי חברות כלולות
7,610	5,878	6,779	פחת והפחתות
57	12	-	עלות תשלום מבוסס מניות
3,859	6,622	2,279	מיסים על ההכנסה
-	82	(755)	הפסד (רווח) הון מממוש רכוש קבוע, נטו
824	(529)	(1,168)	עליה (ירידה) בהתחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו
1,808	2,781	3,400	הוצאות מימון, נטו
22,202	28,632	15,785	
			שינויים בסעיפי רכוש והתחייבויות:
(38,469)	(10,223)	7,424	ירידה (עליה) בלקוחות ובהכנסות לקבל
(740)	1,308	88	ירידה (עליה) בחייבים ויתרות חובה
(12)	(4,270)	(874)	עליה במלאי
30,850	(14,119)	(1,695)	עליה (ירידה) בספקים ונותני שירותים
11,063	14,899	(26,040)	עליה (ירידה) במקדמות מלקוחות
1,551	8,713	(10,784)	עליה (ירידה) בזכאים ויתרות זכות
4,243	(3,692)	(31,881)	
26,445	24,940	(16,096)	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת לפני מימון ומיסים

נספח ב' - פעולות עיקריות שלא במזומן:

2012	2013	2014	
	אלפי ש"ח		
-	3,488	-	דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה כנגד פרעון הלוואות
-	-	500	חייבים בגין רכוש קבוע
-	21,372	2,688	הלוואות ללקוח כנגד פרעון אשראי לקוחות - מוצגת בנכסים שאינם שוטפים
-	6,891	-	זכאים בגין רכישת חברה מאוחדת
-	-	5,921	זכאים בגין רכישת זכויות בחברה מאוחדת (באור 8-ה')
-	-	5,921	חייבים בגין מכירת זכויות בחברה מאוחדת (באור 8-ה')
-	-	10,000	הלוואת מוכר בגין רכישת זכויות בחברה מאוחדת (באור 8-ה')

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לודן חברה להנדסה בע"מ

דוחות מאוחדים על תזרימי מזומנים

נספח ג' - חברה בת ופעילויות שנרכשו ואוחדו לראשונה

2012	2013	2014
	אלפי ש"ח	
-	4,960	5,445
-	(5,404)	(5,018)
-	1,380	-
-	4,874	-
	5,810	427
-	6,891	570
-	1,081	143

נכסים של החברה הבת והפעילות שנרכשה ליום איחודן,
למעט מזומנים ושווי מזומנים

התחייבויות החברה הבת והפעילות שנרכשה ליום איחודן
קשרי לקוחות ומוניטין של הפעילות שנרכשה
עודף עלות שטרם יוחס

יתרה שטרם שולמה

א. תיאור כללי של החברה ופעילותה

לודן חברה להנדסה בע"מ (להלן - "החברה" או "החברה האם") התאגדה בישראל ביום 26 באוקטובר 1977 וכתובתה הרשמית היא: רחוב גרניט 6 פתח תקוה. החברה הינה חברה ציבורית, מניותיה ואגרות החוב שהנפיקה לאחר תאריך המאזן, רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב. הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה, כוללים את הדוחות הכספיים של החברה והחברות המאוחדות (כל אלה להלן - "הקבוצה"), וכן את זכויות הקבוצה בחברות כלולות, כל אלה כמפורט בבאור 8 לדוחות הכספיים.

הקבוצה פועלת בארץ ובחו"ל ולה 3 תחומי פעילות עיקריים המתבצעים בשלושת מגזרי פעילותה: מגזר פעילות הנדסה, מגזר פעילות תוכנה ובקרה ומגזר פעילות אנרגיה ואיכות הסביבה. לעניין תיאור פעילות המגזרים ראה באור 26.

ב. הגדרות

בדוחות כספיים אלה -

תקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן: "IFRS") - תקנים ופרשנויות שאומצו על ידי הועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) והם כוללים תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ותקני חשבונאות בינלאומיים (IAS) לרבות פרשנויות לתקנים אלה שנקבעו על ידי הועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) או פרשנויות שנקבעו על ידי הועדה המתמדת לפרשנויות (SIC), בהתאמה.

פעילויות משותפות - חברות המוחזקות ע"י מספר גורמים ביניהם קיים הסדר לשליטה משותפת על הזכויות בנכסים וההתחייבויות של הפעילויות המשותפות אשר מוצגים בדוחות החברה לפי חלקה היחסי בנכסים ובהתחייבויות, בהכנסות ובהוצאות של אותה פעילות.

חברה מאוחדת - חברה אשר לחברה שליטה בה (כהגדרתה ב- IAS 27) ואשר דוחותיה מאוחדים עם דוחות החברה, למעט חברה מאוחדת באיחוד יחסי.

חברות בשליטה משותפת - חברה, המוחזקת בשליטה משותפת עם גורם אחר ואשר השקעת הקבוצה בה, במישרין או בעקיפין, נכללות בדוחות הכספיים על בסיס השווי המאזני.

חברה כלולה - חברה אשר לקבוצה השפעה מהותית בה, ואשר השקעות הקבוצה בה, במישרין או בעקיפין, נכללות בדוחות הכספיים על בסיס השווי המאזני.

חברה מוחזקת - חברה מאוחדת, חברה בשליטה משותפת וחברה כלולה.

הקבוצה - החברה והחברות המוחזקות.

בעל עניין ובעל שליטה - כהגדרתם בחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968, על תקנותיו.

צד קשור - כהגדרתו בתקן חשבונאות בינלאומי 24.

פרויקט Turn-Key - פרויקט במתכונת של אחריות כוללת, במסגרתו אחראית הקבוצה לתכנון, רכש וביצוע כולל של כל שלבי הפרויקט.

ג. הדוחות הכספיים המאוחדים אושרו לפרסום ע"י דירקטוריון החברה ביום 30 במרס, 2015.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית

א. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

(1) הצהרה לגבי יישום תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)

הדוחות הכספיים המאוחדים של הקבוצה נערכו בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - תקני IFRS) והבהרות להם שפורסמו על ידי הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB). עיקרי המדיניות החשבונאית המפורטים בהמשך יושמו באופן עקבי לגבי כל תקופות הדיווח המוצגות בדוחות כספיים מאוחדים אלה.

(2) תקנות ניירות ערך

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התשי"ע - 2010.

(3) בסיס הדיווח בדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים של הקבוצה ערוכים על בסיס העלות ההיסטורית, למעט נכסים והתחייבויות פיננסיות המוצגים בהתאם לשווים ההוגן דרך רווח והפסד. נכסים לא כספיים בישראל (בעיקר רכוש קבוע ורכוש אחר) ופריטי הון עצמי, נמדדו לפי העלות ההיסטורית המותאמת לשינויים במדד המחירים לצרכן וזאת עד ליום 31 בדצמבר 2004.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לתקני IFRS, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של החברה, נדרשה הנהלת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיזוניים וכן על הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים וההנחות שבבסיסם של אומדנים אלה, לרבות אלו שמקורם בסביבת הפעילות הכלכלית של חברות הקבוצה, נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת - המשך

אומדנים קריטיים

להלן מידע בדבר אומדנים קריטיים, שנערכו תוך יישום המדיניות החשבונאית והם בעלי השפעה מהותית על הדוחות הכספיים:

<u>אומדן קריטי</u>	<u>ההנחות העיקריות</u>	<u>השלכות אפשריות של האומדן</u>	<u>פרטים בביאור</u>
1. סיכויי התביעות המשפטיות כנגד חברות בקבוצה	סיכויי התביעות המשפטיות שהוגשו כנגד הקבוצה מוערכות בהסתמך על חוות דעת היועצים המשפטיים של הקבוצה. הערכות אלה מתבססות על מיטב שיפוטם המקצועי, בהתחשב בשלב בו מצויים ההליכים וכן על הניסיון המשפטי שנצבר בנושאים השונים.	תוצאות התביעה תהיינה 16.ד. שונות מהערכות החברה. יצוין כי במרבית המקרים החשיפה מוגבלת לאור פוליסות הביטוח שיש לחברה.	
2. ירידת ערך נכסים	החברה בוחנת בכל תאריך מאזן האם אירעו אירועים או חלו שינויים בנסיבות המצביעות על ירידת ערך של הנכסים הלא כספיים (מוחשיים ולא מוחשיים). במידת הצורך החברה בוחנת את סכום בר ההשבה בהתבסס בהיוון של תזרימי המזומנים, לפי שיעורי היוון המשקף את הסיכון הספציפי ועלות הכסף על פני זמן. האומדנים נקבעים בהתבסס על ניסיון העבר עם נכס או נכסים דומים, ועל הערכת החברה באשר לתנאים הכלכליים שישררו במהלך יתרת אורך החיים השימושיים של הנכס.	שינויים בהערכות או שינויים באומדנים, יכולים להביא לשינויים מהותיים בערכי הנכסים הלא כספיים הכלולים בדוחות הכספיים.	8.א. - חברות כלולות 10 - רכוש קבוע 11 - נכסים בלתי מוחשיים
3. ירידת ערך מוניטין	החברה בוחנת אחת לשנה את סכום בר ההשבה של יחידת מניבת המזומנים, אליה מיוחס המוניטין, אשר מתבסס על שווי השימוש שלה, שנקבע בעזרת מעריכי שווי חיצוניים בלתי תלויים.	שינויים באומדנים יכולים להביא לשינוי מהותי בסכום המוניטין הכלול בדוחות הכספיים.	11.ג.
4. עבודות הנדסה על פי חוזה ביצוע	ההכנסה מוכרת על בסיס שיעור ההשלמה, המחושב על פי אומדני העלות להשלמה ביחס לעלות הכוללת החזויה או לפי שיעור ההשלמה ההנדסי הנאמד על ידי מהנדסי החברה.	שינויים באומדנים יכולים להביא לשינוי מהותי בנכסים ובתוצאות הפעולות.	2.טו.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת - המשך

<u>אומדן קריטי</u>	<u>ההנחות העיקריות</u>	<u>השלכות אפשריות של</u>	<u>פרטים</u>
		<u>האומדן</u>	<u>בביאור</u>
5. הטבות לעובדים	<p>הערך הנוכחי של התחייבות הקבוצה בגין סיום יחסי עובד מעביד מתבסס על מספר רב של נתונים, אשר נקבעים על בסיס הערכה אקטוארית, תוך שימוש במספר רב של הנחות, לרבות שיעור היוון. הנחות מפתח אחרות נקבעות בהתבסס על התנאים השוררים בשוק, ועל בסיס הניסיון שנצבר בקבוצה. ביום 25 בנובמבר 2014 פרסמה רשות ניירות ערך את עמדת סגל חשבונאית מספר 1-21 (להלן: "העמדה"), לפיה קיים שוק עמוק באגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה בישראל, לפיכך מחוייבות להטבה מוגדרת והטבות אחרות לטווח ארוך הנקובות בש"ח או בש"ח צמוד יהוונו בריבית שתיגזר מעקום ריבית המבוסס על תשואות אג"ח קונצרניות באיכות גבוהה בהתאם ל- IAS19, הטבות עובד. על פי העמדה, אופן היישום הראוי למעבר משימוש בשיעור תשואה של אגרות חוב ממשלתיות לשיעור תשואה של אגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה הוא בדרך של מכאן ולהבא.</p> <p>ביום 8 בפברואר 2015 פרסמה הרשות את "מענה לשאלות שכיחות מספר 22" (FAQ22), אשר עוסק בגילוי הנדרש במסגרת הדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2014, באשר לשינוי האומדן הנגזר מעמדת סגל חשבונאית מספר 1-21.</p> <p>הקיטון בסכום המחוייבות (ברוטו) ועדכון יתרות המיסים הנדחים אשר נובע משינוי שיעור ההיוון מהשיעור לסוף תקופה המבוסס על אגרות חוב ממשלתיות, לשיעור המבוסס על אגרות חוב קונצרניות הינו 1,207 אלפי ש"ח ו- 271 אלפי ש"ח, בהתאמה (פערי ריבית ההיוון לסוף התקופה בין ריבית ההיוון הקונצרנית הנומינלית לבין הריבית הממשלתית לסוף התקופה הינו כ- 1.53% בממוצע).</p>	שינויים האקטואריות להשפיע על הפנקסי התחייבויות הקבוצה לתשלום בגין סיום יחסי עובד מעביד.	15 בהנחות עשויים להשפיע על ערכן של התחייבויות הקבוצה לתשלום בגין סיום יחסי עובד מעביד.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

ג. דוחות כספיים מאוחדים

הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את הדוחות הכספיים של החברה ושל חברות שלחברה יש שליטה בהן וכן איחוד יחסי של פעילויות משותפות, המוחזקות בשליטה משותפת. שליטה מתקיימת כאשר לחברה יש את היכולת, במישרין או בעקיפין, להתוות את המדיניות הכספית והתפעולית של החברה הנשלטת. איחוד הדוחות הכספיים מתבצע החל ממועד השגת השליטה, ועד למועד בו הופסקה השליטה.

היתרות ועסקאות הדדיות בין חברות הקבוצה בוטלו בדוחות הכספיים המאוחדים.

זכויות שאינן מקנות שליטה מייצגות את חלקן ברווח או בהפסד ובנכסים נטו שאינם מוחזקים על ידי הקבוצה והן מוצגות במסגרת ההון בסכום נפרד.

החברה מקצה לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה את חלקם בהפסדי חברות מאוחדות, בהתעלם ממחויבויותיהם לבצע השקעות נוספות בחברה המאוחדת, וזאת גם בסכומים העולים על חלקם של בעלי זכויות אלה בהון העצמי של אותה חברה.

תוצאות עסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, מכירת זכויות בחברה מאוחדת, כאשר נשמרת השליטה בה, וכן עודף עלות רכישת חלק נוסף באותה החברה לאחר השגת השליטה, נזקפים להון העצמי.

אופציית מכר (PUT) שהונפקה על ידי הקבוצה לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, המסולקת במזומן או במכשיר פיננסי אחר, מוכרת כהתחייבות בגובה הערך הנוכחי של תוספת המימוש. בתקופות העוקבות, שינויים בערך הנוכחי של תוספת המימוש מוכרים בדוח רווח והפסד. חלק הקבוצה ברווחי חברת הבת, כולל את חלקם של בעלי הזכויות שאינן מקנות שליטה, להם הנפיקה הקבוצה אופציית מכר.

ד. צירופי עסקים ומוניטין

כל צירופי עסקים מטופלים בשיטת הרכישה. בשיטה זו מזוהים הנכסים וההתחייבויות של העסק הנרכש בהתאם לשווי ההוגן במועד הרכישה, וכל זכויות בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בישות הנרכשת מוצגות לפי חלקם נטו של פריטים אלו. שווי הנכסים וההתחייבויות שנרכשו ניתנים להתאמה עד שנים עשר חודשים ממועד הרכישה.

לגבי צירופי עסקים שאירעו לאחר 1 בינואר 2007 - המוניטין נמדד לראשונה כהפרש בין עלות הרכישה לבין חלק החברה בשווי הוגן נטו של הנכסים המזוהים, ההתחייבויות המזוהות וההתחייבויות התלויות של העסק הנרכש. לאחר ההכרה הראשונית נמדד המוניטין לפי עלות בניכוי הפסדים נצברים מירידת ערך. כאשר עודף זה הוא שלילי (מוניטין שלילי), הוא נזקף מיידית לרווח והפסד. המוניטין אינו מופחת באופן שיטתי. לצורך בחינת קיום ירידת ערך, המוניטין מוקצה לכל אחת מהיחידות מניבות המזומנים של הקבוצה.

לגבי צירופי עסקים שאירעו לפני 1 בינואר 2007, אימצה החברה את ההקלה ב-IFRS 1 ובחרה שלא ליישם את הוראות IFRS-3 למפרע. לפיכך, עבור רכישות שאירעו לפני 1 בינואר 2007 המוניטין ועודפי העלות שנוצרו מייצגים את הסכומים שהוכרו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

ה. מטבע הפעילות ומטבע חוץ

1. מטבע הפעילות

הדוחות הכספיים ערוכים בשקלים חדשים, מטבע הפעילות של החברה, שהוא המטבע המשקף באופן הטוב ביותר את הסביבה הכלכלית שבה פועלת החברה ואת עסקאותיה. מטבע הפעילות נקבע בנפרד עבור כל חברה מוחזקת, ולפי מטבע זה נמדדים מצבן הכספי ותוצאות פעולותיהן.

כאשר מטבע הפעילות של חברה מוחזקת שונה מזה של החברה, החברה המוחזקת מהווה פעילות חוץ שנתוני דוחותיה הכספיים מתורגמים לצורך הכללתם בדוחות הכספיים של החברה כלהלן:

(א) נכסים והתחייבויות (כולל מספרי השוואה) תורגמו לפי שער סגירה בכל תאריך מאזן, מוניטין וכל התאמות שווי הוגן לסכום הפנקסני של הנכסים והתחייבויות במועד רכישת פעילות חוץ (מטופלים כנכסים והתחייבויות של פעילות החוץ) מתורגמים לפי שער הסגירה, בכל תאריך מאזן.

(ב) הכנסות והוצאות לכל התקופות המוצגות בדוח הרווח והפסד (כולל מספרי השוואה) תורגמו לפי שערי חליפין ממוצעים בכל התקופות המוצגות; אולם, במקרים בהם חלו תנודות משמעותיות בשערי החליפין, הכנסות והוצאות תורגמו לפי שערי החליפין כפי שהיו במועד העסקאות עצמן.

(ג) הון מניות, קרנות הון ותנועות הוניות אחרות תורגמו לפי שער החליפין היסטורי כמועד התהוותן.

(ד) יתרת הרווח תורגמה בהתבסס על יתרת הפתיחה מתורגמת לפי שער החליפין לאותו מועד ותנועות רלבנטיות נוספות במשך התקופה המתורגמת כאמור בסעיפים ב' ו-ג' לעיל.

(ה) כל הפרשי השער שנוצרו, מוכרים ברווח כולל אחר ומוצגים בסעיף נפרד בהון העצמי, בקרן הון "קרן מהפרשי תרגום". כאשר פעילות חוץ הינה חברה בת שאינה בבעלות מלאה של הקבוצה, החלק היחסי של הפרשי השער בגין פעילות החוץ מוקצה לזכויות שאינן מקנות שליטה.

(ו) בעת מימוש של פעילות חוץ המביא לאובדן שליטה, השפעה מהותית או שליטה משותפת, הסכום המצטבר בקרן הפרשי תרגום שנובע מפעילות החוץ, נזקף לרווח והפסד.

(ז) הלוואות בין חברות הקבוצה, אשר אין כוונה לסלקן והן אינן צפויות להיפרע בעתיד הנראה לעין (ולפיכך מהוות במהותן חלק מההשקעה בפעילות חוץ), מטופלות כחלק מההשקעה, כאשר הפרשי שער הנובעים מהלוואות אלו נזקפים לאותו סעיף בהון העצמי, כאמור בסעיף ה' ו-ו' לעיל. הפרשי שער בגין הלוואה במטבע חוץ המהווה גידור של השקעה נטו בפעילות חוץ, נזקפים, בניכוי השפעת, המס לאותו סעיף בהון העצמי, כאמור בסעיף ה' ו-ו' לעיל. במועד מימוש ההשקעה נטו, הפרשי תרגום אלו נזקפים להוצאות או הכנסות מימון.

2. עסקאות במטבע חוץ

עסקאות במטבע שאינו מטבע הפעילות מתורגמות למטבע הפעילות על בסיס שערי החליפין נכון ליום ביצוע העסקה. הפרשי שער הנובעים מיישוב עסקאות כאמור ומתרגום סכומי נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ על בסיס שערי סוף התקופה, נזקפים לדוחות רווח והפסד.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

ו. מלאי

המלאי מוערך לפי העלות, על בסיס "נכנס ראשון - יוצא ראשון", או שווי מימוש נטו, כנמוך שבהם. שווי מימוש נטו הינו אומדן מחיר מכירה במהלך העסקים הרגיל, בניכוי אומדן עלויות השלמה והעלויות הדרושות לביצוע המכירה.

ז. עבודות הקמה בתהליך

עבודות הקמה בתהליך, משקפות את הסכום ברוטו שטרם הוצאו חשבונות בגינו, הצפוי להתקבל מהלקוחות בגין עבודה שבוצעה עד לאותו מועד. סכום זה נמדד לפי העלויות שהתהוו בתוספת רווחים שהוכרו.

עבודות הקמה בתהליך מוצגות בדוח של המצב הכספי כחלק מסעיף לקוחות והכנסות לקבל. במקרים בהם התשלומים שנתקבלו מלקוחות עולים על העלויות שהתהוו בתוספת רווחים שהוכרו, ההפרש מוצג בדוח על המצב הכספי כמקדמות מלקוחות.

ח. השקעות בחברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני

השקעה בחברות כלולות נכללת בדוחות הכספיים תוך שימוש בשיטת השווי המאזני. על פי שיטת השווי המאזני, השקעות בחברות כלולות במאזן המאוחד בעלות המותאמת לשינויים שאירעו לאחר הרכישה בחלקה של הקבוצה בנכסים נטו, לרבות קרנות הון, בניכוי ירידת ערך, במידה וחלה, בערכה של החברה הכלולה. הפסדי חברה כלולה העולים על זכויות החברה באותה חברה (כולל זכויות כלשהן לזמן ארוך אשר במהותן הינן חלק בהשקעות הקבוצה נטו, בחברה הכלולה) אינם מוכרים אלא אם קיימת מחויבות משפטית או משתמעת של הקבוצה לשלם או שבוצעו תשלומים בעבור החברה הכלולה.

עודף עלות הרכישה של חברה כלולה מעל חלקה של הקבוצה בשווי ההוגן של נכסים מזוהים, התחייבויות והתחייבויות תלויות של הכלולה שהוכרו במועד הרכישה, מוכר כמוניטין. המוניטין נכלל בערך הפנקסני של ההשקעה בחברה הכלולה, ונבחן לצורך ירידת ערך כחלק של ההשקעה. עודף כלשהו של חלק הקבוצה בשווי ההוגן נטו של נכסים מזוהים, התחייבויות והתחייבויות תלויות על עלות הרכישה של החברה הכלולה, לאחר הערכה חוזרת, מוכר מיידית בדוח הרווח והפסד.

ט. רכוש קבוע

(1) הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך. העלות כוללת הוצאות הניתנות ליחוס ישיר לרכישת הנכס. עלות נכסים שהוקמו באופן עצמי כוללת את עלות החומרים ושכר עבודה ישיר, וכן כל עלות נוספת שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לכך שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה, וכן עלויות פירוק ופינוי הפריטים ושיקום האתר בו ממוקם הפריט. עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד המתייחס, מוכרת כחלק מעלות ציוד זה.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

ט. רכוש קבוע - המשך

(1) הכרה ומדידה - המשך

כאשר לחלקי רכוש קבוע משמעותיים (לרבות עלויות של בדיקות תקופתיות משמעותיות) יש אורך חיים שונה, הם מטופלים כפריטים נפרדים (רכיבים משמעותיים) של הרכוש הקבוע. רווח או הפסד מגריעת פריט רכוש קבוע נקבעים לפי השוואת התמורה מגריעת הנכס לערך בספרים, ומוכרים נטו בסעיף הכנסות אחרות בדוח רווח והפסד.

(2) עלויות עוקבות

עלות החלפת חלק מפריט רכוש קבוע מוכרת כחלק מהערך בספרים של אותו פריט אם צפוי כי התועלת הכלכלית העתידית הגלומה בפריט תזרום אל הקבוצה וכי עלותו ניתנת למדידה באופן מהימן. הערך בספרים של החלק שהוחלף נגרע. עלויות תחזוקה שוטפות נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

(3) פחת

פחת נוקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע. נכסים חכורים מופחתים על פני התקופה הקצרה מבין תקופת החכירה ותקופת השימוש בנכסים. קרקעות אינן מופחתות. אומדן שיעורי הפחת, בהתבסס על אורך החיים השימושי לתקופה השוטפת ולתקופות ההשוואתיות, הינו כדלקמן:

	%
מבנים	2
ציוד	10-33 (בעיקר 33%)
ריהוט משרדי	6-20 (בעיקר 10%)
כלי רכב	15
שיפורים במושכר	10

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושי וערך השיר נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת דיווח.

שיפורים במושכר מופחתים לאורך תקופת השכירות (כולל האופציה שבידי החברה להארכת תקופת השכירות), שאינה עולה על אורך חייו השימושיים המשוער של הנכס.

י. נכסים חכורים

חכירות, בהן נושאת הקבוצה באופן מהותי בכל הסיכונים והתשואות מהנכס, מסווגות כחכירות מימוניות. בעת ההכרה לראשונה נמדדים הנכסים החכורים בסכום השווה לנמוך מבין השווי ההוגן והערך הנוכחי של דמי החכירה המינימאליים העתידיים. לאחר ההכרה לראשונה, מטופל הנכס בהתאם למדיניות החשבונאית הנהוגה לגבי נכס זה. יתר החכירות מסווגות כחכירות תפעוליות.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

יא. נכסים בלתי מוחשיים, פרט למוניטין

נכסים בלתי מוחשיים הם נכסים לא כספיים ניתנים לזיהוי חסרי מהות פיזית. נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים בלתי מוגדר אינם מופחתים, ונבדקים לצורך בחינת ירידת ערך אחת לשנה, או בכל עת שקיים סימן, המצביע כי ייתכן שחלה ירידת ערך בהתאם להוראות IAS 36. אומדן משך החיים השימושיים של נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים בלתי מוגדר, נבחן בתום כל שנת דיווח. שינוי אומדן אורך החיים השימושיים של נכס בלתי מוחשי המשתנה מבלתי מוגדר למוגדר, מטופל בדרך של "מכאן ולהבא".

לעניין הטיפול החשבונאי במוניטין ראה באור 2-ד'.

הנכסים הבלתי מוחשיים של החברה שנרכשו במסגרת צירופי עסקים מוכרים ונמדדים כדלקמן: נכסים בלתי מוחשיים שנרכשו במסגרת צירופי עסקים הינם מזוהים ומוכרים בנפרד ממוניטין כאשר הם עומדים בהגדרת נכס בלתי מוחשי ושוויים ההוגן ניתן למדידה באופן מהימן. העלות של נכסים בלתי מוחשיים כאלה היא שווים ההוגן במועד צירוף העסקים.

בתקופות העוקבות להכרה הראשונית, נכסים בלתי מוחשיים שנרכשו במסגרת צירופי עסקים מוצגים לפי עלותם בניכוי הפחתה והפסדים מירידת ערך שנצברו. הפחתת נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים מוגדר, מחושבת על פני משך החיים השימושיים המשוער שלהם. אומדן משך החיים ושיטת ההפחתה נבחנים בתום כל שנת דיווח כאשר השפעת שינויי אומדן מטופלת בדרך של "מכאן ולהבא".

אורך החיים השימושיים בו נעשה שימוש בהפחתת נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים מוגדר הינו כדלקמן:

אורך חיים שימושיים

על בסיס השימוש הצפוי עד 10-5 שנים (בעיקר 5)	בסיס לקוחות
על בסיס השימוש הצפוי 10-5 שנים (בעיקר 5)	הסכם אי תחרות
על בסיס השימוש 5 שנים	הוצאות פיתוח
על בסיס השימוש הצפוי 5-3 שנים	תוכנות

הוצאות פיתוח של מוצרים ויישומים חדשים, העומדות במבחנים שנקבעו בתקינה מהוונות ומופחתות על פני תקופת ההנאה הצפויה החל מתחילת מכירת המוצרים. מבחנים אלו כוללים בין השאר, בחינת קיומן הסביר של הטבות כלכליות שיצמחו לחברה ממוצרים ויישומים אלה וכן את האפשרות למדוד באופן אמין, את עלותן של ההוצאות המהוונות.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

יב. מכשירים פיננסיים

(1) מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים

מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים כוללים השקעות במניות ובמכשירי חוב, לקוחות וחייבים אחרים, מזומנים ושווי מזומנים, הלוואות ואשראי שנתקבלו ואשראי ספקים וזכאים אחרים.

ההכרה לראשונה במכשירים פיננסיים שאינם נגזרים הינה לפי שווי הוגן בתוספת, לגבי מכשירים שאינם מוצגים בשווי ההוגן דרך רווח והפסד, כל עלויות העסקה הישירות הניתנות לייחוס. לאחר ההכרה לראשונה, מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים נמדדים כמפורט בהמשך.

מכשיר פיננסי מוכר כאשר הקבוצה מקבלת על עצמה את התנאים החוזיים של המכשיר. נכסים פיננסיים נגרעים כאשר הזכויות החוזיות של הקבוצה לתזרימי המזומנים הנובעים מהנכסים הפיננסיים פוקעות, או כאשר הקבוצה מעבירה לאחרים את הנכסים הפיננסיים מבלי להשאיר בידה שליטה בנכס או מעבירה למעשה את כל הסיכונים וההטבות הנובעים מהנכס. רכישות ומכירות של נכסים פיננסיים הנעשות בדרך הרגילה, מוכרות במועד קשירת העסקה, משמע, במועד בו התחייבה הקבוצה לקנות או למכור את הנכס. התחייבויות פיננסיות נגרעות כאשר מחויבות הקבוצה, כמפורט בהסכם, פוקעת או כאשר היא סולקה או בוטלה.

מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים כוללים יתרות מזומנים הניתנים לשימוש מיידי ופקדונות לפי דרישה. שווי מזומנים כוללים השקעות לזמן קצר ברמת נזילות גבוהה אשר ניתנות להמרה בנקל לסכומים ידועים של מזומנים ואשר חשופות לסיכון בלתי משמעותי של שינויים בשווי.

נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

מכשיר פיננסי מסווג כנמדד לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד, אם הוא מוחזק למסחר או אם יועד ככזה בעת ההכרה הראשונית. מכשירים פיננסיים מיועדים נמדדים לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד, אם הקבוצה מנהלת השקעות מסוג זה ומקבלת החלטות קניה ומכירה בהתבסס על שוויים ההוגן, בהתאם לאופן שבו תיעדה הקבוצה את ניהול הסיכונים או אסטרטגיית ההשקעה. בעת ההכרה לראשונה, עלויות העסקה הניתנות לייחוס נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן. מכשירים פיננסיים אלה נמדדים לפי שווי הוגן והשינויים בהם נזקפים לרווח והפסד. ניירות הערך הסחירים שבבעלות הקבוצה מסווגים כנכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד.

הלוואות וחייבים

הלוואות ויתרות חובה הינן נכסים פיננסיים שאינם נגזרים בעלי תשלומים קבועים או הניתנים לקביעה שאינם נסחרים בשוק פעיל. לאחר ההכרה הראשונית, הלוואות ויתרות חובה נמדדות לפי העלות המופחתת לפי שיטת הריבית האפקטיבית לאחר ייחוס של עלויות עסקה ובניכוי הפסדים לירידת ערך.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

יב. מכשירים פיננסיים - המשך

(2) התחייבויות פיננסיות שאינן נגזרים

הקבוצה מכירה לראשונה במכשירי חוב שהונפקו במועד היווצרותם. יתר התחייבויות הפיננסיות מוכרות לראשונה במועד קשירת העסקה בו הקבוצה הופכת לצד לתנאים החוזיים של המכשיר. התחייבויות פיננסיות נגרעות כאשר מחויבות הקבוצה, כמפורט בהסכם, פוקעת או כאשר היא סולקה או בוטלה.

התחייבויות פיננסיות מוכרות לראשונה בשווי הוגן בתוספת כל עלויות העסקה הניתנות לייחוס. לאחר ההכרה לראשונה, התחייבויות פיננסיות נמדדות בעלות מופחתת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית.

נכס פיננסי והתחייבות פיננסית מקוזזים והסכומים מוצגים בנטו בדוח על המצב הכספי כאשר לקבוצה קיימת באופן מיידי זכות משפטית ניתנת לאכיפה לקזז את הסכומים שהוכרו וכן כוונה לסלק את הנכס והתחייבות על בסיס נטו או לממש את הנכס ולסלק את התחייבות בו-זמנית.

(3) נכסים והתחייבויות צמודי מדד שאינם נמדדים לפי שווי הוגן

ערכם של נכסים והתחייבויות פיננסיים צמודי מדד, שאינם נמדדים לפי שווי הוגן, משוערך בכל תקופה בהתאם לשיעור עליית המדד בפועל ונזקף לדוחות רווח והפסד.

(4) הון מניות

מניות רגילות

הוצאות הנפקת מניות רגילות וכתבי אופציה למניות, מוצגים כהפחתה מההון.

יג. ירידת ערך נכסים

(1) נכסים פיננסיים

ירידת ערך של נכס פיננסי נבחנת כאשר קיימת ראייה אובייקטיבית לכך שאירוע אחד או יותר השפיעו באופן שלילי על אומדן תזרימי המזומנים העתידיים של הנכס.

הפסד מירידת ערך של נכס פיננסי מחושב כהפרש בין ערך הנכס בספרים לבין הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים, מהוון בשיעור הריבית האפקטיבית המקורית.

כל ההפסדים מירידת ערך נזקפים לרווח והפסד.

הפסד מירידת ערך מבוטל כאשר ניתן לייחסו באופן אובייקטיבי לאירוע שהתרחש לאחר ההכרה בהפסד מירידת הערך. ביטול הפסד מירידת ערך בגין נכסים פיננסיים נזקף לרווח והפסד.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

יג. ירידת ערך נכסים - המשך

(2) נכסים שאינם פיננסיים

הערך בספרים של הנכסים הלא פיננסיים של הקבוצה, שאינם נכסי מלאי ונכסי מס נדחים, נבדק בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך. באם קיימים סימנים, כאמור, מחושב אומדן סכום בר ההשבה של הנכס. הקבוצה מבצעת אחת לשנה, הערכה של הסכום בר ההשבה של מונויטין ונכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר או שאינם זמינים לשימוש או באופן תכוף יותר, אם קיימים סימנים לירידת ערך.

הסכום בר ההשבה של נכס או של יחידה מניבת מזומנים הינו הגבוה מבין שווי השימוש ומחיר המכירה נטו (שווי הוגן, בניכוי הוצאות מכירה). בקביעת שווי השימוש, מהוות הקבוצה את תזרימי המזומנים העתידיים החזויים לפי שיעור היוון לפני מיסים, המשקף את הערכות השוק לגבי ערך הזמן של הכסף והסיכונים הספציפיים המתאימים לנכס. למטרת בחינת ירידת ערך, הנכסים מקובצים יחד לקבוצת הנכסים הקטנה ביותר אשר מניבה תזרימי מזומנים משימוש מתמשך, אשר הינם בלתי תלויים בעיקרם בנכסים ובקבוצות אחרות ("יחידה מניבת מזומנים"). מונויטין שנרכש במסגרת צירוף עסקים מוקצה, למטרת בחינת ירידת ערך, ליחידות מניבות מזומנים אשר צפויות להניב הטבות מצירוף העסקים.

הפסדים מירידת ערך מוכרים כאשר הערך בספרים של הנכס או של יחידה מניבת מזומנים אליה הנכס משתייך עולה על הסכום בר ההשבה, ונזקפים לרווח והפסד. הפסדים מירידת ערך שהוכרו לגבי יחידות מניבות מזומנים, מוקצים תחילה להפחתת הערך בספרים של מונויטין שיוחס ליחידות אלה ולאחר מכן להפחתת הערך בספרים של הנכסים האחרים ביחידה מניבת המזומנים, באופן יחסי. הפסד מירידת ערך מונויטין אינו מבוטל. באשר לנכסים אחרים, הפסדים מירידת ערך שהוכרו בתקופות קודמות נבדקים מחדש בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים לכך שההפסדים קטנו או לא קיימים עוד. הפסד מירידת ערך מבוטל אם חל שינוי באומדנים ששימשו לקביעת הסכום בר ההשבה, אך ורק במידה שהערך בספרים של הנכס, אחרי ביטול ההפסד מירידת הערך, אינו עולה על הערך בספרים בניכוי פחת או הפחתות, שהיה נקבע אלמלא הוכר הפסד מירידת ערך.

(3) השקעות בחברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני

השקעה בחברה כלולה נבחנת לירידת ערך, כאשר קיימת ראייה אובייקטיבית המצביעה על ירידת ערך. מונויטין המהווה חלק מחשבון ההשקעה בחברה כלולה, אינו מוכר כנכס נפרד ולכן לא נבחן בנפרד לירידת ערך.

במידה וקיימת ראייה אובייקטיבית לירידת ערך ההשקעה, מתבצעת הערכה של סכום בר ההשבה של ההשקעה כגבוה מבין שווי השימוש ומחיר המכירה נטו שלה. בקביעת שווי השימוש של ההשקעה הקבוצה אומדת את חלקה בערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים שיופקו על ידי החברה הכלולה והתמורה ממימושה או הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים החזוי שינבע מדיבידנד והמימוש הסופי.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

יד. הטבות לעובדים

(1) הטבות לאחר סיום העסקה

בקבוצה קיימות מספר תכניות הטבה לאחר העסקה. התכניות ממומנות בדרך כלל על ידי הפקדות לחברות ביטוח או לקופות פיצויים מרכזיות, והן מסווגות כתכניות הפקדה מוגדרת וכן כתכניות הטבה מוגדרת.

(א) תכניות להפקדה מוגדרת

מחויבויות הקבוצה להפקיד בתכנית הפקדה מוגדרת, נזקפות כהוצאה לרווח והפסד במועד בו נוצרת המחויבות להפקיד.

(ב) תכניות להטבה מוגדרת

מחויבות נטו של הקבוצה, המתייחסת לתכנית הטבה מוגדרת בגין הטבות לאחר סיום העסקה, מחושבת לגבי כל תכנית בנפרד על ידי אומדן הסכום העתידי של ההטבה שיגיע לעובד בתמורה לשירותיו, בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות. הטבה זו מוצגת לפי ערך נוכחי בניכוי השווי ההוגן של נכסי התכנית. שיעור ההיוון בדוחות הכספיים הקודמים שפרסמה החברה בעבר, נקבע בהתאם לתשואה במועד הדיווח על אגרות חוב ממשלתיות והחל מדוחות אלה בהתאם לריבית הנגזרת מעקום ריבית המבוסס על תשואות אגרות חוב קונצריות באיכות גבוהה, שהמטבע שלהן ומועד פירעוןן דומים לתנאי המחויבות של הקבוצה.

לעניין השפעת השינוי בשיעור ההיוון ראה באור 2-ב' 5.

החישובים נערכים על ידי אקטואר מוסמך לפי שיטת יחידת הזכאות החזויה.

כאשר לפי תוצאות החישובים נוצר נכס לקבוצה, מוכר נכס עד לסכום נטו של הערך הנוכחי של ההטבות הכלכליות הזמינות בצורה של החזר מהתוכנית או הקטנה בהפקדות עתידיות לתוכנית. הטבה כלכלית בצורת החזרים או הקטנת הפקדות עתידיות תחשב זמינה כאשר ניתן לממשה במהלך חיי התוכנית או לאחר סילוק המחויבות.

כאשר קיימת חובה, במסגרת דרישת הפקדה מזערית, לתשלום סכומים נוספים ביחס לשירותים שניתנו בעבר, מכירה החברה במחויבות נוספת (הגדלת התחייבות נטו או הקטנת נכס נטו), במידה בה סכומים כאמור לא יהיו זמינים כהטבה כלכלית בצורה של החזר מהתוכנית או הקטנה בהפקדות עתידיות.

רווחים והפסדים אקטואריים בגין הטבות לעובדים לטווח ארוך נזקפים לרווח כולל אחר במועד היווצרותם. עלות שירותי עבר מוכרת ברווח והפסד במועד תיקון התוכנית או במועד ההכרה בעלויות בגין שינוי מבני לפי IAS 37 או בהטבות בגין פיטורין, לפי המוקדם מביניהם. רווחים והפסדים אקטואריים שנזקפו לרווח כולל אחר לא יסווגו מחדש לרווח או הפסד במועד מאוחר יותר.

(2) הטבות אחרות לעובדים לטווח ארוך

המחויבות נטו של הקבוצה בגין הטבות לעובדים לטווח ארוך, שאינן מתייחסות לתכניות הטבה לאחר סיום העסקה, היא בגין סכום ההטבה העתידית המגיעה לעובדים בגין שירותים שהוענקו בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות. סכום הטבות אלו מהווה לערכו הנוכחי. שיעור ההיוון של המחויבות נקבע בהתאם לתשואה במועד הדיווח על אגרות חוב ממשלתיות והחל מדוחות אלה בהתאם לריבית הנגזרת מעקום ריבית המבוסס על תשואות אגרות חוב קונצריות באיכות גבוהה שהמטבע שלהן ומועד הפירעוןן שלהן דומים לתנאי המחויבות של הקבוצה. החישוב נעשה לפי שיטת יחידת הזכאות החזויה.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

יד. הטבות לעובדים - המשך

(3) הטבות לטווח קצר

מחויבויות בגין הטבות לעובדים לזמן קצר נמדדות על בסיס לא מהוון, וההוצאה נזקפת בעת שניתן השירות המתייחס. הפרשה בגין הטבות לעובדים לזמן קצר בגין בונוס במזומן, מוכרת כאשר לקבוצה יש מחויבות נוכחית משפטית או משתמעת לשלם את הסכום האמור בגין שירות שניתן על ידי העובד בעבר וניתן לאמוד באופן מהימן את הסכום.

(4) עסקאות תשלומים מבוססי מניות

השווי ההוגן במועד ההענקה של כתבי אופציה לעובדים נזקף כהוצאת שכר במקביל לגידול בהון, בסעיף עודפים, על פני התקופה בה מושגת זכאות העובדים לכתבי האופציה. הסכום שנוקף כהוצאה מותאם על מנת לשקף את כתבי האופציה למניות אשר צפויים להבשיל. השווי ההוגן של הסכום המגיע לעובדים בגין זכויות לעליית ערך מניות, המסולקות במזומן, נזקף כהוצאה, כנגד גידול מקביל בהתחייבויות, על פני התקופה בה מושגת זכאות העובדים לתשלום. ההתחייבות נמדדת מחדש בכל מועד דיווח, וכן במועד הסילוק. כל שינוי בשווי ההוגן של ההתחייבות נזקף כהוצאת שכר ברווח והפסד.

טו. הכרה בהכנסות

ההכנסות מוכרות בדוח רווח והפסד כאשר סכום ההכנסות ניתן למדידה באופן מהימן, צפוי שההטבות הכלכליות הקשורות לעסקה יזרמו לחברה וכן העלויות שהתהוו או שיתהוו בגין העסקה ניתנות למדידה באופן מהימן. ההכנסות נמדדות על פי שוויה ההוגן של התמורה בעסקה בניכוי הנחות מסחריות, הנחות כמות והחזרות.

1. ההכנסה מעבודות על-פי חוזה ביצוע מוכרת לפי שיטת "שעור ההשלמה" בהתאם לקביעות תקן חשבונאות בינלאומי מס' 11 "חוזה הקמה". שיעור ההשלמה בפרוייקטים "עתידי ציוד וחומרים" נקבע לפי היחס בין העלויות שהושקעו בפועל לבין אומדן סך העלויות הצפויות או לפי שלב הביצוע ההנדסי, וזאת בהתאם לאופי הפרוייקט, אשר להערכת החברה ישקף באופן המהימן ביותר את שלבי קידום הפרוייקט ושיעור ההשלמה; בפרוייקטים המאופיינים ברכישות המתבצעות שלא במקביל להתקדמות העבודה בפועל, שיעור ההשלמה מחושב לפי שלב הביצוע ההנדסי הנקבע ע"י מהנדס הפרוייקט ובמקרים אחרים לפי יחס העלויות שהושקעו. השיטה נקבעת בתחילת הפרוייקט ונשמרת לאורך כל חיי הפרוייקט. בפרוייקטים של מתן שירותים בתמורה לסכום קבוע, שיעור ההשלמה נקבע על בסיס גמר שלבים הנדסיים של העבודה, המחושב בעיקר על בסיס שעות העבודות שהושקעו לעומת סך השעות הצפויות להשלמת הפרוייקט. ההכרה בהכנסות, מותנית בכך שההכנסות והעלויות ניתנות לאומדן סביר וקיימת אפשרות להשלים את הפרוייקט ולעמוד בהתחייבויות חוזיות כלפי הלקוחות. כל עוד לא מתקיימים תנאים אלה, תוכר ההכנסה בגובה העלויות שהוצאו ואשר השבתן צפויה ("הצגת מרווח אפס"). לגבי עבודות בהן צפוי הפסד נזקפת הפרשה למלוא ההפסד הצפוי.
2. ההכרה בהכנסה, מעבודות שהתמורה בגינן מבוססת על שעות עבודה או על בסיס כתבי כמויות, מחושבת לפי מחיר מוסכם לשעת עבודה או לכתב כמויות בהתאמה ונרשמת באופן שוטף, על סמך מספר שעות העבודה שהושקעו בכל עבודה, או מספר כתבי הכמויות שהושלמו.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

טו. הכרה בהכנסות - המשך

3. הכנסה ממכירת רישיונות תוכנה (בעיקר "תוכנות מדף" של ספקים אחרים) מוכרת כאשר; בוצעה מסירת התוכנה ללקוח, קיימות ראיות לקיום הסכם מכירה, סכום ההכנסות ניתן לקביעה באופן מהימן וגביית התמורה צפויה.
בעבודות לאספקת שירותים שמרכיב התוכנה הינו משני לשירותים בכללותם, נזקפת ההכנסה לפי "שעור השלמה" בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מס' 11.
4. הכנסות משירותים במסגרת הסכמי אחזקה, מוכרות בשיטת הקו הישר באופן יחסי על פני תקופת ההסכם. הכנסות משירותים במסגרת התקשרות מזדמנת מוכרת עם מתן השירות באם זרימתן של ההטבות הכלכליות המיוחסות למתן השירות הינה ודאית.
5. כאשר ההכנסה מתקבלת בתנאי אשראי חריגים (וזאת בהשוואה לתנאי האשראי המקובלים בענף וכן למדיניות האשראי המקובלת של החברה), מפוצלת תמורת המכירה בהתאם לריבית המקובלת בשוק בין מרכיב המכירה למרכיב המימון.
6. הכנסות מריבית או דיבידנדים, הנובעות משימוש שעושים אחרים בנכסי החברה מוכרות בתנאים שצפוי שההטבות הכלכליות הקשורות לעסקה יזרמו לחברה, וכן העלויות שהתהוו או שיתהוו בגין העסקה ניתנות למדידה באופן מהימן ובתנאי ששלב ההשלמה של העסקה בתאריך המאזן ניתן למדידה באופן מהימן.
7. לעניין ההכרה בהכנסה ראה גם ביאור 2-כו' בדבר תקן חשבונאות חדש אשר טרם יושם.

טז. הפרשות

(1) כללי

הפרשות נעשות כאשר לקבוצה קיימת מחויבות משפטית או מחויבות משתמעת כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, בגינן צפוי שימוש במשאבים כלכליים הניתנים לאומדן באופן מהימן על מנת לסלק את המחויבות.
הסכום המוכר כהפרשה משקף את האומדן הטוב ביותר של ההנהלה לגבי הסכום שיידרש ליישוב המחויבות במועד המאזן, תוך התחשבות בסיכונים ובאי הוודאות הכרוכים במחויבות. הערך הפנקסי של ההפרשה הוא בגובה הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים החזויים.
שינויים בגין מרכיבי ערך הזמן שחלף ייקפו לדוח רווח והפסד.
כאשר צד שלישי אמור לשאת בסכום הדרוש ליישוב המחויבות בהווה, כולה או חלקה, מכירה הקבוצה בנכס, בגין ההשבה, עד לגובה ההפרשה שהוכרה, רק כאשר וודאי למעשה שהשיפוי יתקבל וכן ניתן לאומדו באופן מהימן.

(2) אחריות

ההוצאות המשוערות בגין אחריות המוצר, הנאמדות על בסיס ניסיון העבר, נזקפות לחשבון הרווח וההפסד בתקופה בה נרשמות ההכנסות מאותם מוצרים.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

טז. הפרשות - המשך

(3) חוזים מכבידים

מחויבויות בהווה הנובעות מחוזים מכבידים מוכרות ונמדדות כהפרשות. חוזה מכביד הינו חוזה, אשר העלויות הבלתי נמנעות של הקבוצה לצורך עמידה במחויבות עולות על התועלות הכלכליות הצפויות להיות מופקות בגינו.

(4) חובות מסופקים

הדוחות הכספיים כוללים הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים המשקפות בצורה נאותה, לפי הערכת ההנהלה, את ההפסד הגלום בחובות, שגבייתם מוטלת בספק. בקביעת נאותות ההפרשות התבססה ההנהלה, בין היתר, על הערכת הסיכון על סמך המידע שבידה בדבר מצבם הכספי של החייבים, היקף פעילותם והערכת הביטחונות שנתקבלו מהם. חובות מסופקים, אשר לדעת הנהלת החברה אין סיכוי לגבותם, נמחקים מספרי החברה על פי החלטת ההנהלה.

(5) תביעות משפטיות

ההפרשה בגין תביעות נכללת כאשר, יותר סביר מאשר לא (more likely than not), כי הקבוצה תידרש למשאביה הכלכליים לסילוק המחויבויות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן.

יז. הכנסות והוצאות מימון

הכנסות מימון כוללות הכנסות ריבית בגין סכומים שהושקעו (לרבות נכסים פיננסיים זמינים למכירה), הכנסות מדיבידנדים בגין מניות סחירות, רווחים ממכירת נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה, שינויים בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, רווחים מהפרשי שער (נטו) ורווחים ממכשירי גידור המוכרים ברווח והפסד. הכנסות ריבית מוכרות עם צבירתן, באמצעות שיטת הריבית האפקטיבית.

הוצאות מימון כוללות הוצאות ריבית על הלוואות שנתקבלו, שינויים בגין הזמן בגין הפרשות, שינויים בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, הפסדים מירידת ערך של נכסים פיננסיים והפסדים ממכשירי גידור המוכרים ברווח והפסד. עלויות האשראי נקפות לדוח רווח והפסד לפי שיטת הריבית האפקטיבית.

רווחים והפסדים מהפרשי שער מדווחים בנטו, בהכנסות או בהוצאות מימון בהתאם.

יח. מיסים על ההכנסה

מיסים על ההכנסה בדוח רווח והפסד כוללים מיסים שוטפים ונדחים. תוצאות המס בגין מיסים שוטפים או נדחים נקפות לדוח רווח והפסד למעט אם הן מתייחסות לפריטים הנזקפים ישירות להון העצמי, או ברווח כולל אחר. במקרים אלה השפעת המס אף היא נזקפת לסעיף המתייחס בהון העצמי או ברווח כולל אחר.

1. מיסים שוטפים

חבות בגין מיסים שוטפים נקבעת תוך שימוש בשיעורי המס וחוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה, עד לתאריך המאזן, וכן התאמות נדרשות בקשר לחבות המס לתשלום בגין שנים קודמות.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

יח. מיסים על ההכנסה - המשך

2. מיסים נדחים

מיסים נדחים מחושבים בגין הפרשים זמניים בין הסכומים הנכללים בדוחות הכספיים לבין הסכומים המובאים בחשבון לצורכי מס ובשל הפסדים וניכויים להעברה, למעט מספר מצומצם של חריגים.

יתרות המיסים הנדחים מחושבות לפי שיעור המס הצפוי לחול כאשר מיסים אלה ייזקפו לדוח רווח והפסד או להון העצמי, בהתבסס על חוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה עד לתאריך המאזן. סכום המיסים הנדחים בדוח רווח והפסד מבטא את השינויים ביתרות הנ"ל בתקופת הדוח.

נכס מס נדחה מוכר בספרים כאשר צפוי שבעתיד תהיה הכנסה חייבת, שכנגדה ניתן יהיה לנצל את ההפרשים הזמניים. נכסי המיסים הנדחים נבדקים בכל תאריך מאזן, ובמידה ולא צפוי כי הטבות המס המתייחסות יתמשו, הם מופחתים.

בחישוב המיסים הנדחים, לא מובאים בחשבון המיסים שהיו חלים במקרה של מימוש ההשקעות בחברות מוחזקות, כל עוד קרוב לוודאי שמכירת ההשקעות בחברות מוחזקות אינה צפויה בעתיד הנראה לעין. כמו כן, לא מובאים בחשבון מיסים נדחים בגין חלוקת רווחים על ידי חברות מוחזקות כדיבידנדים, וזאת לאור מדיניות הקבוצה שלא לגרום לחלוקת דיבידנד הכרוכה בתוספת מס לחברה המקבלת. במקרים בהם צפויה חברה מוחזקת לחלק דיבידנדים הכרוכים בתוספת מס, יוצרת החברה עתודה למס בגין תוספת המס שעשויה להתחייב בה.

נכסי מיסים נדחים והתחייבויות מיסים נדחים מוצגים במאזן כנכסים בלתי שוטפים והתחייבויות לזמן ארוך, בהתאמה. מיסים נדחים מקוזזים אם קיימת זכות חוקית בת אכיפה המאפשרת קיזוז נכס מס שוטף כנגד התחייבות מס שוטף והמיסים הנדחים מתייחסים לאותה ישות החייבת במס ולאותה רשות מס.

יט. רווח למניה

החברה מחשבת את סכומי הרווח הבסיסי למניה לגבי רווח או הפסד, המיוחס לבעלים של החברה על ידי חלוקת רווח או הפסד, המיוחס לבעלי המניות הרגילות של החברה, בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור במהלך תקופת הדיווח. לצורך חישוב הרווח המדולל למניה מתאמת החברה את הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי המניות הרגילות, ואת הממוצע המשוקלל של מספר המניות הקיימות במחזור, בגין ההשפעות של כל המניות הפוטנציאליות המדללות.

כ. עסקאות עם בעל שליטה

נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה עם בעל שליטה נמדדים לפי שווים ההוגן במועד העסקה. ההפרש בין השווי ההוגן, לבין התמורה בפועל, נזקף להון העצמי.

כא. תקופת המחזור התפעולי

המחזור התפעולי של הקבוצה הינו שנה. עקב כך כוללים הרכוש השוטף וההתחייבויות השוטפות פריטים המיועדים והצפויים להתממש בתקופת המחזור התפעולי הרגיל של החברה.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

כב. דיווח מגזרי

הקבוצה מיישמת את הוראות תקן 8 IFRS, מגזרי פעילות (להלן: "התקן"). התקן קובע כי הדיווח המגזרי יוצג בהתאם ל"גישת ההנהלה", דהיינו בהתאם למתכונת הדיווח הפנימית למקבלי החלטות התפעוליות של הקבוצה. בהתאם לכך מגזר פעילות הינו רכיב של הקבוצה לגבי קיים מידע זמין, העוסק בפעילות עסקית שממנה עשוי להניב הכנסות ובגינה עשויות להתהוות עלויות וכן תוצאותיו התפעוליות נסקרות באופן סדיר על ידי מקבל החלטות התפעוליות הראשי של הקבוצה, על מנת להעריך את הביצועים ולקבל החלטות לגבי המשאבים שיוקצו.

תמחור בין-מגזרי נקבע בהתבסס על מחירי עסקאות במהלך העסקים הרגיל.

תוצאות, נכסי והתחייבויות המגזר כוללים פריטים המיוחסים ישירות למגזר ופריטים אשר ניתן לייחסם על בסיס סביר. פריטים שלא הוקצו מורכבים בעיקר מהשקעות וההכנסות המיוחסות להן, הלוואות ואשראי והוצאות המיוחסות, נכסי הקבוצה (בעיקר של מטה החברה) וכן נכסי והתחייבויות מיסים על הכנסה והוצאות המיסים.

הוצאות הוניות של המגזר הן סך העלויות שהתהוו במהלך התקופה לשם רכישת רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים שאינם מוניטין.

כג. שערי חליפין ובסיס הצמדה

(1) יתרות במטבע חוץ או הצמודות אליו, נכללות בדוחות הכספיים לפי שערי החליפין היציגים שפורסמו על ידי בנק ישראל והיו תקפים ליום המאזן.

(2) יתרות הצמודות למדד המחירים לצרכן מוצגות בהתאם למדד הידוע האחרון בתאריך המאזן או בהתאם למדד בגין החודש האחרון של תקופת הדיווח, בהתאם לתנאי העסקה.

כד. יישום לראשונה של פרשנויות ותיקונים לתקני חשבונאות

בתאריך ה-1 בינואר 2014 נכנסו לתוקף תיקונים ל- IAS 32 "מכשירים פיננסיים: הצגה" (קיצוץ נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות), תיקון ל- IAS 39 "מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה" (החלפת מכשירים מגדרים והמשך יישום חשבונאות גידור), תיקון ל- IFRS 10 "דוחות כספיים מאוחדים", IAS 27R "דוחות כספיים נפרדים" ו- IFRS 12 "גילוי בדבר זכויות בישויות אחרות" ופרשנות IFRIC 21 - "היטלים". השפעת יישומם של פרשנויות ותיקונים אלה על הדוחות הכספיים איננה מהותית.

כה. תקני חשבונאות חדשים שטרם יושמו ותיקונים לתקנים קיימים שטרם יושמו

1. IFRS 15 - "הכנסות בגין חוזים עם לקוחות"

IFRS 15 (להלן - "התקן") פורסם על ידי ה-IASB בחודש מאי, 2014.

התקן מחליף את IAS 18 "הכנסות" ו-IAS 11 "חוזי הקמה". העיקרון המרכזי של התקן הינו להכיר בהכנסה מחוזים על לקוחות בדרך המשקפת את העברת השליטה בסחורות או בשירותים המסופקים ללקוחות במסגרת אותם חוזים.

התקן מציג מודל בן חמישה שלבים:

שלב 1 - זיהוי החוזה על הלקוח.

שלב 2 - זיהוי מספר מחויבויות ביצוע נפרדות בחוזה.

שלב 3 - קביעת מחיר העסקה.

שלב 4 - הקצאת מחיר העסקה למחויבויות הביצוע השונות בחוזה.

שלב 5 - הכרה בהכנסה בעת עמידה במחויבות ביצוע, תוך הבחנה בין קיום מחויבות בנקודת זמן ספציפית לבין קיום מחויבות ביצוע לאורך זמן.

התקן ייושם למפרע החל מהדוחות הכספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2017 או לאחריו. התקן מאפשר אימוץ מוקדם. התקן מאפשר לבחור ביישום למפרע חלקי עם הקלות מסוימות.

החברה בוחנת את ההשפעה האפשרית של התקן, אך אין ביכולתה, בשלב זה, לאמוד את השפעתו על הדוחות הכספיים.

כו. תקני חשבונאות חדשים שטרם יושמו ותיקונים לתקנים קיימים שטרם יושמו - המשך

2. תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 9 - "מכשירים פיננסיים"

התקן הסופי כולל מספר תיקונים ולמעשה מבטל את השלבים הקודמים של IFRS 9 שפורסמו בשנים 2009, 2010 ו-2013. בנוסף, התקן מבטל את פרשנות IFRIC 9 "בחינה מחדש של נגזרים משובצים".

להלן עיקרי התקן:

נכסים פיננסיים

להלן עיקרי המדידה וההכרה של נכסים פיננסיים;

- לאחר ההכרה לראשונה מכשירי חוב יסווגו ויימדדו לראשונה באחת מהחלופות הבאות: עלות מופחתת, שווי הוגן דרך רווח או הפסד, או שווי הוגן דרך רווח כולל אחר. מודל המדידה ייקבע בהתחשב במודל העסקי של הישות בנוגע לניהול נכסים פיננסיים ובהתאם למאפיינים של תזרימי המזומנים החוזיים הנובעים מאותם נכסים פיננסיים.
- ככלל, מכשירי הון יימדדו בשווי הוגן דרך רווח או הפסד. ניתן ליעד במועד ההכרה לראשונה מכשירי הון לשווי הוגן דרך רווח כולל אחר. מכשירים שיועדו כאמור לא יהיו כפופים יותר לבחינה לירידת ערך ורווח או הפסד בגינם לא יועבר לרווח או הפסד, לרבות בעת המימוש.
- מכשירי חוב יסווגו מחדש רק כאשר החברה משנה את המודל העסקי שלה לניהול נכסים פיננסיים.
- מכשירי הון שאין להם מחירי שוק מצוטטים בשוק פעיל יימדדו לפי שווי הוגן. יחד עם זאת, התקן מציין שבנסיבות מסוימות עלות עשויה להיות אומדן נאות לשווי הוגן.

התחייבויות פיננסיות

- בהתחייבות פיננסיות שיועדו במועד ההכרה לראשונה לשווי הוגן דרך רווח או הפסד, שינויים המיוחסים לשינוי בסיכון האשראי של ההתחייבות, ייזקף ישירות לרווח כולל אחר אלא אם זקיפה זו יוצרת או מגדילה חוסר עקביות במדידה החשבונאית.
- בעת מימוש או סילוק ההתחייבות הפיננסית, סכומים שנוקפו לרווח כולל אחר לא יסווגו לרווח או הפסד.

התקן ייכנס לתוקף לגבי תקופות דיווח שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2018 או לאחריו. יישום מוקדם אפשרי.

ככלל הוראות התקן לגבי נכסים והתחייבויות פיננסיות יישומו למפרע, למעט חריגים מסוימים שמובאים בהוראות המעבר של התקן. עוד נקבע כי חברות שמיישמות את התקן לראשונה לא תחויבנה לתקן את מספרי ההשוואה שלהן לתקופות קודמות. הוראות המתייחסות לגידור ייושמו ככלל, בדרך של "מכאן ולהבא" עם יישום למפרע מוגבל.

החברה בוחנת את ההשפעה האפשרית של התקן, אך אין ביכולתה, בשלב זה, לאמוד את השפעתו על הדוחות הכספיים.

באור 3 - שווי הוגן

ביישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה, נדרשת החברה לקבוע את השווי ההוגן של נכסים והתחייבויות פיננסיים ושאינם פיננסיים. ערכי השווי ההוגן נקבעו לצרכי מדידה ו/או גילוי על בסיס השיטות המתוארות להלן. מידע נוסף לגבי ההנחות ששימשו בקביעת ערכי השווי ההוגן ניתן בבאור המתייחס לאותו נכס או התחייבות.

כל הנכסים וההתחייבויות הנמדדים בשווי הוגן או שניתן גילוי לשווי ההוגן שלהם מחולקים לקטגוריות בתוך מידרג השווי ההוגן, בהתבסס על רמת הנתונים הנמוכה ביותר, המשמעותית למדידת השווי ההוגן בכללותה:

- רמה 1 - מחירים מצוטטים (ללא התאמות) בשוק פעיל של נכסים והתחייבויות זהים.
- רמה 2 - נתונים שאינם מחירים מצוטטים שנכללו ברמה 1 אשר ניתנים לצפייה במישרין או בעקיפין.
- רמה 3 - נתונים שאינם מבוססים על מידע שוק ניתן לצפייה (טכניקות הערכה ללא שימוש בנתוני שוק ניתנים לצפייה).

א. נכסים בלתי מוחשיים אשר נרכשו בצירוף עסקים

השווי ההוגן מבוסס על הערך המהוון של תזרימי המזומנים הצפויים לנבוע מהשימוש בנכסים (רמה 3).

ב. עסקאות תשלום מבוסס מניות

השווי ההוגן של כתבי אופציה לעובדים נמדד באמצעות מודל בלק ושולס. הנחות המודל כוללות את מחיר המניה למועד המדידה, מחיר המימוש של המכשיר, תנודתיות צפויה (על בסיס ממוצע משוקלל של תנודתיות היסטורית המותאם לשינויים צפויים בעקבות מידע זמין לציבור), הממוצע המשוקלל של אורך החיים הצפוי של המכשירים (על בסיס ניסיון העבר וההתנהגות הכללית של המחזיקים בכתב האופציה), דיבידנדים צפויים ושיעור ריבית חסרת סיכון (על בסיס אגרות חוב ממשלתיות). תנאי שירות ותנאי ביצוע שאינם תנאי שוק אינם נלקחים בחשבון בעת קביעת השווי ההוגן (רמה 3).

באור 4 - זכאים בגין רכישת זכויות בחברות מאוחדות

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
<i>אלפי ש"ח</i>	
6,932	5,779
-	5,921
6,932	11,700
1,674	1,218
5,258	10,482

זכאים בגין רכישת חברה בת בהולנד (א')
"תשלום נדחה" בגין רכישת זכויות המיעוט ב-Ludacom (ב')

חלויות שוטפות (באור 14)

יתרה לזמן ארוך

לודן חברה להנדסה בע"מ
באורים לדוחות הכספיים

באור 4 - זכאים בגין רכישת זכויות בחברות מאוחדות - המשך
יתרות לפי זמני פרעון:

ליום 31 בדצמבר
2014
<i>אלפי ש"ח</i>
1,218
8,117
2,365
10,482
11,700

אשנה ראשונה - חלויות שוטפות

שנה שנייה

שנה שלישית

זיתרה לזמן ארוך

סך הכל זכאים

א

א. זכאים בגין רכישת מניות מיעוט בחברת בת בהולנד

בחודש דצמבר 2013 הושלמה עסקה לפיה רכשה החברה הבת, Ludancom B.V. (להלן: "החברה הבת"), מצד ג' את מלוא הבעלות והשליטה בחברה הולנדית העוסקת בניהול נכסים (Assets integrity) בתחום הגז הטבעי.

עלות צירוף העסקים למועד השלמת העסקה הסתכמה בכ- 1,592 אלפי אירו; 100 אלפי אירו שולמו בחודש דצמבר 2013, 350 אלפי אירו שולמו בחודש אפריל 2014 והיתרה תשולם בחודש אפריל 2016. כמו כן, המוכר התחייב להמשיך ולעבוד בחברה עד ליום 31 בדצמבר 2015 בתקופה זו יהיה זכאי המוכר מעבר לשכר גם לבונוס שיגזר מהתוצאות העסקיות של החברה הנרכשת.

ב. "תשלום נדחה" בגין רכישת זכויות המיעוט בסך 1,275 אלפי אירו, כמפורט בבאור 8-ה'1.2.

באור 5 - פקדונות מיועדים בבנקים

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
<i>אלפי ש"ח</i>	
4,375	130
11,018	8,082
15,393	8,212

הרכב:

פקדון בשקלים

פקדונות לזמן קצר במטבע חוץ (בעיקר אירו)⁽¹⁾

(1) פקדונות בבנקים המשמשים כבטוחה לערבויות בנקאיות שנתן הבנק לטובת לקוחות הקבוצה.

לודן חברה להנדסה בע"מ
באורים לדוחות הכספיים

באור 6-א - לקוחות והכנסות לקבל

1. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אלפי ש"ח	
142,681	135,948
2,860	2,896
139,821	133,052

חובות פתוחים והכנסות לקבל
בניכוי הפרשה לחובות מסופקים

לעניין גיול חובות והתנועה בהפרשה לחובות מסופקים, ראה באור 18-ג(2).

2. כולל הכנסות לקבל בחוזי הקמה :

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אלפי ש"ח	
420,488	708,752
380,261	686,473
40,227	22,279
12,359	-
27,868	22,279

עלויות שהתהוו בתוספת רווחים שהוכרו
בניכוי - מקדמות שנתקבלו וחשבונות על התקדמות העבודות

בניכוי - סיווג להלוואות ללקוח לזמן ארוך
יתרת הכנסות לקבל בחוזי הקמה

3. התחייבות בגין עבודות בחוזי הקמה :

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אלפי ש"ח	
159,281	116,992
195,546	124,897
36,265	7,905

עלויות שהתהוו בתוספת רווחים שהוכרו
בניכוי - מקדמות שנתקבלו וחשבונות על התקדמות העבודות
יתרה המוצגת בהתחייבויות שוטפות בסעיף מקדמות מלקוחות

לודן חברה להנדסה בע"מ
באורים לדוחות הכספיים

באור 6-ב - חייבים אחרים ויתרות חובה

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
<i>אלפי ש"ח</i>		
3,676	5,951	הוצאות מראש
2,039	3,507	מוסדות ממשלתיים
5,746	2,454	מקדמות לספקים
111	70	עובדים
2,866	4,418	חלויות שוטפות בגין הלוואה ללקוח ⁽¹⁾
1,953	3,210	אחרים
16,391	19,610	

(1) ראה באור 9(2).

באור 7 - מלאי

ליום 31 בדצמבר 2014, המלאי כולל מוצרים ואביזרים בסך 1,103 אלפי ש"ח, שנרכשו עבור פרויקט Turn-Key ספציפי, שטרם סופקו לתאריך המאזן (אשתקד – 3,376 אלפי ש"ח).

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 8 - חברות כלולות - השקעות והלוואות

א. חברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני

1. להלן תמצית נתונים כספיים לגבי חברות כלולות עיקריות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, ללא התאמה לשיעורי הבעלות המוחזקים בידי הקבוצה⁽¹⁾:

רווח (הפסד) לשנה	הוצאות	הכנסות	סך התחייבויות	התחייבויות שאינן שוטפות אלפי ש"ח	התחייבויות שוטפות	סך נכסים	נכסים שאינם שוטפים	נכסים שוטפים	שיעור בעלות %	
2014										
(1,552)	2,039	487	767	9	758	1,177	267	910	24%	לקסטרן בע"מ
837	15,246	16,083	28,692	25,281	3,411	30,677	27,025	3,652	40%	Agro Giethoorn Energy B.V.
2013										
(3,354)	3,354	-	(*) 1,184	279	(*) 905	(*) 445	(*) 156	289	26%	לקסטרן בע"מ
578	11,917	12,495	31,190	27,464	3,726	31,775	28,839	2,936	40%	Agro Giethoorn Energy B.V.

(*) סווג מחדש.

(1) כמו כן לחברה מספר חברות כלולות נוספות, נכון ליום 31 בדצמבר 2014 ו-2013, בעלות היקף נכסים ופעילות לא מהותיים.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 8 - חברות כלולות - השקעות והלוואות - המשך

א. חברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני - המשך

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אלפי ש"ח	
4,911	5,721
(5,533)	(5,509)
(622)	212
14,139	14,111
13,517	14,323

2. הרכב השקעות

עלות השקעה בהון (1)
הפסדים וקרנות שנצברו, נטו
סך ההשקעה במניות
שטרי הון והלוואות (2)
סה"כ השקעה בחברות כלולות

- (1) כולל יתרת מוניטין שטרם הופחתה ליום 31 בדצמבר 2014 ו- 2013 בסך של כ- 247 אלפי ש"ח ו- 270 אלפי ש"ח בהתאמה.
(2) מועד פירעונם טרם נקבע. ליום 31 בדצמבר 2014 כולל הלוואות בסך 13,978 אלפי ש"ח נקובות באירו וכ- 133 אלפי ש"ח אשר אינם צמודים ושאינם נושאי ריבית (אשתקד - 14,006 אלפי ש"ח ו- 133 אלפי ש"ח, בהתאמה).

3. פרטים נוספים:

(א) רואי החשבון של לקסטרן הפנו בחוות דעתם, מבלי לסייגה, את תשומת הלב לכך שהמשך קיומה מותנה בהמשך מכירות המוצרים ושירותים, בגיוס מקורות מימון להמשך פעילותה ובהצלחת הפיתוח של המוצרים והשירותים שפותחו.

(ב) דוחות כספיים של חברות כלולות לא צורפו לדוחות אלה, לאור חוסר מהותיות.

ב. פרטים בדבר החברות המוחזקות במישרין ע"י החברה

היקף השקעה	סכומים שהעמידה החברה לחברות מוחזקות הלוואות ושטרי הון ויתרות שוטפות		זכויות החברה	מדינת התאגדות	
	ערבויות אלפי ש"ח	שוטפות			
2014					
14,192	1,546	2,950	100	ישראל	לודן שירותי הנדסה בין לאומיים בע"מ
1,137	3,286	1,513	100	ישראל	לודן פרויקטים נדלן בע"מ
(1,082)	-	12,450	100	ישראל	לודן אנרגיה חו"ל - מימון בע"מ
26,784	6,829	15,496	100	ישראל	לודן-טק בע"מ
(10,288)	532	13,360	100	ישראל	לודן טכנולוגיות סביבה בע"מ
30,743	12,193	46,769			
2013					
20,964	1,033	668	100	ישראל	לודן שירותי הנדסה בין לאומיים בע"מ
261	4,371	1,463	100	ישראל	לודן פרויקטים נדלן בע"מ
(1,157)	-	12,010	100	ישראל	לודן אנרגיה חו"ל - מימון בע"מ
25,760	7,412	15,203	100	ישראל	לודן-טק בע"מ
(13,184)	769	14,133	100	ישראל	לודן טכנולוגיות סביבה בע"מ
32,644	13,585	43,477			

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 8 - חברות כלולות - השקעות והלוואות - המשך

ג. פרוט החזקות בתאגידים עיקריים המוחזקים בשרשור על ידי החברה ליום 31 בדצמבר 2014:

שיעור ההחזקה ע"י החברה המחזיקה ב- %	מדינת ההתאגדות	התאגיד המוחזק	החברה המחזיקה
100	ישראל	לודן הנדסה ישראל בע"מ	לודן שירותי הנדסה בין לאומיים בע"מ
80	רומניה	Ludan Engineering S.R.L	לודן שירותי הנדסה בין לאומיים בע"מ
81.5	הולנד	Ludancom B.V	לודן שירותי הנדסה בין לאומיים בע"מ
100	סרביה	Ludan Engineering D.O.O Serbia	לודן שירותי הנדסה בין לאומיים בע"מ
98	ישראל	לודן מערכות תוכנה ובקרה בע"מ	לודן-טק בע"מ
3.4	ישראל	שימקוטק בע"מ	לודן-טק בע"מ
48.3	ישראל	שימקוטק בע"מ	לודן-טק החזקות בע"מ
48.3	ישראל	שימקוטק בע"מ	לודן-טק החזקות ישראל בע"מ
100	הולנד	KH Engineering B.V.	Ludancom B.V.
100	בלגיה	KH Engineering N.V.	Ludancom B.V.
95	הולנד	LUDAN Renewable Energy B.V.	לודן טכנולוגיות סביבה בע"מ
100	קוראטיה	Ludan Environmental D.O.O.	לודן טכנולוגיות סביבה בע"מ
24	ישראל	לקסטון בע"מ ⁽¹⁾	לודן טכנולוגיות סביבה בע"מ
40	הולנד	⁽¹⁾ Agro Giethoorn Energy B.V	לודן אנרגיה חו"ל - מימון בע"מ
45	הולנד	⁽¹⁾ BioGast Agro Hensbroek BV	לודן אנרגיה חו"ל - מימון בע"מ

בנוסף, קיימות חברות נוספות, בעלות היקפי פעילות שאינם מהותיים, המוחזקות בשרשור על ידי החברה.

⁽¹⁾ חברות כלולות המוצגות לפי שווי מאזני.

ד. פרטים בדבר דיבידנד שנתקבל או שהחברה זכאית לקבלו מחברות מאוחדות ומאוחדות באיחוד יחסי

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			מחברה מאוחדת
2013	2013	2014	
אלפי ש"ח			
14,159	4,788	-	

לאחר תאריך המאזן קיבלה החברה מחברה מאוחדת דיבידנד בסך של כ- 4,062 אלפי ש"ח.

באור 8 - חברות כלולות - השקעות והלוואות - המשך

ה. מידע נוסף לגבי חברות מאוחדות מהותיות

1. Ludancom B.V. והחברות בשליטתה (להלן "קבוצת לודן הולנד")

- 1.1. החברה החזיקה בכ- 58% מההון ומזכויות ההצבעה ב-Ludancom B.V., כאשר כ- 38% מהזכויות שאינן מקנות שליטה הוחזקו ע"י משקיע פיננסי (להלן - "שותף המיעוט"), והיתרה, כ- 4%, על ידי מנהלים בכירים בקבוצת לודן הולנד. מקום התאגדותה של Ludancom B.V. הינו בהולנד ועיקר פעילותה מתבצעת במדינה זו ובבלגיה.
- 1.2. ביום 16 בדצמבר, 2014 רכשה החברה משותף המיעוט את מלוא החזקותיו במניות Ludancom B.V. מהלך רכישת החזקות של שותף המיעוט שולב עם הרחבת החזקות מנהליה הבכירים של קבוצת לודן הולנד, כך שבהשלמת המהלך מחזיקה החברה (באמצעות חברת הבת - לודן שירותי הנדסה בין-לאומיים בע"מ) ב- 81.5% מהון המניות ומזכויות ההצבעה ב-Ludancom B.V. והיתרה, 18.5% מוחזקת על ידי מנהלים בכירים בקבוצת לודן הולנד.
- עלות רכישת מניות שותף המיעוט הינה בסך של 4,360 אלפי אירו, אשר ממונה כדלקמן:
- הלוואת מוכר בסך של 10 מיליון ש"ח, בריבית שנתית קבועה בשיעור של 5%, כאשר סכום הקרן יוחזר בתשלום אחד בתום 3 שנים ממועד הענקת הלוואה, ותשלומי הריבית ישולמו כל רבעון.
 - הלוואה מבנק בסך של 5 מיליון ש"ח, למשך 5 שנים. בריבית שנתית קבועה בשיעור של 3.75%, כאשר סכום הקרן והריבית מוחזרים בתשלומים חודשיים.
 - "תשלום נדחה" בסך של 1,275 אלפי אירו (5,921 אלפי ש"ח), אשר ישולם לשיעורין במהלך שנתיים ממועד השלמת העסקה, ומקורו מפרעון הלוואות שהעמידה החברה למנהלים הבכירים בגין רכישת 15% מהון המניות של Ludancom B.V.
 - רכישת זכויות המיעוט בשילוב עם הרחבת החזקות מנהליה הבכירים של קבוצת לודן הולנד, טופלה בדוחות הכספיים כמפורט בבאור 2-ג'; כתוצאה מעסקה זו, ההון העצמי המיוחס לבעלים של החברה הופחת בסך של כ- 9,186 אלפי ש"ח, המשקף את ההפרש בין התמורה נטו בקשר לרכישה לבין השווי המאזני הנרכש. סך ההון, כולל הזכויות שאינן מקנות שליטה, הופחת בכ- 15,018 אלפי ש"ח.
- 1.3. מידע פיננסי עיקרי מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים של קבוצת לודן הולנד:

נתונים על המצב כספי

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
<i>אלפי ש"ח</i>		
55,972	63,268	נכסים שוטפים
11,224	11,811	נכסים שאינם שוטפים
67,196	75,079	סה"כ נכסים
40,898	43,278	התחייבויות שוטפות
7,301	7,128	התחייבויות שאינן שוטפות
48,199	50,406	סה"כ התחייבויות
18,997	24,673	הון
67,196	75,079	סה"כ התחייבויות והון

באור 8 - חברות כלולות - השקעות והלוואות - המשך

ה. מידע נוסף לגבי חברות מאוחדות מהותיות :

1.3 (המשך)

נתוני דוחות רווח והפסד

2012	2013	2014	
<i>אלפי ש"ח</i>			
170,278	162,853	211,034	הכנסות
23,444	22,961	32,835	רווח גולמי
3,602	1,526	8,551	רווח תפעולי
2,642	1,174	5,988	רווח נקי

1.4 פרטים לעניין מגבלות משמעותיות החלות על קבוצת לודן הולנד :

1.4.1 בקשר למגבלות בחלוקת דיבידנד ו/או העברת תשלומים אחרים לבעלי מניותיה, מתוקף הסכם מימון שיש לקבוצת לודן הולנד עם תאגיד בנקאי, ראה ביאור 16-ג'-7. בהתאם להתניות הפיננסיות הנ"ל, ליום 31 בדצמבר 2014, לקבוצת לודן הולנד מגבלה בחלוקות לבעלי המניות בדרך של דיבידנד ו/או בדרך של מתן הלוואות.

יצוין כי בשנת 2013 חילקה קבוצת לודן הולנד לבעלי מניותיה דיבידנד בסך של כ- 8.2 מיליוני ש"ח. בשנת 2014 לא חילקה קבוצת לודן הולנד דיבידנד.

1.4.2 הערכים של הנכסים וההתחייבויות של קבוצת לודן הולנד מפורטים בסעיף 1.3. לעיל.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 8 - חברות כלולות - השקעות והלוואות - המשך
ה. מידע נוסף לגבי חברות מאוחדות מהותיות - המשך

2. לודן-טק בע"מ (קבוצת לודן-טק):

- 2.1. החברה מחזיקה ב-100% מההון ומזכויות ההצבעה בקבוצת לודן-טק. מקום התאגדותן של חברות קבוצת לודן-טק בישראל ושם גם מבוצעת עיקר פעילות החברות בקבוצה.
- 2.2. מידע פיננסי עיקרי מתוך הדוחות הכספיים של קבוצת לודן טק:

נתונים על המצב כספי

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
<i>אלפי ש"ח</i>		
68,272	58,197	נכסים שוטפים
12,416	10,588	חברות הקבוצה
39,591	43,157	נכסים שאינם שוטפים
<u>120,279</u>	<u>111,942</u>	סה"כ נכסים
42,388	28,367	התחייבויות שוטפות
25,712	7,025	חברות הקבוצה
28,603	49,672	התחייבויות שאינן שוטפות
96,703	85,064	סה"כ התחייבויות
23,576	26,878	הון
<u>120,279</u>	<u>111,942</u>	סה"כ התחייבויות והון

נתוני דוחות רווח והפסד

2012	2013	2014	
<i>אלפי ש"ח</i>			
72,831	96,742	65,000	הכנסות
10,224	10,368	8,748	רווח גולמי
6,260	5,820	1,661	רווח תפעולי
4,610	4,174	955	רווח נקי

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 8 - חברות כלולות - השקעות והלוואות - המשך
ה. מידע נוסף לגבי חברות מאוחדות מהותיות - המשך

2. לודן- טק בע"מ (לודן טק) - המשך

2.3 פרטים על הגבלות משמעותיות החלות על קבוצת לודן-טק:

במסגרת הסכמי מימון שיש לחברת בת בקבוצת לודן-טק עם בנק מסחרי התחייבה חברת הבת לשמירה על אמות מידה פיננסיות כמפורט בביאור 16-ג-4. בהתאם להתניות הפיננסיות הנ"ל, ליום 31 בדצמבר, 2014 לחברת הבת יכולת לשלם לבעלי המניות בדרך של דיבידנד ו/או בדרך של מתן הלוואות.

3. לודן הנדסה ישראל בע"מ:

3.1. החברה מחזיקה ב-100% מההון ומזכויות ההצבעה בלודן הנדסה ישראל, באמצעות חברת בת לודן שירותי הנדסה בינלאומיים בע"מ. מקום התאגדותה של חברת לודן הנדסה ישראל בע"מ בישראל ושם גם מבוצעת עיקר פעילות החברות בקבוצה.

3.2. מידע פיננסי עיקרי מתוך הדוחות הכספיים של לודן הנדסה ישראל בע"מ:
נתונים על המצב כספי

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
<i>אלפי ש"ח</i>		
20,412	28,080	נכסים שוטפים
2,505	1,614	חברות הקבוצה
5,682	5,434	נכסים שאינם שוטפים
28,599	35,128	סה"כ נכסים
15,242	16,768	התחייבויות שוטפות
5,952	12,829	חברות הקבוצה
5,755	4,781	התחייבויות שאינן שוטפות
26,949	34,378	סה"כ התחייבויות
1,650	750	הון
28,599	35,128	סה"כ התחייבויות והון

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 8 - חברות כלולות - השקעות והלוואות - המשך
ה. מידע נוסף לגבי חברות מאוחדות מהותיות - המשך

3. לודן הנדסה ישראל בע"מ - המשך

3.3. מידע פיננסי עיקרי מתוך הדוחות הכספיים של לודן הנדסה ישראל בע"מ:
נתוני דוחות רווח והפסד

<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	
	<i>אלפי ש"ח</i>		
-	77,754	98,268	הכנסות
-	5,920	5,169	רווח גולמי
-	2,137	(206)	רווח (הפסד) תפעולי
-	1,139	(1,340)	רווח (הפסד) נקי

3.4. פרטים על הגבלות משמעותיות החלות על לודן הנדסה ישראל בע"מ:

במסגרת הסכם מימון שנחתם בין החברה לבין גוף פיננסי (להלן: "הסכם המימון" הנזכר בבאור 12-ה' להלן) הוטלו על חברת הבת לודן הנדסה ישראל בע"מ (להלן - לודן הנדסה ישראל) המגבלות הבאות:

1. שעבוד שלילי - לודן הנדסה ישראל אינה רשאית ליצור בטוחה או לשעבד נכס מנכסיה, למעט שעבודים ספציפיים על נכסים ספציפיים, להבטחת המימון שנועד לרכישתם (שסל"ן), ולמעט לטובת הגוף הפיננסי ובהסכמתו.
 2. לודן הנדסה ישראל חתמה על כתב ערבות צולבת, ביחד עם לודן שרותי הנדסה בין לאומיים בע"מ, לפיו החברות תבטחנה בערבותן האמורה את הסילוק המלא והמדויק של כל הסכומים אשר יגיעו לגוף הפיננסי המממן ולבעלי התפקיד מטעם החברה בקשר עם האשראי שניתן לה.
- במסגרת כתבי ערבויות שחתמה לודן הנדסה ישראל עם בנקים שונים, חלה עליה מגבלה בנוגע לעשיית כל שינוי במבנה ו/או בשליטה בה ללא הסכמת הבנק.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 9 - הלוואות ללקוחות ולאחרים

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
<i>אלפי ש"ח</i>		
1,021	731	(1) עובדים
18,506	19,540	הלוואות ללקוח (בניכוי חלויות שוטפות בסך 4,418 אלפי ש"ח - שנה קודמת - סך של 2,866 אלפי ש"ח) (2)
-	4,703	חייבים בגין רכישת זכויות בחברות מאוחדות (בניכוי חלויות שוטפות בסך 1,218 אלפי ש"ח) (3)
-	100	אחרים
19,527	25,074	

(1) ההלוואות צמודות למדד המחירים לצרכן ונושאות ריבית בשיעור הנע בין 2% ל- 4% לשנה או שאינן צמודות ונושאות ריבית בשיעור של 7% לשנה.

(2) בהתאם להתקשרות בין חברה בת לבין לקוח בהקשר לפרויקטים מסוימים שהיקפם הכולל צפוי להסתכם בכ- 33 מליון ש"ח, העמידה החברה הבת ללקוח הלוואות בשיעור של כ- 80% מהיקף החיובים בגין הפרויקטים הספציפיים (כ- 20% משולמים בשוטף בהתאם לאבני דרך). ההלוואות נושאות ריבית אפקטיבית בשיעור 6.3% לשנה. יתרת ההלוואות בגין חיובים שהצטברו עד ליום 31 בדצמבר 2014 מסתכמת בכ- 24 מליון ש"ח (בשנת 2013: כ- 21 מליון ש"ח). סכום ההלוואות הכולל שהעמידה החברה הבת בגין הפרויקטים בכללותם הסתכם בסך של כ- 27 מליון ש"ח. ההלוואות החלו להיפרע החל מחודש פברואר 2014 למשך תקופה של כ- 6 שנים. ההלוואות מובטחות בשעבוד ספציפי של הציוד שסופק במסגרת הפרויקטים ללקוח. למימון ההלוואות קיבלה החברה הבת הלוואה מתאגיד בנקאי בהיקף של כ- 27 מליון ש"ח למועדי פרעון הדומים למועדי פרעון ההלוואות מהלקוח.

(3) ראה ביאור 8-ה'1.2.

ליום 31 בדצמבר
2014
אלפי ש"ח

5,636
6,762
6,801
4,450
7,061
25,074
30,710

יתרות הלוואות ללקוח לפי זמני פירעון

שנה ראשונה - חלויות שוטפות
שנה שנייה
שנה שלישית
שנה רביעית
שנה חמישית ואילך
יתרה לזמן ארוך
סך הכל

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 10 - רכוש קבוע

א. הרכב הרכוש הקבוע לפי קבוצותיו העיקריות והתנועה בו בשנת 2014 ו-2013, הינם כדלקמן:

סה"כ	שיפורים במושכר	כלי רכב אלפי ש"ח	ציוד וריהוט	קרקע ובניינים ⁽¹⁾	
עלות:					
45,664	8,535	2,339	25,450	9,340	יתרה ליום 1 בינואר 2014
2,523	-	-	2,523	-	איחוד חברה לראשונה
2,733	159	159	2,415	-	תוספות
(5,404)	(542)	(90)	(1,499)	(3,273)	גריעות
(2,072)	-	(74)	(1,998)	-	יציאה מאיחוד
					התאמות הנובעות מתרגום
(737)	(55)	36	(718)	-	דוחות כספיים
42,707	8,097	2,370	26,173	6,067	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014
פחת נצבר:					
30,637	6,401	1,734	19,226	3,276	יתרה ליום 1 בינואר 2014
1,292	-	-	1,292	-	איחוד חברה לראשונה
4,205	799	268	2,941	197	תוספות
(3,433)	(498)	(53)	(1,470)	(1,412)	גריעות
(2,052)	-	(72)	(1,980)	-	יציאה מאיחוד
					התאמות הנובעות מתרגום
(954)	(36)	38	(950)	(6)	דוחות כספיים
29,695	6,666	1,915	19,059	2,055	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014
13,012	1,431	455	7,114	4,012	יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2014
עלות:					
44,429	7,989	2,512	24,588	9,340	יתרה ליום 1 בינואר 2013
980	-	158	822	-	איחוד חברה לראשונה
3,379	670	181	2,528	-	תוספות
(2,339)	-	(443)	(1,896)	-	גריעות
					התאמות הנובעות מתרגום
(785)	(124)	(69)	(592)	-	דוחות כספיים
45,664	8,535	2,339	25,450	9,340	יתרה ליום 31 בדצמבר 2013
פחת נצבר:					
28,692	5,593	1,718	18,496	2,885	יתרה ליום 1 בינואר 2013
680	-	43	637	-	איחוד חברה לראשונה
3,762	884	263	2,224	391	תוספות
(1,881)	-	(245)	(1,636)	-	גריעות
					התאמות הנובעות מתרגום
(616)	(76)	(45)	(495)	-	דוחות כספיים
30,637	6,401	1,734	19,226	3,276	יתרה ליום 31 בדצמבר 2013
15,027	2,134	605	6,224	6,064	יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2013

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 10 - רכוש קבוע - המשך

(1) הקרקע בפתח תקוה, בה ממוקמים משרדי הקבוצה חכורה בחכירה מהוונת ממנהל מקרקעי ישראל לתקופה של 49 שנים (ראה להלן). לקבוצה קיימת אופציה להארכת תקופת החכירה ל- 49 שנים נוספות. זכויות החכירה טרם נרשמו על שם חברות הקבוצה בלשכת רישום המקרקעין. החברה קבעה שהחכירה האמורה מהווה חכירה מימונית בהתאם להוראות תקן חשבונאות בינלאומי 17 - "חכירות". הסכומים מופחתים על פני תקופת החכירה.

להלן פרטים בדבר יתרות דמי חכירה המהוונים:

ליום 31 בדצמבר		מועדי סיום תקופת החכירה	
2013	2014		
אלפי ש"ח			
1,443	1,431	2043	בחכירה מהוונת - פתח תקווה
623	-	2048	בחכירה מהוונת - נשר ^(*)
2,066	1,431		סה"כ

(*) ביום 27 במאי, 2014 מכרה הקבוצה את זכויותיה בנכס שנשר בתמורה בסך של 2,567 אלפי ש"ח.

(1) באשר לשעבודים על הנכסים, ראה באור 16-א.

באור 11 - מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים

יתרה להפחתה		הפחתה שנצברה	הסכום המקורי	א. ההרכב:
2013	2014	2014	2014	
אלפי ש"ח				
1,037	5,068	15,634	20,702	בסיס לקוחות ⁽¹⁾⁽²⁾
1,360	877	15,649	16,526	הסכם אי תחרות ⁽¹⁾⁽²⁾
15,501	15,516	233	15,749	מוניטין ⁽²⁾
3,930	6,899	5,599	12,498	תוכנות והוצאות פיתוח ⁽³⁾
4,874	-	-	-	סכום שטרם הוקצה
26,702	28,360	37,115	65,475	

(1) ההפחתה מחושבת על בסיס השימוש הצפוי.

(2) מתייחס בעיקר לסכומים שיוחסו לנכסים בלתי מוחשיים מזוהים ולמוניטין במועד רכישת השליטה בחברת שימקוטק בע"מ. לעניין בדיקת ירידת ערך ליחידת מניבת מזומנים הכוללת את המוניטין ראה סעיף ג' להלן.

(3) כולל עלויות פיתוח יישומי תוכנות בשנת 2014, בסך של כ- 4,189 אלפי ש"ח.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 11 - מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים - המשך

ב. להלן התנועה בסעיפי המוניטין ונכסים בלתי מוחשיים:

מוניטין	קשרי לקוחות	הסכמי אי תחרות, תוכנות והוצאות פיתוח אלפי ש"ח	סכום שטרם הוקצה	סה"כ	
עלות:					
15,739	15,888	24,742	4,874	61,243	יתרה ליום 1 בינואר 2014
10	-	4,267	-	4,277	תוספות
-	-	15	-	15	איחוד לראשונה
60	4,814	-	(4,874)	-	הקצאת סכום הרכישה (1)
(60)	-	-	-	(60)	תרגום דוחות כספיים
<u>15,749</u>	<u>20,702</u>	<u>29,024</u>	<u>-</u>	<u>65,475</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014
					הפחתה נצברת:
238	14,851	19,452	-	34,541	יתרה ליום 1 בינואר 2014
-	783	1,791	-	2,574	הפחתות 2014
(5)	-	5	-	-	תרגום דוחות כספיים
<u>233</u>	<u>15,634</u>	<u>21,248</u>	<u>-</u>	<u>37,115</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014
					יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2014
<u>15,516</u>	<u>5,068</u>	<u>7,776</u>	<u>-</u>	<u>28,360</u>	

(1) ראה באור 4 א'.

ג. בדיקת ירידת ערך מוניטין:

המוניטין מיוחס כאמור, בעיקר לחברת שימקוטק בע"מ, אשר הינה יחידת מניבת מזומנים והכלולה במגזר הפעילות "תוכנה ובקרה", כמפורט בבאור 26.

לצורך בחינת ירידת הערך של המוניטין, הוערך סכום בר ההשבה של שימקוטק, בהתבסס על שווי השימוש שלה, שנקבע בעזרת מערכי שווי חיצוניים בלתי תלויים, חברת חיסונים פיננסיים בע"מ (להלן "מעריך השווי"), ב"שיטת ה-D.C.F".

סכום בר ההשבה שהוערך כאמור, הינו גבוה מהערך בספרים של שימקוטק, הכולל את המוניטין המיוחס; סכום בר ההשבה הסתכם בסך של כ- 45.9 מיליון ש"ח בעוד שהערך בספרים מסתכם בסך של כ- 39.9 מיליון ש"ח.

בהערכת הסכום בר ההשבה, הסתמך מעריך השווי על נתונים פיננסיים הקשורים לשימקוטק ועל מידע שהתקבל מהנהלת החברה, וכן הובאו בחשבון, בין היתר, ההנחות כדלקמן:

- (1) שיעור היוון לפני מס של כ- 15.5% (כ- 10.8% לאחר מס).
אומדן שיעור היוון התבסס על שיעור ריבית חסרת סיכון של אג"ח ממשלתי, מותאם לפרמיית הסיכון הנובעת מהשקעה בהון ואת הסיכון הספציפי של שימקוטק.
- (2) שיעור צמיחה לטווח ארוך - 1.5%.
שימקוטק הינה חברת פרויקטים, אולם הלקוחות שלה בתחום התחבורה הציבורית הם לקוחות ארוכי טווח אשר הצמיחה הטבעית שלהם מבטיחה צמיחה לשימקוטק לאורך זמן. לפיכך הונחה צמיחה לטווח ארוך בשיעור של 1.5%.
רגישות לשינויים בהנחות:
- (3) שינוי בהנחות הנ"ל יכול לגרום לכך שהסכום בר ההשבה יהיה נמוך מהערך בספרים. להלן הפרטים לענף השינוי בשתי ההנחות אשר יביא לכך שהסכום בר ההשבה יהיה זהה לערך בספרים:
 - שיעור היוון לפני מס של כ- 18%.
 - שיעור צמיחה שלילי.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 12 - הלוואות ואשראי מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים

באור זה מספק מידע בדבר התנאים החוזיים של הלוואות ואשראי נושאי ריבית של הקבוצה, הנמדדים לפי העלות המופחתת. מידע נוסף בדבר החשיפה של הקבוצה לסיכוני ריבית, מטבע חוץ ונזילות, ניתן בבאור 18 מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים.

ליום 31 בדצמבר		א. התחייבויות שוטפות
2013	2014	
<i>אלפי ש"ח</i>		הרכב:
17,356	32,576	אשראי מתאגיד בנקאי והלוואות On-Call חלויות שוטפות של התחייבויות לזמן ארוך
11,824	10,562	
<u>29,180</u>	<u>43,138</u>	
		סה"כ התחייבויות שוטפות

ליום 31 בדצמבר		ב. התחייבויות שאינן שוטפות
2013	2014	
<i>אלפי ש"ח</i>		
34,823	41,451	הלוואות מתאגידים בנקאיים הלוואות מוכר ⁽¹⁾
-	10,000	
13,551	2,503	הלוואות מנותני אשראי אחרים ⁽²⁾
48,374	53,954	בניכוי חלויות שוטפות
11,824	10,562	
<u>36,550</u>	<u>43,392</u>	
		סך התחייבויות שאינן שוטפות

(1) מתייחס להלוואה בסך של כ- 10,000 אלפי ש"ח שנתקבלה ממוכר זכויות המיעוט ב-LUDANCOM B.V, כמפורט בבאור 8-ה'1.2.

735	597	(2) הלוואות מנותני אשראי אחרים: התחייבות בגין חכירה מימונית הלוואות לזמן ארוך מנותני אשראי אחרים ^(*)
12,816	1,906	
<u>13,551</u>	<u>2,503</u>	סך התחייבויות לאחרים

(*) באור 12-ה'.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 12 - הלוואות ואשראי מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים - המשך

ג. פרטים בדבר ריבית והצמדה

ליום 31 בדצמבר		ריבית נקובה	הצמדה / מטבע	
2013	2014			
<i>אלפי ש"ח</i>				
2,970	7,844	פריים + 0.75% 4%	ש"ח - לא צמוד	הלוואות On-Call
14,386	16,128	ליבור + 2.4%	אירו	הלוואות On-Call
-	502	ליבור + 5%	רון	הלוואות On-Call
-	8,102	פריים + 1.2% 2%	ש"ח - לא צמוד	הלוואות לזמן קצר מבנקים
4,351	2,517	פריים + 0.9% 1.45%	ש"ח - לא צמוד	הלוואות מבנקים לזמן ארוך
26,100	22,658	5.1%-5.33%	ש"ח - לא צמוד	הלוואות מבנקים לזמן ארוך
-	12,776	3.2%-3.75%	ש"ח - לא צמוד	הלוואות מבנקים לזמן ארוך
4,372	3,286	5.6%-6.9%	ש"ח - צמוד למדד המחירים	הלוואות מבנקים לזמן ארוך
-	214	5.45%	אירו	הלוואות מבנקים לזמן ארוך
735	597	5%-6.5%	אירו	התחייבות בגין חכירה מימונית
12,791	1,906	5.9%	ש"ח - צמוד למדד המחירים	הלוואות לזמן ארוך מנותני אשראי
-	10,000	5%	ש"ח לא צמוד	אחרים ⁽¹⁾
25	-	-	אירו	הלוואות מוכר ⁽²⁾ אחרים
65,730	86,530			סך הלוואות ואשראי מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים

(1) ראה ביאור 12-ה.
(2) ראה ביאור 8-ה'-1.2.

באור 12 - הלוואות ואשראי מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים - המשך
ד. פרטים נוספים בדבר התחייבויות שאינן שוטפות

(1) לעניין פילוח לפי מטבעות ובסיסי הצמדה ראה ביאור 18-ד-1.

ליום 31 בדצמבר 2014	(2) יתרות לפי זמני פירעון
<i>אלפי ש"ח</i>	
10,562	שנה ראשונה – חלויות שוטפות
10,038	שנה שנייה
17,764	שנה שלישית
7,241	שנה רביעית
8,349	שנה חמישית ואילך
53,954	סך הכל

ה. הלוואות מנותני אשראי אחרים

ביום 14 ביוני 2011, התקשרה החברה עם גוף פיננסי (להלן: "המממן"), בהסכם (להלן: "הסכם המימון"), לפיו יועמדו לחברה סכומים ומסגרות אשראי בסכום מירבי כולל של 35 מיליון ש"ח, לצורכי השקעה בחברות פרויקט בתחום הביגוד בספרד ובמדינות אחרות חברות באיחוד האירופאי, וכן למטרות השקעה ריאליות לפיתוח עסקיה של החברה.

עד ליום 31 בדצמבר 2014, הועמדו לחברה סכומים ומסגרות אשראי בסכום המירבי הכולל שנקבע בהסכם המימון, כאשר 20 מיליון ש"ח הועמדו לזכות החברה כהלוואה והופקדו בחשבון המימון, ו- 15 מיליון ש"ח הועמדו לזכות החברה כמסגרת אשראי נוספת. מסגרת האשראי הנוספת פקעה ולא נוצלה.

ההלוואה אמורה הייתה להיפרע במשך 5 שנים ממועד ההשלמה, כאשר 25% מהקרן (הצמודה למדד) הוחזרו בתשלום אחד בתום השנה השנייה ממועד ההשלמה.

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2014, פרעה החברה סך של כ-8 מיליון ש"ח מיתרת ההלוואה באותה העת, בפירעון מוקדם. כתוצאה מכך שולמה עמלת פירעון מוקדם בסך של כ-1 מיליון ש"ח אשר נזקף לסעיף הוצאות מימון ברבעון השלישי.

הפירעון המוקדם מומן על ידי הלוואה מתאגיד בנקאי, לתקופה של 5 שנים, לפירעון בתשלומים רבעוניים בריבית קבועה של 3.35% לשנה ללא הצמדה.

יתרת ההלוואה תיפרע לאורך 3 השנים הבאות, בתשלומים רבעוניים המהווים כל אחד פירעון של 6.25% מהקרן.

ההלוואה צמודה למדד המחירים לצרכן ונושאת ריבית בשיעור של 5.9% לשנה. (שיעור אפקטיבי, המביא בחשבון את הוצאות הגיוס, של 6.6% לשנה).

בנוסף לריבית ישולם סכום נוסף תלוי הצלחת ההשקעה - "קיקר" - 17% מחלקה של החברה ברווח התפעולי התזרימי של כל חברת פרויקט, בניכוי הוצאות מיסוי והוצאות מימון בנקאי, למשך 5 שנים ממועד מסירת כל מתקן הממומן בכספי הסכם המימון למזמין, או בכל מועד אחר בתוך 18 חודשים ממועד המסירה האמור, על פי שיקול הדעת של המממן.

ו. לעניין שעבודים, ערבויות והתניות פיננסיות, ראה באור 16.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 13 - ספקים ונותני שירותים

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
אלפי ש"ח		
44,767	41,928	ההרכב:
5,075	7,149	חשבונות פתוחים
6,221	5,403	המחאות לפירעון
56,063	54,480	הוצאות לשלם לספקים

באור 14 - זכאים אחרים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
אלפי ש"ח		
28,951	27,392	ההרכב:
8,959	6,560	התחייבות בשל הטבות לעובדים
6,536	5,156	מוסדות ממשלתיים
1,709	1,415	הוצאות לשלם
127	102	הפרשה לתביעות משפטיות
1,674	1,218	הפרשות להשלמה בגין עבודות שבוצעו
6,197	3,346	זכאים בגין רכישת זכויות בחברות מאוחדות (באור 4-ב')
54,153	45,189	אחרים

באור 15 - התחייבויות בשל הטבות לעובדים

הטבות לעובדים כוללות הטבות לטווח קצר והטבות לאחר סיום העסקה.

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
אלפי ש"ח		
8,249	7,483	ההרכב התחייבויות שאינן שוטפות:
6,904	5,983	הטבות לאחר סיום העסקה (א)
15,153	13,466	התחייבויות אחרות לזמן ארוך (ג)
		סה"כ התחייבויות בשל הטבות לזמן ארוך

א. הטבות לאחר סיום העסקה

(1) ההטבות לעובדים לאחר סיום העסקה ממומנות, בדרך כלל, על ידי הפקדות המסווגות כתוכנית הטבה מוגדרת או כתוכנית הפקדה מוגדרת.

דיני העבודה וחוק "פיצויי פיטורים, תשכ"ג-1963" בישראל מחייבים את החברה לשלם פיצויים לעובדים בעת פיטוריהם או פרישתם, או לבצע הפקדות שוטפות בתוכניות הפקדה מוגדרת לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין כמתואר להלן. חישוב ההתחייבות בשל סיום יחסי עובד - מעביד מתבצע על פי הסכם העסקה בתוקף ומבוסס על משכורת העובד אשר לדעת ההנהלה, יוצרת את הזכות לקבל את הפיצויים.

באור 15 - התחייבויות בשל הטבות לעובדים - המשך

א. הטבות לאחר סיום העסקה - המשך

(2) KH, חברה מאוחדת בהולנד (להלן החברה המאוחדת ו/או KH);

התחייבויות KH לפנסיה לעובדיה מכוסה באמצעות תכנית פנסיה מוגדרת הטבה (Defined Benefit Plan). KH מכירה בהתחייבויות לתשלומי פנסיה לעובדים בהתאם לתחזיות ההנהלה וחישוב אקטוארי בניכוי שווי ההשקעות בקרן הפנסיה.

כמו כן, הדוחות הכספיים כוללים התחייבות כללית לפנסיה בסך של 284 אלפי ש"ח (2013- כ-287 אלפי ש"ח), אשר להערכת הנהלת החברה והנהלת KH מכסה חבויות נוספות אפשריות של KH בקשר עם עובדים שלא נכללו בתוכנית הפנסיה ללא אישורם וכן לכיסוי עדכונים ותיקונים אפשריים בחבות לעובדים לגביהם חושבה ההתחייבות האקטוארית.

על פי הדין הנוהג בהולנד, מוטלת על מעסיק בהולנד חובה לערוך הפרשות לפיצויי פיטורים רק מקום בו הוא יודע מראש על הכוונה לפטר עובדים וביחס לאותם עובדים המיועדים לפיטורים. בדוחות הכספיים לא נכללת הפרשה לתשלום פיצוי פיטורים לעובדי KH, מאחר ואין כוונה לצמצם את מצבת כח האדם באופן מהותי. החברה מעריכה כי לא קיימת חשיפה מהותית בגין הנ"ל.

(3) לודן רומניה - חברה מאוחדת ברומניה;

עובדים ברומניה כוללים בתוכנית פנסיה מטעם ממשלת רומניה ולא קיימת למעסיקים חובת תשלום פיצויי פיטורים ו/או פנסיה. לפיכך, בדוחות הכספיים לא נכללה הפרשה בגין עובדי לודן רומניה.

(4) לודן KH בלגיה - חברה מאוחדת בבלגיה;

על פי הדין הנוהג בבלגיה, מוטלת על מעסיק בבלגיה חובה לערוך הפרשות לפיצויי פיטורים רק מקום בו הוא יודע מראש על הכוונה לפטר עובדים וביחס לאותם עובדים המיועדים לפיטורים. בדוחות הכספיים לא נכללת הפרשה לתשלום פיצוי פיטורים לעובדי KH בלגיה, מאחר ואין כוונה לצמצם את מצבת כח האדם בלגיה באופן מהותי. החברה מעריכה כי לא קיימת חשיפה מהותית בגין הנ"ל.

תכניות להפקדה מוגדרת

לגבי חלק מתשלומי הפיצויים, חלים תנאי החוק אשר על-פיו הפקדותיה השוטפות של הקבוצה בקרנות פנסיה ו/או בפוליסות בחברות ביטוח, פוטרות אותה מכל התחייבות נוספת לעובדים, בגינם הופקדו הסכומים כאמור לעיל. הפקדות אלו וכן הפקדות בגין תגמולים מהוות תכניות להפקדה מוגדרת.

הסכום הכולל של ההוצאות שהוכרו ברווח והפסד בגין תכניות להפקדה מוגדרת בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 הינו 1,083 אלפי ש"ח (2013 - 902 אלפי ש"ח).

באור 15 - התחייבויות בשל הטבות לעובדים - המשך

ב. תכניות הטבה לאחר סיום העסקה - תוכנית הטבה מוגדרת

החלק של תשלומי הפיצויים שאינו מכוסה על ידי הפקדות בתכניות להפקדה מוגדרת, כאמור לעיל, מטופל על ידי הקבוצה כתכנית להטבה מוגדרת לפיה מוכרת התחייבות בגין הטבות עובדים ובגינה הקבוצה מפקידה סכומים בקופות מרכזיות לפיצויים ובפוליסות ביטוח מתאימות.

(1) נכסי והתחייבויות התוכנית, נטו

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
אלפי ש"ח		
41,473	40,266	ערך נוכחי של המחויבות בגין תכנית הטבה מוגדרת
33,512	33,067	שווי הוגן של נכסי התכנית
7,961	7,199	התחייבויות נטו בגין הטבה מוגדרת
288	284	התחייבות כללית אחרת
<u>8,249</u>	<u>7,483</u>	התחייבויות נטו, בגין הטבות לאחר סיום העסקה

(2) התנועה בערך נוכחי במחויבות בגין תכניות הטבה מוגדרות

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
אלפי ש"ח		
40,904	41,473	מחויבות בגין תכניות הטבה מוגדרות ליום 1 בינואר
(3,501)	(4,885)	הטבות ששולמו
4,472	4,938	עלויות שרות שוטף ועלויות ריבית
(402)	(1,260)	רווחים אקטואריים
<u>41,473</u>	<u>40,266</u>	מחויבות בגין תכניות הטבה מוגדרות ליום 31 בדצמבר

(3) התנועה בנכסי התכנית

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
אלפי ש"ח		
31,571	33,512	שווי הוגן של נכסי התכניות ליום 1 בינואר
3,436	3,244	סכומים שהופקדו
(2,655)	(3,903)	הטבות ששולמו
1,001	970	תשואה צפויה מנכסי התוכניות
159	(756)	רווחים (הפסדים) אקטואריים
<u>33,512</u>	<u>33,067</u>	שווי הוגן של נכסי התכניות ליום 31 בדצמבר

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 15 - התחייבויות בשל הטבות לעובדים - המשך

ב. תכניות הטבה לאחר סיום העסקה - תכנית הטבה מוגדרת - המשך

(4) הוצאה שנוקפה לרווח והפסד

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח		
3,297	3,179	3,735
348	292	230
<u>3,645</u>	<u>3,471</u>	<u>3,965</u>

עלויות שרות שוטף
עלויות ריבית, נטו

(5) תנועה ברווח כולל אחר

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח		
(2,450)	(2,368)	(1,808)
82	560	502
<u>(2,368)</u>	<u>(1,808)</u>	<u>(1,306)</u>

יתרת לתחילת שנה
רווח אקטוארי
יתרה לסוף שנה

(6) הנחות אקטואריות

ההנחות האקטואריות העיקריות למועד הדיווח (לפי ממוצע משוקלל נומינלי):

2013	2014
%	
3.73%	3.23%
3.86%	3.73%
4.28%	3.42%

שיעור ההיוון ביום 31 בדצמבר
תשואה צפויה על נכסי תוכנית ליום 1 בינואר
שיעור עליות שכר עתידיות

ההנחות בדבר שיעור התמותה העתידי מבוססות על נתונים סטטיסטיים שפורסמו ועל לוחות תמותה מקובלים.

ג. התחייבות בגין הטבות אחרות

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אלפי ש"ח	
10,783	11,299
18,168	16,093
<u>28,951</u>	<u>27,392</u>
1,195	709
5,709	5,274
<u>6,904</u>	<u>5,983</u>

לטווח קצר:
התחייבות בגין חופשה
עובדים בשל משכורות, נלוות ומענקים

לטווח ארוך:
מענק התמדה
התחייבות בגין חופשה

באור 16 - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. שעבודים

(1) על נכס הנדליין ועל כל הזכויות החוזיות של לודן פרויקטים נדליין בע"מ (להלן - "לודן נדליין") בפתח תקוה (בגוש 6364 חלקה 60 מגרש מס 1006) מוטלים שעבודים קבועים מדרגה ראשונה לטובת בנקים להבטחת הלוואות שנתקבלו מהם. כמו כן, התחייבה לודן נדליין לרשום משכנתא על הנכס בלשכת רישום המקרקעין לכשיהיה ניתן לעשות כן. בנוסף, מגובות הלוואות שנתקבלו מבנקים כאמור לצורך רכישת נכס הנדליין הנזכר לעיל בערבות של החברה ללא הגבלה בסכום. הסכום המובטח בשעבוד הנ"ל ובערבות החברה מסתכם ליום 31.12.2014 בסך של 3,280 אלפי ש"ח.

(2) KH Engineering B.V. (להלן - "לודן הולנדי") מממנת את פעילותה השוטפת ממקורותיה העצמאיים. בנוסף עומד לרשותה אשראי מבנק מסחרי הולנדי, שנכון למועד הדוח, לודן הולנד אינה מנצלת אותו, למעט מתן ערבויות ללקוחות בקשר לפרויקטים נוכחיים. מסגרת האשראי ללודן הולנד ניתנה כנגד שעבוד שוטף כללי וכנגד שעבוד שלילי שניתן לבנק מסחרי בהולנד. ראה ביאור 8 הסכום המובטח בשעבוד הנ"ל מסתכם ליום 31.12.2014 בסך של 332 אלפי יורו.

(3) כספי הלוואת הסכם המימון, הנזכר בבאור 12-ה, מובטחים, בין היתר, בשעבוד החזקותיה של החברה בחברת לודן אנרגיה חו"ל - מימון בע"מ וכן שעבודים צולבים בין החברה לבין לודן הנדסה ישראל בע"מ. הסכום המובטח בשעבוד הנ"ל מסתכם ליום 31.12.2014 בסך של 1,906 אלפי ש"ח. לעניין התחייבות שלא ליצור שעבודים (שעבוד שלילי) ראה סעיף ג' להלן.

ב. ערבויות

החברה ערבה להתחייבויות חברות מאוחדות לבנקים ולאחרים, כלדקמן ;

(1) החברה ערבה להתחייבות חברות מאוחדות לבנקים בגין אשראי ובגין ערבויות בנקאיות שנתנו חברות מאוחדות ללקוחות להבטחת ביצוע עבודות. הסכום הנערב ליום 31 בדצמבר 2014 מסתכם בסך של כ- 12 מליון ש"ח (ראה ביאור 8-ב').

(2) הערבויות הבנקאיות שהוצאו עבור חברות מאוחדות ולאחרים הסתכמו ליום 31 בדצמבר 2014 בסך של כ- 48 מליון ש"ח (כ- 44 מליון ש"ח בניכויי מזומנים משועבדים לערבויות).

באור 16 - התחייבויות תלויות והתקשרויות - המשך

ג. התניות פיננסיות

להלן פרטים עיקריים לעניין התחייבויות חברות הקבוצה להתניות פיננסיות בקשר לאשראי שנתקבל מגופים מממנים:

החברה המתחייבת	התניה הפיננסית	הסכום המובטח בהתניה ליום 31.12.2014 לא כולל ערבויות (מיליוני ש"ח)	הערות
1. החברה	ההון העצמי (המיוחס לבעלי מניות בלבד) לא יפחת מ- 20% מהמאזן המאוחד	26.5	התחייבות שלא ליצור לטובת צדדים שלישיים שעבודים שוטפים על נכסי החברה
	ההון העצמי המוחשי המיוחס לבעלי המניות (ההון העצמי בניכוי נכסים בלתי מוחשיים, חברות כלולות ונכסי מסים נדחים) לא יפחת מ- 20 מליון ש"ח ומ- 10% מהמאזן המאוחד		
	עודף תפעולי - EBITDA מינימאלי בסך של 20 מיליון ש"ח		
2. החברה	ההון לא יפחת מ- 10% מהמאזן	-	התחייבות שלא ליצור לטובת צדדים שלישיים שעבודים שוטפים על נכסי החברה
3. החברה	ההון לא יפחת מ- 10% מהמאזן	9.5 לבנק א' 9.8 לבנק ב'	התחייבות שלא ליצור לטובת צדדים שלישיים שעבודים שוטפים על נכסי החברה וכן התחייבות להודיע לבנק על כל תביעה משפטית שתעלה על 1.5 מליון ש"ח
	ההון המוחשי (ההון בניכוי נכסים בלתי מוחשיים, חברות כלולות ונכסי מסים נדחים) לא יפחת מ- 32 מיליון ש"ח צמוד למדד		

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 16 - התחייבויות תלויות והתקשרויות - המשך

ג. התניות פיננסיות - המשך

הערות	הסכום המובטח בהתניה ליום 31.12.2014 לא כולל ערבויות (מיליוני ש"ח)	התניה הפיננסית	החברה המתחייבת
התחייבות שלא ליצור לטובת צדדים שלישיים שעבודים שוטפים על נכסי שימקוטק וכן התחייבות להודיע לבנק על כל תביעה משפטית שתעלה על 2 מליון ש"ח	22.7	ההון העצמי המוחשי המיוחס לבעלי המניות (ההון העצמי בניכוי נכסים בלתי מוחשיים, נכסי מסים נדחים ובתוספת/ניכוי יתרות זכות/יתרות חובה של חברות הקבוצה נטו) לא יפחת מ- 20 מליון ש"ח ומ- 30% מהמאזן המוחשי של שימקוטק היחס בין חוב פיננסי ל- EBITDA לא יעלה על 5, 4.5 ו- 4 ביחס לשנים 2013, 2014 ו- 2015, בהתאמה	4. חברת הבת שימקוטק בע"מ
ההתניות נבחנות בכל רבעון או לגבי 4 רבעונים אחרונים, לפי הענין	1.9	בגין אשראי שנתקבל מגוף פיננסי כמפורט בביאור 12 ה' החברה התחייבה כלפי המממנים לעמוד בהתניות פיננסיות כמפורט בסעיף 1 ו- 2 לעיל.	5. החברה

החברה ושימקוטק לא עמדו בהתניות הפיננסיות המתוארות לעיל. החברה וחברת הבת שימקוטק קיבלו
 WAIVER מהבנקים ומנותני האשראי האחרים לגבי ההתניות הפיננסיות המתוארות לעיל נכון ליום 31
 בדצמבר, 2014.

באור 16 - התחייבויות תלויות והתקשרויות - המשך

ג. התניות פיננסיות - המשך

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2015 חתמה החברה על התניות פיננסיות חדשות המפורטות להלן למול הבנקים ונותני האשראי האחרים אשר יחליפו את ההתניות הפיננסיות הרשומות לעיל:

הערות	התניה הפיננסית	החברה המתחייבת
התחייבות שלא ליצור לטובת צדדים שלישיים שעבודים שוטפים על נכסי החברה	סה"כ ההון המאוחד של החברה לא יפחת מ- 70 מליון ש"ח	6. החברה
	יחס סה"כ ההון המאוחד של החברה לעומת המאזן המאוחד לא יפחת מ:	
	2014-2015 - 11%	
	2016 - 13%	
	2017 - 16%	
	2018 ואילך - 17%	
	יחס ערבויות בנקאיות לסה"כ ההון מאוחד של החברה קטן מ 2.	
	מינימום EBITDA ליום 30.6.2015 בלבד לא יפחת מ 17.5 מליון ש"ח	
יחס חוב נטו ל- EBITDA לא יעלה על:		
2015 - 5.25		
2016 - 4.75		
2017 - 4.25		
2018 ואילך - 4.00		
יחס EBITDA תזרימית לשירות החוב לא יפחת מ		
2015 - 2016 - 1.2		
2017 ואילך - 1.3		
יחס החוב לזמן קצר (ללא חלויות שוטפות של הלוואות לזמן ארוך) להון חוזר תפעולי לא יעלה על 70%		

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2015, בצעה החברה הנפקת אג"ח לציבור, ראה באור 28.

7. בקשר למסגרת אשראי שקיבלה חברה מאוחדת, לודן הולנד מתאגיד בנקאי, התחייבה לודן הולנד, לעמידה באמות מידה פיננסיות שהוגדרו (יחס הון עצמי למאזן). כמו כן, בהתאם להוראות הסכם המימון הני"ל, התחייבה לודן הולנד שלא לחלק דיבידנד, או להעביר תשלומים אחרים לבעלי מניותיה, אלא בהסכמת הבנק.

הסכום המובטח בהתניות פיננסיות אלה, מסתכם ליום 31 בדצמבר 2014 לסך של 332 אלפי יורו בגין ערבויות לפרויקטים.

החברה בהולנד העניקה הלוואה לחברת האם ללא הסכמת הבנק מראש וכתוצאה מכך לודן הולנד לא עמדה בהתניות אלו ליום 31 בדצמבר, 2014. החברה קיבלה אישור חריגה בתחילת חודש פברואר 2015. לני"ל אין השפעה על הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2014, מאחר והסכום המובטח כאמור הינו באשראי חוץ מאזני ואין לחברה הלוואות לזמן ארוך.

באור 16 - התחייבויות תלויות והתקשרויות - המשך

ד. תביעות משפטיות

כנגד החברה וחברות בנות, תלויות מספר תביעות משפטיות, אשר חלקן נכללות בכיסוי הביטוחי (בחלקן בסכום לא מוגדר) ו/או אשר לא הופעל בגין הכיסוי הביטוחי, ואשר הוגשו נגדן במהלך העסקים הרגיל. כמו כן קיימות תביעות משפטיות בגין נזקי גוף בהן נתבעות חברות הקבוצה. תביעות אלה אינן מוגדרות בסכום ולהערכת הנהלת החברה הן מכוסות באמצעות פוליסות הביטוח שלה. תביעות אלה מטופלות באמצעות יועצים משפטיים מטעם המבטחים. ספרי החברה כוללים הפרשה בגין כל ההליכים הנ"ל, אשר לדעת הנהלת החברה הינה מספקת.

ה. התקשרויות

(1) חברות הקבוצה קשורות בהסכמי שכירות משרדים לתקופות שונות. דמי השכירות לרבות דמי ניהול מסתכמים בכ- 13.2 מיליון ש"ח בשנה. להלן פרטים בדבר הסכמי השכירות בקשר עם משרדיהם העיקריים של חברות הקבוצה, כדלקמן:

שכ"ד שנתי כולל דמי ניהול באלפי ש"ח ליום 31.12.2014	תום תקופה	שטח עיקרי במ"ר	מיקום
1,405	ספטמבר 2016, וכן 4 תקופות אופציה בנות שנה כ"א	2,632	עומר (פארק התעשייה)
1,764	מרס 2019 וכן אופציה לחמש שנים נוספות.	2,840	יקנעם
1,447	דצמבר 2015, השטח הנוסף עד ליולי 2015	1,120+183 + מחסן	איירפורט סיטי
2,674	נובמבר 2020 וכן אופציה לחמש שנים נוספות	3,865	סכידם (הולנד)
1,234	ינואר 2020 וכן אופציה לחמש שנים נוספות	1,776	אמסטרדם (הולנד)
268	יוני 2015 אין אופציה לחידוש	900	סכידם (הולנד)
689	ינואר 2016 וכן אופציה לשלוש שנים נוספות	1582	אנטוורפן (בלגיה)

(2) לעניין הסכמי העסקה עם מנכ"לים משותפים - ראה באור 27-א.

(3) לעניין הסכם לקבלת מימון מגוף פיננסי ראה באור 12-ה.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 17 - הון עצמי

א. הון המניות של החברה מורכב כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר 2013		ליום 31 בדצמבר 2014	
מספר המניות		מספר המניות	
מונפק ונפרע	רשום	מונפק ונפרע	רשום
11,524,676	50,000,000	11,524,676	50,000,000

⁽¹⁾ מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג.

(1) המניות רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

ב. כתבי אופציה

(1) החל מראשית שנת 2014, פקעו כל כתבי אופציה לעובדים שהוענקו בהתאם לתקנות ההצעה הפרטית ובהמשך לתוכנית אופציה לעובדים בכירים 2006.

(2) כתבי אופציה לעובדים לרבות בעלי שליטה

הוצאות שנבעו מתוכניות האופציות שנוקפו בשנת 2013 ו-2012 כהוצאה בדוח רווח והפסד, במקביל לגידול בהון בסעיפי העודפים, הסתכמו בסך של כ- 12 אלפי ש"ח ו- 57 אלפי ש"ח בהתאמה.

ג. דיבידנד במזומן

להלן נתונים לגבי דיבידנדים ששולמו על ידי החברה לבעלי המניות, בשלוש השנים האחרונות:

סה"כ דיבידנד ששולם באלפי ש"ח	דיבידנד למניה ש"ח	
-	-	דצמבר 2014
5,762	0.50	דצמבר 2013
5,186	0.45	נובמבר 2012

באור 18 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים

א. ניהול סיכונים פיננסיים - כללי

הקבוצה חשופה לסיכונים הבאים הנובעים משימוש במכשירים פיננסיים:

(1) סיכון אשראי

(2) סיכון נזילות

(3) סיכון שוק (הכולל סיכון מטבע, סיכון ריבית וסיכון מחיר אחר)

בבאור זה ניתן מידע בדבר החשיפה של הקבוצה לכל אחד מהסיכונים שלעיל, מטרות הקבוצה, מדיניות ותהליכים לגבי מדידה וניהול של הסיכון. גילוי כמותי נוסף נכלל לאורך כל דוחות כספיים אלה.

האחריות המקיפה לבסס את מסגרת ניהול הסיכונים של הקבוצה ולפקח עליה מצויה בידי הדירקטוריון. ניהול הסיכונים מבוצע ע"י מנכ"ל משותף וסמנכ"ל הכספים, בהתאם למדיניות שאושרה על ידי הנהלת החברה.

מדיניות ניהול הסיכונים של הקבוצה גובשה בכדי לזהות ולנתח את הסיכונים העומדים בפני הקבוצה, לקבוע הגבלות הולמות לסיכונים ובקורות ולפקח על הסיכונים והעמידה בהגבלות. המדיניות והשיטות לניהול הסיכונים נסקרות באופן שוטף בכדי לשקף שינויים בתנאי השוק ובפעילות הקבוצה.

המידע הכלול במסגרת באור זה נסמך, במידה רבה, על אומדנים. לעניין זה תשומת הלב מופנית לאמור בבאור 2 ב' דלעיל, לעניין שימוש באומדנים במסגרת הדיווח הכספי, ולא-הוודאות הכרוכה באומדנים אלה.

באור 18 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים - המשך

א. ניהול סיכונים פיננסיים - כללי - המשך

(1) סיכון אשראי

סיכון אשראי הוא סיכון להפסד כספי שיגרם לקבוצה באם לקוח או צד שכנגד למכשיר פיננסי לא יעמוד בהתחייבויותיו החוזיות, והוא נובע בעיקר מחובות של לקוחות וחייבים אחרים והשקעות נזילות אחרות

(א) לקבוצה מזומנים, שווי מזומנים ופקדונות בשוק ההון אשר מופקדים בתאגידים בנקאיים גדולים. בהתאם, הנהלת החברה אינה צופה הפסדים הנובעים מסיכון אשראי זה

(ב) לקבוצה מספר רב של לקוחות. החשיפה לסיכון אשראי בקשר ללקוחות הינה מוגבלת בעיקר לפרויקטים ארוכי טווח ובהיקפים גדולים. בעבודות מסוג זה, בהן צופה החברה חשיפה לסיכונים אשראי, היא משתדלת לשמור על תזרים מזומנים חיובי ומוסרת את העבודה רק עם פירעון מרבית חובות הלקוחות. החברה בוחנת באופן שוטף את מצבת החובות וכוללת בדוחותיה הפרשה לחובות מסופקים בהתאם לאומדני החברה.

(2) סיכון נזילות

סיכון נזילות הוא הסיכון שהקבוצה לא תוכל לעמוד במחויבויותיה הפיננסיות בהגיע מועד תשלומן. גישת הקבוצה לניהול סיכונים הנזילות שלה היא להבטיח, ככל הניתן, את מידת הנזילות המספקת לעמידה בהתחייבויותיה במועד, בתנאים רגילים ובתנאי לחץ מבלי שיגרמו לה הפסדים בלתי רצויים או פגיעה במוניטין.

הקבוצה עוקבת באופן שוטף אחר דרישות תזרים המזומנים ומוודאת קיומן של רמות מספקות של מזומנים על פי דרישה לתשלום הוצאות התפעול הצפויות, הסכומים הדרושים לעמידה בהתחייבויות הפיננסיות וסכומים הדרושים להשקעות ולפיתוח עסקי הקבוצה.

(3) סיכונים שוק

סיכון שוק הוא הסיכון ששינויים במחירי שוק, כגון שערי חליפין של מטבע חוץ, מדד המחירים לצרכן, שיעורי ריבית ומחירים של מכשירים פיננסיים נסחרים, ישפיעו על הכנסות הקבוצה או על ערך החזקותיה במכשירים פיננסיים. מטרת ניהול סיכונים השוק הינה לנהל ולפקח על החשיפה לסיכונים שוק במסגרת פרמטרים מקובלים, תוך כדי מיקסום התשואה.

(א) סיכון שער חליפין ומדד

(1) הכנסות חברות מאוחדות בחו"ל וחלק מהכנסות החברות בישראל צמודות למט"ח ו/או נקובות במט"ח, בעיקר לאירו. כיוצא בכך קיימת חשיפה מטבעית בכל הקשור לשמירת יחס נאות בין הוצאות במטבע מסוים לבין הכנסות באותו מטבע. החברה מבצעת לעתים פעולות מכוונות לגידור סיכונים בדרך של שמירת היחס הנאות בין הוצאות במטבע מסוים לבין הכנסות באותו מטבע, וכן, בעיקר בקשר עם פרויקטים במזרח אירופה, בדרך של הצמדת התמורה המשולמת במטבע מקומי לאירו או דולר ארה"ב. יחד עם זאת, עלולה הקבוצה להימצא בחשיפה לתשלומים במטבע מסוים מבלי שנערכה כראוי להכנסה מקבילה באותו המטבע או בשווה ערך לו. חשיפה כזאת עלולה לנבוע משינויים מהותיים, אם יהיו, ביחסי המרה בין מטבעות וכן מפערי עיתוי. בנוסף לחברה חשיפה בגין שינויים בשערי המטבע של האירו, הרון הרומני והדינר הסרבי, שהינם מטבעות הפעילות של החברות המאוחדות בהולנד, בלגיה, רומניה וסרביה. החברה מתקשרת מעת לעת בעסקאות אקדמה להחלפת מטבע חוץ על מנת לנהל את הסיכון הנלווה לחשיפה במטבע חוץ כאמור.

באור 18 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים - המשך

א. ניהול סיכונים פיננסיים - כללי - המשך

(3) סיכוני שוק - המשך

(א) סיכון שער חליפין ומדד - המשך

(2) חלק מינורי מהתחייבות החברה לזמן ארוך מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים צמוד למדד המחירים לצרכן, לפיכך לחברה חשיפה לשינויים במדד המחירים. לאור הטווח הארוך של מועדי הפירעון של התחייבויות אלו, החברה לא רואה צורך בגידור חשיפה זו.

(ב) סיכון שערי ריבית

(1) חלק עיקרי מהתחייבויות החברה לתאגידים בנקאיים ואחרים, וכן אגרות החוב שבמחזור, הינם בריבית קבועה, לפיכך לחברה חשיפה לסיכון שווי הוגן בגין שינוי שיעור ריבית.

(2) חלק מהאמצעים הנזילים של החברה מופקדים בפקדונות צמודי מט"ח, נושאי ריבית המשתנה בעת חידוש הפקדון, או בפקדונות שקליים נושאי ריבית מבוססת פריים. לפיכך לחברה חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בגין הפקדונות הנ"ל.

(3) לחברה אשראי מתאגידים בנקאיים לזמן קצר ולזמן ארוך שהינו אשראי שקלי נושא ריבית פריים, לפיכך לחברה חשיפה לשינויים בשיעורי ריבית הפריים.

ב. סיכון אשראי

(1) חשיפה לסיכון אשראי

הערך בספרים של הנכסים הפיננסיים מייצג את חשיפת האשראי המירבית של הקבוצה. החשיפה המירבית לסיכון האשראי בתאריך המאזן, מסווגת לפי "הצד שכנגד" לנכסים הפיננסיים והינה כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
הערך בספרים		
<i>אלפי ש"ח</i>		
75,131	46,006	מזומנים ופקדונות בבנקים
139,821	133,052	לקוחות
21,372	23,958	הלוואה ללקוח
1,021	5,534	הלוואות לאחרים
15,605	15,437	חייבים אחרים
252,950	223,987	

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 18 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים - המשך

ג. סיכון אשראי - המשך

(1) חשיפה לסיכון אשראי - המשך

החשיפה המירבית לסיכון אשראי בגין הנכסים הפיננסיים לתאריך המאזן, מסווגת לפי אזורים גיאוגרפיים והינה כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
הערך בספרים		
<i>אלפי ש"ח</i>		
151,162	150,181	ישראל
58,978	61,251	מערב אירופה
42,810	12,555	מזרח אירופה
252,950	223,987	

(2) גיול חובות לקוחות והכנסות לקבל

להלן גיול חובות של לקוחות והכנסות לקבל:

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
<i>אלפי ש"ח</i>		
113,689	113,277	אינם בפיגור
12,288	9,870	פיגור של 0-30 יום
7,996	4,612	פיגור של 31-90 יום
4,098	2,135	פיגור של 91-180 יום
2,704	1,660	פיגור של 181-360 יום
1,906	4,394	פיגור של מעל שנה
142,681	135,948	
2,860	2,896	בניכוי הפרשה לחובות מסופקים
139,821	133,052	

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
<i>אלפי ש"ח</i>		
1,715	2,860	יתרה ליום 1 בינואר
1,791	36	הפרשה שבוצעה במהלך השנה (קיטון), נטו
(646)	-	חוב אבוד
2,860	2,896	יתרה ליום 31 בדצמבר

התנועה בהפרשה חובות מסופקים הייתה כדלקמן:

גם בהתחשב ביתרת לקוחות בפיגור, החברה מעריכה כי ההפרשה לחובות מסופקים נאותה וזאת לאור היכרות החברה את הלקוחות וניסיון העבר. לעניין מדיניות ההפרשה לחובות מסופקים ראה באור 2-טז-4.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 18 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים - המשך

ג. סיכון נזילות

להלן מועדי הפירעון החוזיים של התחייבויות פיננסיות ונכסים פיננסיים, כולל אומדן תשלומי ריבית:

ליום 31 בדצמבר 2014⁽¹⁾

מעל 5 שנים	3-5 שנים	1-2 שנים	עד שנה	תזרים מזומנים חוזי	הערך בספרים	
			אלפי ש"ח			
-	-	-	32,576	32,576	32,576	התחייבויות פיננסיות
-	-	-	54,480	54,480	54,480	On-Call מבנקים
-	-	-	43,971	43,971	43,971	ספקים
						זכאים אחרים
						זכאים בגין רכישת זכויות בחברות מאוחדות
-	-	10,771	1,218	11,989	10,482	הלוואות מבנקים לזמן ארוך
895	23,176	10,432	10,758	45,261	41,451	הלוואה מאחרים לזמן ארוך
-	10,500	1,282	2,009	13,791	11,906	חכירה מימונית
-	186	181	232	599	597	סה"כ
<u>895</u>	<u>33,862</u>	<u>22,666</u>	<u>145,244</u>	<u>202,667</u>	<u>195,463</u>	
						נכסים פיננסיים
-	-	-	37,794	37,794	37,794	מזומנים ושווי מזומנים
-	-	-	8,294	8,294	8,212	פקדונות מיועדים בבנקים
-	-	-	2	2	2	נכסים פיננסיים בשווי הוגן
-	-	-	133,052	133,052	133,052	לקוחות והכנסות לקבל
-	-	-	15,192	15,192	15,192	חייבים אחרים
<u>1,986</u>	<u>17,330</u>	<u>7,041</u>	<u>5,914</u>	<u>32,271</u>	<u>29,492</u>	הלוואות ללקוח ואחרים
<u>1,986</u>	<u>17,330</u>	<u>7,041</u>	<u>200,248</u>	<u>226,605</u>	<u>223,744</u>	סה"כ
<u>1,091</u>	<u>(16,532)</u>	<u>(15,625)</u>	<u>55,004</u>	<u>23,938</u>	<u>28,281</u>	סה"כ, נטו

(1) תזרים המזומנים הצפוי אינו מביא בחשבון מימוש ערבויות חוץ מאזניות.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 18 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים - המשך

ג. סיכון נזילות - המשך

ליום 31 בדצמבר 2013⁽¹⁾

מעל 5 שנים	2-5 שנים	1-2 שנים	עד שנה	תזרים מזומנים חוזי	הערך בספרים	
						התחייבויות פיננסיות
-	-	-	17,356	17,356	17,356	On-Call מבנקים
-	-	-	56,063	56,063	56,063	ספקים
-	-	-	58,896	58,896	58,896	זכאים אחרים
-	-	5,258	1,674	6,932	6,932	זכאים בגין רכישת חברה מאוחדת
6,184	18,256	7,767	8,015	40,222	34,823	הלוואות מבנקים לזמן ארוך
-	2,877	5,718	6,006	14,601	13,551	הלוואה מאחרים לזמן ארוך
6,184	21,133	18,743	148,010	194,070	187,621	סה"כ
						נכסים פיננסיים
-	-	-	59,738	59,738	59,738	מזומנים ושווי מזומנים
-	-	-	15,547	15,547	15,393	פקדונות מיועדים בבנקים
-	-	-	3	3	3	נכסים פיננסיים בשווי הוגן
-	-	-	139,821	139,821	139,821	לקוחות והכנסות לקבל
-	-	-	15,602	15,602	15,602	חייבים אחרים
9,537	7,317	3,660	3,339	23,853	22,393	הלוואות ללקוח ואחרים
9,537	7,317	3,660	234,050	254,564	252,950	סה"כ
3,353	(13,816)	(15,083)	86,040	60,494	65,329	סה"כ, נטו

(1) תזרים המזומנים הצפוי אינו מביא בחשבון מימוש ערבויות חוץ מאזניות.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 18 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים - המשך

ד. סיכוני מדד ומטבע חוץ

(1) החשיפה לסיכון מדד ומטבע חוץ

חשיפת הקבוצה לסיכון מדד ומטבע חוץ, המבוסס על ערכים נקובים, הינה כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר 2014						
פריטים כספיים						
סה"כ	במטבע ישראלי		במטבע חוץ או בהצמדה אליו			
	ללא הצמדה	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	אחר	דינר סרבי	אירו	
						נכסים
37,794	7,397	-	3,701	5,688	21,008	מזומנים ושווי מזומנים פיקדונות מיועדים בבנקים
8,212	131	-	165	-	7,916	נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד
2	2	-	-	-	-	לקוחות והכנסות לקבל מיסים שוטפים לקבל חייבים אחרים
133,052	90,438	-	6,924	5,914	29,776	הלוואות
6,194	111	5,732	97	209	45	
24,764	9,511	451	2,929	4,644	7,229	
20,371	20,371	-	-	-	-	
230,389	127,961	6,183	13,816	16,455	65,974	סה"כ נכסים
						התחייבויות
43,138	27,098	2,440	853	-	12,747	אשראי מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים
54,480	26,789	-	5,012	4,118	18,561	ספקים וקבלני משנה התחייבות בגין מיסים שוטפים
4,179	2	1,926	171	7	2,073	זכאים אחרים
55,918	23,550	-	709	331	31,328	זכאים בגין רכישת חברה מאוחדת
10,482	-	-	-	-	10,482	התחייבויות לתאגידים בנקאיים ולאחרים לזמן ארוך
43,392	40,156	2,752	484	-	-	
211,589	117,595	7,118	7,229	4,456	75,191	סה"כ התחייבויות עודף נכסים (התחייבויות)
18,800	10,366	(935)	6,587	11,999	(9,217)	

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 18 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים - המשך

ד. סיכוני מדד ומטבע חוץ - המשך

(1) החשיפה לסיכון מדד ומטבע חוץ - המשך

ליום 31 בדצמבר 2013						
פריטים כספיים						
סה"כ	במטבע ישראלי		במטבע חוץ או בהצמדה אליו			
	לא הצמדה	בהצמדה למדד המחירים לצרכן אלפי ש"ח	אחר	דולר ארה"ב	אירו	
59,738	2,823	-	6,322	28,533	22,060	נכסים
15,393	4,374	-	149	-	10,870	מזומנים ושווי מזומנים פיקדונות מיועדים בבנקים
3	3	-	-	-	-	נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד
139,821	102,823	-	3,737	820	32,441	לקוחות והכנסות לקבל מיסים שוטפים לקבל
5,753	-	5,062	65	-	626	חייבים אחרים
12,715	2,529	-	7,617	259	2,310	הלוואות
19,527	19,527	-	-	-	-	
<u>252,950</u>	<u>132,079</u>	<u>5,062</u>	<u>17,890</u>	<u>29,612</u>	<u>68,307</u>	סה"כ נכסים
						התחייבויות
29,180	8,220	6,336	204	-	14,420	אשראי מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים
56,063	29,585	-	8,285	470	17,723	ספקים וקבלני משנה התחייבות בגין מיסים שוטפים
6,417	-	5,306	-	-	1,111	זכאים אחרים
54,153	20,215	-	805	2,405	30,728	זכאים בגין רכישת חברה מאוחדת
5,258	-	-	-	-	5,258	התחייבויות לתאגידי בנקאיים ולאחרים לזמן ארוך
36,550	25,201	10,827	378	-	144	
<u>187,621</u>	<u>83,221</u>	<u>22,469</u>	<u>9,672</u>	<u>2,875</u>	<u>69,384</u>	סה"כ התחייבויות
<u>65,329</u>	<u>48,858</u>	<u>(17,407)</u>	<u>8,218</u>	<u>26,737</u>	<u>(1,077)</u>	עודף נכסים (התחייבויות)

באור 18 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים - המשך

ד. סיכוני מדד ומטבע חוץ - המשך

(2) ניתוח רגישות

התחזקות האירו כנגד הש"ח לתאריך 31 בדצמבר ועליה במדד המחירים לצרכן, היתה מגדילה (מקטינה) את ההון העצמי ואת הרווח או ההפסד בסכומים המוצגים להלן. ניתוח זה נעשה בהנחה שכל שאר המשתנים, ובמיוחד שעורי הריבית, נשארו קבועים. הניתוח לגבי שנת 2013 נעשה בהתאם לאותו בסיס.

ליום 31 בדצמבר 2013		ליום 31 בדצמבר 2014		
רווח (הפסד) כולל	הון עצמי	רווח (הפסד) כולל	הון עצמי	
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		
(815)	(815)	(47)	(47)	עליה במדד המחירים לצרכן ב- 5%
115	115	(461)	(461)	עליה בשער החליפין של אירו : 5%
912	912	600	600	דינר סרבי

ה. סיכון שיעורי ריבית

(1) סוג ריבית

המכשירים הפיננסיים נושאי הריבית של הקבוצה הינם מכשירים פיננסיים שבחלקם בריבית קבועה ובחלקם בריבית משתנה המבוססת ריבית פריים. יתרת ההתחייבויות הפיננסיות ליום 31 בדצמבר 2014 הנושאות ריבית קבועה מסתכמות בסך של 36,999 אלפי ש"ח והנושאות ריבית משתנה בסך של 49,531 אלפי ש"ח.

(2) ניתוח רגישות השווי ההוגן לגבי מכשירים בריבית קבועה

המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה של הקבוצה אינם נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, וכן הקבוצה אינה מייעדת נגזרים (חוזי החלפת ריבית) כמכשירים מגדרים בהתאם למודל חשבונאות גידור של שווי הוגן. לכן, לשינוי בשעורי הריבית לתאריך המאזן, לא צפויה כל השפעה על הרווח או ההפסד בגין שינויים בערך הנכסים וההתחייבויות בריבית קבועה.

(3) ניתוח רגישות תזרים מזומנים לגבי מכשירים בשיעורי ריבית משתנים

השפעת שינוי בשיעור ריבית הפריים על ההון העצמי ועל הרווח אינה מהותית.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 18 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים - המשך

1. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

(1) כללי

המכשירים הפיננסיים של החברה כוללים נכסים והתחייבויות כדלקמן: מזומנים ושווי מזומנים, פקדונות בבנקים, ניירות ערך למסחר, נגזרים שלא למטרת גידור, חייבים ויתרות חובה, הלוואות ללקוחות ואחרים, התחייבויות לתאגידים בנקאיים ולאחרים, ספקים וזכאים ויתרות זכות. בשל אופיים, השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של החברה שצוינו לעיל, זהה או קרוב לערך בו הם מוצגים בחשבונות.

(2) היררכיית שווי הוגן

- השווי ההוגן של נגזרים שלא למטרת גידור, הנמדדים לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד, נקבע בעיקר בהתאם לנתונים נצפים, דהיינו רמה 2.

באור 19 - הכנסות

כולל לקוחות עיקריים כדלקמן:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2012		2013		2014	
אלפי ש"ח	%	אלפי ש"ח	%	אלפי ש"ח	%
-	-	71,107	15	47,805	10
לקוח א'					

הרכב:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
אלפי ש"ח			
81,541	156,458	107,605	הכנסות מפרויקטי TURN-KEY
61,224	61,934	46,495	הכנסות אחרות מ"חוזי ביצוע"
142,765	218,392	154,100	סה"כ הכנסות על פי "חוזי ביצוע" (IAS11)
293,030	262,569	314,316	הכנסות ממכירות ושירותים
435,795	480,961	468,416	סה"כ הכנסות

באור 20 - עלות ההכנסות

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
אלפי ש"ח			
168,818	179,918	197,157	שכר עבודה ונלוות
101,415	85,300	102,526	עבודות חוץ
59,198	93,083	53,096	ציוד וחומרים
44,196	48,187	52,440	הוצאות תפעול אחרות
6,319	5,095	6,154	פחת והפחתות
379,946	411,583	411,373	

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 21 - הוצאות הנהלה וכלליות

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח		
24,386	25,731	27,333
(420)	1,791	36
1,291	783	625
2,513	3,316	3,542
6,687	6,595	6,780
2,047	2,334	2,927
<u>36,504</u>	<u>40,550</u>	<u>41,243</u>

שכר עבודה, נלוות ודמי ניהול
חובות אבודים ומסופקים (קישור)
פחת והפחתות
שכר דירה ואחזקת משרד
שכר מקצועי וביטוחים
אחרות

באור 22 - הוצאות מימון, נטו

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח		
(175)	-	-
(3,991)	(5,862)	(6,726)
(4,166)	(5,862)	(6,726)
49	-	-
874	2,250	2,004
923	2,250	2,004
(3,243)	(3,612)	(4,722)

מוצג בהוצאות מימון

הוצאות מימון בגין אגרות חוב
הוצאות מימון אחרות^(*)

מוצג בהכנסות מימון

רווחים מנכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח
והפסד
הכנסות מימון אחרות

(*) בשנת 2014 כולל עמלת פירעון מוקדם בסך של כ-1 מיליון ש"ח, כמפורט בבאור 12-ה'.

באור 23 - חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות, נטו

מתייחס בעיקר לחלק החברה בהפסדי (רווחי) לקסטרן (באור 8-א) והשקעות במתקני ביו-גז.

באור 24 - מיסים על הכנסה

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח		
5,330	7,717	4,375
(1,470)	(927)	(1,742)
(91)	(168)	(354)
<u>3,769</u>	<u>6,622</u>	<u>2,279</u>
1,274	-	103
(1,365)	(168)	(457)
(91)	(168)	(354)

א. ההרכב:

מיסים שוטפים
מיסים נדחים (ראה ב' להלן)
מיסים שנים קודמות⁽¹⁾

(1) כדלקמן:

מיסים שוטפים
מיסים נדחים (ב' להלן)

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 24 - מיסים על הכנסה - המשך

ב. נכסי והתחייבויות מיסים נדחים:

(1) נכסי והתחייבויות מיסים נדחים שהוכרו

המיסים הנדחים בגין חברות בישראל מחושבים לפי שיעור מס הצפוי לחול במועד ההיפוך כמפורט בבאור 2-יח-2 לעיל. מיסים נדחים בגין חברות בנות הפועלות מחוץ לישראל חושבו לפי שיעורי המס הרלוונטיים בכל מדינה.

נכסי והתחייבויות מיסים נדחים מיוחסים לפריטים הבאים:

סה"כ	אחרים	ניכויים והפסדים להעברה	הטבות לעובדים	הפרשי מדידה מדיווח על בסיס מזומן לדיווח על בסיס צבירה	
(4,496)	(34)	(2,322)	(3,953)	1,813	יתרה ליום 1 בינואר, 2013
					התנועה בשנת 2013:
(300)	-	-	(300)	-	איחוד לראשונה
(927)	(347)	1,609	(376)	(1,813)	זקיפה לדוח רווח והפסד
453	279	28	146	-	זקיפה לרווח כולל
(5,270)	(102)	(685)	(4,483)	-	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2013
					התנועה בשנת 2014:
(2,199)	(600)	(1,870)	271	-	זקיפה לדוח רווח והפסד
81	(1)	82	-	-	זקיפה לרווח כולל
(7,388)	(703)	(2,473)	(4,212)	-	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2014

(2) נכסי מיסים נדחים שלא הוכרו

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אלפי ש"ח	
3,458	1,373

בגין הפסדים לצרכי מס

לפי חוקי המס הקיימים, אין הגבלת זמן על ניצול הפסדים לצורכי מס הניתנים לניכוי. נכסי מיסים נדחים לא הוכרו בגין הפסדים אלה בחברה מאוחדת מסוימת, בשל העדר ציפייה סבירה כי תהיה לה הכנסה חייבת בעתיד הנראה לעין, שכנגדה ניתן יהיה לנצל את הטבות המס.

באור 24 - מיסים על הכנסה - המשך

ג. נכסי והתחייבויות מיסים נדחים - המשך

(3) הפסדים וניכויים לצורכי מס להעברה לשנים הבאות

לקבוצה הפסדים לצורכי מס המועברים לשנה הבאה ומגיעים ליום המאזן לכדי סכום של כ- 18,545 אלפי ש"ח (2013 : 13,600 אלפי ש"ח). כמו כן לקבוצה הפסדי הון בסך של כ- 2,100 אלפי ש"ח (2013 : 2,100 אלפי ש"ח).
יתרת ההפסדים כאמור שבגינם לא נזקפו מיסים נדחים הינה 5,182 אלפי ש"ח (2013 : 10,950 אלפי ש"ח) בגין הפסדים עסקיים וכ- 2,100 אלפי ש"ח (2013 : כ- 2,100 אלפי ש"ח) בגין הפסדי הון.

(4) מיסים נדחים מוצגים כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
<i>אלפי ש"ח</i>	
(6,270)	(8,073)
1,000	685
(5,270)	(7,388)

נכסים שאינם שוטפים
התחייבויות שאינן שוטפות

ג. חוקי המס החלים על חברות הקבוצה

1. חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה) התשמ"ה - 1985, הנהיג מדידה של התוצאות לצרכי מס על בסיס ריאלי. החברה והחברות המוחזקות הרשומות בישראל נישומו לפי החוק הני"ל. בחודש פברואר 2008, התקבל בכנסת תיקון לחוק הני"ל המגביל את תחולתו משנת 2008 ואילך. בהתאם לכך, החל משנת 2008 נמדדות התוצאות לצרכי מס בערכים נומינליים למעט תיאומים מסוימים בגין שינויים בממדד המחירים לצרכן לתקופה שעד 31 בדצמבר 2007.
2. בפברואר 2007, היחידה למיסוי בינלאומי בישראל, החלה לפעול לקידום הליכי הסכמה הדדית מול שלטונות המס ברומניה על מנת להשיב (ולו בחלקם) את הסכומים שנוכו במקור מהכנסות לודן דרום. בהתאם הוקפאו חובות לודן דרום לשלטונות המס בישראל עד להשלמת ההליכים כאמור לעיל. להערכת החברה אין לה חשיפה מהותית בנושא זה.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 24 - מיסים על הכנסה - המשך

ג. חוקי המס החלים על חברות הקבוצה - המשך

להלן נתונים עיקריים לעניין מיסוי חברות הבת בחו"ל:

מדינה	שיעור המס	שיעור המס החל בעת קבלת דיבידנד	יתרת הפסדים להעברה	דיני קיזוז הפסדים
4.1 הולנד	20% עד 200 אלף אירו. 25% מעל 200 אלף אירו.	5%	10,452	ניתן לקיזוז כנגד רווח בשנה הקודמת וכן כנגד רווח עתידי ב-9 השנים הבאות.
4.2 בלגיה	כ- 34%	15%	-	כנגד רווחים עתידיים ללא מגבלת זמן.
4.3 רומניה	16%	15%	563	ניתן לקיזוז כנגד רווחים ב-7 שנים הבאות.
4.4 סרביה	15%	20%	-	ניתן לקיזוז כנגד רווחים ב-5 שנים הבאות.
4.5 רוסיה	20%	10%	1,891	ניתן לקיזוז כנגד רווחים ב-10 שנים הבאות.

ד. שומות מס

- לחברה שומות מס סופיות עד וכולל שנת 2011.
- לחברות המאוחדות של הקבוצה שומות מס סופיות עד וכולל שנת 2010, למעט:
- ללודן טק החזקות בע"מ שומת מס סופית עד וכולל שנת 2012.
- לודן תשתיות ובינוי בע"מ, סימס מערכות תוכנה בע"מ ולודן טכנולוגיות סביבה בע"מ שומות מס הנחשבות כסופיות עד וכולל שנת 2009.
- ללודן טק בע"מ שומת מס הנחשבת כסופית עד וכולל שנת המס 2008.
- ללודן אנרגיה חו"ל מימון בע"מ, לודן הנדסה ישראל בע"מ ולודן שירותים בינלאומיים בע"מ טרם התקבלו שומות מס סופיות.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 24 - מיסים על הכנסה - המשך

ליום 31 בדצמבר			ה. מס תיאורטי
2012	2013	2014	
	אלפי ש"ח		
11,387	19,328	7,561	רווח לפני מיסים על הכנסה
25%	25%	26.5%	שיעור המס הסטטוטורי
2,847	4,832	2,004	מס תיאורטי, לפי שיעורי מס רגילים
		(208)	הקטנה (הגדלה) בחבות המס בשל:
		(49)	הכנסות בשיעורי מס אחרים
(13)	(316)	(49)	שינוי בשיעור המס
(91)	(168)	(354)	מיסים שנים קודמות
106	270	(8)	החלק בהפסדי חברות כלולות
(57)	(4)	(4)	הכנסות פטורות
	240	-	מס בגין דיבידנד שהתקבל מחברת בת
320	247	203	הוצאות לא מוכרות
		688	הפסדים והפרשים שלא נוצרו בגינם מיסים
666	1,469	7	נדחים, נטו
(9)	52	7	אחרים נטו
3,769	6,622	2,279	מיסים על ההכנסה

(*) סווג מחדש.

1. תיקונים לפקודת מס הכנסה וחוק מס שבח מקרקעין

ביום 30 ביולי 2013, אישרה מליאת הכנסת בקריאה שנייה ושלישית את חוק התקציב וחוק ההסדרים לשנים 2013 ו-2014.

השינויים האמורים שנכנסו לתוקפם החל מיום 1 בינואר 2014, כוללים בין היתר:

- העלאת שיעור מס החברות מ- 25% ל- 26.5%.
- מיסוי רווחי שערון בתנאים מסוימים.
- שיעור המס החל מתקופה זו על חברה מועדפת באזור פיתוח א' עומד על 9% ואלו שיעור המס החל על חברות בשאר חלקי הארץ עלה ועומד על 16%. כמו כן, הועלה שיעור המס על דיבידנד לעניין חוק עידוד השקעות הון לשיעור של 20%.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 25 - רווח למניה

רווח בסיסי למניה

להלן נתונים לגבי כמות המניות והרווח ששימשו בחישוב הרווח למניה:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח		
7,077	12,323	2,947

רווח לשנה מיוחס לבעלים של החברה

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
מספר מניות - באלפים		
11,525	11,525	11,525

ממוצע משוקלל של מספר המניות

באור 26 - דיווח מגזרי

מתכונת הדיווח של הקבוצה בהתאם ליישום "גישת ההנהלה", כהגדרתה ב- IFRS 8, דהיינו בהתאם למתכונת הדיווח הפנימית למקבלי ההחלטות התפעוליות לצורך הקצאת משאבים והערכת ביצועי המגזרים.

א. הקבוצה מורכבת מהמגזרים העסקיים העיקריים הבאים

(1) שרותי הנדסה

הקבוצה מספקת את פעילות ההנדסה וניהול פרויקטים של הקבוצה בארץ ובעולם וזאת באמצעות מהנדסים, הנדסאים ואנשי צוות טכני. שרותי ההנדסה הניתנים במסגרת הקמת פרויקטים תעשייתיים (בעיקר הקמת מתקני ייצור במפעלים תעשייתיים) הינם שרותי ניהול, תכנון, רכש והקמה. בנוסף מעניקה הקבוצה גם שרותי הנדסה שוטפים באמצעות כח אדם של החברה העומד לרשות הלקוחות לתקופות קצרות. כמו כן, מספקת הקבוצה שרותי הנדסה גם במתכונת של Turn-Key, בהם היא אחראית לביצוע כולל של כל שלבי הפרויקט.

באור 26 - דיווח מגזרי- המשך

א. הקבוצה מורכבת מהמגזרים העסקיים העיקריים הבאים- המשך

(2) שרותי תוכנה ובקרה

הקבוצה, באמצעות החברות המאוחדות שימוסק ולודן מערכות, והחל מהרבעון הראשון של שנת 2015, גם באמצעות החברה המאוחדת ארדן קונטרול סק, עוסקת בפיתוח וייצור מערכות בדיקה אוטומטיות ומערכות ממוחשבות למכירת כרטיסים ובקרת כניסה בתחומי התחבורה הציבורית. הקבוצה מספקת גם שירותים בתחום התוכנה, לרבות שיווק מוצרי תוכנה ויישומם אצל הלקוח. בנוסף היא מתמחה בתחום מערכות מכשור ובקרה המשמשות לפיקוד ובקרה על תפעול מפעלים בעיקר בתעשייה התהליכית.

(3) אנרגיה ואיכות הסביבה

הקבוצה, באמצעות לודן טכנולוגיות מרכזת את כל פעילות הקבוצה בתחום איכות הסביבה והאנרגיה בארץ ובחול. פעילות הכוללת פתרונות טכנולוגיים לשפכים תעשייתיים, יעוץ וביצוע שיקום של קרקעות ומי תהום, טיפול בגזי פליטה וטיפול במים ושפכים מזהמים. החל משנת 2010 אוחדה פעילות אנרגיה תחת מגזר פעילות "אנרגיה ואיכות הסביבה", פעילות הקבוצה בתחום האנרגיה כוללת תכנון והקמת מתקני אנרגיה במחזור רגיל ומשולב וכן פרויקטים המצויים בשלבים שונים של בדיקה והתכנות בתחום האנרגיה המתחדשת.

ב. תוצאות הפעילות של המגזרים העסקיים כוללות את הכנסות המגזר ואת העלויות וההוצאות המתייחסות באופן ישיר לכל מגזר. הוצאות משותפות המרוכזות בחברה האם מוקצות למגזרים באופן סביר, המיוחס לשיעורי ההוצאות בפועל, כדלקמן:

החברות המהותיות בחו"ל, לודן הולנד ולודן רומניה, נושאות בדמי ניהול בסכומים קבועים. דמי הניהול הללו הינם בגין הוצאות ההנהלה הבכירה בלבד של מטה הקבוצה בישראל. החברות הבנות בישראל נושאות בדמי ניהול לצורך כיסוי ההוצאות המשותפות, על פי מפתח חלוקה המחושב לפי היחס שבין היקף ההכנסות בחברות הישראליות לבין סך היקף ההכנסות של החברות הבנות בישראל, על פי נתוני תכנית העבודה השנתית.

ג. נכסי המגזר כוללים את כל הנכסים התפעוליים בהם משתמש המגזר וכוללים בעיקר מזומנים ושווי מזומנים, חייבים ויתרות חובה, מלאי ורכוש קבוע. התחייבויות המגזר כוללות את כל התחייבויות התפעוליות וכוללות בעיקר התחייבות לספקים, זכאים, התחייבויות לתאגידי בנקאיים והתחייבויות בשל סיום יחסי עובד מעביד.

ד. תוצאות המגזרים כוללות העברות בין המגזרים. העברות נרשמות בהתאם למחירי העברה מוסכמים ומבוטלות במסגרת איחוד הדוחות הכספיים.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 26 - דיווח מגזרי - המשך

ה. להלן נתונים לעניין המגזרים:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014					
סה"כ	ביטולים	מגזר אנרגיה ואיכות הסביבה		מגזר הנדסה	
		אלפי ש"ח	מגזר תוכנה ובקרה		
	-	76,947	66,747	324,722	הכנסות מלקוחות חיצוניים בין מגזרים
	(21,979)	8,652	7,599	5,728	
468,416	(21,979)	85,599	74,346	330,450	
		1,457	1,678	8,361	תוצאות המגזר
755					הכנסות אחרות, נטו הוצאות מימון, נטו לא מוקצות מיסים על הכנסה חלק ברווחי חברות כלולות רווח נקי
(4,722)					
(2,279)					
32					
5,282					

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013					
סה"כ	ביטולים	מגזר אנרגיה ואיכות הסביבה		מגזר הנדסה	
		אלפי ש"ח	מגזר תוכנה ובקרה		
		84,243	96,742	299,976	הכנסות מלקוחות חיצוניים בין מגזרים
	(26,556)	9,776	8,049	8,731	
480,961	(26,556)	94,019	104,791	308,707	
		7,164	5,820	11,118	תוצאות המגזר
24,102					הוצאות אחרות, נטו הוצאות מימון, נטו לא מוקצות מיסים על הכנסה חלק בהפסדי חברות כלולות רווח נקי
(82)					
(3,612)					
(6,622)					
(1,080)					
12,706					

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 26 - דיווח מגזרי - המשך

ה. להלן נתונים לעניין המגזרים - המשך:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012

סה"כ	ביטולים	מגזר אנרגיה ואיכות הסביבה <i>אלפי ש"ח</i>	מגזר תוכנה ובקרה	מגזר הנדסה	
		72,539	72,078	291,178	הכנסות מלקוחות חיצוניים בין מגזרים
	(9,441)	1,052	753	7,636	
435,795	(9,441)	73,591	72,831	298,814	
15,056		(3,668)	6,259	12,465	תוצאות המגזר הוצאות מימון, נטו לא מוקצות מיסים על הכנסה חלק בהפסדי חברות כולות רווח נקי
(3,243)					
(3,769)					
(426)					
7,618					

ליום 31 בדצמבר 2014

סה"כ	מגזר אנרגיה ואיכות הסביבה	מגזר תוכנה ובקרה	מגזר הנדסה	
294,819	27,164	121,738	145,917	נכסי המגזר נכסים משותפים שאינם מוקצים סה"כ נכסים במאוחד
6,757				
301,576				
221,410	39,054	95,364	86,992	התחייבויות המגזר התחייבויות משותפות שאינן מוקצות סה"כ התחייבויות במאוחד
5,620				
227,030				
10,421	945	4,089	5,387	השקעות הוניות השקעות הוניות שאינן מוקצות
-				
10,421				
6,544	40	1,457	5,047	פחת והפחתות פחת והפחתות לא מוקצה
235				
6,779				

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 26 - דיווח מגזרי - המשך

ה. להלן נתונים לעניין המגזרים - המשך:

ליום 31 בדצמבר 2013			
סה"כ	מגזר אנרגיה ואיכות הסביבה	מגזר תוכנה ובקרה	מגזר הנדסה
<i>אלפי ש"ח</i>			
317,982	34,112	120,279	163,591
7,856			
<u>325,838</u>			
234,551	52,664	96,703	85,184
7,594			
<u>242,145</u>			
19,245	7,279	588	11,378
-			
<u>19,245</u>			
5,449	78	1,579	3,792
429			
<u>5,878</u>			

נכסי המגזר
 נכסים משותפים שאינם מוקצים

סה"כ נכסים במאוחד

התחייבויות המגזר
 התחייבויות משותפות שאינן מוקצות

סה"כ התחייבויות במאוחד

השקעות הוניות
 השקעות הוניות שאינן מוקצות

פחת והפחתות
 פחת והפחתות לא מוקצה

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 26 - דיווח מגזרי - המשך

1. אזורים גיאוגרפיים

הקבוצה פועלת באזורים גיאוגרפיים עיקריים, כדלקמן:

1. בישראל.
2. מערב אירופה.
3. מזרח אירופה.

להלן תמצית הנתונים לאזורים גאוגרפיים:

הכנסות ממכירות לפי שווקים גיאוגרפיים			
2012	2013	2014	
<i>אלפי ש"ח</i>			
192,078	190,563	173,745	ישראל
198,858	178,221	233,281	מערב אירופה
44,859	112,177	61,390	מזרח אירופה
435,795	480,961	468,416	

השקעות הוניות		נכסי המגזר ⁽¹⁾		
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	2013	2014	
<i>אלפי ש"ח</i>		<i>אלפי ש"ח</i>		
10,449	5,387	183,745	180,046	ישראל
6,788	4,089	71,766	78,958	מערב אירופה
2,008	945	70,327	42,572	מזרח אירופה
19,245	10,421	325,838	301,576	

⁽¹⁾ כולל רכוש קבוע, נכסים בלתי מוחשיים והשקעות בחברות כלולות.

באור 27 - בעלי עניין וצדדים קשורים

א. תנאי העסקת בעלי עניין

תנאי העסקתם של ה"ה יהודה שריד וארנון אהרון:

מר יהודה שריד - מנכ"ל משותף בחברה ומר ארנון אהרון - מנכ"ל משותף בחברה (להלן ביחד: "המנכ"לים המשותפים"), וכל אחד מהם להלן: "מנכ"ל משותף"), הועסקו בחברה החל מחודש אוקטובר 1998 כמנכ"לים משותפים וקודם לכן בתפקידים שונים.

ביום 4.12.2011, לאחר שניתן לכך אישור ועדת הביקורת והדירקטוריון, אשרה האסיפה הכללית של בעלי המניות בחברה התקשרות מחודשת לקבלת שירותי ניהול מהמנכ"לים המשותפים (באמצעות חברות פרטיות בשליטתם), אשר נכנסה לתוקף מיום 15.11.2011 למשך תקופה של 3 שנים אשר עיקריה כדלקמן: (1) בגין שירותי הניהול והייעוץ המוענקים לחברה על ידי המנכ"לים המשותפים, בתקופה שתחילתה ביום 15.11.2011, ועד ליום 31.12.2012 תשלם החברה לכל אחד מהמנכ"לים המשותפים תשלום חודשי בסך של 122 אלפי ש"ח בצירוף מע"מ כדין (להלן: "דמי הניהול"). סכום זה יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן, כאשר מדד הבסיס ישמש המדד בגין חודש אוקטובר 2011. החל מחודש ינואר 2013 ואילך יעודכנו דמי הניהול באופן חד פעמי, ויוסף להם סך בשיעור של 3% לעומת הסך שישולם בגין חודש דצמבר 2012 (להלן: "סכום דמי הניהול המעודכן"). סכום דמי הניהול המעודכן יהיה צמוד למדד. דמי הניהול כוללים גם את הוצאות החזקת הרכב, למעט הוצאות דלק.

(2) לא מתקיימים יחסי עובד-מעביד בין החברה לבין מי מהמנכ"לים המשותפים, כך שאינם זכאים לתנאים סוציאליים והפרשות (למעט שמירת הזכות לניצול ימי מחלה, כפי שיפורט להלן).

החברה נושאת בכל ההוצאות הישירות בגין כרטיסי הטיסה והשהייה בחו"ל אשר יוצאו במסגרת הענקת שירותי הניהול, וכן הוצאות שימוש בטלפון סלולארי (בארץ ובחו"ל), דלק ולינה בארץ (בהתאם לצרכים), הכל בהתאם לנוהלי החברה וכמקובל לעובדים הבכירים בקבוצה. בנוסף, כל מנכ"ל משותף זכאי להחזר הוצאות אירוח ושיווק, אשר יוצאו במסגרת הענקת השירותים, וזאת עד לסך שנתי כולל של 50,000 ש"ח. סכום זה יהיה צמוד למדד, ויתעדכן בראשית כל שנה קלנדרית.

ההתקשרות ניתנת לסיום על ידי כל אחד מהצדדים בהודעה מוקדמת בכתב לצד השני של 6 חודשים. במקרה כזה יהיה כל מנכ"ל משותף זכאי לתשלום דמי הניהול במהלך כל התקופה, והוא יהיה חייב ליתן לחברה את שירותי הניהול במשך תקופת ההודעה המוקדמת, אלא אם נתבקש אחרת בכתב על ידי החברה.

בנוסף לאמור, על פי אישור האסיפה הכללית של החברה מיום 4.12.2011, ולאחר שניתן לכך אישור ועדת הביקורת והדירקטוריון, הוחלף מנגנון המענקים הקודם של המנכ"לים המשותפים במנגנון מענקים על פיו בגין השנים 2011 ועד 2013 (כולל) יהיה זכאי כל מנכ"ל משותף (באמצעות החברה הפרטית שבשליטתו), למענקים כדלקמן:

בכפוף לרווח שנתי נקי של החברה כפי שהוא מוצג בדוח רווח והפסד של החברה (לפני הפרשה למענקים) העולה על 8 מיליון ש"ח ועד 12 מיליון ש"ח, יהיה זכאי כל מנכ"ל משותף למענק בסך כולל של 408,000 ש"ח, צמוד למדד חודש אוקטובר 2011. כמו כן יהיה זכאי כל אחד מהמנכ"לים המשותפים לתוספת למענק האמור כדלהלן: (א) ככל שהרווח השנתי הנקי של החברה, (לפני הפרשה למענקים) יעלה על 12 מיליון ש"ח ועד 16 מיליון ש"ח, יהיה זכאי כל מנכ"ל משותף לתוספת מענק בשיעור של 0.25% מסך כל הרווח השנתי הנקי, (לפני הפרשה למענקים); ואו

באור 27 - בעלי עניין וצדדים קשורים - המשך

א. תנאי העסקת בעלי עניין – המשך

תנאי העסקתם של ה"ה יהודה שריד וארנון אהרון - המשך:

(ב) ככל שהרווח השנתי הנקי של החברה (לפני הפרשה למענקים) יעלה על 16 מיליון ש"ח, יהיה זכאי כל מנכ"ל משותף לתוספת מענק בשיעור של 0.5% מסך כל הרווח השנתי הנקי, (לפני הפרשה למענקים) להסרת ספק מובהר כי ככל שתחול הזכאות לתוספת על פי סעיף (ב) זה לא יהיו המנכ"לים המשותפים זכאים לתוספת בהתאם לאמור בסעיף קטן (א) לעיל (להלן: "מנגנון המענקים החדש"). עוד מובהר כי בכל מקרה לא יהיו המנכ"לים המשותפים זכאים למענק בסכום העולה על סך כולל של 544,000 ש"ח, צמוד למדד אוקטובר 2011.

ביום 7 באוקטובר 2014, לאחר שניתן לכך אישור ועדת התגמול והדירקטוריון, אשרה האסיפה הכללית של בעלי המניות בחברה התקשרות מחודשת לקבלת שירותי ניהול מהמנכ"לים המשותפים (באמצעות חברות פרטיות בשליטתם), אשר נכנסה לתוקף מיום 15.11.2014 למשך תקופה של 3 שנים נוספות, באותם התנאים כפי שפורטו לעיל.

ב. הטבות לבעלי עניין:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
<i>אלפי ש"ח</i>		
4,397	4,669	3,641
397	437	453

הרכב:

א. שכר ונלוות ודמי ניהול לדירקטורים ולבעלי עניין המועסקים בחברה⁽¹⁾

ב. גמול דירקטורים ובעלי עניין אחרים אשר אינם מועסקים בחברה⁽²⁾

(1) ב- 2014 ל- 3 אנשים, ב- 2013 ל- 3 אנשים, ב- 2012 ל- 3 אנשים.

(2) ב- 2014 ל- 8 אנשים, ב- 2013 ל- 5 אנשים, ב- 2012 ל- 5 אנשים.

ג. הטבות בגין העסקת אנשי מפתח ניהוליים המועסקים בחברה:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
<i>אלפי ש"ח</i>		
6,690	8,374	9,123
1,437	1,628	382
8,127	10,002	9,505

הטבות לזמן קצר

הטבות אחרות

ב- 2014 ל- 12 אנשים, ב- 2013 ל- 9 אנשים, ב- 2012 ל- 7 אנשים.

באור 27 - בעלי עניין וצדדים קשורים - המשך

ד. יתרות עם בעלי עניין:

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
	<i>אלפי ש"ח</i>	
346	357	325

התחייבות לבעלי עניין - בשל הטבות

ביאור 28 - אירועים לאחר תאריך המאזן

א. ביום 20 בינואר, 2015 השלימה חברה בת של החברה עסקה במסגרתה רכשה חברת הבת 51% מהון המניות המונפק והנפרע בדילול מלא של ארדן קונטרול - טק בע"מ. בשלב הראשון רכשה חברת הבת 51% מהון המניות המונפק והנפרע בדילול מלא בתמורה של 5.8 מיליון ש"ח. בנוסף, הוענקו לצדדים אופציות אשר יהיו ניתנות למימוש לאחר שלוש שנים ממועד הרכישה.

ב. ביום 26 בפברואר, 2015 השלימה החברה גיוס בסך של 50,000,000 ש"ח באמצעות הנפקת אגרות חוב שאינן המירות - סדרה ד'. אגרות החוב אינן צמודות למדד או למטבע כלשהו. אגרות החוב עומדות לפירעון בתשעה תשלומים חצי שנתיים כאשר התשלום הראשון יבוצע ביום 31 בדצמבר 2017 והתשלום האחרון יבוצע ביום 31 בדצמבר 2021. היתרה הבלתי מסולקת של קרן אגרות החוב (סדרה ד') תישא ריבית שנתית קבועה לא צמודה בשיעור של 5.5% שתשלום החל מחודש יוני, 2015, בתשלומים חצי שנתיים.

ג. ביום 1 במרס, 2015 קלטה חברת הבת בהולנד פעילות הנדסה מקומית בתחום תעשיית הכימיקלים הנפט והגז. הפעילות המועברת כוללת ציוד עזר לתכנון ותוכנות, וכן חוזים בביצוע אשר חברת הבת תמשיך בביצועם באמצעות העובדים שנקלטו החל מחודש מרץ 2015.

לודן חברה להנדסה בע"מ

מידע כספי נפרד

לפי תקנה 9 ג' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל 1970

ליום 31 בדצמבר 2014

לכבוד

בעלי המניות של לודן חברה להנדסה בע"מ

, א.נ.

**הנדון: דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר על מידע כספי נפרד
לפי תקנה 9 ג' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל - 1970**

ביקרנו את המידע הכספי הנפרד המובא לפי תקנה 9 ג' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל - 1970, של לודן חברה להנדסה בע"מ (להלן: "החברה") לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 ולכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן נסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2014, ואשר נכלל בדוח התקופתי של החברה. המידע הכספי הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון והנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על המידע הכספי הנפרד בהתבסס על ביקורתנו.

לא ביקרנו את המידע הכספי מתוך הדוחות הכספיים של חברות מוחזקות אשר הנכסים בניכוי ההתחייבויות המיוחסות להן, נטו הסתכמו לסך של 4,082 אלפי ש"ח ו- 3,492 אלפי ש"ח לימים 31 בדצמבר 2014 ו- 2013 בהתאמה ואשר ההפסד מחברות מוחזקות אלה הסתכם לסך של 146 אלפי ש"ח, 2,191 אלפי ש"ח ו- 2,835 אלפי ש"ח לשנים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2014, 2013 ו- 2012 בהתאמה. הדוחות הכספיים של אותן חברות בוקרו על ידי רואי חשבון אחרים שדוחותיהם הומצאו לנו וחוות דעתנו, ככל שהיא מתייחסת לסכומים אשר נכללו בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות רואי החשבון האחרים.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין במידע הכספי הנפרד הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובפרטים הכלולים במידע הכספי הנפרד. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו בעריכת המידע הכספי הנפרד ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון והנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה של המידע הכספי הנפרד בכללותו. אנו סבורים שביקורתנו ודוחות רואי החשבון האחרים מספקים בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו ועל דוחות של רואי חשבון אחרים, המידע הכספי הנפרד ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות תקנה 9 ג' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל - 1970.

הורוביץ עידן סבו טבת & כהן טבח
רואי חשבון

רמת-גן, 30 במרס, 2015

לודן חברה להנדסה בע"מ

נתונים על המצב הכספי מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים המיוחסים לחברה
עצמה, ליום 31 בדצמבר

2013	2014	מידע נוסף	
אלפי ש"ח			
			נכסים
			נכסים שוטפים
27,019	5,635	1-ב	מזומנים ושווי מזומנים
11,585	4,984	2-ב	פקדונות מיועדים בבנקים
3	2	2-ג	נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד
38,909	23,628	1-ג	לקוחות והכנסות לקבל
22,945	35,994	ו	חברות מוחזקות
1,670	5,283	1-ג	חייבים אחרים ויתרות חובה
-	1,103		מלאי
102,131	76,629		סה"כ נכסים שוטפים
			נכסים שאינם שוטפים
76,121	77,512	ו	חברות מוחזקות
976	432		רכוש קבוע
637	437		נכסים בלתי מוחשיים
86	21		נכסים אחרים לזמן ארוך
478	212		הלוואות
865	1,698		נכסי מיסים נדחים
79,163	80,312		סה"כ נכסים שאינם שוטפים
181,294	156,941		סה"כ נכסים

לודן חברה להנדסה בע"מ

נתונים על המצב הכספי מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים המיוחסים לחברה
עצמה, ליום 31 בדצמבר

2013	2014	מידע נוסף	
<i>אלפי ש"ח</i>			
התחייבויות והון			
התחייבויות שוטפות			
24,412	35,461	ג-3	אשראי מתאגידים בנקאיים ואחרים
19,166	16,663	ג-4	ספקים ונותני שירותים
26,883	839	ג-4	מקדמות מלקוחות
15,609	18,398	ו	חברות מוחזקות
6,123	1,755	ג-4	זכאים אחרים ויתרות זכות
3,366	1,168		התחייבות בגין מיסים שוטפים
95,559	74,284		סה"כ התחייבויות שוטפות
התחייבויות שאינן שוטפות			
10,087	12,297	ג-3	התחייבויות לתאגידים בנקאיים ולנותני אשראי אחרים
769	762		התחייבויות בשל הטבות לעובדים
10,856	13,059		סה"כ התחייבויות שאינן שוטפות
106,415	87,343		סה"כ התחייבויות
הון			
12,936	12,936		הון מניות
28,439	28,439		פרמיה על מניות
(3,648)	(3,194)		קרן מהפרשי תרגום
(396)	(9,078)		קרנות הון אחרות
37,548	40,495		עודפים
74,879	69,598		סה"כ הון עצמי המיוחס לבעלים של החברה
181,294	156,941		סה"כ התחייבויות והון

לידן שטיינבוך
סמנכ"ל כספים

ארנון אהרון
מנכ"ל משותף

משה לוסקי
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור המידע הכספי הנפרד 30 במרץ, 2015.

לודן חברה להנדסה בע"מ

נתוני רווח והפסד מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים המיוחסים לחברה עצמה,
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

2012	2013	2014	
אלפי ש"ח			
132,300	102,842	72,837	הכנסות
106,965	75,467	59,055	עלות ההכנסות
25,335	27,375	13,782	רווח גולמי
1,464	1,838	2,358	הוצאות פיתוח עסקים
13,399	14,555	13,340	הוצאות הנהלה וכלליות
10,472	10,982	(1,916)	רווח (הפסד) תפעולי
(3,862)	(3,495)	(5,230)	הוצאות מימון
827	2,862	3,622	הכנסות מימון
(3,035)	(633)	(1,608)	הוצאות מימון, נטו
1,451	4,805	6,108	חלק ברווחי חברות מוחזקות
8,888	15,154	2,584	רווח לפני מיסים על ההכנסה
1,811	2,831	(363)	מיסים על ההכנסה (הטבת מס)
7,077	12,323	2,947	רווח לשנה המיוחס לבעלים של החברה

לודן חברה להנדסה בע"מ

נתונים על הרווח הכולל מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים המיוחסים לחברה
עצמה, לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

2012	2013	2014	
אלפי ש"ח			
7,077	12,323	2,947	רווח לשנה
			רווח (הפסד) כולל אחר (לאחר השפעת המס): סכומים שישווגו או מסווגים מחדש לרווח והפסד בהתקיים תנאים ספציפיים:
(243)	(421)	(359)	הפסד כולל אחר בגין חברות מוחזקות
52	547	502	סכומים שלא ישווגו לאחר מכן לרווח והפסד: רווח אקטוארי בגין תוכנית להטבה מוגדרת
(191)	126	143	רווח (הפסד) כולל אחר לשנה, נטו ממס
6,886	12,449	3,090	סה"כ רווח כולל לשנה, המיוחס לבעלים של החברה

לודן חברה להנדסה בע"מ

נתונים על תזרימי המזומנים מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים המיוחסים לחברה עצמה, לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

2012	2013	2014	
	אלפי ש"ח		
			תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:
			מזומנים שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) לפני מימון ומיסים (נספח א)
4,353	39,889	(22,344)	ריבית ששולמה
(1,559)	(1,676)	(2,536)	ריבית שהתקבלה
362	494	444	מיסים ששולמו
(3,566)	(1,215)	(2,657)	מיסים שהתקבלו
-	131	10	
(410)	37,623	(27,083)	מזומנים נטו, שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה:
1,758	35	1	מכירה של ניירות ערך סחירים, נטו
2,434	6,641	6,601	משיכה של פקדונות מיועדים בבנקים, נטו
(924)	(580)	(97)	רכישת רכוש קבוע
(885)	(24)	(17)	רכישת נכסים בלתי מוחשיים
-	-	266	הלוואות שנפרעו
2,383	6,072	6,754	
1,052	(10,506)	(14,565)	מזומנים נטו מפעילות השקעה בגין עסקאות עם חברות מוחזקות
3,435	(4,434)	(7,811)	מזומנים נטו, שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה
			תזרימי מזומנים מפעילות מימון:
4,354	8,912	13,222	גידול באשראי לזמן קצר מתאגיד בנקאי
2,875	(10,012)	288	קבלת (פרעון) הלוואות לזמן ארוך, נטו
(7,637)	-	-	פרעון קרן אגרות חוב
(5,186)	(5,762)	-	דיבידנד ששולם
(5,594)	(6,862)	13,510	מזומנים נטו, שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
(2,569)	26,327	(21,384)	עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
3,261	692	27,019	מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה
692	27,019	5,635	מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

לודן חברה להנדסה בע"מ

נספח לנתונים על תזרימי המזומנים מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים המיוחסים לחברה
עצמה, לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

נספח א' - תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת לפני מימון ומיסים:

2012	2013	2014	
	אלפי ש"ח		
7,077	12,323	2,947	רווח לפי דוח רווח והפסד
			הכנסות והוצאות שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים:
(1,451)	(4,805)	(6,108)	חלק ברווחי חברות מוחזקות
1,714	838	540	פחת והפחותות
57	12	-	עלות תשלום מבוסס מניות
1,811	2,831	(363)	מיסים על ההכנסה (הטבת מס)
568	553	495	עליה בהתחייבות בשל הטבות לעובדים נטו
1,490	495	2,451	הוצאות מימון, נטו
11,266	12,247	(38)	
			שינויים בסעיפי רכוש והתחייבויות:
(26,413)	13,771	15,281	ירידה (עליה) בלקוחות ובהכנסות לקבל
(2,386)	1,896	(3,570)	ירידה (עליה) בחייבים ויתרות חובה
-	-	(1,103)	עליה במלאי
13,773	(4,110)	(2,503)	עליה (ירידה) בספקים ונותני שירותים
3,540	20,182	(26,044)	עליה (ירידה) במקדמות מלקוחות
4,573	(4,097)	(4,367)	עליה (ירידה) בזכאים ויתרות זכות
(6,913)	27,642	(22,306)	
4,353	39,889	(22,344)	

לודן חברה להנדסה בע"מ

מידע נוסף לדוחות הכספיים הנפרדים

א. כללי

1. המידע הכספי הנפרד של החברה ערוך בהתאם להוראות תקנה 9 ג' והתוספת העשירית לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים) התש"ל-1970.
2. במידע כספי נפרד זה - חברות מוחזקות כהגדרתן בראור 1-ב' בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה (להלן: "הדוחות הכספיים המאוחדים").
3. המידע הכספי הנפרד נערך בהתאם למדיניות החשבונאית המפורטת בראור 2 לדוחות הכספיים המאוחדים, לרבות האופן בו סווגו הנתונים הכספיים במסגרת הדוחות הכספיים המאוחדים, בשינויים המתחייבים, כמפורט להלן:
 - (א) הנכסים וההתחייבויות מוצגים בגובה ערכם בדוחות הכספיים המאוחדים המיוחסים לחברה עצמה, למעט בגין חברות מוחזקות.
 - (ב) יתרה בגין חברות מוחזקות מוצגת כסכום נטו המיוחס לבעלים של החברה, של סך הנכסים בניכוי סך ההתחייבויות המציגים בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה מידע כספי בגין החברות המוחזקות, לרבות מוניטין.
 - (ג) סכומי ההכנסות וההוצאות משקפים את ההכנסות וההוצאות הכלולות בדוחות הכספיים המאוחדים המיוחסים לחברה עצמה, למעט סכומי הכנסות והוצאות בגין חברות מוחזקות.
 - (ד) חלק החברה בתוצאות חברות מוחזקות מוצג כסכום נטו, בהתבסס על הדוחות המאוחדים המיוחס לבעלי החברה, של סך ההכנסות בניכוי סך ההוצאות המציגים בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה תוצאות פעילות בגין חברות מוחזקות, לרבות ירידת ערך מוניטין או ביטולה.
 - (ה) סכומי תזרימי המזומנים משקפים את תזרימי המזומנים הכלולים בדוחות הכספיים המאוחדים המיוחסים לחברה עצמה, כשהם לקוחים מתוך הדוח על תזרימי המזומנים המאוחד, למעט סכומי תזרימי המזומנים בגין חברות מוחזקות שיוצגו בנפרד.

ב-1. מזומנים ושווי מזומנים

ליום 31 בדצמבר		הרכב:
2013	2014	
אלפי ש"ח		
30	29	מזומנים ושווי מזומנים נקובים בשקל חדש
81	15	מזומנים ושווי מזומנים הצמודים לדולר
26,908	5,591	מזומנים ושווי מזומנים הצמודים למטבע אחר (בעיקר דינר סרבי)
27,019	5,635	סה"כ מזומנים ושווי מזומנים

ב-2. מזומנים מיועדים בבנקים

לפרטים ראה בראור 5 לדוחות הכספיים המאוחדים.

לודן חברה להנדסה בע"מ

מידע נוסף לדוחות הכספיים הנפרדים

ג. מכשירים פיננסיים

1. לקוחות וחייבים אחרים

ליום 31 בדצמבר 2014			
שקל חדש לא צמוד	צמוד לדינר סרבי או נקוב בדינר סרבי	צמוד או נקוב במטבעות אחרים	סך הכל
<i>אלפי ש"ח</i>			
16,838	5,541	1,249	23,628
5,283	-	-	5,283
<u>22,121</u>	<u>5,541</u>	<u>1,249</u>	<u>28,911</u>

נכסים שוטפים
לקוחות והכנסות לקבל
חייבים אחרים
סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2013			
שקל חדש לא צמוד	צמוד לדינר סרבי או נקוב בדינר סרבי	צמוד או נקוב במטבעות אחרים	סך הכל
<i>אלפי ש"ח</i>			
37,412	-	1,497	38,909
1,489	181	-	1,670
<u>38,901</u>	<u>181</u>	<u>1,497</u>	<u>40,579</u>

נכסים שוטפים
לקוחות והכנסות לקבל
חייבים אחרים
סך הכל

2. השקעות אחרות, לרבות נגזרים

פילוח לפי קבוצות של נכסים פיננסיים

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
<i>אלפי ש"ח</i>	
3	2
<u>3</u>	<u>2</u>

השקעות שוטפות
ניירות ערך למסחר
סה"כ נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

לודן חברה להנדסה בע"מ

מידע נוסף לדוחות הכספיים הנפרדים

ג. מכשירים פיננסיים - המשך

3. הלוואות ואשראי

להלן נתונים להלוואות שנתקבלו מתאגידים בנקאיים ונותני אשראי אחרים:

ליום 31 בדצמבר		ריבית נקובה	הצמדה	
2013	2014			
אלפי ש"ח				
2,970	14,449	פריים + 2%-4%	לא צמוד	משיכות יתר מבנקים
14,386	16,128	ליבור + 2.4%	אירו	משיכות יתר מבנקים
4,351	15,275	פריים + 1.45% - 1.4%	לא צמוד	הלוואות מבנק לזמן ארוך
12,792	1,906	5.9% - 7%	צמוד מדד	הלוואות מנותני אשראי אחרים ⁽¹⁾
34,499	47,758			
24,412	35,461			מוצג בהתחייבויות שוטפות
10,087	12,297			מוצג בהתחייבויות שאינן שוטפות

(1) לפרטים נוספים ראה ביאור 12 ה לדוחות הכספיים המאוחדים.

4. ספקים, מקדמות מלקוחות וזכאים אחרים

ליום 31 בדצמבר 2014				שקל חדש לא צמוד	
סך הכל	צמוד או נקוב במטבעות אחרים	צמוד לדינר סרבי או נקוב בדינר סרבי	צמוד או נקוב		
16,663	103	11,981	4,579		ספקים
839	-	-	839		מקדמות מלקוחות
1,755	-	-	1,755		זכאים אחרים
1,168	-	-	1,168		התחייבויות בגין מיסים שוטפים
20,425	103	11,981	8,341		

לודן חברה להנדסה בע"מ

מידע נוסף לדוחות הכספיים הנפרדים

ג. מכשירים פיננסיים - המשך

4. ספקים, מקדמות מלקוחות וזכאים אחרים - המשך

ליום 31 בדצמבר 2013					
סך הכל	צמוד או נקוב במטבעות אחרים	צמוד לדינר סרבי או נקוב בדינר סרבי	שקל חדש צמוד מדד	שקל חדש לא צמוד	
אלפי ש"ח					
19,166	94	10,299	-	8,773	ספקים
26,883	6,101	8,273	-	12,509	מקדמות מלקוחות
6,123	-	2,240	-	3,883	זכאים אחרים
3,366	-	434	2,932	-	התחייבויות בגין מיסים שוטפים
55,538	6,195	21,246	2,932	25,165	

ד. סיכון נזילות הנובע מההתחייבויות הפיננסיות המיוחסות לחברה עצמה

סיכון נזילות הוא הסיכון שהחברה לא תוכל לעמוד במחויבויותיה הפיננסיות בהגיע מועד תשלומן. גישת הקבוצה לניהול סיכונים הנזילות שלה היא להבטיח, ככל הניתן, את מידת הנזילות המספקת לעמידה בהתחייבויותיה במועד, בתנאים רגילים ובתנאי לחץ מבלי שיגרמו לה הפסדים בלתי רצויים או פגיעה במוניטין.

החברה עוקבת באופן שוטף אחר דרישות תזרים המזומנים ומוודאת קיומם של רמות מספקות של מזומנים על פי דרישה לתשלום הוצאות התפעול הצפויות, הסכומים הדרושים לעמידה בהתחייבויות הפיננסיות וסכומים הדרושים להשקעות ולפיתוח עסקי הקבוצה.

לודן חברה להנדסה בע"מ

מידע נוסף לדוחות הכספיים הנפרדים

ד. סיכון נזילות הנובע מההתחייבויות הפיננסיות המיוחסות לחברה עצמה - המשך

להלן מועדי הפירעון החוזיים של התחייבויות פיננסיות, כולל אומדן תשלומי ריבית:

ליום 31 בדצמבר 2014

מספר	תזרים מזומנים חוזי	עד שנה	1-2 שנים	2-5 שנים	מעל 5 שנים	הערך בספרים	
אלפי ש"ח							
	16,663	16,663	-	-	-	16,663	התחייבויות פיננסיות
	1,755	1,755	-	-	-	1,755	ספקים
	30,577	30,577	-	-	-	30,577	זכאים אחרים
	16,624	4,164	4,056	8,404	-	15,275	On-Call מבנקים
	2,026	1,367	659	-	-	1,906	הלוואות מתאגידים בנקאים
	67,645	54,526	4,715	8,404	-	66,176	הלוואות מאחרים
							סה"כ

ליום 31 בדצמבר 2013

מספר	תזרים מזומנים חוזי	עד שנה	1-2 שנים	2-5 שנים	מעל 5 שנים	הערך בספרים	
אלפי ש"ח							
	19,166	19,166	-	-	-	19,166	התחייבויות פיננסיות
	6,123	6,123	-	-	-	6,123	ספקים
	17,356	17,356	-	-	-	17,356	זכאים אחרים
	4,597	1,934	1,171	1,492	-	4,351	On-Call מבנקים
	13,841	5,769	5,496	2,576	-	12,792	הלוואות מתאגידים בנקאיים
	61,083	50,348	6,667	4,068	-	59,788	הלוואות מאחרים (1)
							סה"כ

(1) תזרים המזומנים החוזי אינו מביא בחשבון תשלום תלוי הצלחת ההשקעה - "קיקר" - כמפורט בבאור 12-ה לדוחות הכספיים המאוחדים.

ה. מיסים על הכנסה

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח		
(2,493)	(3,817)	(450)
623	986	833
59	-	(20)
(1,811)	(2,831)	363

1. ההרכב:

מיסים שוטפים
מיסים נדחים (ראה 2 להלן)
מיסים בגין שנים קודמות
הטבת מס (הוצאות מס)

לודן חברה להנדסה בע"מ

מידע נוסף לדוחות הכספיים הנפרדים

ה. מיסים על הכנסה - המשך

2. נכסי והתחייבויות מיסים נדחים:

(1) נכסי והתחייבויות מיסים נדחים שהוכרו

המיסים הנדחים מחושבים לפי שיעור מס הצפוי לחול במועד ההיפוך כמפורט לעיל.

נכסי והתחייבויות מיסים נדחים מיוחסים לפריטים הבאים:

סה"כ	אחרים	ניכויים והפסדים להעברה	הטבות לעובדים	הפרשי מדידה מדיווח על בסיס מזומן לדיווח על בסיס צבירה	
(2,451)	(369)	-	(2,865)	783	יתרה ליום 1 בינואר, 2013
					התנועה בשנת 2013:
(986)	(67)	-	(136)	(783)	זקיפה לדוח רווח והפסד
(18)	-	-	(18)	-	קרן הון אקטואריה
2,590	-	-	2,590	-	העברת בינחברתית
(865)	(436)	-	(429)	-	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2013
					התנועה בשנת 2014:
(833)	38	(1,091)	220	-	זקיפה לדוח רווח והפסד
(1,698)	(398)	(1,091)	(209)	-	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2014

2. נכסי והתחייבויות מיסים נדחים - המשך:

(2) מיסים נדחים מוצגים כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אלפי ש"ח	
865	1,698

נכסים שאינם שוטפים

לודן חברה להנדסה בע"מ

מידע נוסף לדוחות הכספיים הנפרדים

1. קשרים, התקשרויות ועסקאות מהותיות עם חברות מוחזקות

1.1 להלן הרכב יתרות בגין חברות מוחזקות

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אלפי ש"ח	
32,644	30,743
(*) 43,477	46,769
(*) 7,336	17,596
83,457	95,108

השקעות בהון בצירוף רווחים שנצברו
הלוואות - ושטרי הון - ראה 2 להלן
יתרות חייבים בחשבונות שוטפים, נטו - ראה 1 להלן

(1) מוצג בספרים:

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אלפי ש"ח	
22,945	35,994
(15,609)	(18,398)
7,336	17,596

נכסים שוטפים
התחייבויות שוטפות

(*) סווג מחדש.

2. הלוואות שניתנו לתאגידים (שנתקבלו מתאגידים) מוחזקים

ליום 31 בדצמבר		ריבית נקובה	הצמדה / מטבע
2013	2014		
אלפי ש"ח		%	
(*) 27,010	27,450	0	לא צמוד
(*) 16,467	19,319	3%	צמוד מדד
43,477	46,769		

שטרי הון
הלוואות לתאגידים מאוחדים

(*) סווג מחדש.

3. יתרות בחשבונות מסחריים שוטפים

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אלפי ש"ח	
9,471	1,246
(9,127)	(9)
344	1,237

במסגרת לקוחות והכנסות לקבל
במסגרת ספקים לנותני שירות

4. ערבויות פיננסיות

לעניין ערבויות שהחברה ערבה להתחייבויותיהם של התאגידים מוחזקים לבנקים ולאחרים, ראה באורים 8-ה ו-16 לדוחות הכספיים המאוחדים.

לודן חברה להנדסה בע"מ

מידע נוסף לדוחות הכספיים הנפרדים

1. קשרים, התקשרויות ועסקאות מהותיות עם חברות מוחזקות - המשך

5. הכנסות מחברות מוחזקות

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
אלפי ש"ח			
1,360	1,079	1,287	(א) הכנסות בגין מתן שירותים, נטו
5,964	9,157	13,111	(ב) הכנסות מדמי ניהול
(284)	1,583	2,235	(ג) הכנסות (הוצאות) מימון, נטו
7,040	11,819	16,633	

(א) הכנסות והוצאות בגין מתן שירותים בתוך חברות הקבוצה, מתבצעת בהתאם למחירי עסקאות במהלך עסקים הרגיל.

(ב) ההסכמים בין החברה לחברות מוחזקות, הינם בחלקם הסכמים רב שנתיים בסכום קבוע ובחלקם הסכמים המתחדשים מידי שנה ונקבעים בהתאם לשיטה הלוקחת בחשבון את היקף הפעילות הצפוי ומספר העובדים היחסי.

(ג) הכנסות מימון בגין אשראים שהעמידה החברה לחברות המוחזקות כמפורט בסעיף 2 לעיל.

6. דיבידנד מחברות מוחזקות

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
אלפי ש"ח			
14,159	4,788	-	דיבידנד מחברות מאוחדות

פרק ד'
פרטים נוספים על
התאגיד

לודן חברה להנדסה בע"מ פרטים נוספים על התאגיד

תקנה 10א: תמצית דו"חות רווח והפסד רבעוניים (מאוחדים) (נתונים באלפי ש"ח)

לפירוט תוצאות רבעוניות לשנת 2014 ראה פרק ב – דוח דירקטוריון – סעיף 1.13.

דוח על הרווח הכולל (באלפי ש"ח)

<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>הרווח הכולל לשנת:</u>
<u>12,706</u>	<u>5,282</u>	<u>רווח לשנה</u>
(731)	(728)	רווח כולל אחר
<u>547</u>	<u>502</u>	הפרשי תרגום מט"ח
		רווח (הפסד) אקטוארי בגין
		תוכניות להטבה מוגדרת
<u>(184)</u>		
<u>12,522</u>	<u>5,056</u>	סה"כ רווח כולל לשנה, נטו ממס

תקנה 10ג: שימוש בתמורת ניירות ערך תוך התייחסות ליעדי התמורה עפ"י התשקיף

התמורה מהנפקת האג"ח וכתבי האופציה משנת 2006, הושקעה בהשקעות ריאליות וכן בתיקי ני"ע סולידיים במסגרת האסטרטגיה של החברה ובהתאם להחלטות הדירקטוריון.

תקנה 11: רשימת השקעות בחברות-בת ובחברות קשורות לתאריך הדוח

ערך(2) מאזני	מספר המניות שהוצא	ע"נ למניה	סוג המניה	שיעור החזקה ב- % ⁽¹⁾	שם החברה
(באלפי ש"ח)					
	907,600	0.1 אירו	מ"ר	81.5%	LUDANCOM B.V
(3,780)	27,765 [מתוכן, 100 מניות A מוחזקות בנאמנות על ידי ארנון אהרון] 1	1 אירו	מ"ר A מ"ר B	58%	KH ENGINEERING B.V.
	18,000 [מתוכן מניה אחת מוחזקת בנאמנות על ידי ארנון אהרון]	1 אירו	מ"ר	58%	KH International Projects B.V.
	61,500	ללא ערך נקוב	מ"ר	58%	KH ENGINEERING N.V.
	100	RON 35	מ"ר	58%	KH PROCESS ENGINEERING SRL
	10,000	1 אירו	מ"ר	58%	LudanFlex B.V.
	10,000			99.99 %	Smart Engineering B.V.
	180	10 אירו	מ"ר	58%	Promaen Piping & Procesinstalaties B.V.
	640	1.25 אירו	מ"ר	46.4%	Promaen Balkan d.o.o.
	900	RON 10	מ"ר	80%	LUDAN ENGINEERING SRL
	100	BGN 50	מ"ר	80%	LUDAN ENGINEERING LTD.
	1	450 אירו	מניה	90%	Ludan Engineering D.O.O
	1	50 אירו	מניה		

שם החברה	שיעור החזקה ב- % ⁽¹⁾	סוג המניה	ע"נ למניה	מספר המניות שהוצא	ערך(2) מאזני (ש"ח)
				20,800	(באלפי ש"ח)
לודן תשתיות ובינוי (1993) בע"מ	100%	מ"ר	1 ש"ח	100,000	2,853
לודן פרוייקטים נדלן בע"מ	100%	הנהלה	1 ש"ח	1,000 ⁽³⁾	
לודן פרויקטים דרום בע"מ	100%	מ"ר	0.001 ₪	100	
		הנהלה	0.001 ש"ח	100	
CHARISMA CONSTRUCT S.R.L	26%	מ"ר	10 RON	78	
לודן הנדסה ישראל בע"מ	100%	מ"ר	1 ש"ח	200	
לודן שירותי הנדסה בין לאומיים בע"מ	100%	מ"ר	1 ש"ח	200	20,921
Ludan Engineering Rus LLC	100%	מ"ר	ללא ערך נקוב	10,000	1,729
לודן-טק בע"מ	100%	מ"ר	0.01 ש"ח	581	52,171
לודן מערכות תוכנה ובקרה בע"מ ⁽⁴⁾	98%	מ"ר א' מ"ר ב'	0.01 ש"ח 0.01 ש"ח	10,000 1,812	
סימס מערכות תוכנה בע"מ	100%	מ"ר	1 ₪	1,000	
ארדן קונטרול טק בע"מ	51%	מ"ר	1 ש"ח	12,000	
LUDAN SYSTEMS SOLUTION SRL	90%	מ"ר	10 RON	360	233
לודן-טק החזקות בע"מ	100%	מ"ר	1 ש"ח	100	
לודן-טק החזקות ישראל בע"מ	100%	מ"ר	1 ש"ח	100	
שימקוטק בע"מ	100%	מ"ר	0.001 ש"ח	139,278,000	
		הנהלה	0.001 ש"ח	1,000	
לודן טכנולוגיות סביבה בע"מ	100%	רגילות	0.01 ש"ח	300,101	7,264
לקסטרן בע"מ	24%	מ"ר	0.01 ש"ח	4,197,131	
Ludan Environmental Technologies S.R.L.	100%	מ"ר	10 RON	20	
Ludan Renewable Energy B.V.	95%	מ"ר	0.01 אירו	1,800,000	5,197
לודן אנרגיה חו"ל בע"מ	100%	מ"ר	1 ש"ח	100	179
לודן אנרגיה חו"ל - מימון בע"מ	100%	מ"ר	0.01 ש"ח	1,000	11,372
Recon Branch ⁽⁵⁾	50%				
Clean Soils Expert SRL	50%	מ"ר	200 LEI	20	
Biogast Agro Hensbroek B.V.	45%	מ"ר	1 אירו	100	
Agro-Giethoorn – Duurzaam Drogen B.V.	30%	מ"ר	1 אירו	18,000	
Planta de biogas de Balsa de Ves S.L.	25%	מ"ר	1 אירו	12,000	
Planta de biogas de Chinchilla S.L.	25%	מ"ר	1 אירו	12,000	
Planta de biogas de Bonete S.L.	25%	מ"ר	1 אירו	12,000	
Ludan Energy Overseas B.V.	100%	מ"ר	1 אירו	18,000	(146)
				18,000	אחת מוחזקת בנאמנות על ידי ארמן אהרון]
Imedes bioenergía SL (IBE)	50%	מ"ר	10 אירו	600	
Biogas Extremadura SL	49%	מ"ר	30.61 אירו	100	
Bioenergías de la Sierra de Gata SL	95%	מ"ר	1 אירו	3,010	
Bioenergías de Huelva SL	95%	מ"ר	1 אירו	3,010	
BAVIWE B.V.	25%	מ"ר	1 אירו	18,000	
Agro Giethoorn Energy B.V.	40%	מ"ר	1 אירו	18,000	
Biogast Agro Veelerveen B.V.	46.5%	מ"ר	1 אירו	18,000	
Ludan Environmental D.O.O.	100%	מ"ר	1 KUNA	20,000	

- (1) אם לא צויין אחרת - בהון, בכוח ההצבעה ובסמכות למנות דירקטורים.
- (2) כולל הלוואות ושטרי הון לזמן ארוך בסכום כולל של 64,965 אלפי ש"ח (נכון ל- 31.12.2014), שניתנו ע"י החברה לחברות הבנות ולחברות הכלולות לתקופה לא מוגדרת. לפרטים על הלוואות לחברות מוחזקות ראו ביאור 8ב. לדוחות הכספיים. הלוואות צמודות למדד המחירים לצרכן או לשינויים בשער החליפין של השקל מול מטבע חוץ.
- (3) חלק מהמניות טרם נפרעו.
- (4) בהון בלבד. בזכויות ההצבעה ובסמכות למנות דירקטורים שיעור ההחזקה הוא 100%.
- (5) תוצאותיה של Recon Branch מאוחדות בדוחותיה הכספיים של החברה מכח הסכם שותפות, על אף שאין לחברה או חברה בת או קשורה לה החזקה בפועל בהון מניות. ערכה המאזני נרשם תחת לודן טכנולוגיות סביבה בע"מ.

תקנה 12: שינויים בהשקעות בחברות-בת ובחברות קשורות בשנת הדו"ח

שם החברה	מהות השינוי	תאריך השינוי
Promaen Balkan d.o.o.	מוחזקת על ידי Promaen Piping & Procesinstalaties B.V., ומשך נכללת בהחזקות Ludancom	1.1.2014
Promaen Piping & Procesinstalaties B.V.	רכישת חברת בת על ידי Ludancom	1.1.2014
Ludancom B.V.	רכישת מניות המיעוט בחברה בת בהולנד. החברה (באמצעות חברת בת ישראלית) מחזיקה ב- 81.5% מהון המניות המונפק והנפרע של חברת הבת בהולנד, והמנהלים הבכירים מחזיקים ביתרת הון המניות המונפק והנפרע, בשיעור של 18.5%.	16.12.2014

תקנה 13: הכנסות של חברות בנות וקשורות והכנסות התאגיד מהן לתאריך המאזן (נתונים באלפי ש"ח)

ריבית	דמי ניהול	דיבידנד	רווח (הפסד) אחרי מס	רווח לפני מס	שם החברה
(8)	1,111		5,981	8,199	LUDANCOM B.V. (1) (2)
			2,174	2,834	KH ENGINEERING B.V.
			17	109	KH ENGINEERING N.V.
			(25)	(25)	KH PROCESS ENGINEERING SRL
			(128)	(171)	KH INTERNATIONAL PROJETS B.V.
			(337)	(451)	LudanFlex B.V.
			171	223	Smart Engineering B.V. (4)
	681		(563)	(563)	LUDAN ENGINEERING SRL (1) (2)
			(95)	(95)	LUDAN ENGINEERING LTD.
			634	1,070	Ludan Engineering D.O.O (2)
			(1,491)	(1,891)	Ludan Engineering Rus LLC
1,137	5,082		(1,339)	(1,247)	לודן הנדסה ישראל בע"מ
(156)	90		1,894	1,895	לודן שירותי הנדסה בין לאומיים בע"מ
			(225)	(82)	לודן-פרויקטים דרום בע"מ
156	339		1,242	1,005	לודן תשתיות ובינוי (1993) בע"מ
			79	79	סימס מערכות תוכנה בע"מ
			1	1	LUDAN SYSTEMS SOLUTION SRL (2)
50	100		875	827	לודן פרויקטים גדלן בע"מ

ריבית	דמי ניהול	דיבידנד	רווח (הפסד) אחרי מס	רווח לפני מס	שם החברה
			(52)	(52)	(2) CHARISMA CONSTRUCT S.R.L
(20)	--		944	1,328	לודן-טק בע"מ (1)
93	1,545		(489)	(951)	לודן מערכות תוכנה ובקרה בע"מ (2)
			47	(3)	לודן-טק החזקות בע"מ (3)
			(3)	(3)	לודן-טק החזקות ישראל בע"מ (3)
317	4,633		1,449	2,391	שימקוטק בע"מ (2)
			(16)	(16)	לודן סייבר סקיריטי שותפות
565	348		2,506	2,559	לודן טכנולוגיות סביבה בע"מ (1)
			(3,354)	(3,354)	לקסטרן בע"מ (2)
5	--		(262)	(353)	לודן אנרגיה חו"ל בע"מ
			76	76	לודן אנרגיה חו"ל מימון בע"מ
297	429		(75)	(75)	(2) (1) Ludan Renewable Energy B.V.
220	114		199	228	Ludan Renewable Energy Espana, S.L
			1,386	1,462	Ludan Environmental Technologies S.R.L.
			--	--	Clean Soils Experts S.R.L.
			126	126	Recon Branch
			(26)	(33)	Ludan Energy Overseas B.V.
			523	654	Ludan Environmental D.O.O.
			86	86	Biogast Agro Hensbroek B.V
			--	--	Agro-Giethoorn –Duurzaam Drogen B.V
			(8)	(8)	Biogast Agro Veelerveen B.V
			--	--	(2) BAVIWE B.V.
			556	556	(2) Agro Giethoorn Energy B.V.
			(9)	(9)	(2) Planta de Biogas de Balsa de Ves
			(3)	(3)	(2) Planta de Biogas de Chinchila
			(3)	(3)	(2) Planta de Biogas de Bonete
			(1)	(1)	Imedes bioenergía SL (IBE)
			--	--	Biogas Extremadura SL
			(25)	(25)	Bioenergías de la Sierra de Gata SL
			14	14	Bioenergías de Huelva SL

- (1) מתוך דוחות רווח והפסד מאוחדים.
(2) התוצאות מוצגות בערכים מלאים של החברה (ללא התחשבות בשיעור אחזקה).
(3) חברות החזקה ללא כל פעילות עסקית.

תקנה 14: רשימת קבוצות של יתרות הלוואות שניתנו לתאריך המאזן, אם מתן הלוואות היה אחד מעיסוקיו העיקריים של התאגיד

לא רלוונטי.

תקנה 20: מסחר בבורסה - ני"ע שנרשמו למסחר - מועדי וסיבות הפסקת מסחר

לא ידוע לחברה על הפסקות מסחר בניירות הערך שלה, למעט הפסקות מסחר שנעשו בסמוך לאחר פרסום דוחות כספיים, והמסחר חודש בתוך כשעה משהופסק.

תקנה 21:

תגמולים לבעלי ענין ולנושאי משרה בכירה

להלן יפורטו התגמולים שניתנו בתקופת הדוח, לכל אחד מחמשת מקבלי התגמולים הגבוהים ביותר מבין נושאי המשרה הבכירה ובעלי ענין אחרים (הסכומים המפורטים הינם באלפי ש"ח):

סה"כ	תגמולים ⁽¹⁾ אחרים			תגמולים בעבור שירותים (באלפי ש"ח)							פרטי מקבל התגמולים			
	אחר	דמי שכירות	ריבית	אחר ⁽²⁾	עמלה	דמי ייעוץ	דמי ניהול	תשלום מבוסס מניות	מענק	שכר ⁽¹⁾	שיעור החזקה בהון התאגיד	היקף משרה	תפקיד	שם
1,545	32 ⁽³⁾						1,512				10.16%	מלאה	מנכ"ל משותף	ארנון אהרון
1,509	43 ⁽³⁾						1,466				10.11%	מלאה	מנכ"ל משותף	יהודה שריד
1,302				85				191	1,025			מלאה	מנכ"ל חברת בת בחו"ל	Jansen Frans
854				66				33	755			מלאה	מנכ"ל חברת בת בארץ	יובל אלון
804				64				34	707	0.34%	מלאה	מנכ"ל חברות בנות בארץ	אבי ליבר	
784				58				54	672	----	מלאה	סמנכ"ל כספים	לילך שטיינבוך	
587									587	5.37%	מלאה	מהנדס ראשי	יעקב זלוסצר	

(1) נתוני השכר מובאים במונחי עלות לתאגיד, וכוללים שכר חודשי, הפרשות לתנאים סוציאליים,.

(2) אחר כולל הוצאות רכב וטלפון

(3) הוצאות אש"ל והחזרי הוצאות בהתאם להסכמי הניהול המתוארים בפסקה בבור 28.א. לדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר תנאי התגמולים של ארנון אהרון ויהודה שריד – ראה באור 27.א. לדוחות הכספיים.
Frans Jansen – מועסק בחברת לודן הולנד החל משנת 1979 (עוד טרם רכישתה על ידי החברה), ומכהן כמנכ"ל לודן הולנד ופעילות החברה במערב אירופה משנת 2008. שכרו החודשי נבחן על ידי ועדת התגמול. מנגנון המענק השנתי אושר על ידי ועדת התגמול והדירקטוריון. הן השכר החודשי והן המענק השנתי תואמים את מדיניות התגמול שאומצה בחברה, ואושרה על ידי האסיפה הכללית של בעלי המניות.

יובל אלון - מועסק בחברה החל משנת 2003, והחל מחודש מרץ 2014 מכהן כמנכ"ל חברת בת בקבוצה. שכרו החודשי נבחן על ידי ועדת התגמול. מנגנון המענק השנתי אושר על ידי ועדת התגמול והדירקטוריון. הן השכר החודשי והן המענק השנתי תואמים את מדיניות התגמול שאומצה בחברה, ואושרה על ידי האסיפה הכללית של בעלי המניות.

אבי ליבר - מועסק בחברה החל משנת 1989, ומכהן כיום כמנכ"ל חברות בנות בקבוצה. שכרו החודשי נבחן על ידי ועדת התגמול. מנגנון המענק השנתי אושר על ידי ועדת התגמול והדירקטוריון. הן השכר החודשי והן המענק השנתי תואמים את מדיניות התגמול שאומצה בחברה, ואושרה על ידי האסיפה הכללית של בעלי המניות.

לילך שטיינבוך – מועסקת בחברה החל משנת 2010, ומכהנת כסמנכ"ל הכספים. שכרה החודשי נבחן על ידי ועדת התגמול. מנגנון המענק השנתי אושר על ידי ועדת התגמול והדירקטוריון. הן השכר החודשי והן המענק השנתי תואמים את מדיניות התגמול שאומצה בחברה, ואושרה על ידי האסיפה הכללית של בעלי המניות.

יעקב זלוסצר – מכהן כמהנדס ראשי של סניף דרום בחברה, ומועסק על פי הסכם העסקה שחודש לאחרונה בשנת 2001. שכרו החודשי נבחן על ידי ועדת התגמול.

כמו כן, שולם לדירקטורים שאינם נושאי משרה בחברה (דח"צים ודירקטורים בלתי תלויים) סך של 454 אלפי ש"ח בגין השתתפותם בישיבות הדירקטוריון וועדות הדירקטוריון, ובגין הגמול השנתי, בהתאם להחלטות האסיפה הכללית של בעלי המניות בנוגע לגמול הדירקטורים האמורים.

תקנה 21.א: השליטה בתאגיד

לפי מיטב ידיעתה של החברה, אין בחברה בעלי שליטה.

תקנה 22: עסקאות עם בעל שליטה

בדבר עסקאות עם בעלי השליטה בחברה, או שלבעלי השליטה יש ענין אישי באישורן, אשר החברה התקשרה בהן בתקופת הדוח ועד למועד דוח זה או שהן עדיין בתוקף במועד הדוח ראו באור 27.א. לדוחות הכספיים.

בנוסף, למיטב ידיעתה של החברה, בין החברה ובין חברות קשורות בקבוצת לודן, וכן בין לבין עצמן, נערכו במהלך שנת 2014 ועד למועד דוח זה, מספר התקשרויות שעניינן העברת שירותי הנדסה בין חברות הקבוצה, ו/או העברת ביצוע פרויקט בין חברות הקבוצה, בהיקפים זניחים, ובאופן אשר עומד בתנאים שנקבעו על ידי דירקטוריון החברה על מנת לסווג כעסקאות זניחות. לפרטים נוספים, ראה סעיף 12 לפרק ב' – דוח הדירקטוריון.

תקנה 24: החזקות בעלי ענין

לפרטים בדבר המניות וניירות הערך ההמירים המוחזקים על ידי בעלי הענין בחברה, ראו דו"ח מיידי על מצבת החזקות בעלי ענין ונושאי משרה בכירה, שפורסם על ידי החברה ביום 5 במרץ, 2015 (מס' אסמכתא 2015-01-000006).

למיטב ידיעתה של החברה, אין שוני מהותי, אם בכלל, בהחזקות בעלי הענין ונושאי המשרה הבכירה המפורטים בדוח המיידי האמור לבין החזקותיהם נכון למועד פרסום דוח זה.

תקנה 24.א: הון החברה

לפרטים בדבר הון החברה, ראו באור 17.א. ו-17.ב. לדוחות הכספיים.

תקנה 24 ב.:**מרשם בעלי המניות של התאגיד**

נכון ליום 30 במרץ 2015, בעלי המניות הרשומים של התאגיד הינם כדלקמן:

הערות	כמות מניות רגילות 1 ש"ח ע.נ. כ"א	מען	אזרחות/ארץ התאגדות או רישום	סוג הזיהוי ומספר הזיהוי	שם בעל המניות
--	10,124,886	רח' לילינבלום 2 תל אביב	ישראל	510098064	ח.פ. החברה לרישומים של בנק לאומי לישראל בע"מ
--	1	אליהו חכים תל 16/36 אביב-יפו	ישראל	68909126	ת.ז. אהרון דויטש
נאמן	143,507	מנחם בגין 7 ר"ג	ישראל	58865742	ת.ז. עו"ד רונן ציטבר
--	476,590	ערבה 27 עומר	ישראל	6136832	ת.ז. יעקב זלוסצר
--	366,036	ערבה 27 עומר	ישראל	25215641	ת.ז. אור זלוסצר
--	140,252	ערבה 27 עומר	ישראל	6136832	ת.ז. יעקב וציונה זלוסצר
--	1	חנה 23 חיפה 34815	ישראל	30594758	ת.ז. יהודה שריד
--	1	אלי כהן 3/25 תל אביב	ישראל	512748138	ח.פ. אהרון ארנון בע"מ ויהודה שריד בע"מ
--	1	אלי כהן 3/25 תל אביב	ישראל	26858886	ת.ז. אהרון ארנון
--	273,270	זמנהוף 21 חיפה	ישראל	512931064	ח.פ. עודד שפק בע"מ
--	1	זמנהוף 21 חיפה	ישראל	9583618	ת.ז. יעל שפק
--	100	ברסקי 6 ת"א 69080	ישראל	64837123	ת.ז. יהודה בר לב
--	29	הארבעה 10 תל אביב 64739	ישראל	511348476	ח.פ. מררי צוקי פרוייקטים בע"מ (לשעבר: המחלקה הטכנית - פרוייקטים (ל.ת.ה.) בע"מ)
--	1	טהון 6 חיפה	ישראל	56140346	ת.ז. גד הבר
	11,524,676				סך הכל:

תקנה 25 א: מען רשום

ת.ד. 3584, פתח תקוה, 49130.

טלפון: 03-9182000 פקס: 03-9182022

דוא"ל: rome@ludan.co.il

תקנה 26: הדירקטורים של התאגיד

שם הדירקטור/ית	משה לוסקי	מנחם אקרמן¹	אירית שטרן²	אורלי בן יוסף
ת.ז.	052114501	010618072	055368443	056590102
תאריך לידה	6.1.1954	28.9.1947	24.8.1958	26.9.1960
מען	המתמיד 6, הרצליה	הלוטם 9, ת.ד. 181, כוכב יאיר 44864	ברא"ז 33, פתח-תקוה	יגאל ידין 11, חולון
נתינות	ישראלית	ישראלית	ישראלית	ישראלית
חברות בוועדות הדירקטוריון	לא	יו"ר ועדת ביקורת, יו"ר הועדה לבחינת הדוחות הכספיים, יו"ר ועדת הגמול, חבר ועדת השקעות	ועדת ביקורת, הועדה לבחינת הדוחות הכספיים, ועדת תגמול	ועדת ביקורת, הועדה לבחינת הדוחות הכספיים, ועדת תגמול
דח"צ/דירקטור/ית בלתי תלוי/ה	בלתי תלוי	דח"צ	דח"צ	בלתי תלוי
האם עובד/ת של התאגיד, חברה בת, חברה קשורה או של בעל ענין	לא	לא	לא	לא
תאריך תחילת כהונה כדירקטור/ית	21.8.2009	4.12.2005	4.12.2005	1.6.2010
השכלה	אקדמאית - בוגר משפטים, האוניברסיטה העברית	אקדמאית - בוגר כלכלה, אוניברסיטת בר-אילן; מוסמך במנהל עסקים, האוניברסיטה העברית	אקדמאית - בוגרת כלכלה וחשבונאות, אוניברסיטת בר-אילן	אקדמאית - בוגרת כלכלה וחשבונאות, אוניברסיטת תל-אביב
התעסקות בחמש השנים האחרונות	פעילות עסקית עצמאית / בורר בבוררות עסקיות	פעילות עסקית עצמאית – ייזום ויעוץ עסקי	סמנכ"ל כספים - מחקר אלגוריתמים בע"מ	מרצה במכללה למנהל בתל-אביב בנושאי שוק ההון
פירוט התאגידים שבהם משמש/ת דירקטור	יו"ר דירקטוריון י.ס.פ מטעי הדר ישראל בע"מ, דירקטור בשגביון אחזקות בע"מ ומילאנו בדינג בע"מ	הוט טלקום, מעטפות גברעם, אביזרי מיזוג אויר - יסודות	איילון אחזקות בע"מ, איילון פנסיה וגמל בע"מ	אלקטרה בע"מ, חברת ועדת השקעות בהראל חברה לביטוח בע"מ
האם בן/בת משפחה של בעל ענין אחר בתאגיד	לא	לא	לא	לא
בעל/ת מומחיות חשבונאית ופיננסית	לא	כן	כן	כן
בעל/ת כשירות מקצועית	כן	כן	כן	כן

¹ ביום 4.12.2014 נסתיימה כהונתו של הי"ח מנחם אקרמן.
² ביום 4.12.2014 נסתיימה כהונתה של הי"ח אירית שטרן.

שם הדירקטור/ית	אבי וינטר	יוסף זינגר	רני ליפשיץ	יפעת אדורם
ת.ז.	052827060	055741672	022682603	058677147
תאריך לידה	20.8.1954	14.4.1959	24.8.1966	22.3.1964
מען	אלוף דוד 132 רמת גן	מרדכי זעירא 14, תל אביב	אלתרמן 11, תל אביב	עמוס 13, רמת גן
נתינות	ישראלית	ישראלית	ישראלית	ישראלית
חברות בוועדות הדירקטוריון	ועדת השקעות	ועדת השקעות	ועדת ביקורת, ועדת התגמול הועדה לבחינת הדוחות הכספיים	ועדת ביקורת, ועדת התגמול הועדה לבחינת הדוחות הכספיים
דח"צ/דירקטור/ית בלתי תלוי/ה	--	--	דח"צ	דח"צ
האם עובד/ת של התאגיד, חברה בת, חברה קשורה או של בעל ענין	לא	לא	לא	לא
תאריך תחילת כהונה כדירקטור/ית	1.4.2012	8.10.2014	4.12.2014	4.12.2014
השכלה	אקדמאי - בוגר כלכלה וחשבונאות, אוניברסיטת בר אילן	אקדמאי - בוגר מדעי החברה כלכלה ומנהל עסקים, מוסמך מנהל עסקים התמחות במימון אוניברסיטת בר-אילן	אקדמאי - בוגר כלכלה אוניברסיטת תל אביב, בוגר משפטים אוניברסיטת בר-אילן	אקדמאית - בוגרת מנהל עסקים התמחות בשיווק בין לאומי Baruch College New York City, מוסמכת מנהל עסקים הקריה האקדמית אונו
התעסקות בחמש השנים האחרונות	בעבר מנכ"ל אפקון תעשיות בע"מ, כיום מנכ"ל אימאג'סט	מנכ"ל בשותפות מוגבלת גבעות עולם חיפוש נפט (1993), מנכ"ל ודירקטור בחברות נוספות בקבוצה גרנית הכרמל השקעות בע"מ	מנכ"ל Solangia Ltd.	מנהלת השקעות נכסים אלטנרטיביים כלל ביטוח, מנכ"לית האיגוד הישראלי לקרנות הון סיכון IVA
פירוט התאגידים שבהם משמשת/ת דירקטור	בוני התיכון הנדסה אזרחית ותשתיות בע"מ (דח"צ); אורד מערכות בקרה בע"מ (דירקטור)	מדרוג בע"מ, החזקות מדרוג בע"מ וזינגר את אבן קרייזברג החזקות בע"מ, חברת השקעות דיסקונט בע"מ. דירקטור חיצוני בפועלים IBI חיתום והנפקות בע"מ, דירקטור חיצוני בחברת צור שמיר אחזקות בע"מ	תמיר פישמן נדל"ן בע"מ, אר.אס.אל אלקטורניקה בע"מ, נפקו סטאר בע"מ ואיכות חיים אבן יקרה בע"מ	
האם בן/בת משפחה של בעל ענין אחר בתאגיד	לא	לא	לא	לא
בעל/ת מומחיות חשבונאית ופיננסית	לא	כן	כן	כן
בעל/ת כשירות מקצועית	כן	כן	כן	כן

תקנה 26א.: נושאי משרה בכירה של התאגיד

שם נושא/ת המשרה	ארנון אהרון	יהודה שריד	לילך שטיינבוך	תדהר גולן	אבי ליבר	Frans Jansen	Dmitri Militescu
ת.ז.	026858886	030594758	022934897	024287476	055449045	NUHFKLCF3	051797629
תאריך לידה	25.11.1950	31.10.1949	27.6.1967	27.06.1969	1.9.1958	7.4.1955	13.8.1955
תאריך תחילת כהונה	אוקטובר 1998	אוקטובר 1998	14.11.2010	01.09.2014	1996	25.8.2013	25.8.2013
התפקיד שממלא בתאגיד, בחברה-בת, בחברה קשורה או בבעל ענין בתאגיד	מנכ"ל משותף דירקטור בחברות בנות בקבוצת לודן	מנכ"ל משותף דירקטור בחברות בנות בקבוצת לודן	סמנכ"ל כספים דירקטורית בחברות בנות בקבוצת לודן	מנכ"ל חברת בת – לודן טכנולוגיות סביבה בע"מ דירקטור בחברות בנות בקבוצת לודן	מנכ"ל חברות בנות בקבוצה - לודן מערכות תוכנה ובקרה בע"מ ושימקוטק בע"מ; דירקטור בחברות בנות בקבוצה	מנכ"ל חברת KH Engineering B.V.	מנכ"ל חברת Ludan Engineering SRL
בעל ענין בתאגיד, בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין	כן	כן	לא	לא	לא	לא	לא
השכלה	אקדמאית - בוגר הנדסת מכונות, אוניברסיטת בן גוריון	אקדמאית - בוגר הנדסת מכונות, הטכניון חיפה	אקדמאית - בוגרת חשבונאות קווינס קולג', ארה"ב, מוסמכת במנהל עסקים הרייט וואט, ישראל	אקדמאית - בוגר ומוסמך משפטים, אוניברסיטת תל אביב ואוניברסיטת בר-אילן	אקדמאית - בוגר ומוסמך מתמטיקה ומדעי המחשב, אוניברסיטת בן גוריון		אקדמאית – בוגר הנדסה גרעינית Bucharest Polytechnic Institute ומוסמך EMBA Bucharest ASEBUS
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות	מנכ"ל משותף – לודן חברה להנדסה בע"מ (כיהן גם כדירקטור בחברה)	מנכ"ל משותף – לודן חברה להנדסה בע"מ (כיהן גם כדירקטור בחברה ויו"ר הדירקטוריון)	סמנכ"ל כספים – לודן חברה להנדסה בע"מ סמנכ"ל כספים - אבגול בע"מ	מנכ"ל חברת AMS Technology es, מנכ"ל חברת תה"ל נכסים, סמנכ"ל פיתוח עסקי IDE טכנולוגיות	מנכ"ל חברות בנות בקבוצת לודן (כיהן גם כדירקטור בחברה)	מנכ"ל חברת KH Engineering B.V.	מנכ"ל חברת Ludan Engineering SRL

תקנה 26א.: נושאי משרה בכירה של התאגיד - המשך

שם נושא/ת המשרה	שאול סיטון	דב אינגבר	רחל נעם מזרחי	יעקב זלוסצר	יובל אלון	רום ארז
ת.ז.	051927416	058239377	055083984	006136832	065165045	024416893
תאריך לידה	27.5.1953	22.8.1963	7.3.1958	19.10.1939	28.4.1948	20.05.1969
תאריך תחילת כהונה	15.11.2010	27.11.1997	5.2.2007	31.5.2000	2.3.2014	1.2.2010
התפקיד שממלא בתאגיד, בחברה-בת, בחברה קשורה או בבעל ענין בתאגיד	סמנכ"ל פיתוח עסקי; ממונה על האכיפה הפנימית; דירקטור בחברות בנות בקבוצת לודן	מבקר פנימי	מנהלת משאבי אנוש	מהנדס ראשי	מנכ"ל חברת בת בקבוצה-לודן הנדסה ישראל בע"מ	יועץ משפטי ומזכיר חברה יועץ משפטי בחברות הבנות בקבוצה דירקטור בחברות בנות בקבוצה
בעל ענין בתאגיד, בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין השכלה	לא	לא	לא	כן	לא	לא
השכלה	אקדמאית - בוגר הפקולטה לחקלאות, האוניברסיטה העברית; מוסמך במנהל עסקים, אוניברסיטת תל אביב; מוסמך במשפטים, אוניברסיטת בר אילן	אקדמאית - בוגר כלכלה וחשבונאות, אוניברסיטת תל אביב; מוסמך במנהל עסקים, אוניברסיטת תל אביב	אקדמאית - בוגרת סוציולוגיה, אוניברסיטת תל אביב	אקדמאית - בוגר הנדסת מכונות, הטכניון, חיפה	אקדמאית - בוגר הנדסת כימיה, הטכניון חיפה	אקדמאית - בוגר משפטים, אוניברסיטת תל אביב
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות	סמנכ"ל כספים ופיתוח עסקי - לודן חברה להנדסה בע"מ	שותף במשרד חשבון ורדי, ברוקנר, אינגבר, רוזנצוויג, רואי חשבון	מנהלת משאבי אנוש - לודן חברה להנדסה בע"מ	מהנדס ראשי, סניף דרום	מנהל הנדסה ופרויקטים סניף דרום לודן הנדסה, מנהל סניף דרום לודן הנדסה	יועץ משפטי ומזכיר חברה - לודן חברה להנדסה בע"מ

תקנה 26ב.: מורשי חתימה של התאגיד

אין בתאגיד מורשי חתימה עצמאיים.

תקנה 27: רואה החשבון של התאגיד

הורוביץ, עידן, סבו, טבת, & כהן, טבח רואי חשבון (Baker Tilly) מדרך מנחם בגין 11 (מגדל רוגובין תדהר), רמת גן

תקנה 28: שינוי בתזכיר או בתקנון

לא חלו שינויים בשנת הדו"ח.

תקנה 29: המלצות והחלטות

לא התקבלו החלטות ולא ניתנו המלצות דירקטוריון החברה בקשר עם החלטות כמפורט בתקנה.

פטור, ביטוח או התחייבות לשיפוי שבתוקף בתאריך הדוח**ביטוח**

בחודש אוקטובר 2013 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של החברה התקשרות מראש של החברה בפוליסות ביטוח אחריות נושאי משרה ביחס לדירקטורים ונושאי משרה בחברה והמכהנים כנושאי משרה מטעם החברה בחברות בנות בהן מחזיקה החברה, במישרין או בעקיפין, בשיעור של 20% מהזכויות בהון ו/או בהצבעה, שאינם נמנים עם בעלי השליטה בחברה, המכהנים וכפי שיכוננו בעתיד (להלן: "נושאי המשרה"), בהן יבטחו נושאי המשרה, ואשר יכול וייעשו גם בדרך של הארכות נוספות של הפוליסה הקיימת ו/או חידושה, תוך שינוי בתנאיה, ובלבד ש: (א) גבולות הכיסוי על-פי הפוליסות לא יעלו על 10 מיליון דולר ארה"ב ולא יפחתו מ-5 מיליון דולר ארה"ב לכל מקרה ולכל תקופת ביטוח; (ב) פרמיית הביטוח השנתית לא תעלה על 25,000 דולר ארה"ב; (ג) סכום ההשתתפות העצמית של החברה לא יעלה על 10,000 דולר ארה"ב לכל תביעה, ו-35,000 דולר ארה"ב בתביעות בארה"ב ובקנדה.

למועד הדוח, קשורה החברה בפוליסה לביטוח הדירקטורים ונושאי המשרה בסכום חיסוי, למקרה ולתקופה, של 10 מיליון דולר ארה"ב, בפרמיה שנתית של כ- 11.7 אלפי דולר ארה"ב, אשר תואמים את המסגרת שאושרה על ידי אסיפת בעלי המניות של החברה.

התחייבות לפטור ושיפוי

בחודש אוקטובר 2013, אישרה האסיפה הכללית של החברה התחייבות מראש לשיפוי נושאי המשרה לרבות אלו שהינם בעלי השליטה בחברה, כדלקמן:

בכפוף לתנאים המפורטים בכתב ההתחייבות ובחוק החברות, החברה התחייבה מראש, באופן בלתי חוזר, לשפות כל אחד מנושאי המשרה באופן הרחב ביותר הניתן ו/או שיהיה ניתן על פי הוראות הדין בשל כל חבות או הוצאה שתוטל עליו עקב פעולות שעשה או יעשה בתוקף היותו נושא משרה ו/או מחדל ו/או נגזרת של מי מהן (להלן: "פעולה"), ובלבד שסכום השיפוי שעשויה החברה לשלם על פי כתב ההתחייבות בגין האירועים ממסכת האירועים המפורטים בכתב ההתחייבות המוצע, לא יעלה על סך השווה ל- 3 מיליון דולר ארה"ב או ל- 25% מהונה העצמי של החברה במועד היודע לחברה לראשונה על מקרה בר שיפוי, לפי הגבוה מביניהם, וזאת לכל אחד מנושאי המשרה ולכולם ביחד, בגין מקרה בודד ובמצטבר. מובהר בזאת כי סכום השיפוי האמור הינו בנוסף ומעבר לתקבולים שיתקבלו בידי נושא המשרה מכוח פוליסת ביטוח ו/או בדרך אחרת בגין אותו אירוע.

נכון למועד דוח זה, לא ידוע לחברה על פעולות או אירועים כאמור שאירעו ושבגינם תידרש החברה לשיפוי.

אין באמור לעיל כדי לפגוע בחובת החברה לפעול בהתאם להתחייבותה לשיפוי כאמור, במידה ופעולות או אירועים כאמור יובאו לידיעתה גם בקשר לתקופה שקדמה למועד מתן ההתחייבות לשיפוי.

ההתחייבות מראש לשיפוי תהיה תקפה הן ביחס להליכים שינקטו נגד נושא המשרה תוך כדי עבודתו או כהונתו בחברה והן ביחס להליכים שינקטו נגדו, לרבות כנגד עזבונו, לאחר מועד סיום עבודתו או כהונתו בחברה ובלבד שהם מתייחסים לפעולות שנעשו על ידו במהלך תקופת כהונתו כנושא משרה ותוך כדי או עקב היותו נושא משרה או כתוצאה מכך. ההתחייבות לשיפוי תעמוד גם לזכות עיזבונו של נושא המשרה, יורשיו וחליפים אחרים שלו על פי דין.

בכפוף להוראות הדין, ההתחייבות לשיפוי מראש תכלול שיפוי בגין הוצאות התדיינות סבירות, לרבות שכר טרחת עורך דין, שהוציא נושא המשרה או שחויב בהן.

כמו כן, ההתחייבות לשיפוי מראש, לעניין חבות כספית שהוטלה עליו או שהוציא לטובת אדם אחר על פי פסק דין בלבד, לרבות פסק דין שניתן בפשרה או פסק בורר שאושר על ידי בית משפט, תוגבל לסוגי האירועים שלדעת דירקטוריון החברה ניתן לצפותם מראש בפועל לאור פעילות החברה במועד מתן ההתחייבות לשיפוי, ובגינם ניתן השיפוי לנושאי המשרה כאמור לעיל, ובכפוף להוראות סעיפים 260(א)(1) ו-263 לחוק החברות. סוגי אירועים אלה הינם כמפורט בנספח ב' לדו"ח המידי שפרסמה החברה מיום 17.9.2013 מספר אסמכתא 2013-01-148914.

ההתחייבות לשיפוי כאמור לעיל לא תחול בכל אחת מאלה, אלא אם הדבר יותר על פי הוראות הדין:

- הפרת חובת אמונים, למעט אם נושא המשרה פעל בתום לב והיה לו יסוד סביר להניח שהפעולה לא תפגע בטובת החברה;
- הפרת חובת זהירות שנעשתה בכוונה או בפזיזות, למעט אם נעשתה ברשלנות בלבד;
- פעולה מתוך כוונה להפיק רווח אישי שלא כדין;
- קנס או כופר שהוטל עליו.

ההתחייבות לשיפוי כאמור לעיל תהיה תקפה גם כלפי כל אדם, לרבות נושא משרה, המכהן או שכיהן מטעם החברה או על פי בקשתה כדירקטור או נושא משרה בחברה אחרת (לרבות חברה זרה) שהחברה מחזיקה בה מניות כלשהן, במישרין או בעקיפין, או שלחברה עניין כלשהו בה (לעיל ולהלן: "נושא משרה בחברה האחרת"), בשל חבות שתוטל עליו או הוצאה שיוציא או שיחויב בה, כאמור לעיל, עקב מעשה או מחדל בתוקף היותו נושא משרה בחברה האחרת.

על פי כתב השיפוי החברה תהיה רשאית ליטול על עצמה את הטיפול בהגנה המשפטית על נושא המשרה בהליך ובמקרה כאמור תישא החברה בכל הוצאות ההגנה המשפטית. על אף האמור לעיל, יהיה רשאי נושא המשרה להתנגד לייצוגו על ידי בא כח שנבחר על ידי החברה וזאת מטעמים סבירים או בנסיבות של ניגוד עניינים בין הגנת נושא המשרה והגנת החברה, והכל כפי שיודיע לחברה בכתב. במקרה כזה או במקרה בו לא נטלה החברה על עצמה את הגנת נושא המשרה, יהיה רשאי נושא המשרה למסור את הטיפול בהגנה לבא כח מטעמו, והוא יהיה זכאי להשתתפות החברה בהוצאות משפטיות מכח כתב השפוי, בסכום ו/או בסכומים סבירים בנסיבות העניין, בהתאם לתנאים המקובלים בשוק.

30 במרץ, 2015

לודן חברה להנדסה בע"מ

תאריך

תפקידם:

שמות החותמים:

יו"ר הדירקטוריון

משה לוסקי

מנכ"ל משותף

ארנון אהרון

**פרק ה' - דוח בדבר
האפקטיביות על
הבקרה הפנימית על
הדיווח הכספי ועל
הגילוי**

(א) הצהרת מנהל כללי לפי תקנה 9(ד)1

**הצהרת מנהלים
הצהרת מנהל כללי**

אני, ארנון אהרון, מצהיר כי:

1. בחנתי את הדוח התקופתי של לודן חברה להנדסה בע"מ (להלן - התאגיד) לשנת 2014 (להלן – הדוחות).
2. לפי ידיעתי, הדוחות אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בהם, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופת הדוחות.
3. לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוחות משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של התאגיד לתאריכים ולתקופות שאליהם מתייחסים הדוחות.
4. גיליתי לרואה החשבון המבקר של התאגיד, לדירקטוריון ולוועדות הביקורת והדוחות הכספיים של התאגיד כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שבה מעורב המנהל הכללי או מי שכפוף לו במישרין או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בדיווח הכספי הגילוי ובבקרה עליהם.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

ארנון אהרון - מנהל כללי

30 במרץ 2015
תאריך

הצהרת מנהלים
הצהרת מנהל כללי

אני, יהודה שריד, מצהיר כי:

1. בחנתי את הדוח התקופתי של לודן חברה להנדסה בע"מ (להלן - התאגיד) לשנת 2014 (להלן – הדוחות).
2. לפי ידיעתי, הדוחות אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בהם, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופת הדוחות.
3. לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוחות משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של התאגיד לתאריכים ולתקופות שאליהם מתייחסים הדוחות.
4. גיליתי לרואה החשבון המבקר של התאגיד, לדירקטוריון ולוועדות הביקורת והדוחות הכספיים של התאגיד כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שבה מעורב המנהל הכללי או מי שכפוף לו במישרין או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בדיוח הכספי הגילוי ובבקרה עליהם.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

יהודה שריד - מנהל כללי

30 במרץ 2015

תאריך

(ג) הצהרת נושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים לפי תקנה 9(ד)(2)

הצהרת מנהלים

הצהרת נושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים

אני, לילך רוזין-שטיינבוך, מצהירה כי:

1. בחנתי את הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוחות של לודן חברה להנדסה בע"מ (להלן - התאגיד) לשנת 2014 (להלן - הדוחות).
2. לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים והמידע הכספי האחר הכלול בדוחות אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בהם, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופת הדוחות.
3. לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוחות משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של התאגיד לתאריכים ולתקופות שאליהם מתייחסים הדוחות.
4. גיליתי לרואה החשבון המבקר של התאגיד, לדירקטוריון ולוועדות הביקורת והדוחות הכספיים של התאגיד כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שבה מעורב המנהל הכללי או מי שכפוף לו במישרין או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בדיוח הכספי הגילוי ובבקרה עליהם.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

לילך שטיינבוך - סמנכ"ל כספים

30 במרץ 2015
תאריך

פרק ו' – שאלון ממשל תאגידי

שאלון ממשל תאגידי¹

עצמאות הדירקטוריון		
לא נכון	נכון	
	√	<p>1. בכל שנת הדיווח כיהנו בתאגיד שני דירקטורים חיצוניים או יותר.</p> <p>בשאלה זו ניתן לענות "נכון" אם תקופת הזמן בה לא כיהנו שני דירקטורים חיצוניים אינה עולה על 90 ימים, כאמור בסעיף 363א(ב)(10) לחוק החברות, ואולם בכל תשובה שהיא (נכון/לא נכון) תצוין תקופת הזמן (בימים) בה לא כיהנו בתאגיד שני דירקטורים חיצוניים או יותר בשנת הדיווח (ובכלל זה גם תקופת כהונה שאושרה בדיעבד, תוך הפרדה בין הדירקטורים החיצוניים השונים):</p> <p>דירקטור א': מנחם אקרמן.²</p> <p>דירקטור ב': אירית שטרן.³</p> <p>מספר הדירקטורים החיצוניים המכהנים בתאגיד נכון למועד פרסום שאלון זה: 2.</p>
—	—	<p>2. שיעור⁴ הדירקטורים הבלתי תלויים⁵ המכהנים בתאגיד נכון למועד פרסום שאלון זה: 4 מתוך 6 חברי דירקטוריון.</p> <p>שיעור הדירקטורים הבלתי תלויים שנקבע בתקנון⁶ התאגיד⁷: _____.</p> <p>√ לא רלוונטי (לא נקבעה הוראה בתקנון).</p>

1 פורסם במסגרת הצעות חקיקה לשיפור הדוחות ביום 16.3.2014.

2 ביום 4.12.2014 הסתיימה כהונתו של ה"ה מנחם אקרמן. באותו יום נכנס לתוקפו מינויו של ה"ה רני ליפשיץ כדירקטור חיצוני.

3 ביום 4.12.2014 הסתיימה כהונתה של ה"ה אירית שטרן. באותו יום נכנס לתוקפו מינויה ה"ה יפעת אדורם כדירקטורית חיצונית.

4 בשאלון זה, "שיעור" - מספר מסוים מתוך הסך הכל. כך לדוגמה 3/8.

5 לרבות "דירקטורים חיצוניים" כהגדרתם בחוק החברות.

6 לענין שאלה זו - "תקנון" לרבות על פי הוראת דין ספציפית החלה על התאגיד (לדוגמה בתאגיד בנקאי - הוראות המפקח על הבנקים).

7 חברת איגרות חוב אינה נדרשת לענות על סעיף זה.

	√	בשנת הדיווח נערכה בדיקה עם הדירקטורים החיצוניים (והדירקטורים הבלתי תלויים) ונמצא כי הם קיימו בשנת הדיווח את הוראת סעיף 240(ב) ו-ו(ו) לחוק החברות לעניין היעדר זיקה של הדירקטורים החיצוניים (והבלתי תלויים) המכהנים בתאגיד וכן מתקיימים בהם התנאים הנדרשים לכהונה כדירקטור חיצוני (או בלתי תלוי).	3.
	√	כל הדירקטורים אשר כיהנו בתאגיד במהלך שנת הדיווח, אינם כפופים ⁸ למנהל הכללי, במישרין או בעקיפין (למעט דירקטור שהוא נציג עובדים, אם קיימת בתאגיד נציגות לעובדים). אם תשובתכם הינה "לא נכון" (קרי, הדירקטור כפוף למנהל הכללי כאמור) - יצוין שיעור הדירקטורים שלא עמדו במגבלה האמורה: _____.	4.
	√	כל הדירקטורים שהודיעו על קיומו של ענין אישי שלהם באישור עסקה שעל סדר יומה של הישיבה, לא נכחו בדיון ולא השתתפו בהצבעה כאמור (למעט דיון ו/או הצבעה בנסיבות המתקיימות לפי סעיף 278(ב) לחוק החברות): אם תשובתכם הינה "לא נכון" - האם היה זה לשם הצגת נושא מסוים על ידו בהתאם להוראות סעיף 278(א) סיפה: כן ☐ לא ☐ (יש לסמן x במשבצת המתאימה). יצוין שיעור הישיבות בהם דירקטורים כאמור נכחו בדיון ו/או השתתפו בהצבעה למעט בנסיבות כאמור בס"ק א: _____.	5.

⁸ לעניין שאלה זו - עצם כהונה כדירקטור בתאגיד מוחזק הנמצא בשליטת התאגיד, לא ייחשב כ"כפיפות", מאידך, כהונת דירקטור בתאגיד המכהן בנושא משרה (למעט דירקטור) ו/או עובד בתאגיד המוחזק שבשליטת התאגיד ייחשב כ"כפיפות" לעניין שאלה זו.

		<p>6. בעל השליטה (לרבות קרובו ו/או מי מטעמו), שאינו דירקטור או נושא משרה בכירה אחר בתאגיד, לא נכח בישיבות הדירקטוריון שהתקיימו בשנת הדיווח.</p> <p>אם תשובתכם הינה "לא נכון" (קרי, בעל שליטה ו/או קרובו ו/או מי מטעמו שאינו חבר דירקטוריון ו/או נושא משרה בכירה בתאגיד נכח בישיבות הדירקטוריון כאמור) – יציגו הפרטים הבאים לגבי נוכחות כל אדם נוסף בישיבות הדירקטוריון כאמור:</p> <p>זהות: _____.</p> <p>תפקיד בתאגיד (ככל וקיים): _____.</p> <p>פירוט הזיקה לבעל השליטה (אם מי שנכח אינו בעל השליטה עצמו): _____.</p> <p>האם היה זה לשם הצגת נושא מסוים על ידו: כן ☐ לא ☐ (יש לסמן x במשבצת המתאימה).</p> <p>שיעור נוכחותו⁹ בישיבות הדירקטוריון שהתקיימו בשנת הדיווח לשם הצגת נושא מסוים על ידו: _____, נוכחות אחרת: _____.</p> <p>v לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).</p>	
--	--	---	--

⁹ תוך הפרדה בין בעל השליטה, קרובו ו/או מי מטעמו.

כשירות וכישורי הדירקטורים

לא נכון	נכון			
	√	בתקנון התאגיד לא קיימת הוראה המגבילה את האפשרות לסיים מיידית את כהונתם של כלל הדירקטורים בתאגיד, שאינם דירקטורים חיצוניים (לעניין זה – קביעה ברוב רגיל אינה נחשבת מגבלה) ¹⁰ . אם תשובתכם הינה "לא נכון" (קרי, קיימת מגבלה כאמור) יצוין –		7.
		פרק הזמן שנקבע בתקנון לכהונת דירקטור: _____.	א.	
		הרוב הדרוש שנקבע בתקנון לסיום כהונתם של הדירקטורים: _____.	ב.	
		מנין חוקי שנקבע בתקנון באסיפה הכללית לשם סיום כהונתם של הדירקטורים: _____.	ג.	
		הרוב הדרוש לשינוי הוראות אלו בתקנון: _____.	ד.	
√		התאגיד דאג לעריכת תוכנית הכשרה לדירקטורים חדשים, בתחום עסקי התאגיד ובתחום הדין החל על התאגיד והדירקטורים, וכן דאג לעריכת תוכנית המשך להכשרת דירקטורים מכהנים, המותאמת, בין השאר, לתפקיד שהדירקטור ממלא בתאגיד. אם תשובתכם הינה "נכון" – יצוין האם התוכנית הופעלה בשנת הדיווח: כן ☑ לא ☐ (יש לסמן x במשבצת המתאימה)		8.
	√	בתאגיד נקבע מספר מזערי נדרש של דירקטורים בדירקטוריון שעליהם להיות בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית.	א.	9.

¹⁰ חברת איגרות חוב אינה נדרשת לענות על סעיף זה.

		אם תשובתכם הינה "נכון" - יצוין המספר המזערי שנקבע : 3.		
		<p>מספר הדירקטורים שכיהנו בתאגיד במהלך שנת הדיווח -</p> <p>בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית¹¹ : 5.</p> <p>בעלי כשירות מקצועית¹² : 6.</p> <p>במקרה שהיו שינויים במספר הדירקטורים כאמור בשנת הדיווח, יינתן הנתון של המספר הנמוך ביותר (למעט בתקופת זמן של 60 ימים מקרות השינוי) של דירקטורים מכל סוג שכיהנו בשנת הדיווח.</p>	ב.	
	√	<p>בכל שנת הדיווח כלל הרכב הדירקטוריון חברים משני המינים.</p> <p>אם תשובתכם הינה "לא נכון" - יצוין פרק הזמן (בימים) בו לא התקיים האמור : _____.</p> <p>בשאלה זו ניתן לענות "נכון" אם תקופת הזמן בה לא כיהנו דירקטורים משני המינים אינה עולה על 60 ימים, ואולם בכל תשובה שהיא (נכון/לא נכון) תצוין תקופת הזמן (בימים) בה לא כיהנו בתאגיד דירקטורים משני המינים : _____.</p>	א.	10.
		מספר הדירקטורים מכל מין המכהנים בדירקטוריון התאגיד נכון למועד פרסום שאלון זה : גברים : 4, נשים : 2.	ב.	

¹¹ לאחר הערכת הדירקטוריון, בהתאם להוראות תקנות החברות (תנאים ומבחנים לדירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ולדירקטור בעל כשירות מקצועית), התשס"ו – 2005.

¹² ר' הי"ש 11.

ישיבות הדירקטוריון (וכינוס אסיפה כללית)

לא נכון	נכון						
_____	_____	<p>מספר ישיבות הדירקטוריון שהתקיימו במהלך כל רבעון בשנת הדיווח:</p> <p>רבעון ראשון (שנת 2014): 3.</p> <p>רבעון שני: 2.</p> <p>רבעון שלישי: 2.</p> <p>רבעון רביעי: 2.</p>					
_____	_____	<p>ב. לצד כל אחד משמות הדירקטורים שכיהנו בתאגיד במהלך שנת הדיווח, יצוין שיעור¹³ השתתפותו בישיבות הדירקטוריון (בס"ק זה - לרבות ישיבות ועדות הדירקטוריון בהן הוא חבר, וכמצוין להלן) שהתקיימו במהלך שנת הדיווח (ובהתייחס לתקופת כהונתו):</p> <p>(יש להוסיף שורות נוספות לפי מספר הדירקטורים).</p>					
		שם הדירקטור	שיעור השתתפותו בישיבות הדירקטוריון	שיעור השתתפותו בישיבות הועדה לבחינת הדוחות ¹⁵ כספיים	שיעור השתתפותו בישיבות ועדת ביקורת ¹⁴	שיעור השתתפותו בישיבות הועדה לבחינת הדוחות ¹⁵ כספיים	שיעור השתתפותו בישיבות ועדות דירקטוריון נוספות בהן הוא חבר (תוך ציון שם הועדה)
		משה לוסקי - יו"ר הדירקטוריון	9/9				

13 ר' ה"ש 4.

14 לגבי דירקטור החבר בוועדה זו.

15 לגבי דירקטור החבר בוועדה זו.

16 לגבי דירקטור החבר בוועדה זו.

		1/1 ועדת השקעות	3/3	4/4	3/3	8/8	מנחם אקרמן ¹⁷				
			3/3	4/4	3/3	8/8	אירית שטרן ¹⁸				
			3/3	4/4	3/3	9/9	אורלי בן יוסף				
		1/1 ועדת השקעות	-	-	-	9/9	אבי וינטר				
						2/2	יוסי זינגר ¹⁹				
					1/1	1/1	רני ליפשיץ ²⁰				
					1/1	1/1	יפעת זק ²¹ אדורם				
√		בשנת הדיווח קיים הדירקטוריון דיון אחד לפחות לעניין ניהול עסקי התאגיד בידי המנהל הכללי ונושאי המשרה הכפופים לו, בלא נוכחותם וניתנה להם הזדמנות להביע את עמדתם.									12.

17 מספר הישיבות שנערכו במהלך תקופת כהונתו. ראה ה"ש 2.

18 מספר הישיבות שנערכו במהלך תקופת כהונתה. ראה ה"ש 3.

19 מספר הישיבות שנערכו במהלך תקופת כהונתו שהחלה ביום 8/10/2014.

20 מספר הישיבות שנערכו במהלך תקופת כהונתו. ראה ה"ש 2.

21 מספר הישיבות שנערכו במהלך תקופת כהונתה. ראה ה"ש 3.

--	--	--	--	--

הפרדה בין תפקידי המנהל הכללי ויושב ראש הדירקטוריון				
לא נכון	נכון			
	√	בכל שנת הדיווח כיהן בתאגיד יו"ר דירקטוריון. בשאלה זו ניתן לענות "נכון" אם תקופת הזמן בה לא כיהן בתאגיד יו"ר דירקטוריון אינה עולה על 60 ימים כאמור בסעיף 363א(2) לחוק החברות, ואולם בכל תשובה שהיא (נכון/לא נכון) תצוין תקופת הזמן (בימים) בה לא כיהן בתאגיד יו"ר דירקטוריון כאמור: _____.		13.
	√	בכל שנת הדיווח כיהן בתאגיד מנהל כללי. בשאלה זו ניתן לענות "נכון" אם תקופת הזמן בה לא כיהן בתאגיד מנכ"ל אינה עולה על 90 ימים כאמור בסעיף 363א(6) לחוק החברות, ואולם בכל תשובה שהיא (נכון/לא נכון) תצוין תקופת הזמן (בימים) בה לא כיהן בתאגיד מנכ"ל כאמור: _____.		14.
		בתאגיד בו מכהן יו"ר הדירקטוריון גם כמנכ"ל התאגיד ו/או מפעיל את סמכויותיו, כפל הכהונה אושר בהתאם להוראות סעיף 121(ג) לחוק החברות ²² . √ לא רלוונטי (ככל שלא מתקיים בתאגיד כפל כהונה כאמור).		15.
	√	המנכ"ל אינו קרוב של יו"ר הדירקטוריון. אם תשובתכם הינה "לא נכון" (קרי, המנכ"ל הנו קרוב של יו"ר הדירקטוריון) –		16.
_____	_____	תצוין הקרבה המשפחתית בין הצדדים: _____.	א.	

²² בחברת איגרות חוב – אישור בהתאם לסעיף 121(ד) לחוק החברות.

		<p>ב. הכהונה אושרה בהתאם לסעיף 121(ג) לחוק החברות²³ :</p> <p>☐ כן</p> <p>☐ לא</p> <p>(יש לסמן x במשבצת המתאימה)</p>		
		<p>17. בעל שליטה או קרובו אינו מכהן כמנכ"ל או כנושא משרה בכירה בתאגיד, למעט כדירקטור. ☒ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).</p>		

ועדת הביקורת				
לא נכון	נכון			
		18. בוועדת הביקורת לא כיהן בשנת הדיווח -		
		א. בעל השליטה או קרובו. ☒ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).		
	☒	ב. יו"ר הדירקטוריון.		
	☒	ג. דירקטור המועסק על ידי התאגיד או על ידי בעל השליטה בתאגיד או בידי תאגיד בשליטתו.		
	☒	ד. דירקטור הנותן לתאגיד או לבעל השליטה בתאגיד או תאגיד בשליטתו שירותים דרך קבע.		
		ה. דירקטור שעיקר פרנסתו על בעל השליטה. ☒ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).		

²³ בחברת איגרות חוב – אישור בהתאם לסעיף 121(ד) לחוק החברות.

	√	19. מי שאינו רשאי להיות חבר בוועדת ביקורת, ובכלל זה בעל שליטה או קרובו, לא נכח בשנת הדיווח בישיבות ועדת הביקורת, למעט בהתאם להוראות סעיף 115(ה) לחוק החברות.	
	√	20. מנין חוקי לדיון ולקבלת החלטות בכל ישיבות ועדת הביקורת שהתקיימו בשנת הדיווח היה רוב של חברי הועדה, כאשר רוב הנוכחים היו דירקטורים בלתי תלויים ואחד מהם לפחות היה דירקטור חיצוני. אם תשובתכם הינה "לא נכון" - יצוין שיעור הישיבות בהן לא התקיימה הדרישה כאמור : _____.	
	√	21. ועדת הביקורת קיימה בשנת הדיווח ישיבה אחת לפחות בנוכחות המבקר הפנימי ורואה החשבון המבקר ובלא נוכחות של נושאי משרה בתאגיד שאינם חברי הועדה, לעניין ליקויים בניהול העסקי של התאגיד.	
	√	22. בכל ישיבות ועדת הביקורת בה נכח מי שאינו רשאי להיות חבר הועדה, היה זה באישור יו"ר הועדה ו/או לבקשת הועדה (לגבי היועץ המשפטי ומזכיר התאגיד שאינו בעל שליטה או קרובו).	
	√	23. בשנת הדיווח היו בתוקף הסדרים שקבעה ועדת הביקורת לגבי אופן הטיפול בתלונות של עובדי התאגיד בקשר לליקויים בניהול עסקיו ולגבי ההגנה שניתן לעובדים שהתלוננו כאמור.	
	√	24. ועדת הביקורת (ו/או הועדה לבחינת הדוחות הכספיים) הניחה את דעתה כי היקף עבודתו של רואה החשבון המבקר ושכר טרחתו ביחס לדוחות הכספיים בשנת הדיווח, היו נאותים לשם ביצוע עבודת ביקורת וסקירה ראויים.	

תפקידי הועדה לבחינת הדוחות הכספיים (להלן - הועדה) בעבודתה המקדימה לאישור הדוחות הכספיים		
לא נכון	נכון	
—	—	<p>25. א. יצוין פרק הזמן (בימים) אותו קבע הדירקטוריון כזמן סביר להעברת המלצות הועדה לקראת הדיון בדירקטוריון לאישור הדוחות הכספיים: 3 ימי עסקים לגבי דוחות תקופתיים, 2 ימי עסקים לגבי דוחות רבעוניים.</p>
—	—	<p>ב. מספר הימים שחלפו בפועל בין מועד העברת ההמלצות לדירקטוריון למועד הדיון בדירקטוריון לאישור הדוחות הכספיים:</p> <p>דוח רבעון ראשון (שנת 2014): 2.</p> <p>דוח רבעון שני: 2.</p> <p>דוח רבעון שלישי: 2.</p> <p>דוח שנתי: 2.</p>
		<p>ג. מספר הימים שחלפו בין מועד העברת טיוטת הדוחות הכספיים לדירקטורים למועד הדיון בדירקטוריון לאישור הדוחות הכספיים:</p> <p>דוח רבעון ראשון (שנת 2014): 3.</p> <p>דוח רבעון שני: 5.</p> <p>דוח רבעון שלישי: 2.</p> <p>דוח שנתי: 7.</p>
	√	<p>26. רואה החשבון המבקר של התאגיד השתתף בכל ישיבות הועדה והדירקטוריון, בה נדונו הדוחות הכספיים של התאגיד המתייחסים לתקופות הנכללות בשנת הדיווח. אם תשובתכם הינה "לא נכון", יצוין שיעור השתתפותו: _____</p>
—	—	<p>27. בועדה התקיימו בכל שנת הדיווח ועד לפרסום הדוח השנתי, כל התנאים המפורטים להלן:</p>

	√	מספר חברה לא פחת משלושה (במועד הדיון בוועדה ואישור הדוחות כאמור).	א.
	√	התקיימו בה כל התנאים הקבועים בסעיף 115(ב) ו-(ג) לחוק החברות (לענין כהונת חברי ועדת ביקורת).	ב.
	√	יו"ר הוועדה הוא דירקטור חיצוני.	ג.
	√	כל חברה דירקטורים ורוב חברה דירקטורים בלתי תלויים.	ד.
	√	לכל חברה היכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים ולפחות אחד מהדירקטורים הבלתי תלויים הוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.	ה.
	√	חברי הוועדה נתנו הצהרה עובר למינוים.	ו.
	√	המניין החוקי לדיון ולקבלת החלטות בוועדה היה רוב חברה ובלבד שרוב הנוכחים היו דירקטורים בלתי תלויים ובהם דירקטור חיצוני אחד לפחות.	ז.
—	—	אם תשובתכם הנה "לא נכון" לגבי אחד או יותר מסעיפי המשנה של שאלה זו, יצוין ביחס לאיזה דוח (תקופתי/רבעוני) לא התקיים התנאי האמור וכן התנאי שלא התקיים: _____.	

לא נכון	נכון			
	√	הועדה מנתה, בשנת הדיווח, לפחות שלושה חברים והדירקטורים החיצוניים היוו בה רוב (במועד הדיווח בועדה). ☐ לא רלוונטי (לא התקיים דיון).		28.
		תנאי כהונתם והעסקתם של כל חברי ועדת הגמול בשנת הדיווח הינם בהתאם לתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התש"ס-2000.		29.
_____	_____	בועדת התגמול לא כיהן בשנת הדיווח -		30.
		א. בעל השליטה או קרובו. לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).		
	√	ב. יו"ר הדירקטוריון.		
	√	ג. דירקטור המועסק על ידי התאגיד או על ידי בעל השליטה בתאגיד או בידי תאגיד בשליטתו.		
	√	ד. דירקטור הנותן לתאגיד או לבעל השליטה בתאגיד או תאגיד בשליטתו שירותים דרך קבע.		
		ה. דירקטור שעיקר פרנסתו על בעל השליטה. לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).		

		31.	בעל שליטה או קרובו לא נכחו בשנת הדיווח בישיבות ועדת התגמול, למעט אם קבע יו"ר הועדה כי מי מהם נדרש לשם הצגת נושא מסוים.
	√	32.	ועדת התגמול והדירקטוריון לא עשו שימוש בסמכותם לפי סעיפים 267א(ג), 272(ג) ו-272(ג1)(1)ג לאישור עסקה או מדיניות תגמול, למרות התנגדותה של האסיפה הכללית. אם תשובתכם הנה "לא נכון" יצוין – סוג העסקה שאושרה כאמור: _____ מספר הפעמים בהן נעשה שימוש בסמכותם בשנת הדיווח: _____

מבקר פנים			
לא נכון	נכון		
	√	33.	יו"ר הדירקטוריון או מנכ"ל התאגיד הוא הממונה הארגוני על המבקר הפנימי בתאגיד.
	√	34.	יו"ר הדירקטוריון או ועדת הביקורת אישרו את תכנית העבודה בשנת הדיווח. בנוסף, יפורטו נושאי הביקורת בהם עסק המבקר הפנימי בשנת הדיווח: _____ (יש לסמן x במשבצת המתאימה). פרויקט בביצוע בחו"ל, מערך הביטוח של החברה, מערך השיווק והפיתוח העסקי בחברה, ניהול פרויקט בארץ
_____	_____	35.	היקף העסקת המבקר הפנימי בתאגיד בשנת הדיווח (בשעות ²⁴): 269
	√		בשנת הדיווח התקיים דיון (בועדת הביקורת או בדירקטוריון) בממצאי המבקר הפנימי.

²⁴ כולל שעות עבודה שהושקעו בתאגידים מוחזקים וביקורת מחוץ לישראל, ולפי העניין.

	√	<p>36. המבקר הפנימי אינו בעל עניין בתאגיד, קרובו, רו"ח מבקר או מי מטעמו וכן אינו מקיים קשרים עסקיים מהותיים עם התאגיד, בעל השליטה בו, קרובו או תאגידים בשליטתם.</p>	
--	---	---	--

עסקאות עם בעלי עניין			
לא נכון	נכון		
		<p>37. בעל השליטה או קרובו (לרבות חברה שבשליטתו) אינו מועסק על-ידי התאגיד או נותן לו שירותי ניהול. אם תשובתכם הינה "לא נכון" (קרי, בעל השליטה או קרובו מועסק על ידי התאגיד או נותן לו שירותי ניהול) יצוין –</p> <p>- מספר הקרובים (לרבות בעל השליטה) המועסקים על-ידי התאגיד (לרבות חברות שבשליטתם ו/או באמצעות חברות ניהול): _____.</p> <p>- האם הסכמי העסקה ו/או שירותי הניהול כאמור אושרו בידי האורגים הקבועים בדין:</p> <p>☐ כן</p> <p>☐ לא</p> <p>(יש לסמן x במשבצת המתאימה)</p> <p>√ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).</p>	
		<p>38. למיטב ידיעת התאגיד, לבעל השליטה אין עסקים נוספים בתחום פעילותו של התאגיד (בתחום אחד או יותר).</p>	

		<p>אם תשובתכם הינה " לא נכון" – יצוין האם נקבע הסדר לתיחום פעילויות בין התאגיד ובעל השליטה בו :</p> <p>☐ כן</p> <p>☐ לא</p> <p>(יש לסמן x במשבצת המתאימה)</p> <p>v לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).</p>	
--	--	---	--

יו"ר הועדה לבחינת הדוחות הכספיים: רני ליפשיץ

יו"ר ועדת הביקורת: יפעת אדורם

יו"ר הדירקטוריון: משה לוסקי